

Suomussalmen kunta

Satama, kuva Hannu Huttu

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS vuodelta 2020

Kunnanvaltuusto hyväksynyt 14.6.2021 § 19

Toimintakertomus ja tilinpäätös v. 2020

Sisällys

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1. Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2020	1
1.2. Suomussalmen kunnan toimintastrategia ja organisaatio	2
1.2.1. Yhteiset tavoitteet	3
1.2.2. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen	4
1.3. Kunnan hallinto ja organisaatorakenne	24
1.4. Yleinen taloudellinen kehitys	28
1.6. Suomussalmen kunnan toiminnan ja talouden kehitys	31
1.6.1. Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset	31
1.6.2. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	33
1.6.3. Henkilöstö	36
1.6.4. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	36
1.6.5 Ympäristötekijät	39
1.7. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	39
2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	44
2.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	44
2.2. Toiminnan rahoitus	48
2.3. Lainojen hoito	49
2.4. Maksuvalmius	49
2.5. Tulorahoituksen riittävyys	49
3. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	50
4. KOKONAISTULOT JA –MENOT	51
5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	51
5.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	51
5.2. Konsernin toiminnan ohjaus	52
5.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	69
5.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	69
5.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	71
5.5.1. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	71
5.5.2. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	72
5.5.3. Konsernitase ja sen tunnusluvut	73
6. KUNNANHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	74
7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	75
7.1. Käyttötalouden osan ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	76
7.2. Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2020	149
7.3. Investointiosan toteutumisvertailu	150
7.4. Rahoitusosan toteutumisvertailu	152
7.5. Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen toteutumisesta	153
8. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	155
8.1. Kunnan tuloslaskelma	155
8.2. Kunnan rahoituslaskelma	156
8.3. Kunnan tase	157
8.4. Konsernin tuloslaskelma	158

8.5. Konsernin rahoituslaskelma	159
8.6. Konsernin tase	160
8.7. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma	161
8.8. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma	162
8.9. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tase	163
9. LIITETIEDOT	164
9.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	164
9.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	167
9.3. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	170
9.4. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	173
9.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	175
9.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	177
9.7. Liitetietotosite	179
10. MUUT LIITETIEDOT	180
10.1. Yhteenveto lautakunnittain käyttötaloudesta	180
10.2. Käyttötalouden yhteenveto tuloista ja menoista lajeittain	180
10.3. Projektiluettelo	181
11. YHTEENVETO, KESKEISET TUNNUSLUVUT JA KUVIOT	187
12. KAINUUN SOTE – JA KAINUUN LIITTO SEKÄ KAINUUN JÄTEHUOLTO -KUNTAYHTYMIEN TILINPÄÄTÖSTIETOJA	197
13. LUETTELOT JA SELVITYKSET	207
13.1. Luettelo käytetyistä kirjanpito- ja tilinpäätöksen säilytys	207
13.2. Tositelajit ja tositenumerosarjat	208
14. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	209
15. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	210

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1. Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2020

Talousarvion laadinta ei koskaan ole absoluuttinen tieto tulevan vuoden talouskehityksestä, vaan epävarmuuden sietämisestä on tullut vuosi vuodelta tärkeämpää. Talousarvion voisikin sanoa olevan laadintahetken parhaan tiedon perusteella tehty arvio tulevasta ja seuraavista vuosista. Talousarvion merkitys on kaikesta huolimatta suuri kunnan toiminnan suunnittelussa ja strategiaan painopisteisiin pääsemisessä. Vuoteen 2020 lähettäessä talousarvio oli alijäämäinen 0,98 miljoonaa euroa. Suomussalmen kunnan talouden haasteita ovat jo vuosien ajan olleet verotulopohjan pieneneminen ja kasvavat sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset. Vuodelle 2020 valtuusto hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman, jossa oli mukana menojen leikkauksia ja tulojen lisäyksiä. Kunnan taloudellisen tasapainon kannalta on oleellista toimintojen ja menojen sopeuttaminen tuloihin.

Jos epävarmuutta ja yllätyksellisyyttä on ollut paljon aiempinakin vuosina, oli vuosi 2020 kuitenkin täysin poikkeuksellinen. Alkuvuodesta saimme lukea uutisia Kiinassa Wuhanin kaupungissa riehuvasta koronavirusepidemiasta. Ensimmäinen koronavirustartunta todettiin Suomessa 29.1.2020. Maailman terveysjärjestö WHO julisti epidemian maailmanlaajuisesti pandemiaksi. 16.3.2020 Suomen hallitus teki päätöksen valmiuslain käyttöönotosta koronaviruspandemian vuoksi. Julkiset kokoontumiset rajoitettiin kymmeneen henkilöön sekä muun muassa kirjastot, museot, teatterit ja urheiluhallit suljettiin. Kaikki Suomen peruskoulut sekä oppilaitokset suljettiin koronaviruspandemian vuoksi ja opiskelijat siirtyivät etäopetukseen 18. maaliskuuta. Koulut olivat suljettuna toukokuun puoliväliin asti. Koronatilanne helpottui hieman kesällä, kunnes syksyä leimasivat jälleen lukuisat koronarajoitukset. 10. maaliskuuta 2021 mennessä Suomessa oli 63 889 vahvistettua tartuntaa, joista 779 uusia.

Kainuussa kunnat ovat tuottaneet yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut jo vuodesta 2005 lukien; ensin hallintokokeiluna 2005 - 2012 Kainuun maakunta -kuntayhtymässä, ja sen jälkeen Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon -kuntayhtymässä. Kuntayhtymä on järjestänyt myös kuntien hallinnon tukipalvelut yhteistyösopimukseen perustuen. Kainuun kunnat irtisanoivat hallinnon tukipalveluiden järjestämistä koskevan yhteistoimintasopimuksen talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen osalta loppuvuodesta 2018. Palvelun tuottajaksi vuoden 2020 alusta valittiin Monetra Oulu Oy. Uuden palvelutuottajan kanssa työskentely on vaatinut paljon työtä työntekijöiltä uuden opettelemisessa. Suomussalmen kunta yhdessä muiden Kainuun kuntien kanssa irtisanoi sopimuksen ICT-palvelujen järjestämisestä vuoden 2020 loppuun. Vuoden 2021 alusta ICT-palvelut tuottaa Atea Finland Oy.

Kuntavaalit järjestetään Suomessa kesäkuussa 2021. Vaalipäivä on sunnuntai 13. kesäkuuta. Kuntavaaleissa kaikkiin Suomen kuntiin valitaan kunnanvaltuustot, jotka aloittavat työskentelynsä syksyllä. Uusi valtuusto tulee päivittämään vuonna 2017 hyväksytyt kuntastrategian, jossa päätetään kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian päivittämisessä keskeistä on saavuttaa mahdollisimman hyvä yhteinen ymmärrys kunnan tämän hetken tilanteesta ja tulevista tavoitteista. Kuntastrategiatyöhön on syytä osallistaa eri sidosryhmät, kuten kuntalaiset, yrittäjät, yhdistykset ja muut yhteistyökumppanit. Kunta on vähintään osiensa summa, mielellään vielä enemmän. Kunta on alusta eri yhteisöille, jossa eri toimijoiden on hyvä toimia.

Tulevina vuosina isoja kysymyksiä liittyy sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen. Useiden miljoonien lisälas-kutukset Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä vaikuttavat keskeisesti kaikkiin Kainuun kuntiin ja kaupunkeihin aiheuttaen suuria haasteita talouden tasapainon kehittymiselle. Valtakunnassa valmistellaan Marinin hallituksen sote-uudistusta, jossa tavoitteina on kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille, parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Myös pelastustoimen järjestäminen siirretään maakuntien tehtäväksi. Itsehallinnollisia maakuntia olisi uudistuksen jälkeen 18.

Suomussalmella katsotaan eteenpäin. 2020-luvun alku on vahvaa investointien aikaa. Suurimpana investointina on uuden Ruukinkankaan koulun rakentaminen. Rakentamispäätös on tehty vuonna 2018 ja koulun rakentaminen alkoi keväällä 2020. Uusi koulu on ennen kaikkea satsaus tulevaisuuteen ja se tulee luomaan paikkakunnalle elinvoimaa. Ilman laadukkaita peruspalveluja jää kunnasta kovin vähän jäljelle.

Haluan esittää suuret kiitokset poikkeuksellisen vuoden yhteistyöstä, sitoutumisesta, teoista, ajatuksista ja yhteisistä ponnistuksista luottamushenkilöille, kunnan työntekijöille, asukkaille, yrityksille, yhdistyksille ja kaikille yhteistyökumppaneillemme kunnan yhteisen elinvoiman ja hyvinvoinnin puolesta. Toivotaan, että vuosi 2021 on paluu normaalimpaan arkeen.

Suomussalmella 10.3.2021

Erno Heikkinen, Suomussalmen kunnanjohtaja

1.2. Suomussalmen kunnan toimintastrategia ja organisaatio

Suomussalmen kunnan visio vuonna 2025

Suomussalmi on Erä-Kainuun elinvoimainen keskus ja hyvinvoiva yhteisö, joka on:

kansainvälisesti tunnettu luonto-, liikunta- ja erämatkailukohde ja

Pohjoismaiden kiinnostavin sotahistoriallinen matkailukohde sekä

yrittävien ihmisten asuinpaikka.

Kunnan toiminta-ajatus

Suomussalmen kunta on rohkeasti toimiva yhteisö, joka järjestää ja tuottaa kuntalaisten tarvitsemat laadukkaat hyvinvointipalvelut

Suomussalmen kunta kehittää aktiivisesti, laajassa yhteistyössä yritysten ja sidosryhmien kanssa omiin vahvuuksiinsa perustuvaa elinvoimaa.

Kunnan yhteiset arvot

Rohkeus,

joka merkitsee meille Raatteen tien perintöä. Se on edelläkävijyyttä, aloitteellisuutta, rohkeutta toimia omista lähtökohdista käsin sitkeästi ja päämäärätietoisesti yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yhteisöllisyys,

joka merkitsee Suomussalmen 100 vuotta sitten pidetyn kansalaiskokouksen sanomaa, intoa ja kykyä saada yhteisönä ajatuksemme kuuluville, avoimesti keskustellen, toisiamme kunnioittaen ja yhdessä päättäen.

Luonto ja ympäristö,

Me vaalimme Hossan hengessä ympäröivän luontomme ja ympäristön monimuotoisuutta.

Kulttuuri ja sivistys,

jossa yhteisen tarinamme punainen viiva on omaleimainen ja elävä kulttuurimme, joka johdattaa historiasta tulevaisuuteen ja on läsnä arjessamme.

1.2.1. Yhteiset tavoitteet

Suomussalmi on rohkea edelläkävijä

- Rohkeus tarkoittaa ennakkoluulotonta ja aktiivista kehittämistä, jota toteutetaan yhteistyössä yritysten ja maakunnallisten yhteistyökumppaneiden kanssa kansainvälisesti toimien.
- Suomussalmi uudistaa matkailu- ja muita palveluita uutta teknologiaa hyödyntäen ja etsii uusia toimintamalleja ja ratkaisuja hyödyntämällä digitaalisuutta.

Toteutamme kestävästä taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden

- Tasapainoinen talous perustuu kunnan elinvoimaan ja hyvinvointiin, jota tarkastellaan pitkällä aikavälillä.

Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti

- Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja turvallisuutta tarjoamalla laadukkaat ja asiakaslähtöiset hyvinvointi- ja ympäristöpalvelut digitaalisuutta hyödyntäen.
- Rakennettua ympäristöä ja väyliä kehitetään siten, että edistetään kunnan:
 - o saavutettavuutta
 - o esteettömyyttä ja ympäristön esteettisyyttä
 - o kuntalaisten toimintakykyä ja turvallisuutta.

Ketään ei jätetä

- Kunta on yhteisö, jossa kaikki toimijat ovat tärkeitä. Kunta tarjoaa asukkailleen, yrittäjille ja kesäasukkaille tarpeen mukaiset palvelut ja mahdollisuuden osallistua kunnan päätöksentekoon ja suunnitteluun.
- Asukkaiden hyvinvoinnista huolehtiminen on kunnan ja kunnassa toimivien yhdistysten ja järjestöjen yhteinen tehtävä.

Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä.

- Vaalimme puhdasta luontoa, sivistystä ja elävää kulttuuriamme, elämme luonnon rytmissä ja olemme osa sitä.
- Vilkas tapahtuma- ja kulttuuritarjonta on osa suomussalmelaisuutta.

ORGANISAATION YHTEISET KEHITTÄMISPERIAATTEET (PAINOPISTEET)

Kunnan johtamista ja toimintaa uudistetaan digitaalisuutta hyödyntämällä.

- Parannamme jatkuvasti henkilöstön osaamista strategian tavoitteita ennakoiden. Tuemme henkilöstön hyvinvointia, motivaatiota ja muutoksenhallintaa.
- Tuemme uusistumista viestinnällä ja koulutuksella.

1.2.2. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 § velvoittaa kunnat seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Kunnan on seurattava myös palveluissaan toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Valtuustokausittain valmistellaan laaja hyvinvointikertomus. Suomussalmen kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä ja toteutetuista toimenpiteistä raportoidaan vuosittain valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Hyvinvointikertomus laaditaan kunnassa eri vastualueiden yhteistyönä. Työvälineenä käytetään Kuntaliiton ylläpitämää Sähköistä hyvinvointikertomusta. Hyvinvointikertomuksen valmistelu on osa kunnan strategiatyötä sekä talouden ja toiminnan suunnittelua. Valtuusto hyväksyy Suomussalmen hyvinvointikertomuksen. Valtuustokausittain laadittava laaja hyvinvointikertomus perustuu kunnan strategiaan ja hyvinvointia mittaviin tilastotietoihin.

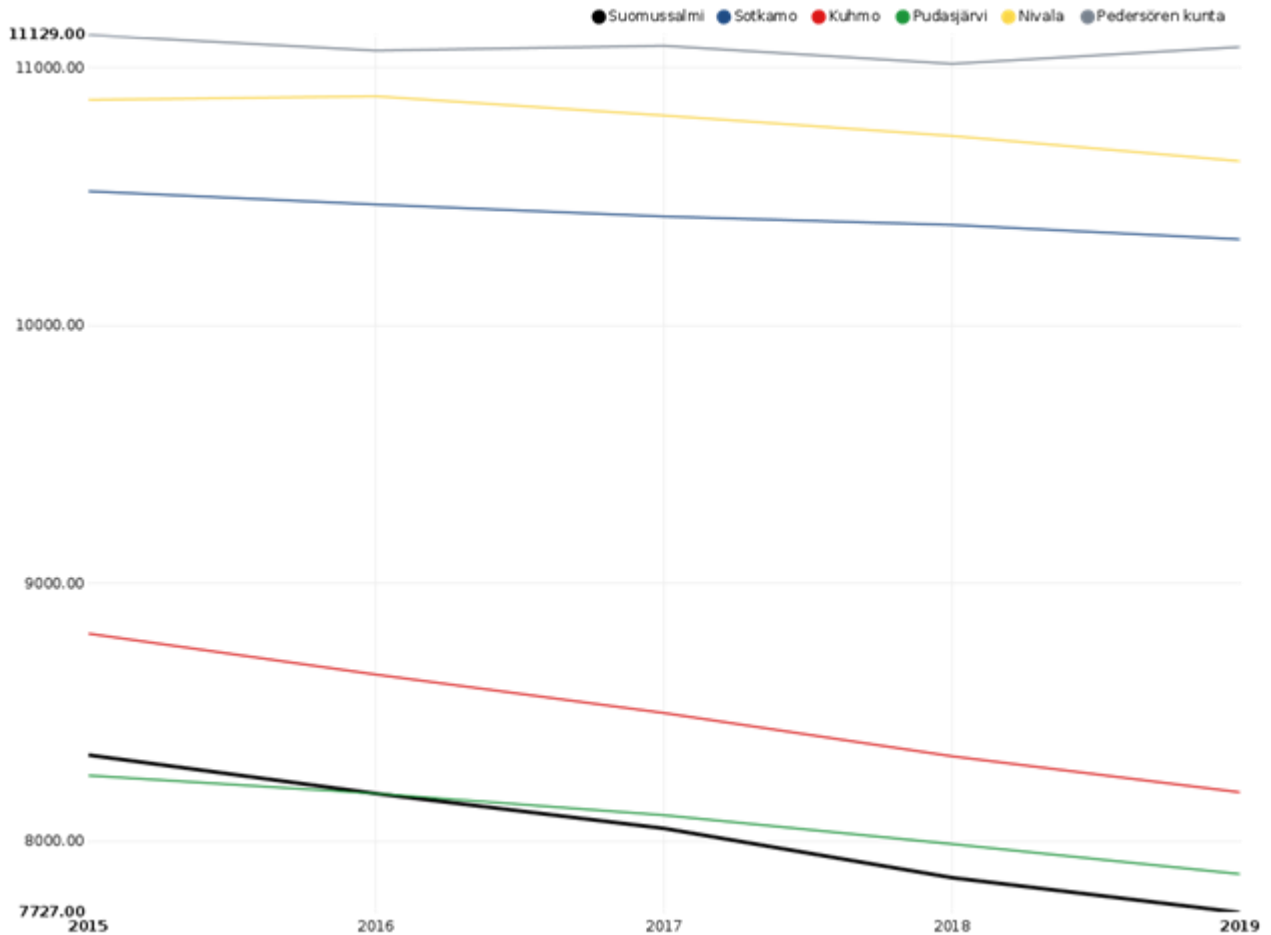
Hyvinvointikertomus 2020 sisältää kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveydentilan tarkastelun vuosilta 2015–2019 (kaikki vuoden 2020 luvut eivät ole hyvinvointikertomusta kirjoitettaessa päivittyneet). Vertailualueita ovat Sotkamo, Kuhmo, Pudasjärvi, Nivala, Pedersören kunta, Kainuu ja koko maa. Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaa 2017–2021 tarkennetaan tarvittaessa vuosittaisen raportoinnin yhteydessä.

Hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2017–2021 hyväksyttiin osana talousarviota ja -suunnitelmaa kunnanvaltuustossa 12.12.2017. Suunnitelma perustuu edellisen valtuustokauden toimivaksi todettuun suunnitelmaan. Painopisteet ovat: 1. elinvoima, työllisyys ja osaaminen; 2. terveyserojen kaventaminen; 3. mielen-terveyden edistäminen ja päihteiden käytön vähentäminen; sekä 4. turvallinen ja sujuva arki.

NYKYTILAN ARVIOINTI

Kunnan elinvoima

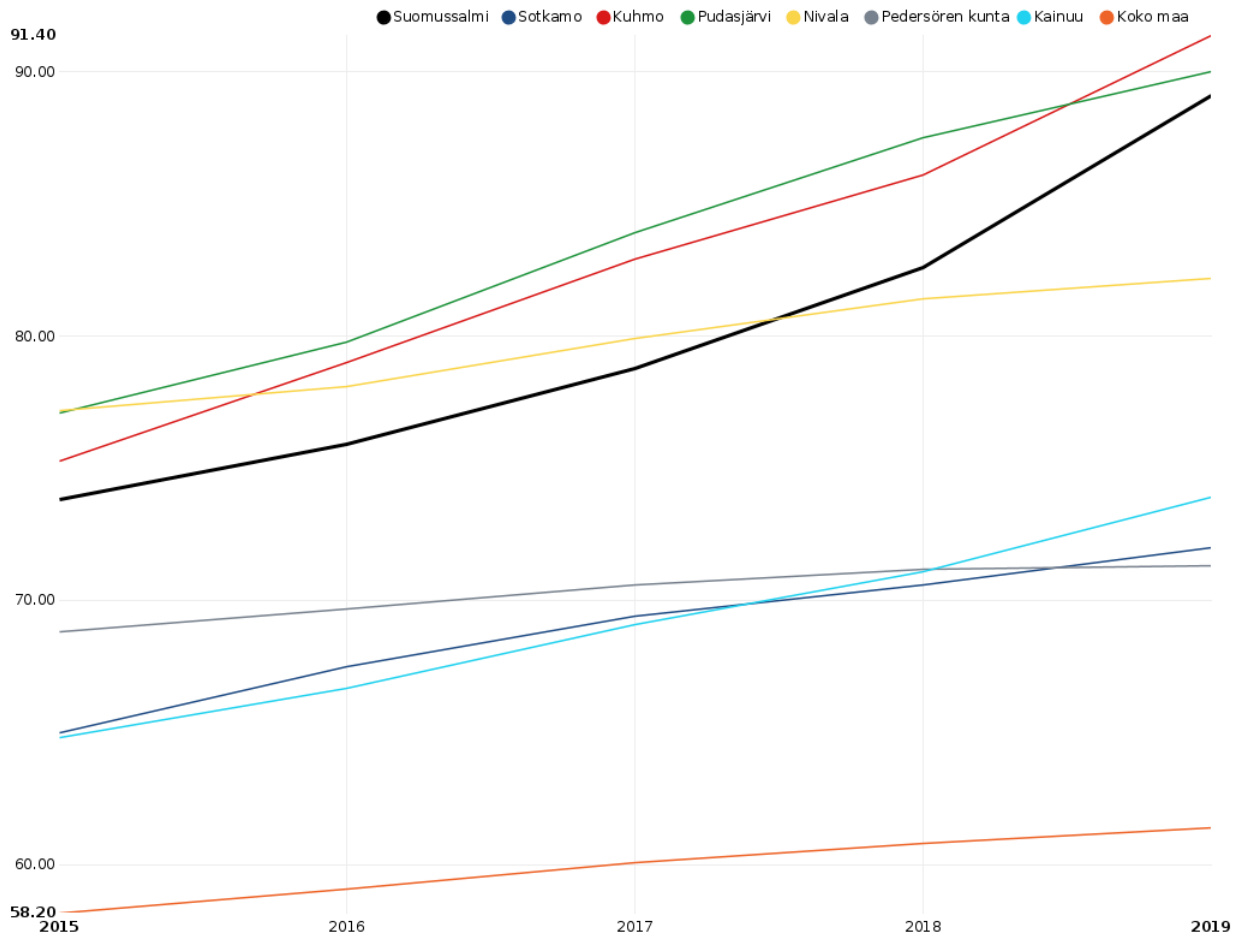
Kuva 1: Väestö 31.12.2019

Suomussalmen väkiluku on vähentynyt 592 henkilöllä tarkkailujaksolla 2016 – 2020. Vuonna 2020 väkiluku oli alustavan tiedon mukaan 7 595 asukasta, kun se vuonna 2016 oli 8 187 asukasta. Väkiluvun muutos vuodesta 2019 on -1,7 %. Väestön väheneminen on merkittävin Suomussalmen elinvoimaisuutta heikentävä tekijä. Tilastokeskuksessa laaditaan kunnittaisia väestöennusteita kolmen vuoden välein. Vuoden 2019 väestöennusteen mukaan Suomussalmella on vuonna 2030 enää 6 273 asukasta. Vuonna 2015 tilastokeskuksen antama ennuste vuoden 2030 asukasmääräksi oli 6 541 asukasta

Kunnan nettomuutto on positiivinen, jos alueelle on muuttanut enemmän kuin alueelta on muuttanut pois. Suomussalmella nettomuutto on negatiivista ja vuosivaihteluissa liikutaan -10 prosentin molemmin puolin.

Kuva 2: Demografinen (väestöllinen) huoltosuhde

Demografinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttäneitä on sataa 15–64-vuotiasta työkäistä kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Suomussalmen huoltosuhde 89,1 on noussut koko tarkastelujakson ajan. Suomussalmen luku ei ole vertailujoukon huonoin, mutta on selvästi yli keskiarvojen. Kainuun kunnissa huoltosuhdetta nostaa 65 vuotta täyttäneet, joiden suhteellinen osuus esimerkiksi Suomussalmen väestöstä on noussut 34,9 %:sta 36,7 %:iin.

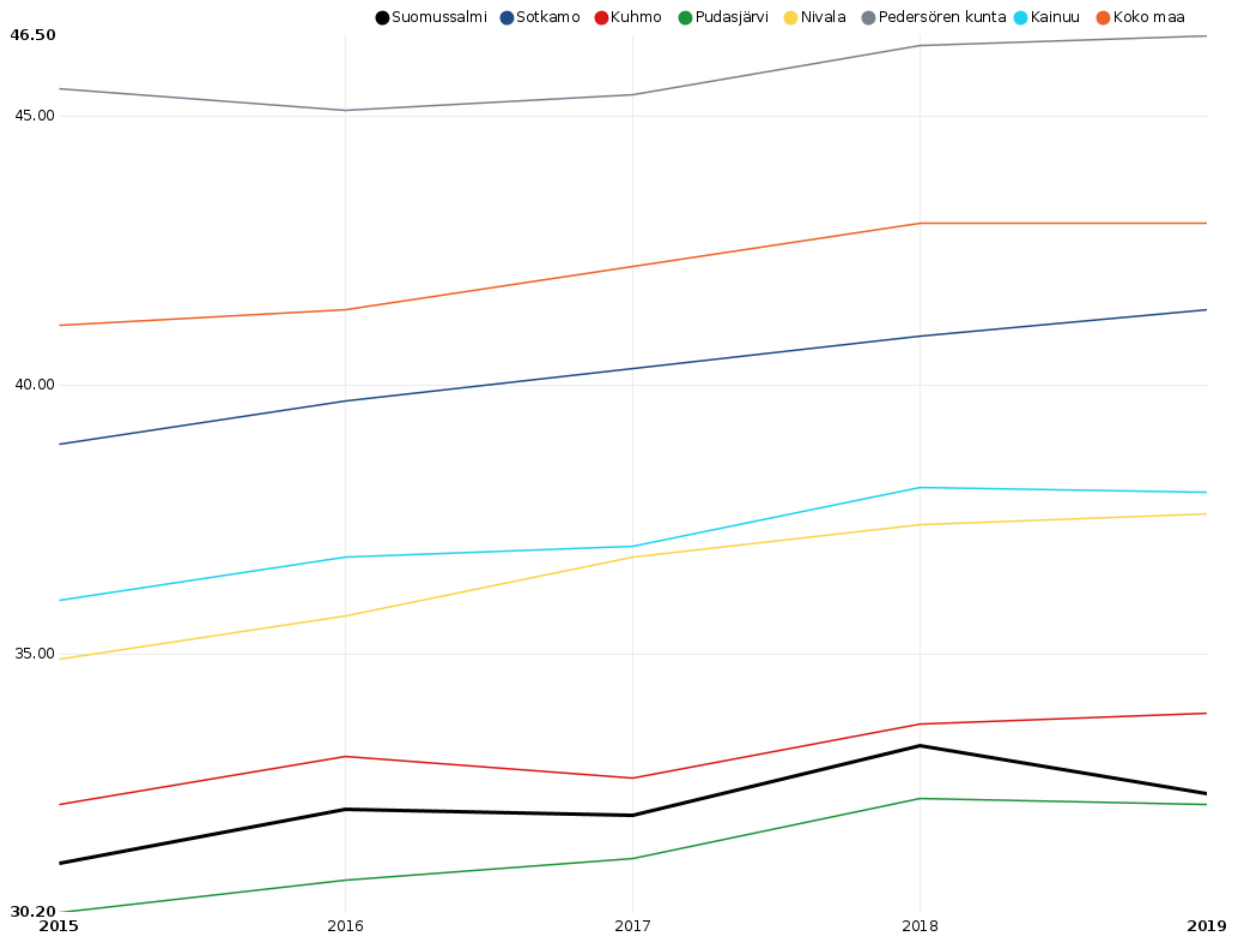
Lapsiperheitä Suomussalmella on prosentuaalisesti vähemmän kuin vertailualueilla. Vain Kuhmossa lapsiperheiden määrä on samansuuntainen kuin Suomussalmella. Noin joka viides lapsiperhe on yksinhuoltajaperhe Suomussalmella. Se on vertailukunnista eniten mutta Kainuun keskiarvoa. Koko maassa luku on vielä suurempi.

Yhden hengen asutokuntia kaikista asutokunnista Suomussalmella on ollut vuonna 2019 44,8 %. Luku on toiseksi suurin Kainuussa vain Kuhmon luvun ollessa suurempi. Luku on myös yli koko maan keskiarvon (44,7 %), mutta alle Kainuun 45,5 %.

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä –indikaattori on noussut tarkkailujaksolla 2015 – 2019. Suomussalmi vastaanotti kiintiöpakolaisia vuosien 2016-2019 aikana, joka nostaa muiden maahanmuuttajien kanssa lukemaa. Suomussalmen vuoden 2019 luku on 27,4 % on pienempi kuin koko Kainuun luku (28,9) tai koko maan keskiarvo (74,7).

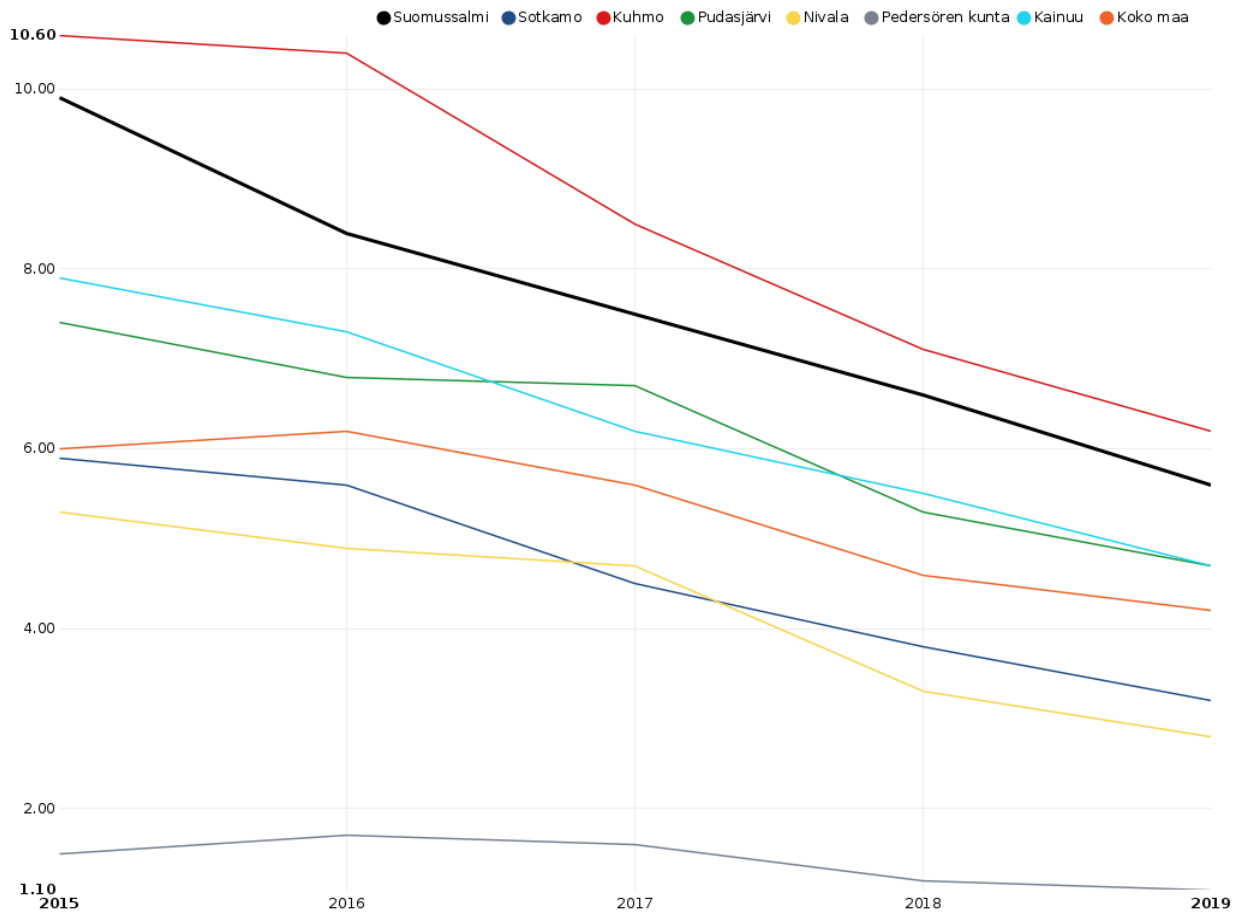
Kuva 3: Työllisten määrä, % väestöstä

Työlliset, % väestöstä

Työllisten määrä oli vuonna 2019 32,4 prosenttia. Se on 5,6 prosenttiyksikköä alle Kainuun keskiarvon. Suomussalmen työllisyysaste laski 2,7 % vuodesta 2018 ja on vertailujoukon toiseksi huonoin Pudasjärven jälkeen. Vuonna 2019 työllisten määrä on keskimäärin pysynyt ennallaan koko maassa.

Kuva 4: Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista

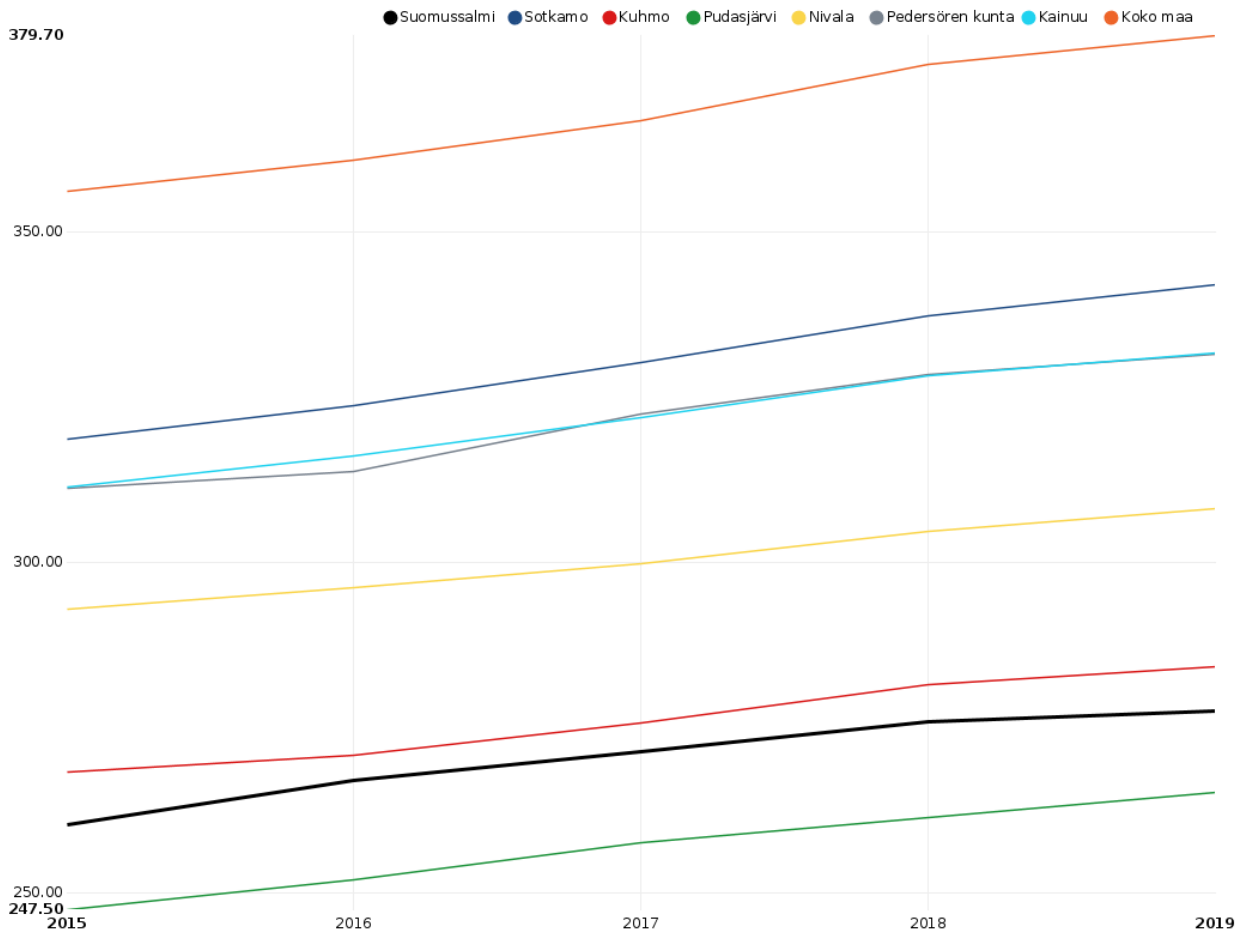

Vaikeasti työllistyvien 15–64-vuotiaiden määrä nousi edellisellä valtuustokaudella kaikilla paitsi Pedersören kunnassa. Vaikeasti työllistyvien ryhmään luetaan pitkäaikaistyöttömät, rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät, toimenpiteeltä työttömäksi jääneet ja toimenpiteeltä toimenpiteelle siirtyneet. Vaikeasti työllistyvien osuus työikäisistä kuvaa rakenteellista työttömyyttä. Rakennetyöttömyys on helpottanut viimeisten kolmen vuoden aikana koko maassa. Suomussalmen lukema oli vuonna 2019 5,6 prosenttia, mikä on enemmän kuin Kainuussa (4,7) tai koko maassa (4,2) keskimäärin. Vertailukunnista ainoastaan Kuhmossa tilanne on Suomussalmea huonompi.

Suomussalmen kunnanhallitus päätti 19.11.2019 kokouksessaan, että Suomussalmen kunta osallistuu Kainuun kuntien työllisyyden kuntakokeilun hakemiseen. Kuntakokeilu alkoi 1.1.2021. Tavoitteena on parantaa erityisesti pitkäaikaistyöttömien ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeilun tarkoituksena on tarjota työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla tunnistaa ja ratkaista nykyistä paremmin asiakkaiden yksilöllisiä palvelutarpeita, työllistymisen esteitä sekä osaamisen kehittämisen tarpeita.

Kuva 5: Koulutustasomittain

Koulutustasomittain

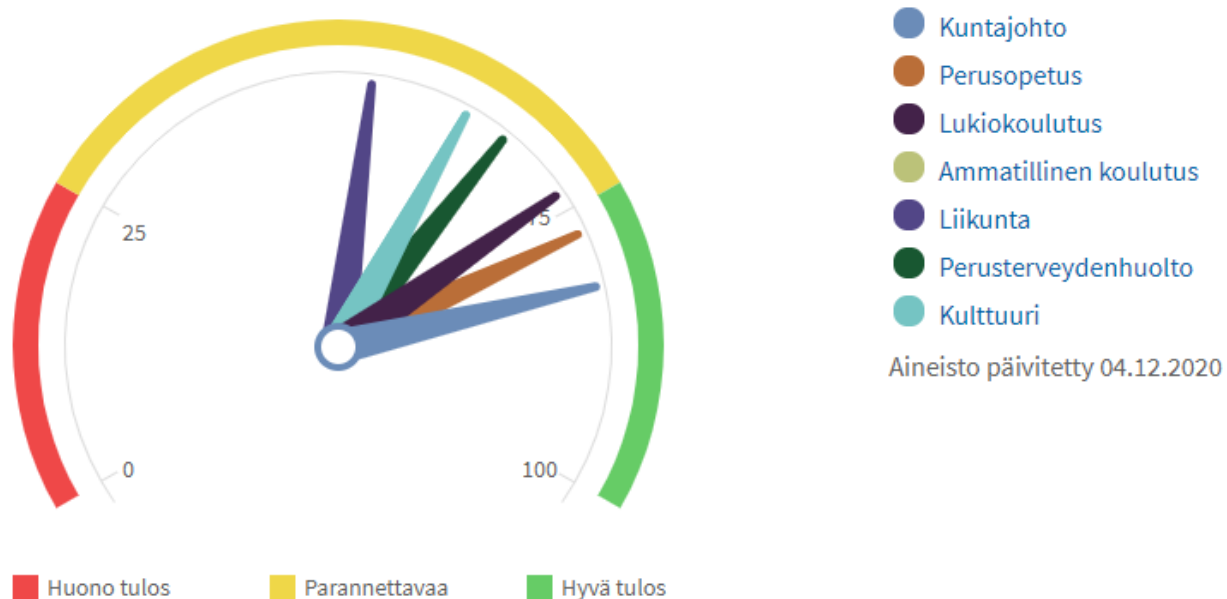

Koulutustasomittain kuvaa väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritetun korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 247,5 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Koulutustaso nousee tasaisesti kaikissa vertailukohteissa tarkastelujaksolla. Suomussalmen lukema 277,50 on joukon toiseksi huonoin, vain Pudasjärvi jää sen alle. Valtakunnallinen keskiarvo on 379,7. Sen perusteella suomalaiset kouluttautuvat keskimäärin noin 3,6 vuotta peruskoulun jälkeen. Se on vuosi enemmän kuin suomussalmelaisten kohdalla.

Suomussalmella toimii työllistymistä edistävä Talentti-hanke. Hankkeen kesto oli 1.6.2018-31.12.2020. Hanke on saanut jatkoaikaa 31.5.2021 saakka. Tällä mahdollistetaan, että Talentti toimii asiakastyön tukena 1.1. alkavan kuntakokeilun käynnistymisvaiheessa. Talentti-hankkeessa on luotu uudenlaista toimintamallia, jonka tarkoituksena on mahdollistaa yksilöllinen opiskelu työpajoilla, yrityksissä ja yhdistyksissä.

Kaikki ikäryhmät

Kuva 6: Terveydenedistämisen aktiivisuus (TEAvisari) Suomussalmi.

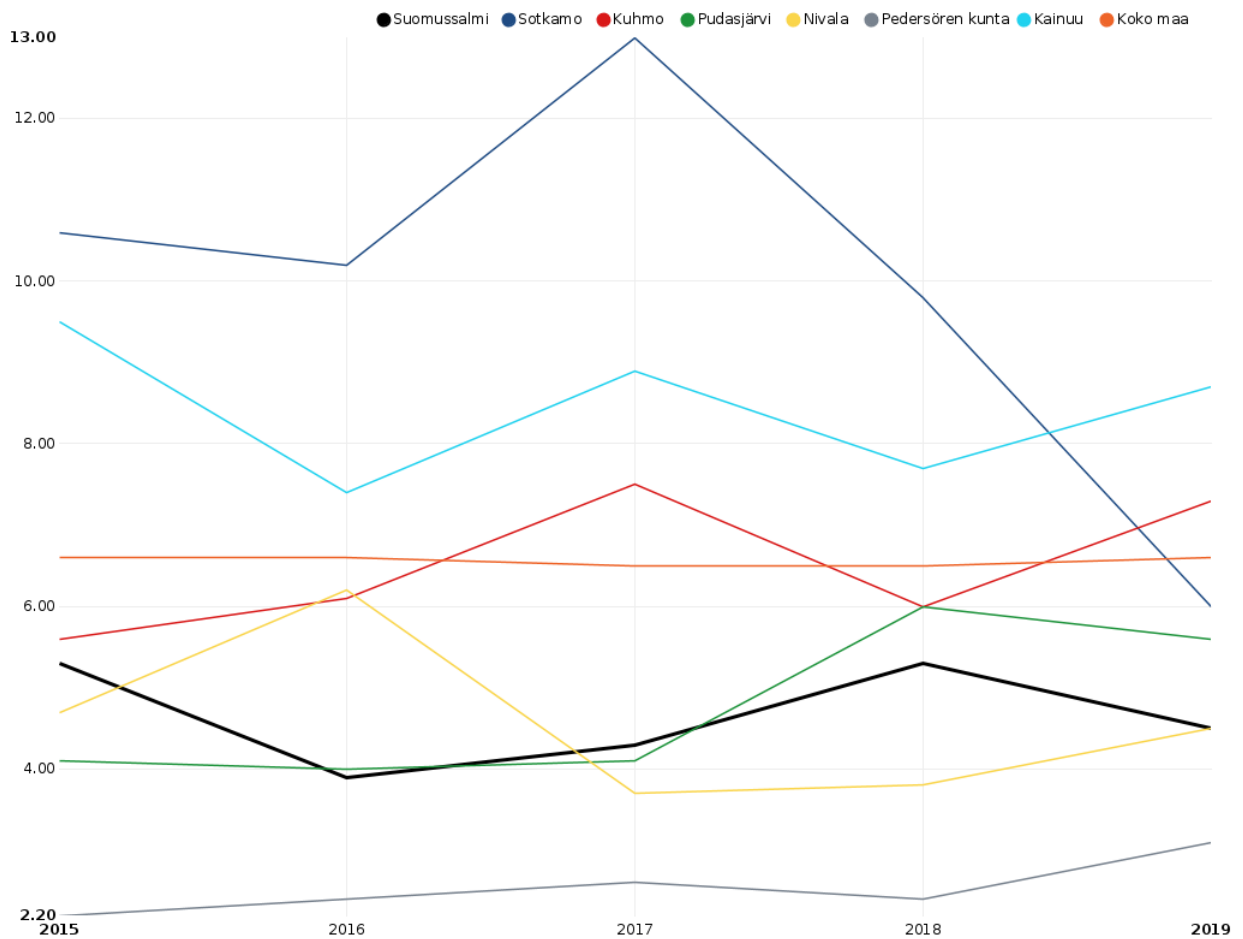
Kuntajohtoon ja kunnan keskushallinnon terveydenedistämisen aktiivisuutta kuvataan TEAvisarilla, jonka pistemäärä ilmaistaan asteikolla 0–100. Pistemäärä on terveydenedistämisen aktiivisuuden ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kuntajohtoon toimintaa kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa oletettuun hyvään käytäntöön. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin terveydenedistämisen aktiivisuus toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin oletetun hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista. Tiedot kerätään kuntatoimijoilta kyselyllä kahden vuoden välein. Suomussalmen terveydenedistämisen aktiivisuus strategisessa johtamisessa saa hyvät pisteet. Vuonna 2020 TEAvisari osoittaa lukua 82, joka on vertailukunnista paras ja hieman yli valtakunnallisen keskitason. TEAvisari-kyselyjä toteutetaan myös perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, liikuntatoimessa sekä perusterveydenhuollossa vuorovuosina.

Kunta tarjoaa monipuolisesti kuntalaisten hyvinvointia lisääviä palveluja. Esimerkiksi kirjasto tarjoaa tavanomaisten kirjastopalveluiden lisäksi verenpaineenmittausta omatoimisesti ja kävelysauvojen lainaamista. Taidegalleria tarjoaa henkistä hyvinvointia ja elämyksiä. Erilaisia tapahtumia järjestetään myös tilanteen salliessa kuten kaverikoirien vierailuja, novellikoukku ja erilaisia kirjailijavierailuja.

Monipuolinen harrastustarjonta toteutui myös vuonna 2020 Suomussalmen kunnan liikuntapalvelujen, Kianton Kuohujen, Kianta-Opiston ja useiden eri järjestöjen yhteistyöllä. Kianta-Opisto tarjoaa paljon erilaisia hyvinvointia vahvistavia kursseja kuten liikunta, taideaine, musiikki ja kädentaito. Harvaan asutun alueen elinehto on kyky hyödyntää ja tarjota palveluja sekä harrastamisen mahdollisuuksia nykyaikaisilla teknisillä välineillä. Kianta-Opiston toiminnassa näkyy digitaitojen vahvistaminen niin opettajille kuin opiskelijoillekin. Uudella osaamisella on vahvistettu useamman opiskelijan osallistumismahdollisuuksia myös harvaanasutuilta seuduilla.

Toukokuussa 2019 käynnistynyt Kyläluotsi-hanke jatkuu 31.8.2021 saakka. Hanke tukee kylien omatoimista kehittämistä, lisää tietoa kyläturvallisuudesta ja digitalisaation hyödyntämisestä. Toimenpiteillä lisätään kylien elinvoimaisuutta sekä siellä asuvien ja lomailevien kuntalaisten hyvinvointia.

Kuva 7: Poliisiin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

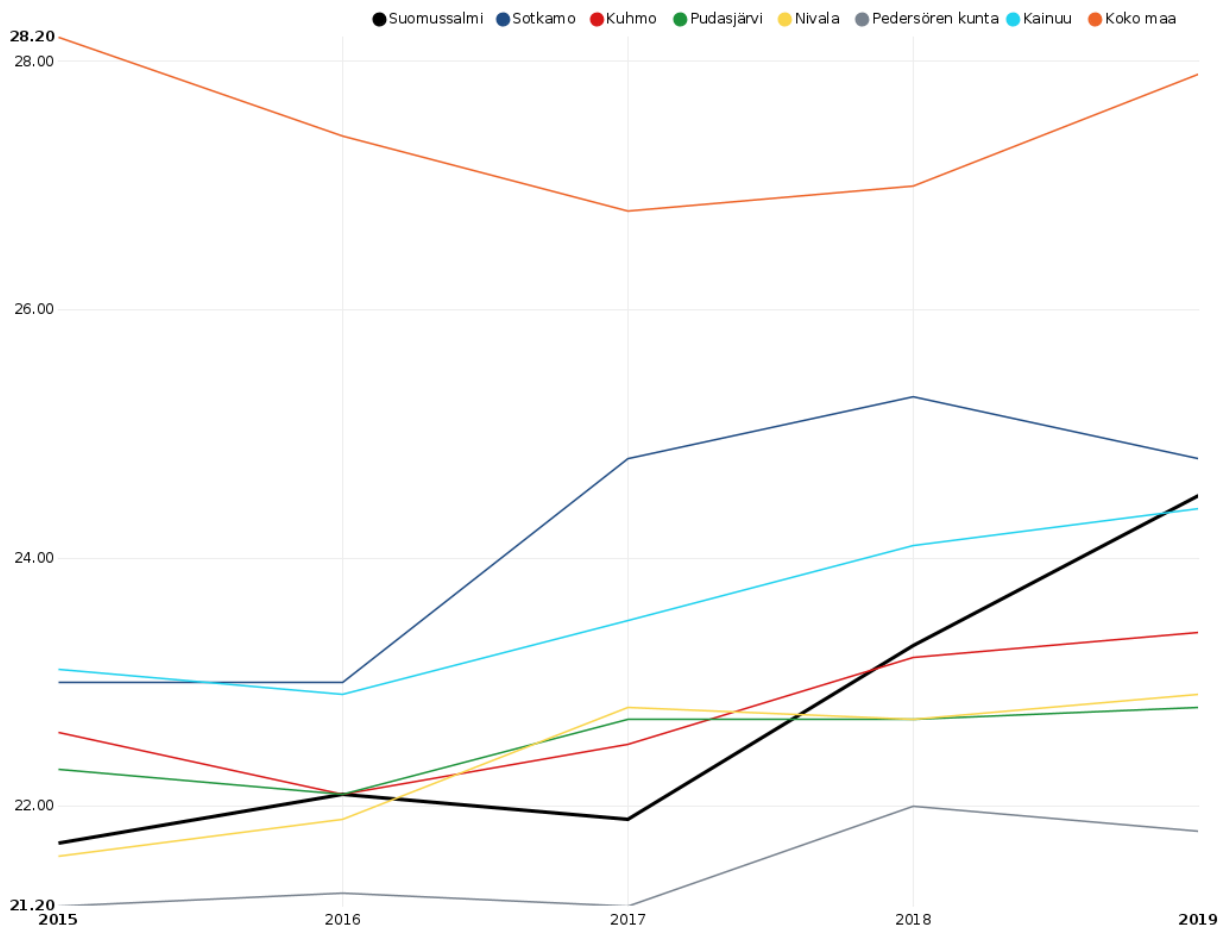

Poliisiin tietoon tulleiden henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten lukumäärä on laskenut vuoden 2018 luvusta 5,3 vuonna 2019 lukuun 4,5. Vuonna 2018 lukema oli vertailualueen kolmanneksi pienin ja alle keskiarvojen. Vuonna 2019 lukema on vertailualueen toiseksi pienin Nivalan kanssa ja alle kokomaan keskiarvon 6,6.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmät työskentelevät turvallisuuden edistämiseksi. Kuntalaisten turvallisuutta on parannettu rakentamalla Suomussalmen kirkonkylälle varavesivaraaja. Näin putkirikoissa turvataan puhtaan veden saanti kuntalaisille. Emäjoen kevyenliikenteen siltaa aletaan rakentamaan ja tämän valmistuttua liikkuminen kaiken ikäisillä on turvallisempaa, kun vilkasliikenteisen 5-tien ylittäminen ei ole enää välttämätöntä kyseisellä alueella liikkeessä.

Kuva 8: Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Gini-kerroin on yksi yleisimmistä tuloerojen mittareista. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisempi tulonjako on. Työllisyys ja työttömyys ovat keskeisimmät tuloeroihin vaikuttavat tekijät. Hyvin suurten tuloerojen katsotaan heikentävän sosiaalista koheesiota, luottamusta ja liikkuvuutta, joiden heikkenemisellä on negatiivisia vaikutuksia väestön hyvinvointiin ja talouteen. Suomussalmella tuloerot eivät ole niin suuria kuin Suomessa keskimäärin. Gini-kertoimessa tapahtunut muutos ylöspäin kuvastaa tuloerojen kasvua. Suomussalmen kerroin on pysynyt useamman vuoden 22 %:n tietämissä, mutta vuonna 2018 se lähti kasvuun ja vuoden 2019 kerroin oli 5,15 prosenttiyksikkö edellisvuotta korkeampi. Vain Sotkamossa on hieman korkeampi kerroin kuin Suomussalmella.

Kunnan yleinen pienituloisuusaste oli 17,2 prosenttia vuonna 2019. Se on 2,2 prosenttiyksikkö yli Kainuun keskiarvon ja 3,8 prosenttiyksikköä enemmän kuin koko maan keskiarvo.

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

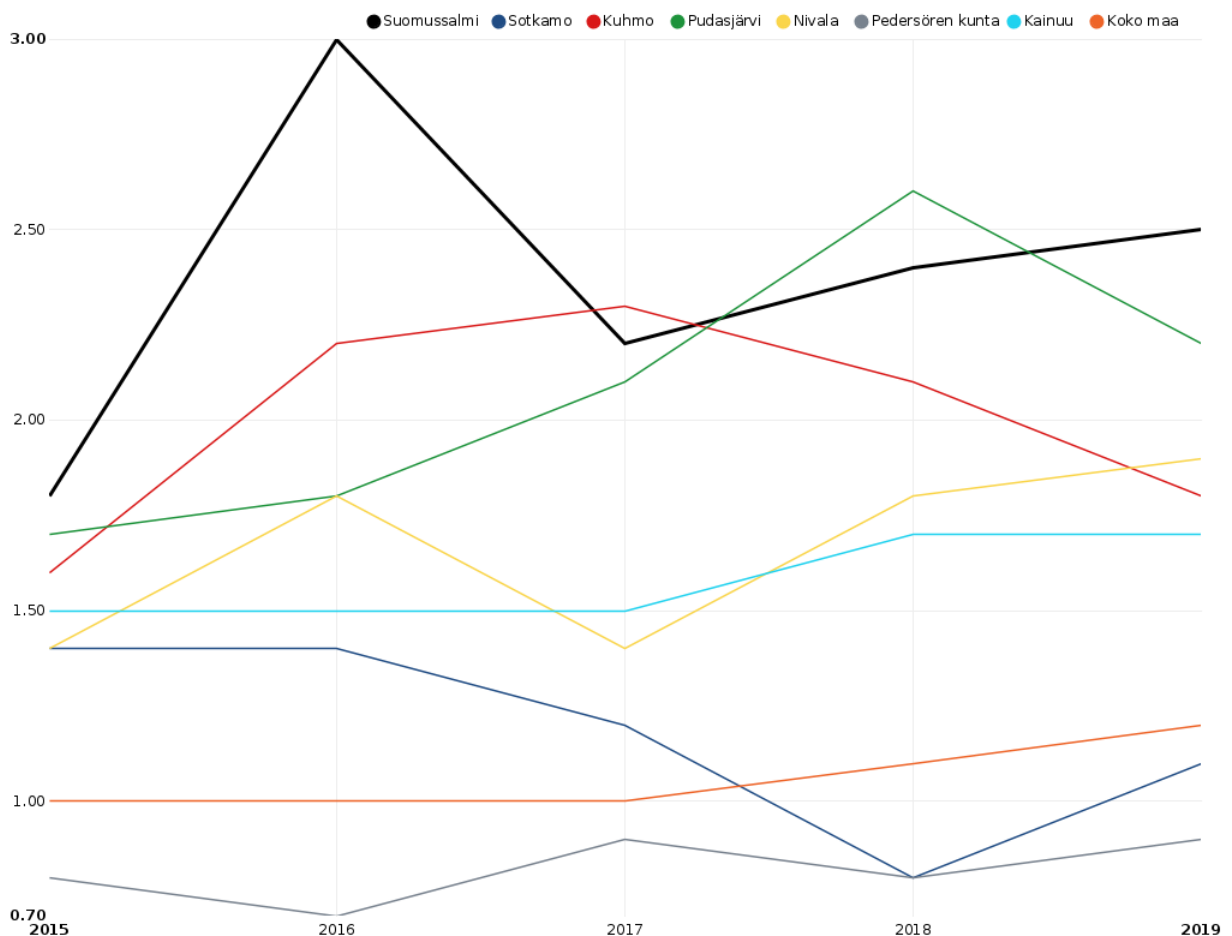
Iso osa lasten, varhaisnuorten ja lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin tilaa kuvaavista indikaattoritiedoista saadaan kouluterveyskyselystä, joka tehdään 8. ja 9. luokan oppilaille. Vuonna 2019 toteutetussa kouluterveyskyselyssä 9,8 % Suomussalmelaisista nuorista vastasi, ettei heillä ole yhtään läheistä ystävää, jonka kanssa voi keskustella luottamuksellisesti lähes kaikista omista asioista. Vuonna 2017 tilanne oli hiukan parempi, jolloin 9,3 % koki, ettei heillä ole yhtään läheistä ystävää. Kouluterveyskyselyn mukaan pitkäaikainen yksinäisyys heikentää lasten ja nuoren elämänlaatua ja hyvinvointia, ja se on riskitekijä psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle.

Muutosta huonompaan on tapahtunut myös terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokeneiden nuorten määrissä. Vuonna 2017 näin arvioi 15,2 % ja vuonna 2019 23 %. Kainuun ja koko maan keskiarvot ovat hieman matalampia.

Suomussalmen indikaattoreissa näkyvä lievä tulotason heikentyminen näkyy myös lasten pienituloisuusasteetta kuvaavassa indikaattorissa. Tämä indikaattori kuvaa, kuinka suuri osa alueen alle 18-vuotiaista kuuluu kotitalouksiin, joiden tulot jäävät suhteellisen pienituloisuusrajan alapuolelle. Kyse on mittarista, joka kuvaa väestön asemaa suhteellisella tulojakaumalla. Vuonna 2019 lasten pienituloisuusaste on laskenut 17,4 %:iin. Suomussalmen lisäksi indikaattorit ovat laskeneet Kuhmossa ja Sotkamossa. Lukema on kuitenkin yhä koko maan sekä Kainuun keskiarvoa suurempi. Mikäli alle 18-vuotiaiden pienituloisuusaste on korkeampi kuin väestön yleinen pienituloisuusaste, lapsiperheiden suhteellinen tuloasema on keskimääräistä heikompi. Suomussalmella pienituloisuusaste jää muutaman prosentin yleistä pienituloisuusastetta pienemmäksi.

Nuoret ja nuoret aikuiset

Kuva 9: Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

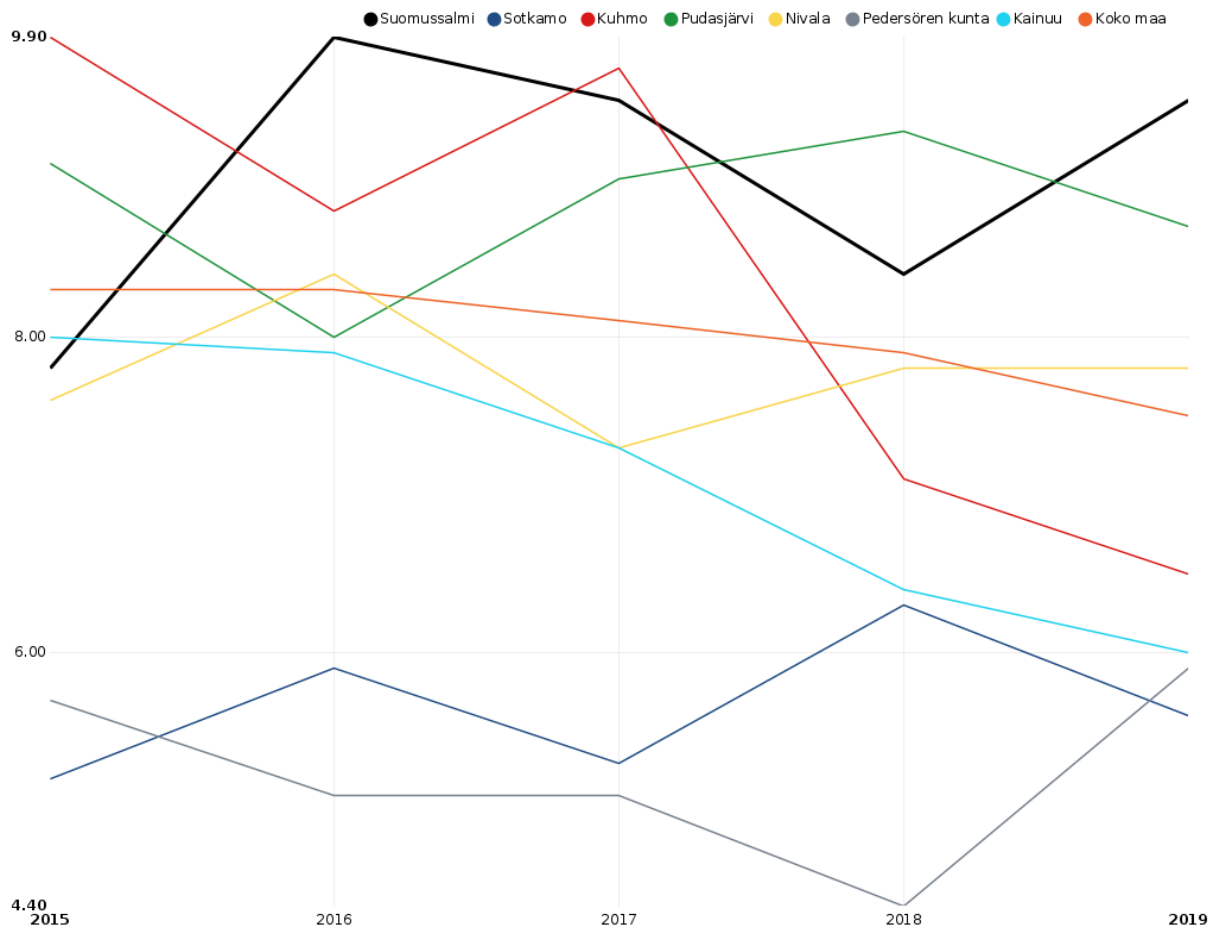

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 16–24-vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä on Suomussalmella ollut koko vertailuajanjakson ajan Pudasjärven ja Kuhmon ohella suurin. Vuonna 2016 Suomussalmen luku nousi jyrkästi kolmeen prosenttiin. Vuoteen 2017 luku laski 2,2%:iin, mutta on noussut siitä ollen vuonna 2019 2,5 %. Luku on suurempi kuin Kainuun keskiarvo ja yli kaksinkertainen koko maan keskiarvoon nähden. Nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyden edistäminen on syytä olla edelleen hyvinvointisuunnitelman painopisteitä, ja se vaatii aktiivista otetta kaikilta toimijoilta.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 18–24-vuotiaiden määrässä on ollut vaihtelua. Suomussalmella määrä on laskenut vuosina 2015–2017. Vuonna 2018 luku oli jälleen noussut ollen 1,7 %. Vuoden 2019 osalta indikaattori ei näytä Suomussalmen tilannetta, mutta Kainuun keskiarvo on laskenut 2,3 %:sta 1,9 %:iin. Kehitys on ollut vuosien 2015–2018 aikana samansuuntainen.

Kuva 10: Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24-vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä oli huonontunut huomattavasti vuosien 2015-2016 aikana. Vuonna 2018 tilanne on kuitenkin parantunut 0,4 %:lla ollen 8,4 %. Vuonna 2019 luku huononi jälleen vuoden 2017 tasolle ollen 9,50 %. Suomussalmen tilanne oli vuonna 2019 vertailukuntien huonoin.

Työpaja Hanslankareilla toimivalla starttipajalla voi suorittaa ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA), sekä ammattitutkintoja tai tutkinnon osia tuetusti yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Toiminnan avulla nuori voi suorittaa opintojaan omassa kunnassa, nostaa hakupisteitä koulutukseen hakies ja näin parantaa lähtökohtiaan elämään, opiskeluun ja työelämään.

Talenti-hankkeessa (2018 – 2021) kuntalainen voi suorittaa ammatillisen tutkinnon osia tai kokonaisia tutkintoja yhteistyössä työpajojen, työelämän ja oppilaitosten kanssa. Tavoitteena on motivoida ja ohjata asiakkaita ammatilliseen koulutukseen ja työhön sekä tehdä digioppimisen mahdollisuuksia paremmin tunnetuksi.

Vuonna 2019 tehdyn kouluterveyskyselyn mukaan lukion 1. ja 2. vuoden oppilaista 30,6 % on ollut erittäin tyytyväinen elämäänsä ja tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä jopa 79 %. Lukioikäisistä 6,3 % koki ystävyyden puutetta, kun luku oli vuonna 2017 vielä 17,9 %. Vuonna 2017 17,9 prosenttia koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, mutta kaksi vuotta myöhemmin näin vastasi 7,9 prosenttia. Vertailukuntiin nähden suomussalmelaisnuorten kokemus terveydentilasta oli vertailukuntia, Kainuuta ja koko maata parempi. Lukiolaisten kouluterveyskyselyssä eri kuntien vertailua vaikeuttaa pienet vastaajamäärät, sillä alle 30 vastaajan tuloksia ei esitetä avoimessa materiaalissa.

Kuntalain (410/2015) 26 §:n mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) ja

huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen. Suomussalmella toimii oma aktiivinen nuorisovaltuusto.

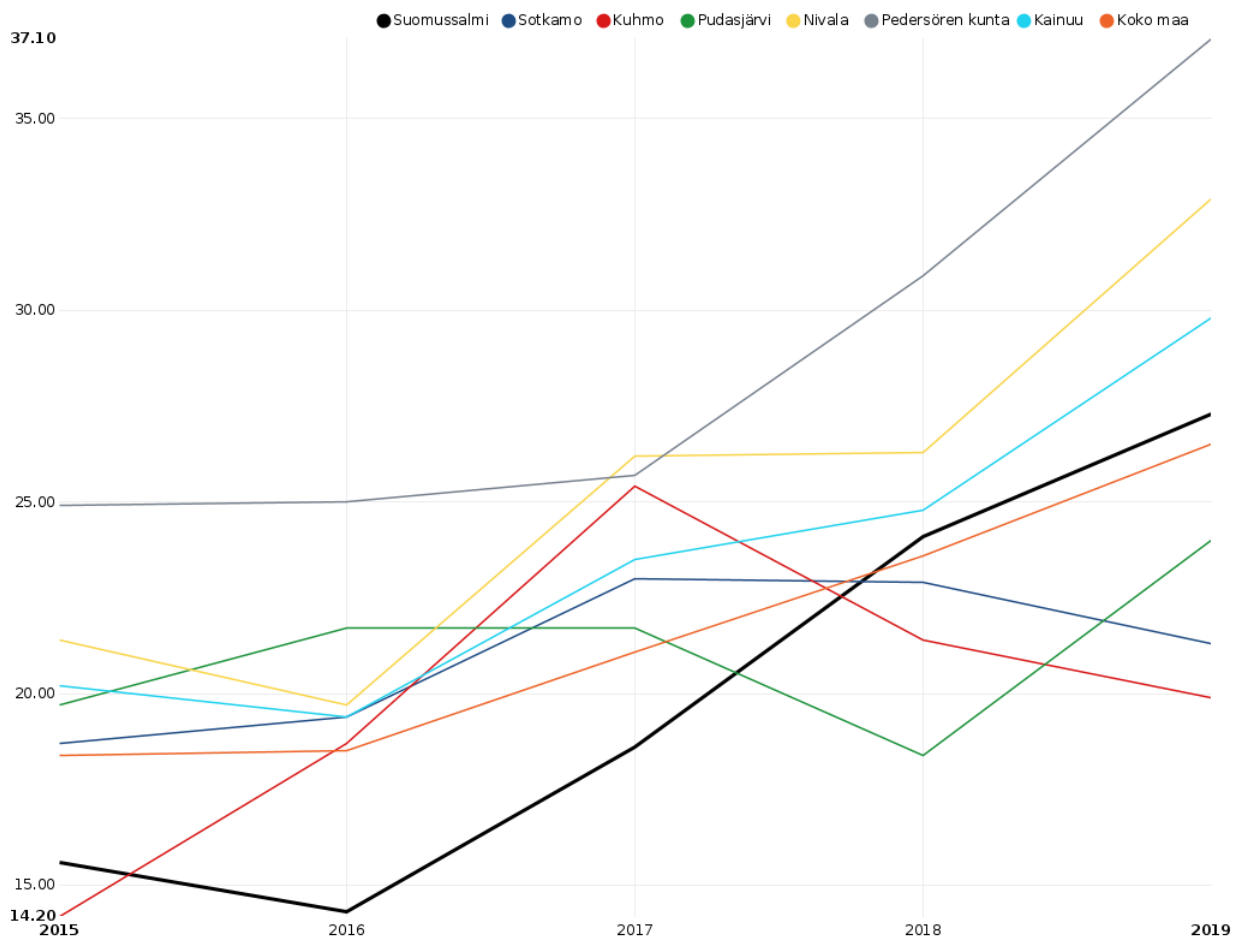
Kainuussa on toiminut kuntien yhteinen maakunnallinen nuorisovaltuusto MaNu, jossa on edustus jokaisesta Kainuun kunnasta. Suomussalmelta on kaksi jäsentä ja varajäsen. MaNu:n tehtävänä on edistää nuorten asiaa ja nuorten kuulemista. Se osallistuu maakunnan tulevaisuuden suunnitteluun sekä järjestää mm. maakunnallisia nuorisofoorumeita.

Maakunnallisen nuorisovaltuuston toimintaa ohjaa Kainuun liitto. Nuorisovaltuuston nuoret toimivat yhteistyössä paikallisten, maakunnallisten ja valtakunnallisten päätöksentekijöiden ja toimielinten kanssa. Suomussalmen nuorisovaltuusto on toiminut syksystä 2017 alkaen.

Suomussalmella toimivan ehkäisevän päihdetyön ja mielenterveyden edistämisen työryhmässä on monipuolisesti eri henkilöstöryhmiä palvelevia toimijoita lastensuojelusta vanhustalpalveluihin, kunnan toimielinten ja henkilöstön edustajiin sekä riippuvuuskäsittelyn hoidosta poliisiin. Vuonna 2019 työryhmä teki esityksen, että suomussalmelaisille lapsille ja nuorille asetettaisiin suositukset kotiintuloajoista. Tämän tarkoituksena on olla vanhempien tukena ja mahdollistaa lapselle ja nuorelle aikaa läksyjen tekemiseen ja iltatoimiin ennen nukkumaan menemistä. Suosituksen tavoitteena on myös pyrkiä ehkäisemään nuorten varhaista päihteiden käyttöä. Työryhmä kokoontui vuoden 2020 aikana vain kerran koronarajoitusten vuoksi.

Työkäiset

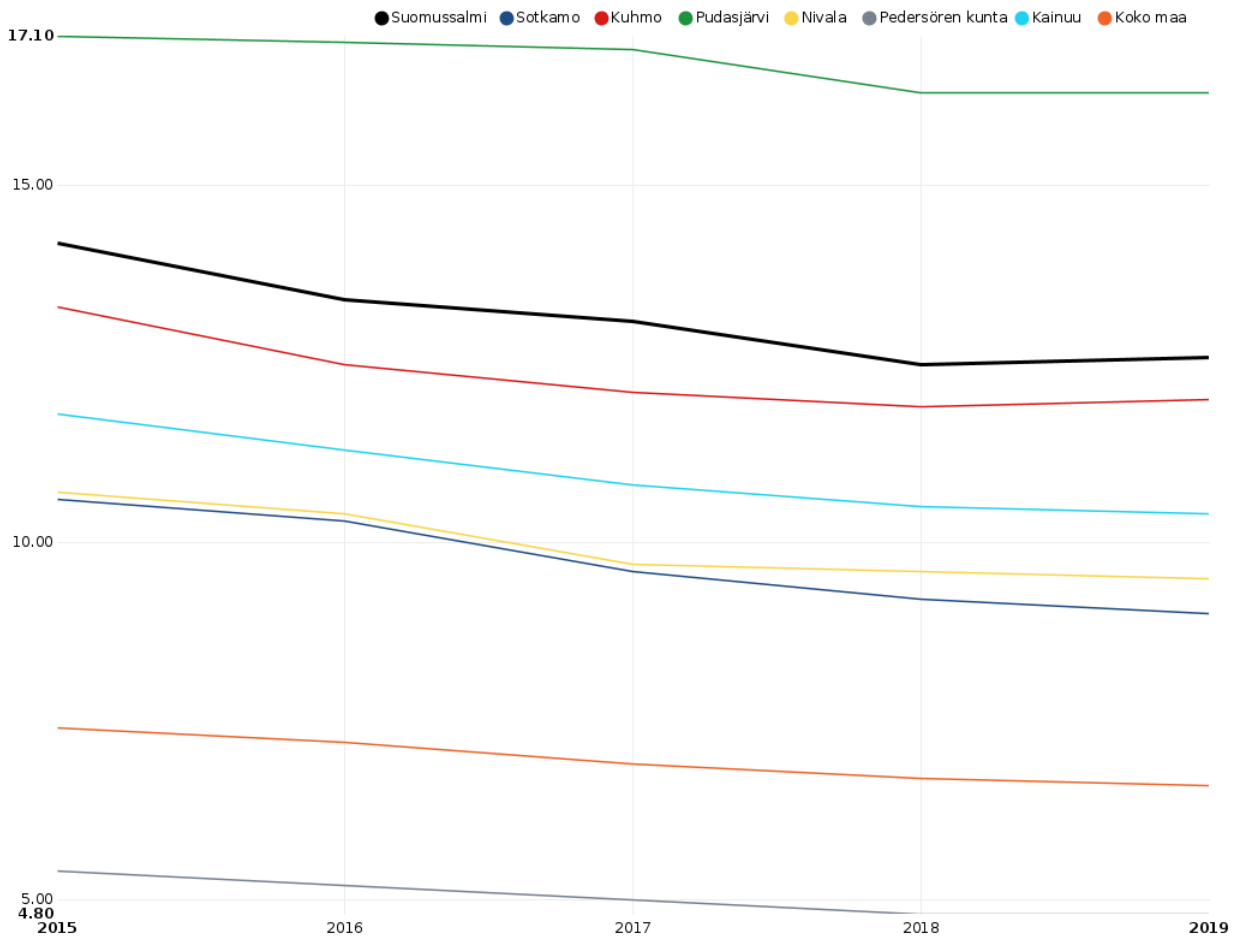
Kuva 11: Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25–64-vuotiaat / 1000 vastaavan ikäistä

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25–64-vuotiaiden määrä on yhä nousussa ollen 27,3. Sotkamossa ja Kuhmossa määrä on vastaavasti laskussa. Keskimäärin Kainuussa tilanne on kuitenkin Suomussalmen kaltainen.

Vuonna 2019 samassa ikäryhmässä työkyvyttömyyseläkettä saavien suomussalmelaisten määrä oli 12,6 prosenttia. Lukema on noussut Suomussalmella ja on yli Kainuun keskiarvon (10,4) ja selvästi korkeampi kuin koko maan lukema (6,6).

Kuva: 12: Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Vuonna 2019 samassa ikäryhmässä työkyvyttömyyseläkettä saavien suomussalmelaisten määrä oli 12,6 prosenttia. Lukema on laskenut aiempina vuosina, mutta nyt noussut 0,1 % pysyen yli Kainuun keskiarvon ja selvästi koko maan lukemaa korkeammalla.

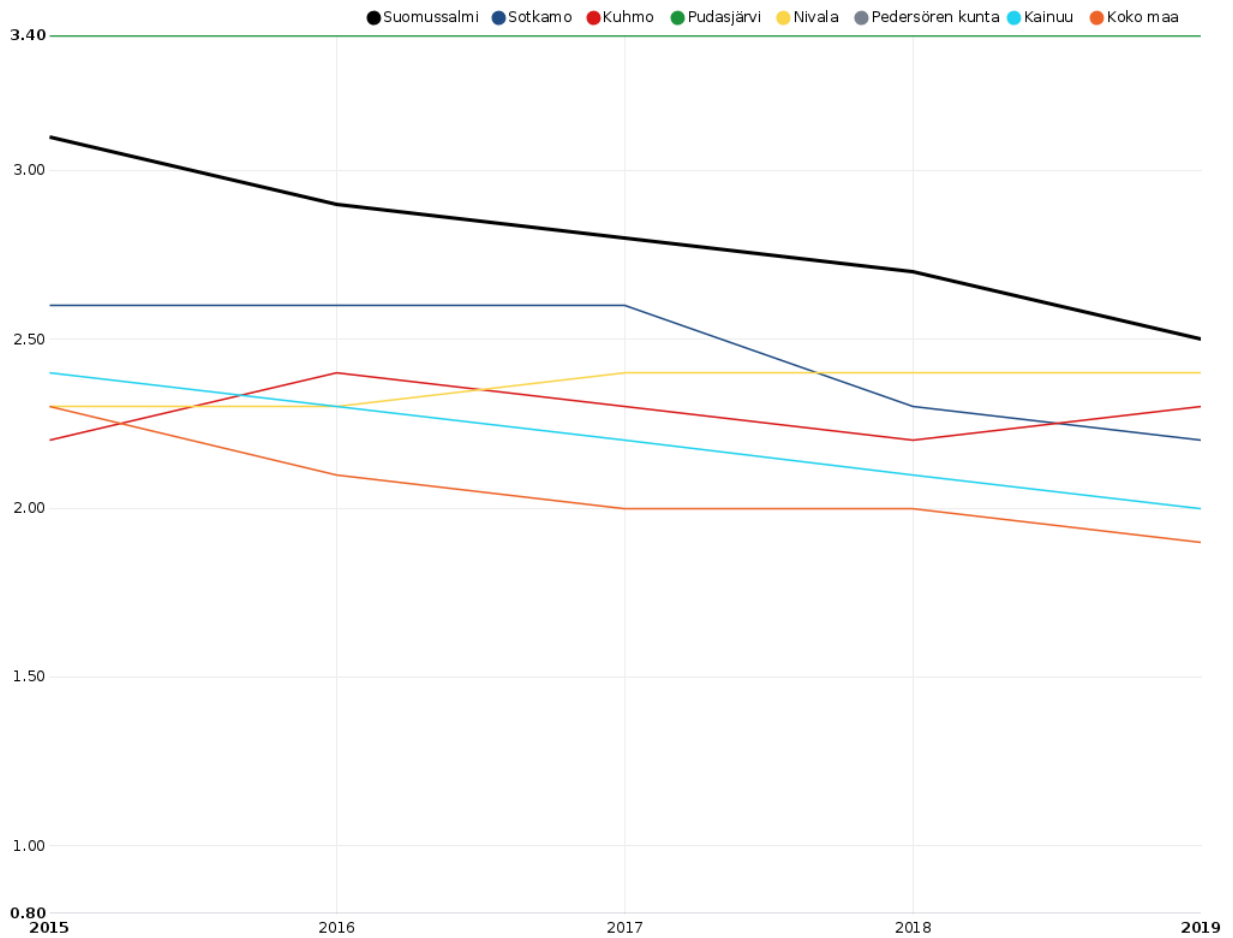
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat tilaston lukema on laskenut 1,4 %:sta 1,2 %:iin. Luku on pysynyt koko vertailuajanjakson ajan alle koko maan (2,7) ja Kainuun keskiarvon (1,8). Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden kohdalta korostuu myös kasautuva syrjäytymisriski, mihin liittyvät ilmiöinä niin pitkäaikaistyöttömyys kuin kotitalouden jäsenten ylisukupolvisen syrjäytymisen riski.

Vaikeasti työllistyvien 15–64-vuotiaiden määrä laski kaikissa vertailuryhmän kunnissa. Vaikeasti työllistyvien ryhmään luetaan pitkäaikaistyöttömät, rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät, toimenpiteeltä työttömäksi jääneet ja toimenpiteeltä toimenpiteelle siirtyneet. Vaikeasti työllistyvien osuus työikäisistä kuvaa rakenteellista työttömyyttä. Suomussalmen lukema on tasaisesti pienentynyt tarkkailujaksolla vuodesta 2015 lähtien. Vuonna 2019 luku oli 5,6 %. Lukema on edelleen enemmän kuin Kainuussa (4,7 %) tai koko maassa (4,2 %) keskimäärin. Vertailukunnista ainoastaan Kuhmossa tilanne on Suomussalmea huonompi.

Suomussalmen kunnassa toimi 2016 – 2018 Sosiaalisen osallisuuden ja työllisyyden kehittämishanke, jonka loputtua Suomussalmen kunnassa aloitti yhdistysvetoisesti matalan kynnyksen kaikille avoin olohuone toiminta. Suomussalmen kunta solmi hyvinvointisopimuksen järjestävien yhdistystahojen kanssa sekä tarjoaa tilat Ämmänsaareissa Kumppanuustalolla ja Vuokin kylätalossa.

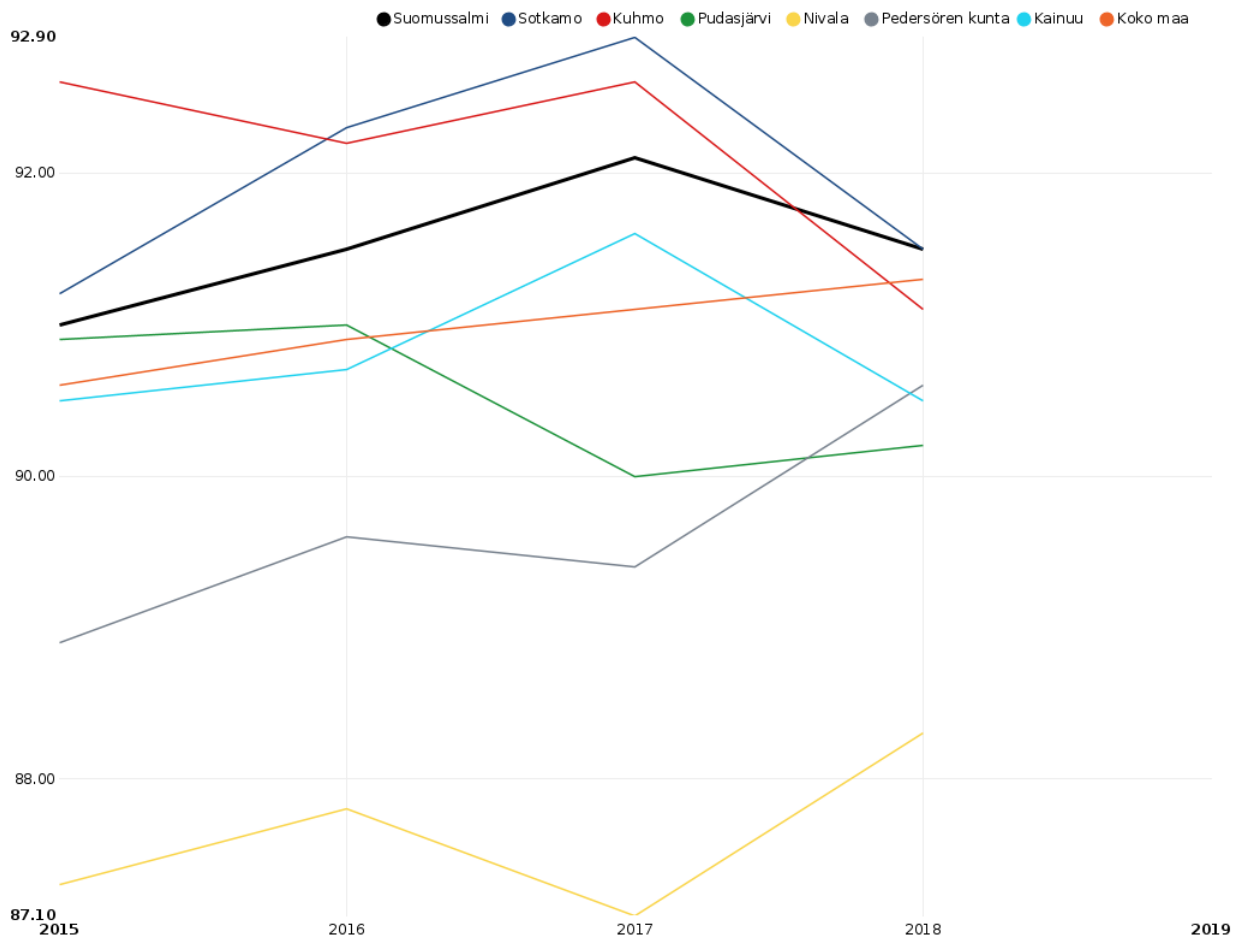
Ikäihmiset

Kuva 13: Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

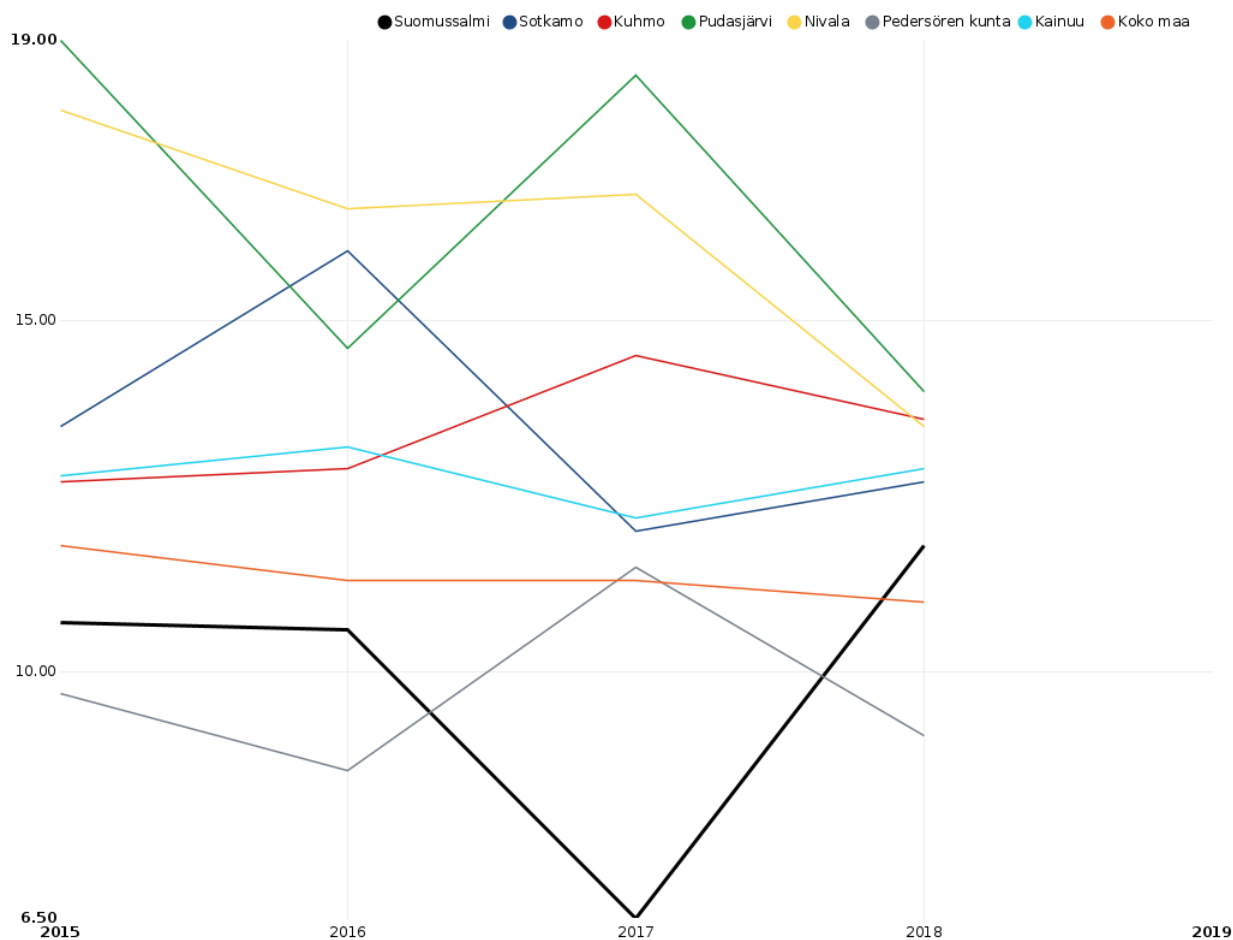
Täyttä kansaneläkettä saavien osuus osoittaa pienituloisuutta eläkeikäisessä väestössä. Täyden kansaneläkkeen saajia ovat henkilöt, joilla on vain vähän tai ei lainkaan ansioeläkkeitä. Tämä lukema on Suomussalmella parantunut tarkastelujaksolla 2015 – 2019. Eläkeikäisten tulotaso on siis parantunut, mutta on edelleen vertailukohteita huonompi. Huonoimmassa tilanteessa on Pudasjärvi. Pedersören lukema on selkeästi muita alhaisempi, jopa huomattavasti maan keskiarvoa alhaisempi.

kuva 14: Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

75 vuotta täyttäneistä suomussalmelaisista kotona joko itsenäisesti tai lähiomaisen tai –ympäristön tukemana ja/tai sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämien koti- ja avohuollon palveluiden turvin selviää 91,5 prosenttia vastaavan ikäisestä väestöstä. Määrä on noussut tasaisesti 2014 – 2017 aikana, mutta vuoden 2018 aikana määrä on laskenut 0,6 prosenttia. Lukema on kuitenkin yli Kainuun ja koko maan keskiarvon. Vuoden 2019 lukuja ei ole vielä saatavilla.

Kuva 15: Säännöllisesti kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 vuotta täyttäneistä oli vuonna 2017 6,5 %. Vuonna 2018 lukema oli kasvanut vertailukuntiin nähden eniten, lukeman ollessa 11,8 %. Luku on kuitenkin Kainuun keskiarvoa (12,9) alhaisempi. Vertailukunnista eniten asiakkaita säännöllisen kotihoidon piirissä on Pudasjärvellä (14,0). Tämä indikaattoritieto perustuu yhden päivän, 30.11., asiakasmääriin. Indikaattori ei kuitenkaan kerro avopalveluihin panostamisesta tai resurssoinnista, sillä kunta voi tarjota paljon apua harvoille asiakkaille tai vähän palvelua monille asiakkaille. Indikaattori ei siis kerro koko totuutta, sillä kunnassa voi olla panostettu esimerkiksi palveluasumiseen asiakkaiden kunnosta ja toiveista johtuen.

Kuntalain (410/2015) 27 §:n mukaisesti Suomussalmen kunnanhallitus on asettanut vanhusneuvoston ikään-tyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Suomussalmen kunnassa on vanhusneuvosto, jonka toimintaa kunta tukee. Vanhusneuvosto kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tekee muun muassa aloitteita ja palvelujen kehittämis ehdotuksia Kainuun sote -kuntayhtymälle ja muille viranomaisille. Kainuun vanhusneuvostot pitävät yhteisiä tapaamisia vuosittain. Vanhusneuvosto osallistuu kunnan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen ikäihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Suomussalmen vanhusneuvosto kokoontui vuonna 2020 vain kerran koronarajoitusten vuoksi.

Suomussalmen kuntaan on pyritty saamaan vammaisneuvostoa. Vuonna 2019 sovittiin, että saadakseen vammaisneuvoston kunnanhallitus esittää yhteistä vanhus- ja vammaisneuvostoa, kunhan vammaisjärjestöt saavat nimettyä edustajansa. Korona-aika on hankaloittanut kokoontumisia ja näin ollen yhdistyksen edustajan nimeäminen on pitkittynyt. Odotamme vielä toisen Suomussalmella toimivan vammaisjärjestön vastausta edustajasta.

Suomussalmen kunnan muita ikäihmisten hyvinvointiin tehtyjä parannuksia on ollut Jalonuoman esteettömän reitin rakentaminen, joka on saatu lopullisesti valmiiksi vuoden 2020 aikana. Reitin suunnittelussa pyrittiin ottamaan huomioon mahdollisimman laajat käyttömahdollisuudet niin kuntalaisten kuin matkailijoidenkin kannalta. Rahoitusta reitille sekä esteettömän kalastuspaikan rakentamiseen saatiin myös Oulujoen moninaiskäytön puitesopimuksesta. OUMO-hankkeiden tavoitteena on parantaa ja monipuolistaa Oulujoen virkistyskäyttömahdollisuuksia. Kirjastossa on ollut tarjolla hyvinvointiin liittyviä toimintoja, kuten digineuvontaa kerran

kuukaudessa sekä kirjaston kotipalvelu heille, jotka eivät pääse kirjastoon korkean iän, sairauden tai vamman vuoksi. Kirjasto on tarjonnut myös ryhmätyöhuoneensa Soten ikäihmisten neuvontapisteeksi kerran kuukaudessa tapahtuviin kokoontumisiin. Yleisten koronarajoitusten vuoksi vuosi 2020 jäi hyvin suppeaksi lähes kaikkien ikäihmisille suunnattujen palvelujen osalta. Kunnan, Kainuun soten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kartoitettiin yhteistyössä ikäihmisten selviytymistä koronakriisin puhjettua ja apua tarjottiin sitä tarvitseville. Palveluja toteutettiin mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksillä.

HYVINVOINTISUUNNITELMA

Painopisteet ja kehittämiskohteet valtuustokaudella 2017 - 2021

1) ELINVOIMA, TYÖLLISYYS JA OSAAMINEN			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Resurssit	Arviointimittarit
Kuntalaisten työmahdollisuuksien parantaminen	Edellytysten luominen uusille yrityksille Olemassa olevien työpaikkojen säilyttäminen Yrittäjyyteen kannustaminen	Elinkeinopalvelut Kainuun Etu Oy Yritykset Kainuun ELY-keskus Koulut	Perustetut yritykset, yritysten lukumäärä Toteuma: 2020 24 yritystä perustettu Työllisyysaste Täydentyy myöhemmin Työttömyysaste, tavoite alle 16 %. Toteuma: 13,8 % (kumulat.)
Työllisyyden hoitaminen	Työpajatoiminta Kuntouttava työtoiminta Palkkatukityöllistäminen Työllisyyttä edistävät hankkeet	Hallintopalvelut Työpaja Hanslankarit Työpalvelukeskus Miilu Kainuun sote Kainuun ELY-keskus OKM:n erillisrahoitus palkkatuet	Kelan työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä 432 726 euroa Toimenpiteissä olleiden määrä Toteuma(2020/01-11): Km. 165 Työvoimakoulutus 33 Omaehtoinen opiskelu 26 Työkokeilu 17 Työhönhakuvalmennus 17 Uravalmennus 5 Kuntouttava työtoiminta 23 Palkkatuki 44 Starttiraha 0 Toimeentulotuen saajien määrä Toteuma: v. 2018 yht. 364 ja v. 2019 yht. 343 kotitaloutta (v. 2020 ei saatavana)
Kuntalaisten koulutustason nostaminen	Aikuisten osaamistason nostaminen Kaikki 9. lk oppilaat koulutetaan jatkokoulutuskelpoisiksi	Tasa-arvon edistämisraha Suomussalmen lukio Kianta-Opisto Kainuun TE-toimisto Kainuun ammattiopisto Kajaanin AMK AIKOPA	Koulutustasomittain Toteuma: ei muutosta Jatko-opintoihin sijoittuneet Toteuma: kaikki 9. luokkalaiset aloittivat jatko-opinnot Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 –vuotiaat Toteuma: tilastotietoa ei saatavissa, lukio

			<i>koulutuksessa ei negatiivisia keskeytyksiä</i>
2) TERVEYSEROJEN KAVENTAMINEN			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Resurssit	Arviointimittarit
Hyvinvointi lisääntyy ja sairastavuus alenee	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Palvelujen kehittäminen	Kainuun sote Kansalaisjärjestöt Taloussuunnitelma 2018–2020 Media	Pitkällä aikavälillä hyvinvointikertomuksen indikaattorit Kuntalaisten aktiivisuus ja osallistuminen Toteuma: <i>Liikunta 72 ja kulttuuri 62</i>
Terveyden edistämisen aktiivisuus	Kuntajohto ja palveluyksiköt ovat sitoutuneita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen	Toimialat	TEAvisarin tulokset Toteuma: <i>v. 2020 luku 82</i>
3) MIELENTERVEYDEN EDISTÄMINEN JA PÄIHTEIDEN KÄYTÖN VÄHENTÄMINEN			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Resurssit	Arviointimittarit
Ehkäisevä päihdetyö ja mielenterveyden edistäminen	Työryhmän toiminta on säännöllistä	Kunnan toimijat Sosiaali- ja terveystoimet Järjestöt	Vaikutus hyvinvointimittareihin Toteuma: <i>Päihde- ja mielenterveystoimikunta on koontunut 1 krt/v.2020. Pääpaino oli nuorten päihdeidenkäytön vähentäminen, pelihaittoihin puuttuminen ja mielenterveyden edistäminen</i>
Varhainen tuki kaikissa ikävaiheissa	Puheeksiottamisen koulutukset Vapaaehtoistyö	Oppilashuoltoryhmä Työterveyshuolto Sosiaali- ja terveystoimet Järjestöt	Toteutuneet koulutukset Pysyvän toiminnan kattavuus Toteuma: oppilashuollon resurssit riittävät Tapahtumat Toteuma: <i>Kouluilla tapahtumia yhteisöllisyyden edistämiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi ei ole pystytty toteuttamaan korona-epidemian vuoksi.</i>
4) TURVALLINEN JA SUJUVA ARKI			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Resurssit	Arviointimittarit
Arkiliikunnan lisääminen	Viisaan liikumisen edistäminen	Liikuntapalvelut	Toteutuneet tapahtumat, liikuntasuoritteet

		<p>Kianta-Opisto</p> <p>Hankkeet</p> <p>Kolmannen sektorin toimijat</p> <p>Kainuun Liikunta</p>	<p>Toteuma: Kylpylän kävijämäärä 34 410 ja kuntosalin kävijämäärä 21 549</p> <p>Järjestetyt tapahtumat</p> <p>Toteuma: Liikuntapalvelut oli järjestämässä 9 eri tilaisuutta joko yksin tai yhteistyössä kolmannen sektorin ja/tai Kainuun Liikunnan kanssa</p> <p>Tapahtumiin osallistuneiden määrä</p> <p>Toteuma: Kylpylän ohjattuihin ryhmiin osallistui 6 678 henkeä.</p>
Houkuttelevat ja toimivat liikuntapaikat	<p>Liikuntapaikkojen kehittäminen: latuverkot, kentät, kylpylä, koulujen liikuntatilat, lähiliikuntapaikat</p>	<p>Tekniset palvelut</p> <p>ELYn ja OKM:n avustukset liikuntapaikkojen rakentamiseen</p> <p>Kyläyhteisöt</p> <p>Hossan latupooli</p>	<p>Palautekyselyt</p> <p>Toteuma: Ei toteutunut</p> <p>Kävijämäärät</p> <p>Toteuma: Haja-asutusalueiden latuverkoston hoidosta sopimukset 6 toimijan kanssa.</p>
Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö	<p>Pidetään tiet kunnossa ja avoimina</p> <p>Viheristutukset kesäisin</p> <p>Maankäytön suunnittelu tiivistää yhdyskuntarakennetta</p>	<p>Tekniset palvelut</p> <p>ELY-keskus</p> <p>Urakoitsijat</p>	<p>Aurattujen katujen kilometrimäärät ja luokitus</p> <p>Toteuma: Yksityistiet 640 km Kaavatiet 60 km Kevyenliikenteenväylät 25 km</p> <p>Liikenneonnettomuustilastot</p> <p>Toteuma: Liikenneonnettomuustilasto vuodelta 2020 ei ole vielä valmis.</p>

1.3. Kunnan hallinto ja organisaatorakenne

Luottamushenkilöorganisaatio

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuustossa on 31 jäsentä ja sen paikkajakauma on 1.6.2017 alkaneena toimikautena seuraava:

Suomen Keskusta	17
Vasemmistoliitto	10
Kansallinen Kokoomus	3
Perussuomalaiset	1

Jäsenet (31)

Helttunen Erja, pj.	Suomen Keskusta
Huttu-Juntunen Terttu, 1. varapj.	Vasemmistoliitto
Mulari Keijo, 2. varapj.	Suomen Keskusta
Alanko Jukka Pekka	Kansallinen Kokoomus
Heikkinen Juha	Suomen Keskusta
Heikkinen Pirjo	Suomen Keskusta
Heikkinen Tuula	Suomen Keskusta
Heikkinen Vesa	Suomen Keskusta
Holappa Marja-Liisa	Vasemmistoliitto
Holappa Veijo	Vasemmistoliitto
Härkönen Raimo	Suomen Keskusta
Jokelainen-Keränen Eila	Suomen Keskusta
Juntunen Aune	Vasemmistoliitto
Juntunen Heidi	Suomen Keskusta
Kela Jouko	Suomen Keskusta
Kemppainen Tuovi	Suomen Keskusta
Korvuo Markku	Suomen Keskusta
Kyllönen Merja	Vasemmistoliitto
Laatikainen Janne	Vasemmistoliitto
Matero Taina	Vasemmistoliitto
Moilanen Pentti	Suomen Keskusta
Mulari Matti	Suomen Keskusta
Mäkeläinen Riitta	Suomen Keskusta
Nilkku Heikki 9.3.2020 alkaen	Kansallinen Kokoomus
Pakarinen Ahti 9.3.2020 saakka	Kansallinen Kokoomus
Pihlajamaa Sami	Perussuomalaiset
Pyykkönen Tuomas	Kansallinen Kokoomus
Saastamoinen Minna	Vasemmistoliitto
Seppänen Jonna	Suomen Keskusta
Seppänen Jukka	Vasemmistoliitto
Seppänen Martti	Vasemmistoliitto
Väisänen Ari	Suomen Keskusta

Kunnanhallitus

Jäsenet (11)

Moilanen Pentti, pj.	Härkönen Raimo
Holappa Veijo, 1 varapj.	Seppänen Martti
Mäkeläinen Riitta, 2. varapj., 12.10.2020 saakka	Kähkönen Pirjo
Seppänen Jonna, 2. varapj., 12.10.2020 alkaen	Väisänen Ari
Heikkinen Juha	Juntunen Heidi
Heikkinen Pirjo	Kähkönen Pirjo
Heikkinen Tuula M 12.10.2020 alkaen	Moilanen Marjo 9.11.2020 alkaen
Holappa Marja-Liisa	Seppänen Merja-Liisa

Laatikainen Janne
Mulari Matti
Pakarinen Ahti 9.3.2020 saakka
Alanko Jukka Pekka 9.3.2020 alkaen
Saastamoinen Minna

Seppänen Jukka
Korvuo Markku
Pyykkönen Tuomas
Juntunen Aune

Esittelijä Erno Heikkinen, kunnanjohtaja

Tarkastuslautakunta

Jäsenet (5)

Jokelainen-Keränen Eila, pj.
Matero Taina, varapj.
Tolonen Martti
Koivumäki Markku
Pihlajamaa Sami

Henkilökohtaiset varajäsenet

Manninen Kirsi
Schroderus Eeva
Tolonen Mikko T.
Viinikkala Simo
Pyykkönen Olli-Pekka

Keskusvaalilautakunta

Jäsenet (5)

Veteläinen Ahti, pj.
Kemppainen Eila, varapj.
Heikkinen Pentti
Huttunen Ritva
Mulari Jorma

Ei-henkilökohtaiset varajäsenet mainitussa järjestyksessä

Paasovaara Irene
Seppänen Merja-Liisa
Karjalainen Antti
Heikkinen Jukka
Viinikainen Pasi
Tapio Sinikka
Moilanen Kari
Kivijärvi Asta

Sivistyslautakunta

Jäsenet (11)

Kemppainen Tuovi, pj.
Juntunen Aune, varapj.
Heikkinen Tuula M., 9.11.2020 alkaen
Veteläinen Milla 9.11.2020 alkaen
Heikkinen Vesa
Juntunen Heidi
Kinnunen Jonna
Korvuo Markku
Karhapää Pertti
Seppänen Jukka
Tauriainen Ilmari
Viinikkala Aila
Laatikainen Janne, kh:n edustaja

Henkilökohtaiset varajäsenet

Holappa Johanna
Holappa Marja-Liisa
Heikkinen Miia-lida
Kemppainen Pertti
Heikkinen Arja
Mäkeläinen Riitu
Pulkka Jarmo
Oikarinen Simo
Heikkinen Esko
Kaartinen Jarmo
Vasunta Elina

Tekninen lautakunta

Jäsenet (11)

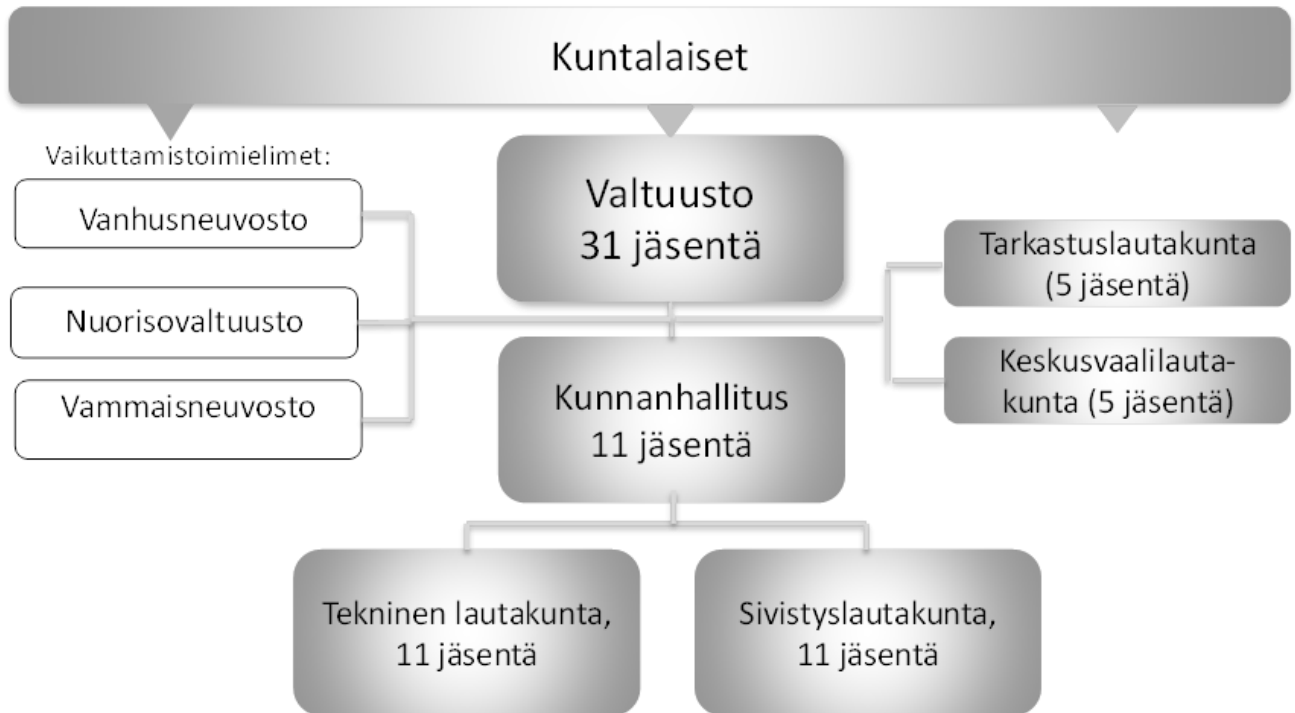
Seppänen Martti, pj.
Väisänen Ari, varapj.
Alanko Jukka-Pekka 9.3.2020 saakka
Laine Kimmo 9.3.2020 alkaen
Heikkinen Arto
Härkönen Raimo
Kela Jouko
Korja-Schepel Päivi
Kyllönen Riitta
Kähkönen Pirjo
Heikkinen Vuokko
Seppänen Merja-Liisa
Mulari Matti, kh:n edustaja

Henkilökohtaiset varajäsenet

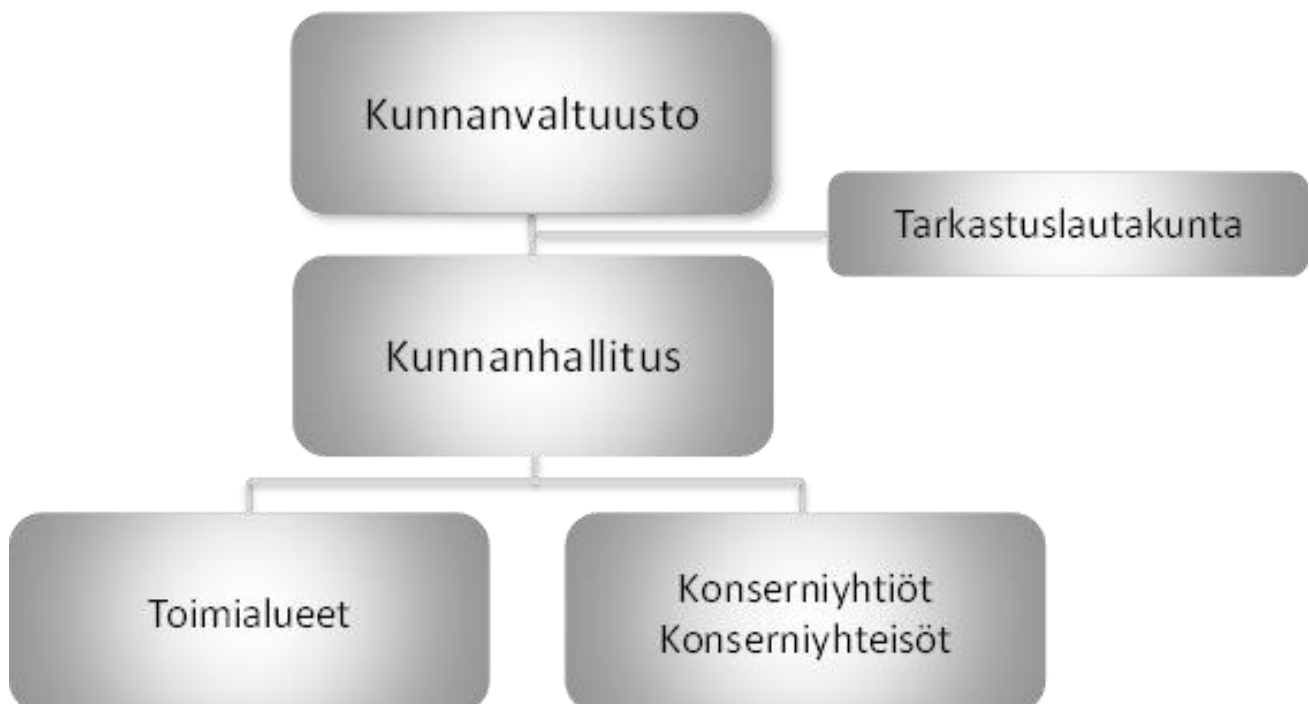
Karhapää Pertti
Moilanen Kari
Laine Kimmo 9.3.2020 saakka
Alanko Jukka Pekka 9.3.2020 alkaen
Heikkinen Tauno
Nyman Seppo
Oikarinen Erkki
Räisänen Eila 12.10.2020 saakka, Leena Makkonen 12.10.2020 alkaen
Juntunen Aune
Kinnunen Niina R.
Kemppainen Tuovi
Heikkinen Svetlana

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Luottamushenkilöorganisaatio:

KONSERNIORGANISAATIO

Palveluorganisaatio

Kunnan toiminnot jakautuvat elinvoimapalvelujen, hallintopalvelujen, sivistyspalvelujen ja teknisten palvelujen toimialoihin. Kunnanjohtaja, toimialajohtajat ja muut kunnanjohtajan määräämät henkilöt muodostavat kunnan johtoryhmän. Toimialat jakaantuvat palveluyksiköihin.

Johtoryhmä:

Erno Heikkinen, kunnanjohtaja

Anniina Niemelä, hallintojohtaja, virkavapaalla 7.12.2020 alkaen

Sirpa Mikkonen, sivistysjohtaja

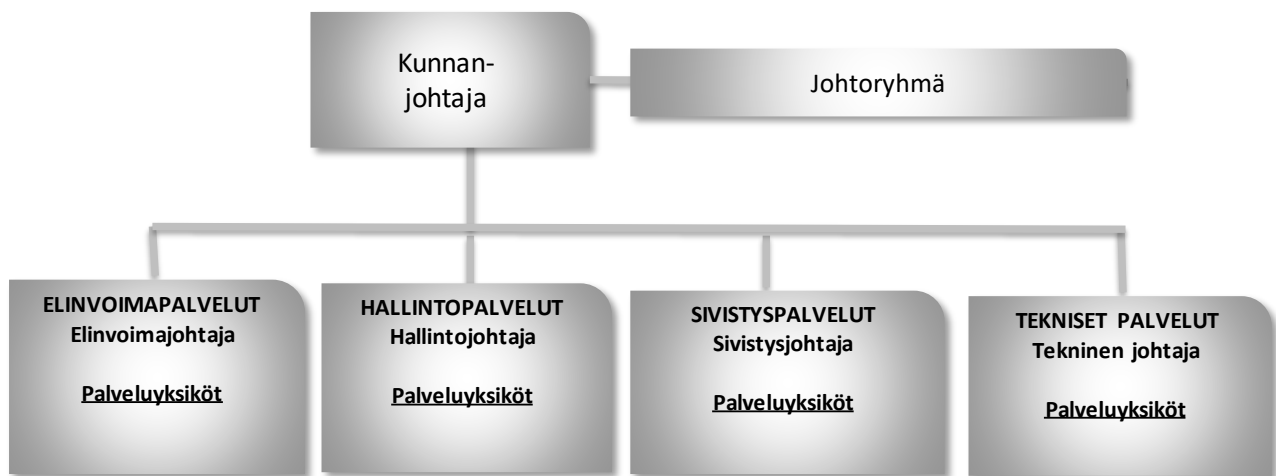
Niina Kinnunen, tekninen johtaja

Hannu Leinonen, elinkeinopäällikkö 30.6.2020 saakka

Jonne Maaninka, elinvoimajohtaja 2.5.2020 alkaen

Sirpa Kovalainen, talouspäällikkö, vs. hallintojohtaja 7.12.2020 alkaen

PALVELUORGANISAATIO

Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat:

- kunnan toimielinten jäsenet (ei kuitenkaan valtuutettu)
- asianosaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat

Suomussalmen kunnan tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat:

kunnanjohtaja Erno Heikkinen

hallintojohtaja Anniina Niemelä

talouspäällikkö Sirpa Kovalainen

elinkeinoasiamies Hannu Leinonen 30.6.2020 saakka

elinvoimajohtaja Jonne Maaninka 2.5.2020 alkaen

sivistysjohtaja Sirpa Mikkonen

kansalaisopiston rehtori Tarja Peitsaho

päivähoidon johtaja Jaana Heikkinen

kulttuurituottaja Joni Kinnunen

liikuntasihteeri Pirjo Neuvonen 30.6.2020 saakka

liikuntasihteeri Hannastiina Piikivi 1.7.2020 alkaen

nuorisosihteeri Eija Järvenpää

kirjastotoimenjohtaja Anette Karjalainen 31.5.2020 saakka

vs. kirjastotoimenjohtaja Pauli Jylhäkangas 6.5.2020 alkaen

tekninen johtaja Niina Kinnunen

rakennustarkastaja Asko Kinnunen

ympäristötarkastaja Jukka Korhonen

1.4. Yleinen taloudellinen kehitys

Kansainvälinen talous

Maailmantalous elpyy vuonna 2021

Maailmantalous elpyy koronaviruspandemian aiheuttamasta syvästä taantumasta vuoden 2021 kuluessa. Elpyminen painottuu vuoden jälkipuoliskolle. Maailmantalous kasvaa 4,7 % vuonna 2021 ja 3,8 % vuonna 2022. Myös maailmankauppa elpyy vuonna 2021.

Euroopan talous supistuu jälleen vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä edellisneljänneksen nopean kasvun jälkeen pandemian toisen aallon takia. Voimakkaat rajoitustoimet eri maissa vähentävät aktiviteettia ja palveluiden näkymät ovat vielä epävarmat. Talous elpyy vuoden 2021 toisesta neljänneksestä lähtien. Euroalue kasvaa 4,5 % vuonna 2021 ja 3,1 % vuonna 2022.

Myös Yhdysvaltojen talous on kärsinyt pandemian toisesta aallosta. Kokonaistuotanto supistuu yli 5 % vuonna 2020, mutta elpyy 4,1 prosentin kasvuun vuonna 2021 työllisyystilanteen kohennuttua ja aktiviteetin lisääntyä. Voimakkaat elvytystoimet tukevat kasvua.

Kiinan talous on jo lähes palautunut kriisiä edeltävälle tasolle. Vienti vetää hyvin ja vähittäiskauppakin on piristynyt alkuvuoden romahduksen jälkeen. Kokonaistuotanto kasvaa 5,8 % vuonna 2021 ja 6 % vuonna 2022.

Japanissa ennakoivat indikaattorit viittaavat talouden elpymiseen koronaviruskriisistä. Suhteessa muihin teollisuusmaihin pandemian vaikutus aktiviteettiin on ollut vähäisempi. Talouden kasvupotentiaali on kuitenkin vaatimaton rakenteellisista syistä. Talous elpyy 2,4 prosentin kasvuun vuonna 2021 ja kasvaa 1,1 % vuonna 2022.

Sopimuksettomien Brexitin uhka varjostaa Ison-Britannian talousnäkyviä. Talous on hyvin palveluvaltainen, joten pandemian vaikutus on ollut ankara. Vuonna 2021 näkymien odotetaan kuitenkin kirkastuvan ja talouden elpyvän 3,4 prosentin kasvuun. Vuonna 2022 talous kasvaa 2,0 %.

Suhteessa muihin Pohjoismaihin koronaviruspandemia on ollut Ruotsissa vakavampi, mutta rajoittavat toimet kevyempiä. Kuluttajien luottamus on vahvaa ja teollisuuden näkymät ovat suhteellisen hyvät. Kokonaistuotanto elpyy 4,2 prosentin kasvuun vuonna 2021 ja talous kasvaa 2,3 % vuonna 2022.

Koronavirustilanne on vakava Venäjällä. Etenkin vuoden 2020 lopulla tilanne on pahentunut. Myös raakaöljyn maltillinen hintakehitys varjostaa näkymiä. Venäjä ja OPEC-maat lisäävät öljyntuotantoa maltillisesti tammi-kuusta 2021 lähtien. Kokonaistuotanto kasvaa 3,3 % vuonna 2021 ja 1,9 % seuraavana vuonna.

Kotimaan talous

Talouden selvä toipuminen covid-19-epidemista siirtyy vuoden 2021 puolelle, sillä epidemian toinen aalto hidastaa talouskasvua tilapäisesti vuodenvaihteen ympärillä. Kotimaassa palveluiden kysyntä pysyy edelleen heikkona. Vienti ja teollisuustuotanto kärsivät globaalien pandemian jatkumisesta ja kääntyvät kasvuun vasta vuoden 2021 puolella. Bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan 3,3 % vuonna 2020 ja sen jälkeen kasvavan 2,5 % vuonna 2021.

Ennuste perustuu oletukselle, että covid-19-epidemiaan liittyvien tautitapausten ilmaantuvuus painetaan voimakkailla rajoituksilla matalalle tasolle vuodenvaihteen aikana. Jos ilmaantuvuus kääntyy uudestaan nousuun rajoitusten löysentämisen jälkeen, niitä voidaan joutua kiristämään uudestaan vuoden 2021 alkupuolella. Tämä luo taloudenpitäjille epävarmuutta, mikä heikentää talouden palautumista vuoden 2021 keväällä. Rokotteiden käyttöönotto kevään aikana parantaa taloudenpitäjien uskoa tulevaisuuteen ja vähitellen kääntää yhteiskunnan kohti normaaleja aikoja.

Talouden toipumien alkaa pandemiaan liittyvän epävarmuuden hälventyessä vuoden 2021 kuluessa. Vuoden 2021 loppua kohden kiihtyvä kasvu nostaa myös vuoden 2022 talouskasvua. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,0 % vuonna 2022 ja 1,4 % vuonna 2023. Keskipitkällä aikavälillä kasvu hidastuu, kun työpanoksen kasvu hidastuu. Kuitenkin vajaan 1½ prosentin vauhdissa pysyvä kasvu on potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtia nopeampaa.

Julkisen talouden alijäämä pysyy suurena vuonna 2021, kun vuoden alkupuolelle jatkuvan epidemian hoito ja

sen vaikutuksia lieventävät tukitoimet pitävät julkiset menot korkealla tasolla. Tilanteen normalisoituessa alijäämä pienenee asteittain tulevina vuosina. Tulojen ja menojen välinen epätasapaino pysyy kuitenkin niin suurena, että julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen näyttää jatkavan kasvuaan koko 2020-luvun alkupuoliskon ajan.

Lähteet: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus Talvi 2020 Talousnäkömät (2020:85)
Valtionvarainministeriö: Budjettikatsaus 2021, Katsaus valtion talousarvioon, tammikuu 2021 (2021:2)

Kuntatalous

Vuonna 2020 paikallishallinnon rahoitusaseman arvioidaan kohentuvan huomattavasti ennätyskellisen heikkoon vuoteen 2019 verrattuna. Kohentumista selittää valtion peruspalvelujen turvaamiseksi ja kuntien aktiiviteetin ylläpitämiseksi päätetyt valtion tukitoimet. Myös kuntien verotulojen kasvu on ollut aiemmin arvioitua ripeämpää, sillä ansiotulot ovat kehittyneet arvioitua paremmin ja jako-osuuden oikaisu lisää kuntien saamia verotuloja. Vaikka paikallishallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan vuonna 2020 likimain tasapainossa, eivät kertaluonteiset covid-19-kriisistä johtuvat tuet ratkaise paikallishallinnon pitkän aikavälin rakenteellista tulojen ja menojen epätasapainoa. Se on seurausta väestön ikääntymisen aiheuttamasta sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvupaineesta ja työikäisten määrän vähenemisestä.

Paikallishallinnon vuosien 2021–2025 kehitysarvio on painelaskelma, jossa on huomioitu yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo julkisen talouden suunnitelmaan ja talousarvioesityksiin sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet. Arvio ei sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia toimia vuosille 2022–2025. Ne huomioidaan kehitysarviossa vasta talousarvioiden valmistumisen jälkeen. Kunnallisveroprosentit on pidetty vuoden 2021 tasolla. Painelaskelmassa ei ole huomioitu hallituksen esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta, joka siirtää sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle.

Vuonna 2021 paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee noin 1,4 mrd. euroa alijäämäiseksi talouden elpymisestä ja valtion tukitoimista huolimatta. Tähän vaikuttaa paikallishallinnon tulojen vaatimaton kasvu, jota hidastavat valtionosuuksiin kohdennettujen tukien pieneneminen ja kunnallisverotulojen jääminen vuoden 2020 tasolle. Kulutusmenojen kasvu kuitenkin kiihtyy, kun pääministeri Marinin hallituksen ohjelman tehtävämuutokset ja kunta-alan palkankorotukset lisäävät paikallishallinnon kulutusmenojen kasvua vuonna 2021. Lisäksi suojavarusteisiin ja covid-19-viruksen testaukseen käytettävien menojen arvioidaan kasvavan. Vuodelta 2020 siirtyy sosiaali- ja terveydenhuollon palvelu- ja hoitovelkaa vuodelle 2021, sillä voimakkaiden rajoitustoimien ja varautumisen vuoksi hoitoja on lykätty.

Paikallishallinnon investointien oletetaan pysyvän korkealla tasolla koko ennustejakson ajan, vaikka vilkkaaimman sairaalarakentamisen arvioidaan saavuttavan huippunsa vuonna 2021. Pitkään jatkuneen investointien kasvun arvioidaan taittuvan vuonna 2022, kun sairaalarakentaminen supistuu. Investointipaineet pysyvät kuitenkin jatkossakin mittavina rakennuskannan iän, infrainvestointitarpeiden ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Investointiympäristön epävarmat näkömät voivat kuitenkin johtaa investointipäätösten viivästy-miseen tai peruuntumiseen investointien priorisointitarpeen korostuessa entisestään.

Vaikka paikallishallinnon menojen kasvu hidastuu huomattavasti vuonna 2022 covid-19-kriisin helpottaessa, heikkenee paikallishallinnon rahoitusasema voimakkaasti vuonna 2022 määräaikaisten tukitoimien päätyessä. Paikallishallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa paikallishallinnon velkaantumista. Paikallishallinnon velka suhteessa BKT:hen jatkaa alijäämien vuoksi kasvuaan ja on vuonna 2025 noin 12,1 % suhteessa BKT:hen.

Manner-Suomen kuntien ilmoittamien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien vuoden 2020 yhteenlaskettu vuosikate kasvoi 2,2 miljardilla eurolla edellisestä vuodesta. Selittävinä tekijöinä olivat valtionosuuksien ja verotulojen voimakas kasvu. Myös tulos kasvoi voimakkaasti, yhteensä 1,7 miljardiin euroon. Kuntien omien arvioiden perusteella lainakanta vuoden 2020 lopussa oli 19,1 miljardia euroa, asukasta kohden 3478 euroa. Lainakanta kasvoi vuotta aikaisemmasta ajankohdasta 3,8 prosenttia. Kuntien yhteenlasketut investointimenot kasvoivat edellisestä vuodesta 4,6 prosenttia 4,2 miljardiin euroon.

Lähteet: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus Talvi 2020 Talousnäkömät (2020:85)
Tilastokeskus: Kuntatalous neljännesvuosittain, 2020, 4. vuosineljännes (10.2.2021)

Yleinen taloudellinen tilanne						
Muuttuja	2018	2019	2020**	2021**	2022**	2023**
Bruttokansantuote, mrd. €	234	241	235	245	253	261
(muutos, %)						
Palvelut	2,4	1,2	-3,3	2,6	2,5	1,1
Koko teollisuus	-2,0	3,7	-3,8	3,3	2,6	1,7
Työn tuottavuus	-1,0	0,2	-0,7	2,1	1,4	0,6
Ansiotasoindeksi	1,7	2,1	1,7	2,5	2,0	2,0
Työlliset	2,6	1,1	-1,5	-0,3	0,9	0,7
Kuluttajahintaindeksi	1,1	1,0	0,3	1,0	1,4	1,6
(%-yksikköä)						
Työllisyysaste	71,7	72,5	71,5	71,5	72,3	72,8
Työttömyysaste	7,4	6,7	708,0	8,0	7,6	7,2
Verot/BKT	42,4	42,2	41,7	42,4	42,0	53,9
Julkiset menot/BKT	53,1	53,3	57,8	57,3	55,0	53,9
Rahoitusjäämä/BKT	-1,2	-1,2	-6,1	-5,2	-2,8	-2,4
Julkinen velka/BKT	59,6	59,2	69,0	71,4	72,5	73,6
Vaihtotase/BKT	-1,8	-0,2	-1,0	-2,5	-0,7	-0,7
Euribor, 3 kk, %	-0,3	-0,3	-0,4	-0,5	-0,4	-0,4
10 vuoden korko, %	0,7	0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2

Lähde: VM Taloudellinen katsaus, Talvi 2020 17.12.2020

**ennakkotieto

Kuntien ja kuntayhtymien tuloslaskelma 2016-2020, mrd. €					
Lähde: Tilastokeskus 4.9.2020 (M. Mehtonen)					
	TP2017	TP2018	TP2019	vuosi- muutos, %	TS2020
Toimintatuotot	9,22	9,27	9,34	0,8	9,69
Toimintakulut	-36,72	-38,03	-39,38	3,5	-39,56
Toimintakate	-27,50	-28,43	-29,69	4,4	-29,59
Verotulot	22,55	22,32	22,91	2,6	24,26
Valtionosuudet	8,54	8,46	8,64	2,1	8,38
Rahoituserät, netto	0,37	0,30	0,30		0,17
Vuosikate	3,96	2,66	2,33	-12,4	3,12
Poistot	-2,82	-2,81	-2,93	4,3	-2,96
Satunnaiserät, netto	0,14	0,02	0,10		0,06
Tilikauden tulos	1,28	-0,08	-0,20		0,20

Kuntien vuosikate ja lainat		Lähde: Tilastokeskus/Kuntaliitto 5.10.2020/mm						
Manner-Suomi, sisältää liikelaitokset		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vuosikate:								
Mrd. euroa		2,06	2,20	1,89	2,70	3,27	2,07	1,75
Asukasta kohti, €		380	403	247	492	596	376	318
Vuosikate %:a poistoista		100	106	91	127	149	94	76
Vuosikate %:a investoinneista		64	61	63	89	112	64	53
Kuntien lkm (ko. vuoden kuntajaolla):								
Kuntien lukumäärä yhteensä		304	304	301	297	295	295	294
Vuosikate negatiivinen		28	10	13	14	4	44	65
Tilikauden tulos negatiivinen		137	104	107	94	51	200	223
Lainakanta:								
Mrd. euroa		13,79	14,68	15,50	16,09	16,13	16,76	18,4
Vuosimuutos, %		13	6	6	4	0	4	10
Asukasta kohti, €		2 542	2 697	2 841	2 939	2 941	3 048	3 352

1.5. Kainuun talousalueen kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotiedon (21.1.2021) mukaan Kainuun väkiluku oli 31.12.2020 yhteensä 71 680. Edellisen vuoden viimeisenä päivänä väkiluku oli 72 324, laskua 644 henkilöä. Vuonna 2019 väkiluku pieneni 737 henkilöllä.

Väestön väheneminen jatkui entisellä tasolla. Väestöennusteet ovat edelleenkin laskevia. Väestörakenteessa aktiiviväestön osuus pienenee voimakkaasti.

Väestön väheneminen jatkui entisellä tasolla. Väestöennusteet ovat edelleenkin laskevia. Väestörakenteessa aktiiviväestön osuus pienenee voimakkaasti.

Työvoima ja työllisyys

Kainuun keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2020 oli 11,9 prosenttia (työttömiä työnhakijoita 3779). Vuonna 2019 työttömyysaste oli keskimäärin 10,3 prosenttia, työttömiä työnhakijoita 3304.

1.6. Suomussalmen kunnan toiminnan ja talouden kehitys

1.6.1. Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Väestön muutokset		Lähde: Tilastokeskus 21.1.2021 (31.3.2021)							
			Netto-		Väestön-	Väkiluvun	Kokonais-		Asukas-
	Syntyneet	Kuolleet	muutto	maahan-	lisäys	korjaus	muutos	Muutos, %	määrä
2010	55	137	-98	1	-179	1	-180	-1,90	9 156
2011	47	154	-124	13	-218	4	-213	-2,33	8 943
2012	52	134	-64	19	-127	3	-130	-1,45	8 813
2013	65	147	-74	0	-156	-4	-152	-1,72	8 661
2014	53	132	-109	10	-178	-3	-175	-2,02	8 486
2015	51	128	-87	6	-158	-8	-150	-1,77	8 336
2016	38	160	-60	30	-152		-152	-1,82	8 184
2017	34	125	-48	6	-134		-134	-1,64	8 051
2018	36	133	-90	-2	-189		-189	-2,35	7 862
2019	27	120	-88	45	-136	-1	-135	-1,72	7 727
2020	27	140	-36	17	-132	-1	-133	-1,72	7 594

Suomussalmen kunnan asukasluku oli vuoden 2020 lopussa 7594. Vuonna 2000 asukasluku oli 11 003. Väestö on vähentynyt ko. ajanjakson aikana yhteensä 3409 henkilöllä. Väen väheneminen aiheutuu nettomuuttotappiosta sekä syntyneiden ja kuolleiden välisestä erosta. Samanaikainen väestön ikääntyminen kasvattaa huoltosuhdetta ja lisää tarvetta ikäihmisten palveluihin. Tavoitteena on väestön vähentymisen estäminen ja väestörakenteen parantuminen uusien työpaikkojen avulla.

Väestön ikärakenne

Väestön ikärakenne			
Lähde: Tilastokeskus 31.3.2021			
	Alle 15 vuotiaiden osuus, %	15-64-vuotiaiden osuus, %	65 vuotta täyttäneiden osuus, %
2008	12,7	63,0	24,3
2009	12,4	62,9	24,7
2010	12,0	62,5	25,5
2011	11,5	62,2	26,2
2012	11,4	61,2	27,4
2013	11,5	60,0	28,5
2014	11,2	58,8	29,9
2015	11,3	57,5	31,2
2016	11,2	56,8	31,9
2017	10,7	56,0	33,3
2018	10,3	54,8	34,9
2019	10,4	52,9	36,7
2020	10,1	52,0	37,9

Asukasluku, työvoima ja työllisyys keskimäärin

Asukasluku, työvoima ja työllisyys keskimäärin											
Lähde: Kainuun ELY-keskus 28.1.2021, As.luku Tilastokeskus 31.3.2021											
Suomussalmi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Koko väestö	9156	8943	8813	8661	8486	8336	8187	8051	7862	7727	7594
Työvoima	3833	3714	3653	3588	3576	3403	3576	3403	3317	3228	3121
Työlliset	3138	3114	3006	2709	2714	2596	2897	2762	2814	2771	2643
Työttömät	695	600	647	879	862	807	679	641	503	457	478
Työttömyys-%	15,6	16,2	14,3	17,0	18,8	19,7	17,7	16,5	14,1	13,7	13,8
Työvoiman ulkopuolella olevat	5323	5229	5160	5073	4910	4933	4611	4648	4545	4499	4473

Työvoima: kaikki 15-74 –vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä
 Työllinen: kaikki 18-74 –vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua
 Työtön: vuoden viimeisenä päivänä työttömänä olleet 15-74 –vuotiaat

Elinkeinorakenne (

Elinkeinorakenne (kunnassa olevien työpaikkojen määrä)						
Lähde: Tilastokeskus 16.10.2020						
31.12.2018	Suomussalmi		Kainuu		Koko maa	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Alkutuotanto	238	10,3	1 621	5,8	65 159	2,7
Jalostus	532	23,0	5 207	18,8	501 112	21,1
Palvelut	1 502	64,9	20 599	74,3	1 775 452	74,8
Tunteamaton	43	1,9	294	1,1	31 945	1,3
Yhteensä	2 315	100,0	27 721	100,0	2 373 668	100,0

Yritystoimipaikat kunnassa: 517 vuonna 2018, 536 vuonna 2019.

Työllinen työvoima (kunnassa asuvien, työssäkäyvien lukumäärä)

Lähde: Tilastokeskus 16.10.2020				
	31.12.2017		31.12.2018	
	lkm	%	lkm	%
Maa- ja metsätalous	239	9,3	257	9,8
Jalostus	631	24,5	639	24,4
Palvelut	1 662	64,5	1 678	64,1
Tuntematon	46	1,8	43	1,6
Yhteensä	2 578	100	2 617	100

Lähteet: Tilastokeskus: Työllinen työvoima 31.12.2018. Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttöminä työnhakijoina työvoima-toimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua.

Asuntotuotannon määrä ja rahoitusmuodot

vuosi	Asuntoja/kpl				MMM rahoitus	Vapaa rahoitus
	Valmist.	yhteensä	Vuokra-as.	Osakeas.		
1991		118	49	3	2	55
1995		52	26	0	2	16
2000		3	0	0	0	3
2005		25	0	17	0	25
2010		7	0	0	0	7
2015		41	40	0	0	4
2016		6	0	0	0	6
2017		19	12	0	0	7
2018		2	0	0	0	2
2019		2	0	0	0	2
2020		1	0	0	0	1

Tilasto: (käyttöönottovuosi)

1.6.2. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Uusi kuntalaki tuli voimaan 1.5.2015. Kuntalain uudistuksen tavoitteena on ollut lain uudistaminen siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Kuntalaki muutti myös konsernitilinpäätöksen laatimiseen liittyviä säädöksiä ja ohjeita. Konsernitilinpäätöksen merkitys kasvoi, sillä erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn tunnusluvut lasketaan konsernitilinpäätöksestä vuodesta 2017 lukien.

Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnanvaltuusto nosti (13.11.2018 § 46) tuloveroprosentin 21,50 prosenttiin vuodelle 2019.

Päätöksiä:

Kunnanvaltuusto:

- muutettiin elinkeinopäällikön toimi elinvoimajohtajan viraksi, hyväksyttiin hallintosäännön muutos: 1.5.2020 alkaen elinvoimapalvelujen toimialaa johtaa elinvoimajohtaja ja työllisyshoidon tehtävät siirrettiin hallintopalveluista elinvoimapalveluihin 1.5.2020 alkaen

- hyväksyttiin henkilöstöpoliittisen ohjelman päivitys (8.6.2020 § 21)
- päätettiin ottaa kuntaan 25 kiintiöpakolaista, lapsiperheitä, kieliryhmävaatimuksesta luovuttiin (8.6.2020 § 22)
- hyväksyttiin vuoden 2020 talousarviomuutokset (12.10.2020 § 32) ja päätettiin nostaa lisätalousarviolainaa 3 milj. euroa (12.10.2020 § 33)
- hyväksyttiin hallintosäännön päivitys (15.12.2020 § 57)
- hyväksyttiin selvitystyö kunnan omistamasta rakennuskannasta (15.12.2020 § 60)
- vahvistettiin vuoden 2021 kuntavaaleissa valtuutettujen lukumääräksi 31 valtuutettua

Kunnanhallitus:

- päätettiin myydä Nivan koulurakennus Kainuun Tuote Oy:lle (11.2.2020 § 25)
- päätettiin hankkia perustietotekniikkapalvelut Kuntien Tiera Oy:n verkkokaupan kautta (11.2.2020 § 27) ja konesali- ja kapasiteettipalvelut Atea Finland Oy:ltä (24.3.2020 § 64)
- hyväksyttiin koronaviruksen aiheuttamassa häiriötilanteessa erityistoimivallan käyttöönotto (24.3.2020 § 52) ja päätettiin käynnistää yhteistoimintamenettely (24.3.2020 § 65);
- elinvoimajohtajan virkaan valittiin KTM Jonne Maaninka (7.4.2020 § 70).
- päätettiin, että kunnanjohtajalle myönnetty erityistoimivalta lakkasi 16.6.2020 (16.6.2020 § 105)
- päätettiin hakea harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuodelle 2020 (25.8.2020 § 125). Samassa kokouksessa kunnanhallitus antoi ohjeet talouden sopeuttamiseksi loppuvuodeksi 2020 (§ 129). Harkinnanvaraisesta valtionosuuden korotuksesta saatiin myöhemmin kielteinen päätös.
- päätettiin myydä talotehdas Jorma Lehtoselle (8.9.2020 § 137)
- päätettiin käynnistää yhteistoimintaneuvottelut työllisyyspalveluissa (6.10.2020 § 168)
- hyväksyttiin toimitilahankintojen hankeohje (1.12.2020 § 218)
- päätettiin kunnantalon palveluajat 4.1.2021 alkaen: maanantaista perjantaihin klo 9-15 (1.12.2020 § 214)
- päätettiin laajentaa kunnanjohtajan sijaisuutta (17.12.2020 § 230): Sijaisuus määräytyy seuraavassa järjestyksessä: hallintojohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja ja elinvoimajohtaja
- hyväksyttiin sopimus KAMK kuntapalvelusta vuodelle 2021 (17.12.2020 § 233)

Sivistyslautakunta:

- hyväksyttiin Hyrynsalmen ja Suomussalmen kuntien välinen kansalaisopistotoimintaa koskeva ostopalvelusopimus (29.4.2020 § 40)
- delegoitiin sivistysjohtajalle päätösvalta poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä kiireellisen aikataulun niin vaatiessa (30.9.2020 § 85)

Tekninen lautakunta:

- annettiin selitys Korkeimmalle hallinto-oikeudelle led-valomainostaulua koskevassa valituksessa (30.1.2020 § 5)
- valittiin YIT Suomi Oy Ruukinkankaan kouluhankkeen KVR-urakoitsijaksi (20.2.2020 § 13)
- annettiin lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle koskien lautakunnan päätöstä 23.4. § 47 (oikaisuvaatimus taajamametsien puunmyyntiä koskevaan päätökseen) (28.5.2020 § 54)
- annettiin vastine Vaasan hallinto-oikeudelle valitukseen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä 19.2.2020 nro 10/2020 (asia koskee vaatimusta vesistön tilan selvittämiseksi ja kunnostamiseksi, Haukijärvi) (28.5.2020 § 55)
- annettiin vastine oikaisuopyyntöön (tekninen johtaja (23.10.2020 § 59) hankintapäätös kunnan kiinteistöjen jätehuollon hankinta) (12.11.2020 § 113)
- annettiin vastine hankinta-oikaisuvaatimukseen (ateria- ja pesulakuljetuspalvelujen hankinta, 12.11.2020 § 107) (10.12.2020 § 132)
- annettiin vastine markkinaoikeuteen (Tulikiven varaston rakennusurakka 12.11.2020 § 108) (10.12.2020 § 133)

Muuta:

Kunnan ja kunnan tytäryhtiöiden tilintarkastusyhteisönä tilivuosina 2019–2020 toimii KPMG Oy Ab.

Työnvaativuuden arviointityö valmistui pääosin vuonna 2020.

Kansanedustajat Merja Kyllönen ja Tuomas Kettunen olivat 13.1.2020 Suomussalmella vierailulla, jonka pääteemana olivat uusi puutermiinali ja radan kunnostaminen.

Kainuun prikaatin jääkäripataljoonan alokkaiden sotilasvalatilaisuus pidettiin Suomussalmella, Ruukinkankaalla 7.2.2020.

Suomen Ympäristökeskuksen tutkimuksen mukaan Suomussalmen kunta on vähentänyt päästöjään 46 prosenttia vuodesta 2005 vuoteen 2017 (sisältää tuulivoimakompensaation), Kainuussa keskiarvo on -19 prosenttia (10.2.2020).

Kunnanjohtaja Erno Heikkinen esiintyi livevideolähetyksessä Suomussalmen kunnan Facebook-sivulla 27.2.2020. Lähetysten aiheena on Suomussalmi – tänään ja huomenna. Kunnanjohtaja Heikkistä lähetyksessä haastatteli Vapaat verkostot -hankkeen hankevetäjä Eeva-Liisa Kemppainen. Lähetysten käytiin läpi tammikuussa Elävä Kainuu Leader ry:n ja Vapaat verkostot -hankkeen kanssa yhteistyössä toteutetun verkkokyselyn keskeisiä tuloksia. Kunnanjohtaja Erno Heikkinen aloitti alkuvuodesta "henkilöstön aamukahvit" -tilaisuudet, joissa kunnan henkilökunta keskustelee ajankohtaisista asioista skypen/teamsin kautta. Facebook-sivulla kunnanjohtaja aloitti ns. kunnanjohtajan ajankohtaiskatsaukset.

Perusteellisen remontin läpikäynyt liikuntahalli avattiin käyttöön 6.3.2020.

Maaliskuussa Tulikiven tehtaalla kylmävarastorakennuksen katto romahti.

Suomussalmen Talentti- ja Kyläluotsi--hankkeiden toiminta-aikaa jatkettiin 1.1.- 31.5.2021 (kh 11.8.2020 § 118 ja 8.9.2020 § 141).

Kemet Electronics Oy:n tuotantolaitoksella oli tulipalo 30.7.2020. Nopeasti tulipalon jälkeen Suomussalmen kunta ja Kemet alkoivat suunnitella tuotantotilaan kohdistuneen palovahingon vaatimia korjaustoimenpiteitä. Myös uusien tuotantotilojen rakentamisen suunnittelu aloitettiin.

Kunnanhallitus päätti (11.8.2020 § 117), että hyrynsalmelaisten kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita voidaan vastaanottaa työpalvelukeskus Miiluun. Työpalvelukeskus Miilulla on oikeus tehdä tapauskohtaista arviointia ja päätöksiä tarjottujen asiakkaiden vastaanottamisesta.

Kunnanjohtajan sijaisena tekninen johtaja päätti panna (7.7.2020 § 37) Formula 1 -auton mallin myyntiin Huutokaupat.com -järjestelmässä. Päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, jonka kunnanhallitus hylkäsi (11.8.2020 § 115). Korkeimman tarjouksen tehnyttä ei tavoitettu, joten kunnanhallitus valtuutti kunnanjohtajan myymään Formula 1 -auton mallin. Kunnanjohtajan päätöksellä (27.8.2020 § 53) Formula 1 -auton malli myytiin Mäntsälä Aero Oy:lle.

1.5.2020 alkaen elinkeinopäällikön toimi muutettiin elinvoimajohtajan viraksi. Elinvoimajohtaja toimii elinvoimapaalvelujen toimialajohtajana. Aikaisemmin elinvoimapaalveluista vastasi kunnanjohtaja. Elinvoimapaalveluihin kuuluu yritys-, matkailu- ja maaseutupalveluiden lisäksi myös työllisyyden hoito.

Suomussalmen kunta osallistuu työllistämisen kuntakokeiluun yhdessä muiden Kainuun kuntien kanssa (pl. Puolanka). Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti työllisyyden hoidon kokonaiskustannukset eivät saaneet kokeilun myötä kuitenkaan merkittävästi kasvaa. Kokeiluun tarvittiin työllisyysohjaaja, minkä takia työllisyyden hoidon parissa työskentelevien henkilöiden keskuudessa aloitettiin yt-neuvottelut. Neuvottelun tuloksena yksi työntekijä siirtyi työllisyyspalveluista teknisiin palveluihin.

Korkein hallinto-oikeuden päätös 5/7.1.2021: Toimenpideluvassa tarkoitettu led-mainoslaite sijoittuisi melko vilkkaasti liikennöidyllä tieosuudelle ja lähelle risteysaluetta, jossa risteää lisäksi kevyenliikenteenväylä. Laitteen ympäristövaikutukset kohdistuvat tienkäyttäjiiin. Ominaisuuksiensa ja sijaintinsa takia led-näytöllä varustettu mainoslaite voi siten näissä oloissa vaarantaa liikenneturvallisuutta yleisellä tiellä. Tällä perusteella mainoslaite ei sovellu paikalle. Tämän päätöksen myötä led-valotaulu otettiin pois käytöstä.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2020 talousarvio oli alun perin -0,098 milj. alijäämäinen. Lokakuussa tehtiin talousarviomuutos, jonka jälkeen talousarvio oli -1,110 milj. euroa alijäämäinen. Tilinpäätös muodostui kuitenkin -0,234 milj. euroa alijäämäiseksi. Vuodelle 2020 tehtiin talouden tasapainottamisohjelma. Tasapainottamisohjelmaan kysyttiin henkilökunnan ehdotuksia ja hyviä, toteuttamiskelpoisia ehdotuksia saatiin runsaasti. Myös tulevina vuosina talouden tasapainottaminen on keskeinen asia, sillä vuosina 2017-2019 tilinpäätökset ovat olleet alijäämäisiä.

Aleneva väestökehitys ja valtionosuuksien pieneneminen ovat suurimpia huolenaiheita tulevina vuosina. Ruukinkankaan uuden koulun ja terveyskeskuksen rakentaminen tulevat asettamaan suuria haasteita kunnan taloudelle, myös talous- ja henkilöstöhallintopalvelujen sekä IT-palvelujen tuottajan vaihtuminen kunnan työntekijöille. Tuloveroprosenttia nostettiin vuodelle 2019, joten veroprosentin korottaminen lähivuosina ei liene ajankohtainen.

Kuntien ja kuntayhtymien talousraportoinnin automatisointi (Kuntatieto-ohjelma) otettiin käyttöön vuoden

2021 alusta. Kuntatieto-ohjelman tarkoitus on kehittää kuntia ja kuntayhtymiä koskevan julkisen talouden suunnitelman ja kuntatalousohjelman sekä kuntien omassa päätöksenteossa tarvittavan taloutta kuvaavan taloustiedon tuotantoa ja tietojen saatavuutta. Kuntatieto-ohjelman tavoitteena on parantaa julkisen hallinnon toiminnallista ja tiedollista yhteentoimivuutta.

Vuoden 2021 kuntavaalit siirretään huhtikuun 18. päivästä kesäkuun 13. päivään. Ehdotusta perustellaan covid-19 -pandemian tilanteella Suomessa. Kesäkuun 13. päivälle siirretyissä kuntavaaleissa valittavien valtuustojen toimikausi alkaa elokuun 2021 alussa ja jatkuu toukokuun 2025 loppuun. Vuoden 2017 kuntavaaleissa valittujen valtuutettujen toimikausi puolestaan jatkuu elokuun 2021 loppuun. Ennakkoäänestysajanjakso pidennetään yhdellä viikolla.

Koronavirusepidemia

Keväällä 2020 Suomeen levinnyt koronaviruspandemia sekä sitä seuranneet hallituksen maaliskuussa asettamat rajoitustoimet vaikuttivat merkittävästi koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana. Tilanne vaikutti kevään aikana voimakkaasti kuntien tehtäväkenttään, palvelujen tarpeeseen ja kysyntään sekä niiden tuottamisen tapaan. Samanaikaisesti kuntien verotulot putosivat, myynti- ja maksutulot vähenivät sekä sosiaali- ja terveydenhuollon menot kasvoivat kuntien ja sairaanhoitopiirien valmistautuessa koronapotilaiden hoitoon. Myös kiireetöntä hoitoa lykättiin osittain kuntien ja kuntayhtymien, osittain asiakkaiden toimesta.

Koronapandemian vaikutukset yksittäisiin kuntiin ovat olleet hyvinkin erilaisia johtuen muun muassa kuntien erilaisista tulorakenteista, elinkeinorakenteista, palvelurakenteista, koronatapausten määrästä ja maantieteellisestä sijainnista. Työllisyyden ja yritystoiminnan näkökulmasta pandemian alkuvaiheessa keväällä 2020 vaikutukset kohdistuivat erityisesti kuntiin, joiden elinkeinorakenteessa palvelu-, logistiikka-, tapahtuma- ja matkailualan merkitys on suuri, toisin sanoen suuriin kaupunkeihin sekä pienempiin matkailusta riippuvaisiin kuntiin. (Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2021, Syksy 2020, 5.10.2020)

Pandemian takia osa kunnan toiminnoista keskeytyi (mm. Kianta-Opisto ja musiikkiopisto, kirjasto, liikunta- ja uimahalli, työpalvelukeskus Miilu ja työpaja Hanslankarit, nuorisotilat). Joissain toimipisteissä palveltiin puhelimitse ja sähköpostitse. Osa kunnan työntekijöistä siirtyi etätöihin. Koulujen tilat suljettiin ja lähiopetus keskeytettiin 18.3.2020, paitsi esiopetuksen, 1.–3. luokkien ja erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden osalta. Opetus ei keskeytenyt, vaan se jatkui etänä ja muiden erityisjärjestelyjen turvin. Esiopetus jatkui ja päiväkodit olivat auki, mutta suositus oli, että lapset pidettäisiin ja hoidettaisiin kotona. Koska toiminta kylpylässä keskeytyi, voitiin kylpylän vuosihuolto aloittaa suunniteltua aikaisemmin. Kesäkuun alussa suljetut toimipisteet voitiin taas avata.

Kunnassa käynnistettiin yhteistoimintamenettely. Kunnanhallitus päätti (24.3.2020 § 65) sallia työntekijöiden ja viranhaltijoiden lomauttamisen valmistelun koskien niitä työntekijäryhmiä ja toimintoja, joihin koronavirus vaikuttaa suoraan tai välillisesti. Lomautus ei koskenut niitä työntekijöitä ja viranhaltijoita, joille voitiin osoittaa muita tehtäviä tai joilla voitiin teettää etätöitä. Lomautuksia ei kuitenkaan tarvinnut toteuttaa.

Kevään aikana kunnan kiinteistöissä toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettiin vuokranalennusta. Lisäksi kunta antoi tarvittaessa maksuaikojen pidennyksiä tilanteen helpottamiseksi. Yksinyrittäjille välitettiin TEM:in yksinyrittäjien tukea.

Koronaepidemian jatkuessa voimaan tuli uusia ohjeita koronaviruksen leviämisen rajoittamiseksi (kasvomas-
kisuusositukset, etätösuositukset, kokoontumisrajoitukset, kävijämäärärajoitukset jne.)

1.6.3. Henkilöstö

Henkilöstön määrä vuosina 2011–2020 (vertailuvuosi 2004)

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2004
Kunnanhallitus/Elinvoimapalvelut		7	4	5	4	2	3	2	4	2	1
Kunnanhallitus	1										
Elinvoimapalvelut	22										
Hallintopalvelut	9	22	42	33	49	24	19	23	20	22	70
Perusturvapalvelut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	467
Sivistyspalvelut	177	185	195	189	201	204	216	224	203	218	270
Tekniset palvelut	94	95	102	102	96	100	108	112	109	113	104
Yhteensä	303	309	343	329	350	330	346	361	336	355	912

Vuoden 2005 alusta Kainuun maakunnan palvelukseen siirtyi 309 henkilöä. Lisäksi Ylä-Kainuun palvelukeskuksen puolankalaisesta henkilöstöstä siirtyi maakuntaan 85 henkilöä ja Puolangan kuntaan 25 henkilöä. Ruokapalvelut siirtyivät hallintopalveluista teknisiin palveluihin (30 henkilöä). Vuoden 2013 alussa lukio siirtyi sivistyspalveluihin Kainuun maakunta -kuntayhtymän purkauduttua (15 henkilöä). Vuosina 2016–2018 hallintopalvelujen henkilöstömäärää nostivat palkkatukiyöllistetyt sekä määräaikainen projektihenkilöstö. 1.6.2017 kunnan uuden hallintosäännön myötä matkailupalvelut siirtyivät hallintopalveluista uuteen elinvoimapolvelujen toimialaan, mikä näkyi elinvoimapolveluiden henkilöstömäärässä myös vuonna 2019. Vuonna 2020 työllisyyden hoitaminen siirtyi hallintopalveluista elinvoimapolveluihin. Kunnan henkilöstön määrä vaihtelee vuoden aikana muun muassa virkavapauksien, sijaisuuksien ja tilapäisten työntekijöiden vuoksi. Luvuissa voi taten olla kaksi henkilöä laskettuna samalle vakanssille, mikäli toinen on virkavapaalla ja toinen sijaisena. Vuoden 2020 vaihteessa kuntaan palvelussuhteessa oli 303 henkilöä.

Sairauspoissaolojen määrä laskivat edellisestä vuodesta, sillä henkilöä kohden sairauspäiviä oli 10,5 työpäivää. Kuntatyönantajat tilastoi valtakunnallisesti sairauspoissaolot kalenteripäivää/henkilötyövuosi ja tämän tilaston mukaan vuonna 2019 koko maassa oli keskimäärin 16,5 kalenteripäivää sairauspoissaoloja. Tarvemmin näitä henkilöstöä kuvaavia lukuja analysoidaan vuosittain laadittavassa henkilöstöraportissa.

Sairauspoissaolopäivät

Vuosi	Työpv/hlö	Muutos%	Kalenteripv/htv	Muutos%
2005	11	0		
2012	10	11		
2013	8	-20		
2014	9	12		
2015	12	33	15,2	
2016	9	-25	12,3	-19
2017	13	44	16,6	35
2018	14	8	19,7	19
2019	13	-8	16,7	-18
2020	10,5	-23	13,3	-20

Vakituisen henkilöstön keski-ikä nousi 0,4 vuodella ja koko henkilöstön keski-ikä laski 0,5 vuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2019 koko maassa kunta-alan henkilöstön keski-ikä oli 45,7 vuotta.

Keski-ian kehitys

Vuosi	Vakituiset	Kaikki	Koko maa
2005	49,7	46,6	45,3
2013	51,2	48,4	45,6
2014	51,5	48,7	45,7
2015	52,2	49,9	45,7
2016	51,4	50,1	45,8
2017	50,9	49,3	45,8
2018	50,8	49,5	45,7
2019	50,01	49,2	45,7
2020	50,4	48,7	ei vielä tiedossa

1.6.4. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnan ja kuntakonsernin on toimintakertomuksessa arvioitava toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävämpiä riskejä, epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittämiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä toiminnalliset riskit, rahoitus- ja vahinkoriskit.

Kunnan riskiympäristössä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia merkittävien riskien osalta vuoteen 2019 verrattuna. Taloudellisten resurssien niukkuus aiheuttaa epävarmuutta ja vaikuttaa toiminnan kehittämiseen.

Strategiset riskit

Kunnan väestö ikääntyy ja kysyntä erilaisille palveluille kasvaa. Toisaalla nuorempi väestö muuttaa pois. Näiden seurauksena verotulot ja valtionosuudet tulevaisuudessa pienenevät. Henkilöstön ikääntyminen tuo mukanaan ikäjohtamisen tarpeen ja henkilöstön eläköityminen saattaa aiheuttaa tulevaisuudessa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuusongelmia.

Kunnan pitkäaikavälin tavoitteena on Hossan kansallispuiston mahdollisuuksien tehokas hyödyntäminen. Riskinä on, miten Hossan hyödyntämisessä onnistutaan.

Toiminnalliset riskit

Suomussalmen kunnan vakuutusmeklari on tehnyt vuonna 2007 kunnan riskienkartoituksen. Tässä kartoituksessa ei tullut esiin ns. sietämättömiä riskejä.

Henkilöstöön liittyviä riskejä on paljon (esim. fyysinen kunto, stressi ja työuupumus, työn kuormittavuus, matkustus, henkilöstön eläköityminen, työpaikkakehitys). Henkilökunnan riittävyttä ei ole voitu turvata sairauspoissaolojen aikana, koulutusta tarvitaan, perehdyttämiskäytännöt eivät ole ajan tasalla. Uuden henkilöstön tarve tulee ennakoida ja tehtävät määriteltävä etukäteen toimialarajat ylittävästi.

Jokaisen työntekijän kanssa pyritään käymään vähintään yksi kehityskeskustelu vuodessa. Henkilöstön tilaa seurataan vuosittaisella henkilöstöraportilla sekä joka toinen vuosi tehtävällä henkilöstökyselyllä. Henkilöstön jaksamiseen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Monetra Oulu Oy on hoitanut vuoden 2020 alusta talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut. Henkilöstö on joutunut opettelemaan usean uuden talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelman käytön vuoden aikana. Vuoden 2021 alusta vaihtui IT-palvelujen tuottaja Kainuun sosiaali- ja terveystyön kuntainliitosta Atea Finland Oy:ksi. Taas henkilöstö joutuu opettelemaan uusia toimintatapoja.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöt ja mahdolliset väärinkäytökset ovat merkittäviä operatiivisia riskejä. Henkilöstön tietotekniikkaosaamisessa on vielä kehitettävää. Tietosuoja-asetuksen edellyttämä henkilötietojen oikeanlainen käsittely luo henkilöstön lisäkoulutustarpeen.

Taloudelliset riskit

Suomussalmen kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen mukaan taloudellisia riskejä on esim. siinä, että tavoitteet eivät ohjaa toimintaa, toiminta ei ole tavoitteiden mukaista ja poikkeamia asetetuista tavoitteista ei huomata tai ei oteta huomioon. Muita riskejä ovat esim., että kirjanpitoa ei hoideta lakien ja määräysten mukaisesti, saatavia ei saada perityksi, varoja tileiltä ja käteiskassoista häviää tai käytetään väärin. Tehtävienjaon epäselvyyksien takia taloushallinnon tehtäviä voi jäädä suorittamatta ja verollisesta myynnistä arvonlisävero tilittämättä (viivästysseuraamukset) ja vähennykseen tai palautukseen oikeuttava vero saamatta. Keinoja riskien toteutumisen estämiseksi ovat mm. varovaisuuden periaate, toiminnan ja talouden suunnitteluun liittyvät ohjeet, koulutukset, talouden seuranta ja raportointi. Tehtävien eriyttäminen, täsmäytykset, laskujen asiatarkastus ja hyväksyminen, kassavarojen tarkastukset, erilaisten tarkastusraporttien ja laskujen läpikäynti, henkilökunnan koulutus ja ohjeistus arvonlisäveron käsittelyyn ovat myös keinoja estää riskien toteutuminen.

Merkittävä rahoitusriski on kunnan velkaantumistaso ja korkotason muutokset. Ruukinkankaan uuden koulun ja terveystalouden rakentaminen lainarahalla asettaa haasteita kunnan taloudelle.

Suomussalmen kunnan rahastosijoitukset ovat vuoden 2020 lopussa markkina-arvoltaan noin 13 % hankintahintaa korkeammassa arvossa.

Suurimmat taloudelliset riskit kunnan talouden kannalta liittyvät talouden tasapainottamisen onnistumiseen. Kunnan tulorahoitus perustuu pääosin verotuksellisiin tuloihin, minkä takia verotuksellisissa tuloissa tapahtuva muutos vaikuttaa suoraan kunnan talouteen. Valtionosuusdistuksen takia kunta joutuu sopeuttamaan toimintojaan tulorakennetta vastaavaksi. Suomussalmen kunnan tilipäätökset ovat vuosina 2017-2019 olleet alijäämäisiä.

Kunnan rahoituslaitoksilta olevista lainoista 58 % on sidottu 12 kuukauden euriboriin ja 42 % on kiinteäkorkoista lainaa. Mahdollisiin korkotason muutoksiin kunta on pyrkinyt varautumaan suojaamalla lainoja. Vuonna 2015 tehtiin koronvaihtosopimus, jolla 5 milj. euroa kunnan vaihtuvakorkoisista lainoista vaihdettiin kiinteäkorkoiseen. Sopimus on voimassa vuoteen 2025 asti. Korkotason nopea nousu olisi suuri rahoitusriski

taloudelle. Kunnan lainakanta on tällä hetkellä kohtuullisella tasolla, mutta mikäli esim. Kainuun uuden sairaalan lainat tulisivat kuntien vastuulle, muuttuu kunnan tilanne välittömästi.

Vahinkoriskit

Vakuutus sopimukset kilpailutettiin vuoden 2019 alussa, joten vakuutusturva on ajan tasalla. Toiminnan vastuuvakuutus on 1 milj. euroa. Sisäisen valvonnan ohjeissa on ohjeistusta riskienhallinnasta. Riskien kartoitus ja uhkaluokitus tulisi päivittää. Koulutusta vakuutusturvasta ja toimialakohtaisista erityiskysymyksistä kaivataan.

Merkittäviä vahinkoriskejä ovat kunnan eri toimitilojen erilaiset sisätilaongelmat, jotka aiheuttavat henkilövahinkoriskejä ja tilojen käytettävyysongelmia.

Jatkossa tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota kunnan oman valmiusryhmän toimintamalliin ja valmiusharjoituksiin.

1.6.5 Ympäristötekijät

Suomussalmen kunnan omistaman Suomussalmen Energia Oy:n lämpölaitokset ovat päästöoikeusjärjestelmän piirissä. Vuoden 2020 aikana syntyneet päästöt alittivat yhtiölle myönnetty vuotuiset päästöoikeudet. Päästöoikeuksia ei ole myyty kuluneen vuoden aikana.

Suomussalmen kunnan vesihuoltolaitoksella on kolme jätevedenpuhdistamo. Puhdistamot sijaitsevat Pitäällä, Juntusrannassa ja Hossassa. Niissä puhdistetaan Suomussalmen, Kirkonkylän, Juntusrannan ja Hossan taajamien, sekä niiden lähialueiden jätevedet. Puhdistamojen rakentamiseen ja puhdistettujen jätevesien johtamiseen vesistöön sekä lietteen kompostointiin ja valmiin kompostin myyntiin on saatu tarvittavat viranomaisluvut. Pitämän jäteveden kuormitustarkkailu vuonna 2020 toteutettiin 12 kertaa vuodessa, koska puhdistamon toiminta ei vuonna 2019 täyttänyt voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen mukaisia vähimmäisvaatimuksia. Vuonna 2021 kuormitustarkkailu osalta palataan suunnitelman mukaiseen ohjelmaan, jonka mukaisesti se toteutetaan kuusi kertaa vuodessa.

Suomussalmen kunnan ja Oulun Biotehdas Ky:n kesken solmittiin sopimus, jonka perusteella puhdistamoliete toimitetaan Oulun Biotehdas Ky:n laitokselle käsiteltäväksi 1.10.2016 alkaen.

Kainuun ELY-keskus, Evira ja Suomussalmen kunnan ympäristölupaviranomainen valvovat lupaehtojen noudattamista. Vuoden 2020 toiminta on tapahtunut lupaehtojen puitteissa.

Suomen Ympäristökeskuksen tutkimuksen mukaan Suomussalmen kunta on vähentänyt päästöjään 46 prosenttia vuodesta 2005 vuoteen 2017 (sisältää tuulivoimakompensaation), Kainuussa keskiarvo on -19 prosenttia (10.2.2020).

Suomussalmen kunnan kaatopaikka on lakkautettu 31.10.2007. Kaatopaikan ympäristövaikutuksia on tarkkailtu Kainuun ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Vuoden 2020 tarkkailutulosten mukaan kaatopaikan vaikutukset ympäristöön ovat olleet vähäiset. Kunta teki joulukuussa (kunnanhallitus 17.12.2021 § 226) Kainuun ELY-keskuksen kehotuksesta 22 vuoden ajaksi 44 000 euron vakuustalletuksen, joka kattaa kaatopaikan jälkitarkkailusta aiheutuvia kustannuksia. Samalla kunnan Kainuun ELY-keskukselle (ent. Kainuun ympäristökeskus) antama 400 000 euron omavelkainen takaus päättyi.

1.7. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut 20.8.2019 päivitetyn yleisohjeen kunnille ja kuntayhtymille tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1 §).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

1. Valvontaympäristö

Suomussalmen kunnan sisäisen valvonnan yleisohje on hyväksytty kunnanhallituksessa vuonna 2015 (§ 159). Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 2014 (§ 32). Riskien kartoitus ja uhkaluokitus tulisi päivittää. Ohjeistusta toivotaan konkretisoitavan ja vastuusuhteita tulisi tarkentaa. Ruokapalveluissa on laadittu erillinen sisäisen valvonnan ohje, jota päivitetään vuosittain. Vesilaitoksella on laadittu vaarojen arviointi, valvontaohjelma ja varautumissuunnitelma.

Hallintosäännön mukaan (kunnanvaltuusto 30.5.2017 § 18): ”Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kunnassa ja kuntakonsernissa.

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti. Hallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialoillaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksikköjen esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konserni-valvonnan järjestämistä, tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi.”

2. Riskienarviointi

Erilaisten riskien tunnistaminen on vaikeaa. Arkisessa työssä riskit unohtuvat helposti. Tarvitaan yhteistyötä ja koulutusta. Etukäteisharjoittelu on tarpeen ja sen pitää olla säännöllistä.

Sisäistä valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteitä tehdään, mutta toimialoilla on erilaisia käytäntöjä. Tarvitaan entistä enemmän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tunnetuksi tekemiseksi. Riskien hallinnan vastuuta ja tehtäviä on tarkennettava sekä riskien kartoitusta tulee systematisoida.

3. Valvontatoimenpiteet

Päätöksenteossa ja johtamisessa noudatetaan Suomussalmen kunnan hallintosääntöä ja toimialaa koskevaa lainsäädäntöä. Kunnanvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien päätösten täytäntöönpanosta pidetään luetteloa ja täytäntöönpanoa valvotaan.

Kunnanhallitus seuraa lautakuntien ja konsernien hallitusten työskentelyä esityslistojen ja pöytäkirjojen välityksellä. Kunnan- ja hallintojohtajan viranhaltijapäätökset ovat nähtävinä kunnanhallituksessa, sivistysjohtajan ja sivistyspalveluiden yksiköiden esimiesten päätökset sivistyslautakunnassa sekä teknisen palvelujen viranhaltijapäätökset (tekninen johtaja, rakennuttaja- ja maanmittausinsinööri, vesihuolto- ja kiinteistöpäällikkö, rakennus- ja ympäristötarkastaja) teknisessä lautakunnassa neljännesvuosittain. Esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan internetissä kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Viranhaltijapäätöksiä ei vielä kukaan julkaista internetissä kuntalain edellyttämällä tavalla.

Päätökset valmistellaan huolellisesti, perustellaan ja annetaan kirjallisesti asianosaisille tiedoksi. Viranhaltijapäätökset tehdään Dynasty-asianhallintajärjestelmässä. Päätöksiä tehtiin vuonna 2019 seuraavasti:

kunnanjohtaja	49 kpl
hallintojohtaja	17 kpl, ei-julkisia 41 kpl
sivistysjohtaja	59 kpl
tekninen johtaja	93 kpl

Kunnanhallitus ei käyttänyt kertaakaan kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta lautakuntien tai viranhaltijoiden päätöksiin vuoden 2019 aikana.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut 13.10.2020 päivitetyn yleisohjeen kunnille ja kuntayhtymille tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1 §).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

1. Valvontaympäristö

Suomussalmen kunnan sisäisen valvonnan yleisohje on hyväksytty kunnanhallituksessa vuonna 2015 (§ 159). Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 2014 (§ 32). Riskien kartoitus ja uhkaluokitus tulisi päivittää. Ohjeistusta toivotaan konkretisoitavan ja vastuusuhteita tulisi tarkentaa. Ruokapalveluissa on laadittu erillinen sisäisen valvonnan ohje, jota päivitetään vuosittain. Vesilaitoksella on laadittu vaarojen arviointi, valvontaohjelma ja varautumissuunnitelma.

Hallintosäännön mukaan (§ 77) valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kunnassa ja kuntakonsernissa.

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti. Hallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. (Hallintosääntö § 78)

Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. (Hallintosääntö § 79)

Kunnanjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialoillaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. (Hallintosääntö § 80)

Palveluyksikköjen esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. (Hallintosääntö § 80)

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta. (Hallintosääntö § 80)

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä, tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle. (Hallintosääntö § 81)

2. Riskienarviointi

Erilaisten riskien tunnistaminen on vaikeaa. Arkisessa työssä riskit unohtuvat helposti. Tarvitaan yhteistyötä ja koulutusta. Etukäteisharjoittelu on tarpeen ja sen pitää olla säännöllistä.

Sisäistä valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteitä tehdään, mutta toimialoilla on erilaisia käytäntöjä. Tarvitaan entistä enemmän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tunnetuksi tekemiseksi. Riskien hallinnan vastuuta ja tehtäviä on tarkennettava sekä riskien kartoitusta tulee systematisoida.

3. Valvontatoimenpiteet

Päätöksenteossa ja johtamisessa noudatetaan Suomussalmen kunnan hallintosääntöä ja toimialaa koskevaa lainsäädäntöä. Kunnanvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien päätösten täytäntöönpanosta pidetään luetteloa ja täytäntöönpanoa valvotaan.

Kunnanhallitus seuraa lautakuntien ja konsernien hallitusten työskentelyä esityslistojen ja pöytäkirjojen välityksellä. Kunnan- ja hallintojohtajan viranhaltijapäätökset ovat nähtävinä kunnanhallituksessa, sivistysjohtajan ja sivistyspalveluiden yksiköiden esimiesten päätökset sivistyslautakunnassa sekä teknisen palvelujen viranhaltijapäätökset (tekninen johtaja, rakennuttaja- ja maanmittausinsinööri, vesihuolto- ja kiinteistöpäällikkö, rakennus- ja ympäristötarkastaja) teknisessä lautakunnassa neljännesvuosittain. Esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan internetissä kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Viranhaltijapäätöksiä ei vielä kukaan julkaista internetissä kuntalain edellyttämällä tavalla.

Päätökset valmistellaan huolellisesti, perustellaan ja annetaan kirjallisesti asianosaisille tiedoksi. Viranhaltijapäätökset tehdään Dynasty-asianhallintajärjestelmässä. Päätöksiä tehtiin vuonna 2020 seuraavasti:

kunnanjohtaja	72 kpl
elinvoimajohtaja	0 kpl
hallintojohtaja	15 kpl, ei-julkisia 45 kpl
sivistysjohtaja	42 kpl, ei-julkisia 56 kpl
tekninen johtaja	67 kpl

Kunnanhallitus ei käyttänyt kertaakaan kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta lautakuntien tai viranhaltijoiden päätöksiin vuoden 2020 aikana.

Henkilöstöä koskevat päätökset (esim. vuosilomat, sairauslomat) tehtiin Personec F ESS -ohjelmassa. Kukin työntekijä teki hakemuksen sähköisesti ja lähetti sen esimiehelle päätöksen tekemistä varten. Päätös meni sähköisesti suoraan henkilöstöhallinnon järjestelmään palkanlaskennan perusteeksi. Myös työsopimukset ja virkamääräykset tehtiin sähköisillä lomakkeilla Personec F ESS -ohjelmassa. Matkalaskut tehtiin sähköisesti M2-matka- ja kuluhallintajärjestelmässä. Matkalaskujen hyväksyntäkierto, maksatus ja siirto kirjanpitoon tapahtuvat sähköisesti.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä on hoitanut kunnan kirjanpidon yhteistoimintasopimuksen perusteella 31.12.2019 asti. Monetra Oulu Oy aloitti kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen tuottajana 1.1.2020 alkaen. Ostolaskut, laskenta- ja rahatoimi sekä henkilöstöhallinto on hoidettu Monetran tietojärjestelmissä. Näihin järjestelmiin on rakennettu kontrollijärjestelmät, jotka vähentävät virheiden ja mahdollisten vahinkojen määrää. Talouden seurannassa on Intime-raportointijärjestelmä, joka mahdollistaa määrärahojen käytön likimäärin ajantasaisen seurannan. Taloushallinnosta toimitetaan automaattisesti raportit heti kauden sulkemisen jälkeen.

Tietoturvallisuuden ja tietohallinnon osalta kunnan omassa toiminnassa on noudatettu Kainuun sotien hyväksymiä tietoturvallisuusperiaatteita. Suomussalmen kunta on irtisanonut tietohallinnon palvelusopimuksen sotien kanssa päättymään vuoden 2020 lopussa. Vuoden 2021 alusta alkaen Atea Finland Oy hoitaa kunnan ICT-palvelut.

Teknisen toimialan investointeja pyritään jaksottamaan eri vuosille, jotta investoinnit olisivat kestäväällä pohjalta. Investointien suunnittelussa lähtökohtana on kunnallisteknisen omaisuuden arvon säilyttäminen. Investointien suunnittelussa huomioidaan mm. käyttäjien tarpeet, rakennusosien tekninen käyttöikä sekä muut kunnan linjaukset omaisuuden arvon säilyttämisestä.

Teknisissä palveluissa sisäinen laskutus tehdään joko puolivuositain tai vuoden vaihteen jälkeen. Laskutuksessa on kehitettävää. Investointeihin liittyvät kustannukset, kuten konetyö- ja henkilöstökulut pitää saada laskutettua jouhevammin, jotta voidaan ilmoittaa ajoissa investoinnit valmistuneeksi. Puolivuositain tapahtuva sisäinen laskutus eri yksiköiltä vaikeuttaa käyttötalouden seurantaa ja ennakoimista.

Laskujen käsittelyprosessi on määritelty. Laskun hyväksyjä vastaa laskun oikeellisuudesta, oikeasta tilimerkinnästä ja siitä, ettei käytettävissä olevaa määrärahaa ylitetä. Hän huolehtii siitä, että laskut ja muut maksutositteet tulevat viivytyksettä hyväksytyiksi ja toimitetaan maksettavaksi niin, etteivät maksut viivästy. Asiastarkastajana ja hyväksyjänä ei saa olla sama henkilö samassa tositteessa.

Kunta on valtuuttanut Monetra Oulu Oy:n talous- ja palkkaprozessien palvelupäälliköt hyväksymään katemaksuluettelolla palkanmaksupäivittäin ilmoitetun kokonaisneton palkanmaksuun sekä muut palkkahallintoon liittyvät maksumääräykset (ansionmenetykskorvaukset, palkanmaksu kassamaksuna normaalista palkanmaksuaikataulusta poiketen. Kunta saa maksuluettelot tarkastettavakseen pyydettyä.

Saatavien laskutuksesta, perinnästä ja valvonnasta huolehti Monetra Oulu Oy:n myyntireskontra. Kunnan saatavat viedään neljännesvuosittain tiedoksi kunnanhallitukselle.

Kunnan vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2019. Kunnan työntekijöiden ryhmähenkivakuutus on Kuntien eläkevakuutuksessa, vapaaehtoiset henkilövakuutukset sekä työtaturma- ja ammattitautivakuutukset LähiTapiolassa, ja ajoneuvojen, omaisuuden ja toiminnan vakuutukset If vahinkovakuutusyhtiössä.

Kunnanvaltuusto hyväksymä (11.12.2018 § 53) uusi henkilöstöpoliittinen ohjelma tuli voimaan 1.1.2019.

Henkilöstölle tiedotetaan muutoksista, uusista ohjeista yms. intrassa, sähköpostilla ja henkilöstöinfoissa. Tiedotusvälineille lähetetään kokousten esityslistat ja kokousten jälkeen ilmoitetaan tehdyt päätökset. Kunta on lisännyt tiedottamista palkkaamalla viestintäsuunnittelijan.

Sopimuksista on toimialojen pidettävä luetteloa ja valvottava vuosittain niiden ajantasaisuutta.

4. Tieto ja tiedonvälitys

Kunnan toimialojen velvollisuutena on varmistua annettujen ja saatujen tietojen oikeellisuudesta ja ajanmuutoksesta. Toimialat raportoivat talousarviossa annettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista oleellisista havainnoista kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle kolme kertaa vuodessa: 1. kerran huhtikuussa (tammi-maaliskuu), 2. kerran elokuussa (tammi-kesäkuu) ja 3. kerran lokakuussa (tammi-syyskuu). Lokakuussa on raportoitava myös valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen. Tytäryhtiöt antavat myös vastaavan raportin. Kunnanhallitus on käsitellyt erikseen tytäryhtiöiden tilinpäätökset ja ohjeistaa yhtiökokousedustajat. Tekniset palvelut antaa erilliset selvitykset valmistuneista investoinneista vuosittain.

Taluspäällikkö kokoaa kuukausittain kunnanhallitukselle talousraportin, jossa käydään läpi talousarvion toteutumisen lisäksi muita kunnan kehityslukuja. Talousraportti annetaan kunnanhallitukselle tiedoksi.

Kunnanvaltuustolle on esitelty kuntalaisten aloitteet vuodelta 2019 sekä valtuustoaloitteita vuodelta 2018 ja 2019 ja toimenpiteet keskeneräisten aloitteiden osalta (9.3.2020 §:t 6-8).

5. Seuranta

Hallintosäännön 149 §:n mukaan kunnanhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään. Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kunnan jäsenelle tehtävän tiedoksiannon tarkoituksena on yleinen tiedottaminen asiasta, mutta myös päätöksen lainvoimaisuuden saavuttaminen. Jos tiedoksiantoa kunnan jäsenelle ei suoriteta, muutoksenhakuai-ka ei lähde kulumaan eikä päätös saa lainvoimaa. Päätöksen lainvoimaiseksi tuleminen edellyttää valitusajan kulumista ja sitä, että päätöksestä ei valiteta valitusviranomaiseen. Viranhaltijapäätökset tulee pitää nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Hallintosäännön 33 § mukaan kunnanhallituksen alaisen viranomaisen, lautakunnan alaisen viranomaisen ja lautakunnan jaoston on ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Henkilöstön koulutusta tulee lisätä, mm. sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja hallintosäännöstä sekä tietosuojasetuksesta ja tiedonhallintalaista.

Hallintosääntö on päivitetty (kunnanvaltuusto 15.12.2020 § 57) ja se on tullut voimaan 1.1.2021. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä yleisohje on päivittämättä. Talous- ja henkilöstöhallintopalvelujen tuottajan vaihduttua uusien talousohjeiden laatiminen on kesken. Tietosuoja-asetuksen jalkauttaminen on kesken. Kunnan sijoitussalkun varainhoitajat tulee kilpailuttaa. Samalla tulee päivittää sijoitussuunnitelma tuleville vuosille.

Kunnanhallitus toteaa osaltaan, että sisäisen valvonnan ohjeet ovat ajan tasalla. Saatujen selvitysten perusteella kunnan sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan laillisuudesta ja hyvän hallintotavan noudattamisesta sekä varojen ja toiminnan turvaamisesta. Säännöksiä, päätöksiä ja määräyksiä on pääsääntöisesti noudatettu. Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu oleellisia puutteita tilikaudella. Kunnanhallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta Suomussalmen kunnassa on järjestetty asianmukaisesti.

2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Ulkoiset

	TP 2020	TP 2019	TP 2018	TP 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	9 306	8 522	8 940	9 264
Valmistus omaan käyttöön	152			
Toimintakulut	-68 126	-64 858	-66 936	-64 531
Toimintakate	-58 668	-56 336	-57 996	-55 267
Verotulot	28 114	26 867	25 919	26 303
Valtionosuudet	34 348	30 747	31 363	32 246
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	13	31	14	34
Muut rahoitustuotot	256	511	321	447
Korkokulut	-189	-212	-184	-185
Muut rahoituskulut	-13	-31	-321	-38
Vuosikate	3 861	1 577	-884	3 540
Poistot ja arvonalentumiset	-4 102	-3 958	-4 950	-3 719
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos	-241	-2 381	-5 834	-179
Tilinpäätössiirot	-2	22	2	6
Tilikauden ali- /ylijäämä	-243	-2 359	-5 832	-173

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2020	2019	2018	2017
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	13,7	13,1	13,4	14,4
Vuosikate/Poistot %	94,1	39,8	-17,9	95,2
Vuosikate, euroa/asukas	508	204	-112	440
Asukasmäärä	7 594	7 727	7 862	8 051

Valtuuston vuosille 2020 – 2021 hyväksymät talouden tavoitteet

1. Menot ja tulot ovat tasapainossa
2. Kilpailukykyinen verotus ja maltillinen lainanotto
3. Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit
4. Tavoitteellinen konserniohjaus
5. Osaavat ja innovatiiviset hankinnat

Talousarvion ja taloussuunnitelman päälinjaukset

1. Ylijäämien hallittu käyttö
2. Verotus pidetään kohtuullisella tasolla
3. Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä edistäviin tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin
4. Elinkeinorahastoa käytetään tarkoituksenmukaisesti tuottaviin investointeihin
5. Uuden konserniohjeen hyväksyminen
6. Hankintaohjeiden päivittäminen

Toimintatuotot, toimintakulut ja toimintakate

Kunnan ulkoiset toimintatuotot olivat 9,306 milj. euroa, toteutumaprosentti 108 %, kasvua edellisestä vuodesta 0,783 milj. euroa. Ulkoiset toimintakulut olivat 68,126 milj. euroa, toteutumaprosentti 102 %, kasvua edellisestä vuodesta 3,267 milj. euroa.

Toimintakate oli 58,668 milj. euroa, toteutumaprosentti 101 %. Toimintakate huononi edellisestä vuodesta 2,332 milj. euroa. Talousarviossa toimintakatetavoite oli 58,330 milj. euroa.

Rahoitus

Verotulot

Verotuloja kertyi 28,114 milj. euroa (0,102 milj. enemmän kuin muutetussa talousarviossa). Vuodesta 2019 verotulot kasvoivat 1,246 milj. euroa (4,6 %).

Valtakunnallisesti vuosi 2020 oli pelättyä parempi, kunnallisvero kasvoi peräti 5,1 % verrattuna vuoteen 2019. Syynä hyvään kehitykseen olivat muuan muassa odotettua parempi palkkasumman kehitys, verovuoden 2020 parantunut jako-osuus sekä yritysten veron maksujärjestely. Vuonna 2019 kunnallisveroon muodostui verokorttiuudistuksen takia noin 350 miljoonan euron kertymävaje. Tämä korjaantui kokonaisuudessaan vuonna 2020 ja paransi osaltaan kalenterivuoden kokonaiskertymää.

Suomussalmella kunnallisvero kasvoi 0,981 milj. euroa (4,6 %) verrattuna vuoteen 2019. Tuloveroprosentti korotettiin 21,50 prosenttiin vuodelle 2019.

Kiinteistöverotuksessa siirryttiin vuoden 2020 verotuksessa verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen (ns. verotuksen joustava valmistuminen). Tämä tarkoittaa sitä, että eri kiinteistönomistajille verotus valmistuu toukokuusta alkaen eri aikaan, kuitenkin viimeistään lokakuun lopussa. Yli 170 euron kiinteistöveroissa vero erääntyy kahdessa maksuerässä, eli lokakuussa valmistuvan verotuksen viimeiset maksuerät suoritetaan helmikuussa 2021. Näin ollen verovuoden 2020 kiinteistöveron kokonaismaksuunpanosta vuoden 2021 tammi-helmikuun aikana erääntyy reilut 10 prosenttia, euroina reilu 200 miljoonaa.

Suomussalmella kiinteistöverokertymä oli 3,0 milj. euroa (0,300 milj. vähemmän kuin talousarviossa). Kertymä pieneni 0,063 milj. euroa (2 %) vuoteen 2019 verrattuna.

Yhteisöveron osalta vuosi 2020 oli odotettua parempi, kasvua oli 3 %. Myönteinen kehitys johtui pääosin 10 % -yksiköllä korotetusta yhteisöveron jako-osuudesta verovuodelle 2020.

Suomussalmella yhteisöveroja kertyi yhteensä 3,0 milj. euroa (0,020 milj. enemmän kuin muutetussa talousarviossa). Yhteisöveroja kertyi 0,328 milj. (12,3 %) enemmän kuin vuonna 2019.

VEROTULOT	TP 2019	TA 2020	TA Muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
5000 Kunnan tulovero	21 111 297	22 120 000	21 710 000	22 092 345	102	-382 345
5100 Kiinteistövero	3 081 483	3 318 000	3 319 000	3 018 572	91	300 428
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	2 674 630	2 819 000	2 983 000	3 002 957	101	-19 957
VEROTULOT	26 867 411	28 257 000	28 012 000	28 113 874	100	-101 874

Kunnallisveron verotulopohjan kehitys (Lähde: Kuntaliiton ennuste 14.1.2021)

Vuosi	Verotettava tulo, 1000 €	Muutos %	Vero %	Verotulo 1 000 €
2008	105 627	3,3	19,00	20 069
2009	102 786	-2,7	19,00	19 529
2010	102 684	-0,1	19,50	20 023
2011	104 539	1,8	19,50	20 385
2012	105 471	0,9	19,50	20 567
2013	107 241	1,7	19,50	20 912
2014	108 833	1,5	20,50	22 311
2015	105 672	-2,9	20,50	21 663
2016	103 570	-2,0	20,50	21 232
2017	105 672	2,0	20,50	20 421
2018	99 969	-5,4	20,50	20 350
2019	101 448	1,5	21,50	21 659
2020*	103 841	2,4	21,50	22 170
2021*	102 151	-1,6	21,50	21 809
2022*	102 678	0,5	21,50	21 921
2023*	104 255	1,5	21,50	22 258
2024*	105 981	1,7	21,50	22 626

* ennakkotieto

Kiinteistöverotustiedot

Vuosi 2020		Lähde: vero.fi (13.1.2021)	
	vero%	laskennallinen kiinteistövero	enimmäis- rajat
Käyttötarkoitus		verotusarvo	
Vakituinen asuinrakennus	0,55	873 686	0,41-1,00
Muu kuin vak. asuinrakennus	1,10	365 289	0,93-2,00
Yleinen (rakennus)	1,05	302 109	0,93-2,00
Voimalaitosrakennus	3,10	1 482 309	0,00-3,10
Yleishyödyllisessä käytössä (rakennus)	0,00	0	0,00-2,00
Rakennukset yhteensä		3 023 393	
Maapohjat			
Yleinen (maapohja)	1,05	307 955	0,93-2,00
Yleishyöd. käytössä (maapohja)	0,00	0	0,00-2,00
Rakentamaton rakennuspaikka	3,10	9 070	2,00-6,00
Maapohja yhteensä		317 025	
Laskennallinen vero yhteensä		3 340 418	
Maksuunpantu vero yhteensä		3 018 572	

Valtionosuudet

Valtionosuuksia kertyi 34,348 milj. euroa (0,869 milj. enemmän kuin muutetussa talousarviossa). Valtio tuki kuntia vuoden 2020 aikana annetuissa lisätalousarvioissa. Valtionosuuden korotuksena maksettavia koronatukia Suomussalmi sai yhteensä 1,941 milj. euroa (247 euroa/asukas).

Vuonna 2019 hallitus aikaisti valtionosuuksien lisäyksen maksatusta vuodelta 2020. Vuoden 2019 valtionosuudet sisältävät myös kunnan peruspalvelujen valtionosuuden syrjäisyyssllisien oikaisun vuosilta 2017–2019 yhteensä 0,052 milj. euroa.

VALTIONOSUUDET	TP 2019	TA 2020	TA Muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
5501 Kunnan peruspalv. valtionosuus	24 947 741	21 801 000	22 925 000	23 837 600	104	-912 600
5502 Verotulojen tasaus	6 219 585	6 431 000	6 419 000	6 419 465	100	-465
5503 Järjestelmämuutoksen tasaus		4 342 000	4 342 000		0	4 342 000
5701 Opetus- ja kultt. muut valtion	-420 192	-445 000	-374 000	-407 460	109	33 460
5850 Muut valtionosuudet						0
5890 Verotulomen.kompensaatio			167 000	4 498 226	2 694	-4 331 226
VALTIONOSUUDET	30 747 134	32 129 000	33 479 000	34 347 831	103	-868 831

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot olivat 0,013 milj. euroa ja muut rahoitustuotot 0,256 milj. euroa. Korkokulut olivat 0,189 milj. euroa ja muut rahoituskulut 0,013 milj. euroa.

Vuosikate

Vuosikate on 3,861 milj. euroa. Vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja (vuosikate/poistot on 94,1 %). Asukasta kohti vuosikate on 508 euroa.

Poistot

Suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin 4,102 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa poistot ja arvonalentumiset olivat 4,185 milj. euroa eli toteutumaprosentti oli 97,7 %.

Tilikauden tulos ja tilikauden ylijäämä

Tilikauden tulos on -0,240 milj. euroa alijäämäinen. Talousarviossa tilikauden tulos oli -1,112 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaa mm. arvioitua suurempi soten maksuosuus (1,517 milj. euroa). Toisaalta verotulojen ja valtionosuuksien oletettua parempi kertymä (verotulot 0,102 milj. euroa ja valtionosuudet 0,929 milj. euroa) pienensivät alijäämää.

Rahastojen muutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostuu -0,242 milj. euroa.

2.2. Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut, 1000 euroa

	TP 2020	TP 2019	TP 2018	TP 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 862	1 578	-884	3 540
Satunnaiset erät	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	138	-38	-6	-59
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-8 817	-2 574	-1 589	-3 971
Rahoitusosuudet investointeihin	128	8	55	37
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	108	61	8	63
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 581	-965	-2 416	-390
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	3 995	1 000	3 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 072	-1 690	-1 745	-1 554
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-133	0	-2 000	1 000
Oman pääoman muutokset	-3			
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 756	-1 324	3 327	504
Rahoituksen rahavirta	10 548	981	582	3 450
Rahavarojen muutos	5 967	16	-1 834	3 060
Rahavarat 31.12.	17 910	11 944	11 928	13 762
Rahavarat 1.1.	11 944	11 928	13 763	10 702
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2020	TP 2019	TP 2018	TP 2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, viideltä vuodelta, 1000 €	-9 762	-8 400	-5 037	-3 164
Investointien tulorahoitus, %	44,4	61,5	-57,6	90,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	0,8	-0,4	2,0
Kassan riittävyys, pv	81	61	60	72
Asukasmäärä	7 594	7 727	7 862	8 051

2.3. Lainojen hoito

Vuonna 2020 talousarviolainaa nostettiin yhteensä 10,0 milj. euroa. Lainakanta vuoden lopussa oli 23,067 milj. euroa eli 3038 euroa asukasta kohti.

1 000 euroa	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lainanotto	0	3 000	5 500	1 000	3 995	10 000
Lyhennykset	-1 339	-1 294	-2 554	-3 745	-1 690	-2 205
Nettolainanotto	-1 339	1 706	2 946	-2 745	2 305	7 795
Lainakanta	11 058	12 764	15 710	12 965	15 272	23 067
Korot	137	165	185	184	212	189
Hoitokustannukset	1 476	1 459	2 739	3 929	1 902	2 394
Lainojen hoitokate	3,0	2,7	2,1	-0,4	0,9	1,8
Lainat euroa/asukas	1 327	1 559	1 951	1 610	1 976	3 038

2.4. Maksuvalmius

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävydellä päivissä. Suomussalmen kunnan maksuvalmius 31.12.2020 oli 81 päivää. Kassasta maksut olivat yhteensä 81,136 milj. euroa. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 61 päivää ja 71,056 milj. euroa.

2.5. Tulorahoituksen riittävyys

Suomussalmi (1000 euroa)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vuosikate	4 230	3 758	3 540	-884	1 578	3 862
Lainojen lyhennys	-1 339	-1 294	-2 554	-3 745	-1 690	-2 205
Poistot	-3 220	-3 508	-3 719	-4 950	-3 958	-4 102
Jäämä	-329	-1 044	-2 733	-9 579	-4 070	-2 445

3. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	63 124	58 775
I Aineettomat hyödykkeet	14	43
1. Aineettomat oikeudet	14	37
2. Muut pitkävaikutteiset menot	0	6
3. Ennakkomaksut		
II Aineelliset hyödykkeet	52 806	48 428
1. Maa- ja vesialueet	6 428	6 470
2. Rakennukset	31 149	32 374
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 499	7 769
4. Koneet ja kalusto	373	381
5. Muut aineelliset hyödykkeet	122	122
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	7 235	1 312
III Sijoitukset	10 304	10 304
1. Osakkeet ja osuudet	9 352	9 352
2. Joukkovelkakirjasaamiset		
3. Lainasaamiset	883	883
4. Muut saamiset	69	69
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen varat		
3. Muut toimeksiantojen varat		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 084	13 980
I Vaihto-omaisuus	0	0
1. Aineet ja tarvikkeet		
2. Keskeneräiset tuotteet		
3. Valmiit tuotteet/tavarat		
4. Muu vaihto-omaisuus		
5. Ennakkomaksut		
II Saamiset	2 174	2 036
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	180	221
2. Lainasaamiset	708	758
3. Muut saamiset	75	
4. Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	1 211	1 057
1. Myyntisaamiset	365	463
2. Lainasaamiset	0	20
3. Muut saamiset	88	238
4. Siirtosaamiset	758	336
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	10 298	10 206
1. Osakkeet ja osuudet		
2. Sijoitukset rahamarkkinainstr.	10 298	10 206
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
4. Muut arvopaperit		
IV Rahat ja pankkisaamiset	7 612	1 738
VASTAAVAA YHTEENSÄ	83 208	72 755

VASTATTAVAA	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
A OMA PÄÄOMA	51 004	51 248
I Peruspääoma	37 224	37 224
II Arvokorotusrahasto		
III Muut omat rahastot	4 272	4 274
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 750	12 108
V Tilikauden alijäämä	-242	-2 358
B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	0	0
1. Poistoero	0	0
2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
1. Eläkevaraukset		
2. Muut pakolliset varaukset	0	0
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	118	120
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	118	120
3. Muut toimeksiantojen pääomat		
E VIERAS PÄÄOMA	32 086	21 387
1. Pitkäaikainen	21 725	14 310
1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	20 820	13 315
3. Lainat julkisyhteisöiltä	67	166
4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Saadut ennakot		
6. Ostovelat	0	
7. Liittymismaksut ja muut velat	838	829
8. Siirtovelat		
2. Lyhytaikainen	10 361	7 077
1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	371	1 644
3. Lainat julkisyhteisöiltä	1 808	146
4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
5. Saadut ennakot	406	208
6. Ostovelat	2 480	1 448
7. Liittymismaksut ja muut velat	215	198
8. Siirtovelat	5 081	3 433
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	83 208	72 755
TASEEN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	62 %	71 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	44	32
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	9 508	9 750
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 252	1 262
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	23 067	15 272
Lainakanta 31.12. €/asukas	3 038	1 976
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	23 300	15 568
Lainat ja vastuut, €/asukas, 1000 €	3	2
Lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	952	952
Asukasmäärä	7 594	7 727

4. KOKONAISTULOT JA –MENOT

	2020	2019		2020	2019
TULOT	1 000 e	1 000 e	MENOT	1 000 e	1 000 e
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	9 306	8 522	Toimintakulut	68 126	64 858
Verotulot	28 114	26 867	-valmistus omaan käyttöön	-152	0
Valtionosuudet	34 348	30 747	Korkokulut	189	212
Korkotuotot	13	31	Muut rahoituskulut	13	31
Muut rahoitustuotot	256	511	Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	Tulorahoituksen korjauserät		0
Tulorahoituksen korjauserät	138	-38	Pakollisten varausten muutos		
-Pysyvien vastaavien			-Pakollisten varausten lis (+), väh. (-)		
hyödykkeiden luovutusvoitot			-Pysyvien vastaavien		
Investoinnit			hyödykkeiden luovutustappiot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	128	8	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	108	61	Investointimenot	8 817	2 574
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	3 996	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 072	1 690
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	133	0
Oman pääoman lisäykset	0	0	Oman pääoman vähennykset	3	0
Kokonaistulot yhteensä	82 411	70 705	Kokonaismenot yhteensä	79 201	69 365

5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

5.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt:		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	5	1
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt		
Muut omistusyhteisyhteisöt		
Yhteensä	9	

Tytäryhteisöt:	omistus-		
	osuus	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Kiinteistö- ja Asuntoyhtiöt:			
Asunto Oy Suomussalmen Hirvikangas	100 %	x	
Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku	72 %	x	
Asunto Oy Suomussalmen Ämmäntaival	100 %	x	
Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas	100 %	x	
Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	100 %	x	
Suomussalmen Energia Oy	100 %	x	
Asunto Oy Mäntyrinte	18,4 %		x
Kuntayhtymät:			
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä	12,40 %	x	
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, pelkkä sote	12,84 %	x	
Kainuun liitto -kuntayhtymä	11,90 %	x	
Kv 14.11.2017 § 70 hyväksynyt uudet konserniohjeet, jotka tulivat voimaan 1.1.2018.			

5.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan (emoyhteisö) sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Tytäryhteisö on yhteisö, jossa emoyhtiöllä on määräämisvalta. Osakkuusyhteisö on yhteisö, jonka äänivallasta konsernin emoyrityksellä on 20–50 prosentin osuus suoraan tai välillisesti.

Kuntayhtymä yhdistellään aina kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistussosuuden mukaisesti.

Suomussalmen kunnan konserniin kuului vuoden 2020 lopussa kuusi tytäryhteisöä. Konsernitilinpäätökseen on tytäryhteisöjen lisäksi yhdistetty kolme kuntayhtymää, joissa kunta on jäsenenä.

Kunnan konserniohjausta konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä on toteutettu kunnanhallitukseen nähden yhteisön hallitukseen nimeämien edustajien välityksellä. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt talousarviokäsittelyn yhteydessä kunnan tytäryhtiöiden tavoitteet, talousarviot ja –suunnitelmat. Tytäryhtiöt ovat raportoineet kolmannesvuosittain kunnanhallitukselle ja –valtuustolle toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kuntayhtymät

Kainuun hallintokokeilu päättyi 31.12.2012. Kainuun kunnat perustivat 1.1.2013 alkaen maakunnan liiton tehtäviä varten Kainuun liitto –kuntayhtymän ja sosiaali- ja terveystoimen tehtäviä varten Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän.

Kainuun liitto –kuntayhtymä

Perussopimuksen mukaan maakuntavaltuustoon kuuluu 35 jäsentä. Suomussalmen kunta valitsee maakuntavaltuustoon 4 jäsentä.

Maakuntavaltuuston jäsenet Suomussalmelta ovat 2019–31.5.2021

Jäsen	Varajäsen
Erja Helttunen	Tuula M. Heikkinen
Veijo Holappa	Martti Seppänen
Matti Mulari	Markku Korvuo
Tuomas Pyykkönen	Ahti Pakarinen

Maakuntahallitukseen kuuluu 12 jäsentä ja kustakin jäsenkunnasta valitaan vähintään yksi jäsen.

Jäsen	Varajäsen
Terttu Huttu-Juntunen	Minna Saastamoinen

Kuntayhtymä neuvottelee kunkin kunnan kanssa seuraavan vuoden talousarviosta, edunvalvonnasta, yleisestä kehittämisestä ja muista kuntayhtymälle kuuluvista tehtävistä. Neuvottelut on käytävä kunkin vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Puolangan kunta on osajäsenenä sairaanhoitopiirissä, kehitysvammaisten erityishuolto- ja ympäristöterveydenhuollossa.

Perussopimuksen mukaan yhtymävaltuustoon kuuluu 35 jäsentä. Suomussalmen kunta valitsee yhtymävaltuustoon 4 jäsentä.

Yhtymävaltuuston jäsenet Suomussalmelta ovat 2020

Jäsen	Varajäsen
Veijo Holappa	Martti Seppänen
Pirjo Kähkönen	Kirsi Manninen
Heikki Nilkku	Jukka Pekka Alanko
Seppo Nyman	Reijo Pyykkönen

Yhtymähallitukseen kuuluu 14 jäsentä.

Jäsen	Varajäsen
Marja-Liisa Holappa	Taina Matero
Eila Jokelainen-Keränen	Heikkinen Pirjo

Kuntayhtymä neuvottelee kunkin kunnan kanssa seuraavan vuoden talousarviosta, edunvalvonnasta, yleisestä kehittämisestä ja muista kuntayhtymälle kuuluvista tehtävistä. Neuvottelut on käytävä kunkin vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Kainuun Jätehuollon kuntayhtymän jäseneksi Suomussalmen kunta on liittynyt 1.1.2005 alkaen.

Yhtymähallituksen jäsenmäärä on seitsemän (7) ja toimikausi kaksi (2) vuotta. Kajaanilla, Sotkamolla, Kuhmolla ja Suomussalmella on pysyvät hallituspaikat. Hyrynsalmella, Puolangalla ja Ristijärvellä on yksi yhteinen kiertävä paikka. Paltamolla ja Vaalalla on samoin yksi yhteinen kiertävä paikka. Kiertävät paikat vaihtuvat hallituskausittain.

Yhtymähallituksen jäsen Suomussalmelta on 2019–2020

Jäsen	Varajäsen
Jonna Seppänen	Pirjo Heikkinen

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratilat

Tehtävä

Asuntoja eri-ikäisille kaikissa elämäntilanteissa

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Tyytyväiset asiakkaat	Asuntojen ja ympäristön kunnossapito asukastoimikunta	Asukaskysely	Hyvä asukastyytyväisyys Toimiva asukastoimikunta Asukastoimikunnan kokoukset pidetty
Palvelujen hyvä saata- vuus	Henkilöstön riittävyys ja osaaminen	Henkilöstön sairaspois- saolot asukaskysely	Hyvät palvelut ja tyyty- väinen henkilökunta
Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Asuntojen peruskorjauk- sista huolehtiminen	Korjaussuunnitelma	Eurot/korjaukset	Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen
Käyttöasteen parantami- nen	Kilpailukykyiset asunnot asuntokannan suhteut- taminen kysyntää vas- taavaksi	Käyttöaste %	Käyttöaste yli 84 % Toteutunut 86,57 %
Maksuvalmius	Kassaseuranta	Kassan riittävyys pv	90 pv Toteutunut 62 pv
Vuokrasaatavat	Tehokas perintä	Vuokrasaatavat liike- vaihdosta	Vuokrasaatavat < 2 % liikevaihdosta Toteutunut 0,62 %
Kannattavuus Vakavaraisuus	Järkevä taloudenpito	Tilinpäätös lainat/ asuntoneliö	Sijoitetun pääoman tuot- to 3 % Toteutunut 9,68 % Omavaraisuusaste 30 % Toteutunut 57,4 % Lainat lyhennetty suunnitelman mukai- sesti

Perustelut/Toiminta

Vuokratilojen työntekijät ovat osallistuneet työtehtäviensä edellyttämiin koulutuksiin.

Vastuhenkilö: Toimitusjohtaja Leena Kela puh. 044 777 4000

Tilinpäätös 31.12.2020

KIINTEISTÖ OY SUOMUSSALMEN VUOKRATALOT

		TP 2019	TP 2020	TA 2020	TOT%	TA 2021
Tuloslaskelma	Vuokraustoimen liikevaihto	2 350 897	2 414 525	2 337 913	103	2 330 705
	Muut kiinteistön tuotot	102 579	97 286	45 400	214	43 300
	Liikevaihto yhteensä	2 453 476	2 511 811	2 383 313	105	2 374 005
	Henkilöstökulut	-167 039	-186 833	-163 260	114	-290 000
	Poistot	-648 677	-312 005	-313 354	100	-297 640
	Muut kulut	-1 848 214	-1 646 696	-1 702 973	97	-1 567 737
	Liikevoitto	-210 454	366 277	203 726	180	218 628
	Rahoitustuotot	3 066	1 877	4 020	47	2 000
	Rahoituskulut	-7 018	-14 329	-17 113	84	-11 666
	Varausten lisäys/vähennys	-34 050	-353 830	-190 633	186	-208 962
	Tuloverot	0	-2 478	0		0
	Tilikauden tulos	-248 456	-2 483	0		0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	8 162 592	7 848 048	7 849 238		7 550 408
	Vaihtuvat vastaavat					
	Vuokrasaamiset	15 681	14 998	20 000		20 000
	Muut saamiset	65 045	21 482	20 000		20 000
	Rahat ja pa saam.	618 428	560 354	441 611		424 370
		8 861 746	8 444 882	8 330 849		8 014 778
Vastattavaa	Oma pääoma	1 006 768	1 004 284	1 006 768		1 004 284
	Vapaaeht. varaukset	3 839 480	4 193 310	4 030 113		4 402 272
	Vieras pääoma pitkäaik.	2 952 308	2 266 562	2 266 562		1 613 344
	Vieras pääoma lyhytaik.	1 063 190	980 726	1 027 406		994 878
		8 861 746	8 444 882	8 330 849		8 014 778
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.	9 073 098	8 162 592	8 162 592		7 848 048
	Lisäykset/vähennykset	-8 580	-2 539	0		0
	Myyntitappiot	-253 249	0	0		0
	Poistot evl	-351 110	-312 005	-313 354		-297 640
	Arvonalentumiset	-297 567	0	0		0
	Arvo 31.12.	8 162 592	7 848 048	7 849 238		7 550 408
	Lainojen lyhennykset	761 453	721 530	721 530	100	685 746
Tunnusluvut	Käyttöaste %	83,32	86,57	83,3		85
	Keskineliövuokra eur	8,81	8,84	8,81		8,80
	Lainat eur/asm ²	150	120	120		92
	Maksuvalmius, QR	0,7	0,6	1		1
	Omavaraisuusaste	50,5	57,4	36		57
	Henkilöstön määrä	3	3,5	3		5,5
	Hlstkulut eur/hlö	53 643	53 380	54 420		52 727
Asuntoja yhteensä 460 kpl	Pinta-ala asm²	24 940,5	v 2019			
Asuntoja yhteensä 458 kpl	Pinta-ala asm²	24 564,58	v 2020			
Asuntoja yhteensä 458 kpl	Pinta-ala asm²	24 564,58	v 2021			

Suomussalmi 11.3.2021

Leena Kela

Tilinpäätös 31.12.2020

Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku

Pitämänkatu 1

			TP 2019	TP 2020	TA 2020	TOT %	TA 2021
Tuloslaskelma	Kiinteistön tuotot		40 151	42 091	42 093	100	48 293
	Kiinteistön hoitokulut		-35 674	-36 310	-42 093	86	-54 717
	Hoitokate		4 477	5 781	0		-6 424
	Poistot		-994	-746	0		0
	Rahoitustuotot		0	0	0		0
	Tilikauden tulos		3 483	5 035	0		-6 424
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat		786 722	785 976	786 722		785 976
	Vaihtuvat vastaavat						
	Saamiset		2 768	2 542	2 500		2 500
	Rahat ja pankkis.		21 537	27 781	22 075		21 432
			811 027	816 299	811 297		809 908
	Vastattavaa	Oma pääoma	808 797	813 832	808 797		807 408
		La vieraspääoma	2 230	2 467	2 500		2 500
			811 027	816 299	811 297		809 908
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.		787 716	786 722	786 722		785 976
	Poistot		-994	-746	0		0
	Arvo 31.12.		786 722	785 976	786 722		785 976
Tunnusluvut	Vastike	1.1.-29.2.20	0,28 €/osake	1.1.-28.2.21	0,29 €/osake		
		1.3.-31.12.20	0,29 €/osake	1.3.-31.12.21	0,35 €/osake		
	Käyttöaste %		100	100	100		100
Asuntoja yhteensä 10 kpl		Pinta-ala	763 asm ²				
Asunnot Suomussalmen kunta 7 kpl		Pinta-ala	545 asm ²				
Lainat 31.12.2020 Suomussalmen kunta			60 204 eur				
			110,47 eur/asm ²				

Lainat: Suomussalmen kunnan taseessa oleva Valtiokonttorin laina, joka on myönnetty Suomussalmen kunnalle tämän yhtiön osakkeiden ostamista varten. Lainaa jäljellä 60 204 eur 31.12.2020.

Suomussalmi 11.3.2021

Leena Kela

Tilinpäätös 31.12.2020

Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas

Säröskuja 2

		TP 2019	TP 2020	TA 2020 TOT%	TA 2021
Tuloslaskelma	Kiinteistön tuotot	79 957	79 918	81 326 98	80 639
	Kiinteistön hoitokulut	-38 061	-46 630	-36 252 129	-35 250
	Hoitokate	41 896	33 288	45 074 74	45 389
	Poistot	-15 094	-14 403	-14 403 100	-13 761
	Rahoituskulut	-1 669	-1 435	-1 513 95	-1 277
	Varausten muutos	-25 130	-17 440	-29 158 60	-30 351
	Tilikauden tulos	3	10	0	0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	374 453	360 050	360 050	346 289
	Vaihtuvat vastaavat				
	Saamiset	21	327	500	500
	Rahat ja pankki	76 527	64 513	76 412	64 340
		451 001	424 890	436 962	411 129
Vastattavaa	Oma pääoma	8 484	8 494	8 484	8 494
	Vapaaeht.varaukset	126 490	143 930	155 648	174 281
	Vieras pääoma	316 027	272 466	272 830	228 354
		451 001	424 890	436 962	411 129
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.	389 547	374 453	374 453	360 050
	Poistot	-15 094	-14 403	-14 403	-13 761
	Arvo 31.12.	374 453	360 050	360 050	346 289
Tunnusluvut	Vuokra	1.1.-29.2.20	9,22 eur/asm²	1.1.-28.2.21	9,22 eur/asm²
		1.3.-31.12.20	9,22 eur/asm²	1.3.-31.12.21	9,22 eur/asm²
	Käyttöaste %		100	100	100
Asuntoja yhteensä 14 kpl			Pinta-ala 670,5 asm²		
Lainat 31.12.2020	Valtiokonttori		247 534 eur		
	Suomussalmen kunta		15 977 eur	393,01 eur/asm ²	
Suomussalmi 11.3.2021					
	Leena Kela				

Kunnan taseessa olevat lainat

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	2020		2019	
As Oy Suomussalmen Hirvikangas	Saldo 31.12.19	114 073,34	Saldo 31.12.18	158 937,92
Lainan hoitokulut sisältyvät asukkaiden vuokriin	Lyhennykset	45 609,36	Lyhennykset	44 864,58
	Korot	554,76	Korot	798,20
	Saldo 31.12.20	68 463,98	Saldo 31.12.19	114 073,34
Lainan hoitamiseen liittyvä rahoitusvastike		46 286,76		45 874,38
Velkana as oy:n taseessa kunnalle	31.12.2020	15 449,36	31.12.2019	15 326,72
As Oy Suomussalmen Ämmäntaival	Saldo 31.12.19	59 475,86	Saldo 31.12.18	81 404,30
Lainan hoitokulut sisältyvät asukkaiden vuokriin	Lyhennykset	22 292,69	Lyhennykset	21 928,44
	Korot	291,23	Korot	410,23
	Saldo 31.12.20	37 183,17	Saldo 31.12.19	59 475,86
Lainan hoitamiseen liittyvä rahoitusvastike		22 643,88		22 442,19
Velkana as oy:n taseessa kunnalle	31.12.2020	7 557,96	31.12.2019	7 498,00

KIINTEISTÖ OY SUOMUSSALMEN VUOKRATALOT

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020

Yleistä Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot on Suomussalmen kunnan 100 % omistama kiinteistöosakeyhtiö. Yhtiön toimiala on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneita. Kulunut tilikausi on yhtiön kahdeskymmenes neljäs.

Yhtiön toimintaan vaikuttava lainsäädäntö

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot noudattaa toiminnassaan mm. osakeyhtiölakia, aravalakia ja arava-asetusta sekä lakia yhteishallinnosta vuokrataloissa. Asukasvalinnoissa noudatetaan valtioneuvoston päätöksiä ja ympäristöministeriön ohjeita. Asuntokannan vuokranmääritys tapahtuu omakustannusperiaatteen mukaisesti, jolloin vuokratuloilla katetaan rakentamisesta ja korjaamisesta aiheutuneet pääomakulut sekä hyvän kiinteistönpidon edellyttämät hoitokulut.

Henkilöstö

Palveluksessamme oli 3 vakinaista työntekijää. Kaksi henkilöä on toimistotyössä ja toimitusjohtaja. Syrjäkylällä on 2 osa-aikaista talonmiestä, jotka hoitavat kesäisin ruohonleikkaukset. Loka-kuun alusta oli 2 kirvesmiestä palkattu määräaikaisiin työsuhteisiin. Samalla henkilökunnalla olemme hoitaneet myös viiden erillisen yhtiön isännöintipalvelut sekä Suomussalmen Energian taloushallinnon.

Yhtiön hallitus

Yhtiön hallitukseen ovat toimintavuoden aikana kuuluneet:

Varsinaiset jäsenet 1.1.- 1.4.2020
 Timo Säkkinen puheenjohtaja
 Martti Seppänen varapuheenjohtaja
 Ahti Pakarinen
 Merja-Liisa Seppänen
 Erja Helttunen

Varsinaiset jäsenet 2.4.- 31.12.2020
 Timo Säkkinen puheenjohtaja
 Martti Seppänen varapuheenjohtaja
 Jukka Pekka Alanko
 Merja-Liisa Seppänen
 Erja Helttunen

varajäsenet 1.1. – 31.12.2020
 Tuula Heikkinen
 Veijo Holappa

asukasjäsenet 1.1. – 1.4.2020
Matti Moilanen
Kalle Rinkinen

asukasjäsenet 2.4. - 31.12.2020
Ritva Juntunen
Kalle Rinkinen

Yhtiökokousedustaja 1.1.2020. – 31.12.2020
Jonna Seppänen Suomussalmen kunta, varalla Minna Saastamoinen Suomussalmen kunta.

Tilintarkastajat
KPMG Oy Ab ja vastuunalaisena tarkastaja KHT, JHT Antti Kääriäinen.

Yhtiön osakepääoma

Yhtiön osakepääoma 1 181 500,85 euroa. Kaikki osakkeet 7.024.885 kpl nimellisarvoltaan 0,1681euroa. Koko osakekannan omistaa Suomussalmen kunta.

Toiminimen kirjoitusoikeus

Toiminimen kirjoitusoikeus on hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla yksin ja kahdella hallituksen jäsenellä yhdessä.

Vakuutukset

Yhtiöllä on kiinteistöjen täysarvovakuutukset Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniassa.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Taustaa

Yhtiö on hakeutunut vapaaehtoiseen yrityssaneeraukseen Valtiokonttorin yhtenäis- ja vuosimaksulainojen osalta 2001 alkaen. Suurin vaikutus oli Valtiokonttorin lainojen koron aleneminen 2 prosenttiin ja lisäksi yhtiö on saanut vapautusta Suomussalmen kunnan myöntämien tertiäärilainojen koroista 1999 alkaen. Yrityssaneerauspäätöstä tarkistettiin 2.6.2016 ja sitä jatkettiin 14.6.2019. Kiinteäkorkoiseksi muutettujen lainojen korko palautettiin 17.6.2019 Valtiokonttorin päätöksellä seuraamaan lainaryhmän normaaliehtoista koronmäärittäystä. Yrityssaneeraus päättyy 31.8.2023. Yhtiön lainoista 63,3 % on Valtiokonttorilta, ne tulevat loppuun maksetuiksi 2023 ja muut pankkilainat 2025.

Vuokratalot 1.1.2015 alkaen on vastannut kunnan suoraan omistamien asuntojen vuokrauksesta ja ostanut kiinteistöhoito- ja siivouspalvelut Suomussalmen kunnan teknisiltä palveluilta omakustannushintaan.

Yhtiöllä on hoidossa Asunto Oy Suomussalmen Hirvikangas, Marjakangas, Ämmäntaival ja Kuntopolku sekä Suomussalmen kirkonkylän Vanhustentalojärjestö ry:n isännöinti. Suomussalmen Energia Oy:lle hoidamme taloushallinnon ja palkkojen maksun.

Liikevaihto ja talous

Yhtiön vuokraustoiminnan liikevaihto oli 2 414 524,90 euroa ja joka oli 63 628,26 euroa suurempi kuin edellisellä tilikaudella. Muut liiketoiminnan tuotot olivat 97 286,25 euroa.

Käyttöaste oli 86,57 % ja tavoitteemme vuodelle 2020 oli 83,3 %.

Korjauksiin ja Hakakatu 1 talo 3 purkuun toimintavuoden aikana käytettiin 386 763,96 euroa. Huoneistokorjauksia on tehnyt Suomussalmen kunnan kirvesmiehet, lvi-asentaja ja sähkömies. Lokakuun alusta yhtiöllä on ollut palkattuna 2 määräaikaista kirvesmiestä. Kiireelliset kylpyhuoneremontit on teetetty ulkopuolisilla toimijoilla. Huoltomiehet ovat tehneet pieniä asuntojen maalauksia ja mattojen uusimisia. Merkittävämpiä asuntojen peruskorjauksia tehtiin Käenkuja 2-4, Halsitie 14, Jäniksenpolku 20 ja Rantakatu 7. Kylpyhuoneita ja saunoja uusittiin Rahtimiehentie 15, Metsärinteentie 6 sekä Rantakatu 5. Hakakatu 1 yhdistettiin kaksi kaksioita.

Sadevesijärjestelmiä ja lumiesteitä uusittiin Joosepintie 1 ja Halsitie 14. Lukostot vaihdettiin Halsitie 14, Säröskuja 3 ja Miilutie 4 kohteisiin. Jäniksenpolku 20 oli huoneistopalo lokakuussa.

Tilikaudella suunnitelman mukaan tehdyt poistot olivat 312 005,50 euroa.

Yhtiössä on varauduttu tuleviin korjauksiin tekemällä asuintalovarausta 4 193 310,00 euroa. Tilikauden varausten muutos oli 353 830,00 euroa.

Yhtiön taloudellinen tilanne tulee pitkälti riippumaan käyttöasteesta.

Tilikauden aikana keskineliövuokraksi budjetoitiin 8,81 €/kk/jm².

Vuokra- ja käyttökorvaussaatavia oli 31.12.2020 yhteensä 14 998,17 euroa. Luottotappioihin kirjattiin kaikki yli vuoden perinnässä olleet saatavat 2 058,72 euroa.

Toiminnan keskeisimmät tunnusluvut

Laajuustiedot

Huoneistoalat	2013 – 2020	Tilavuus	2013- 2020
31.12.2013	27465,0 asm ²	31.12.2013	103590 rm ³
31.12.2014	25658,0 asm ²	31.12.2014	100281 rm ³
31.12.2015	25658,0 asm ²	31.12.2015	100281 rm ³
31.12.2016	25658,0 asm ²	31.12.2016	100281 rm ³
31.12.2017	25311,5 asm ²	31.12.2017	99011 rm ³
31.12.2018	24940,5 asm ²	31.12.2018	97671 rm ³
31.12.2019	24564,5 asm ²	31.12.2019	97245 rm ³
31.12.2020	24564,5 asm ²	31.12.2020	97245 rm ³

Tunnusluvut	2017	2018	2019	2020
Käyttöaste taloudellinen %	83,82	83,75	83,32	86,57
Lainat €/asm ²	205	177	150	120
Quick ratio/ norm	0,7	0,7	0,7	0,6
Quick ratio / arav	2,7	2,7	2,1	2,1
Omavaraisuusaste norm.	42,3	47,8	50,5	57,4
Omavaraisuusaste arava	53,9	59,9	63,6	70,9
VPO takaisinmaksuaika	6,5	6,0	5,3	4,5
Sijoitetun pääoman tuotto	9,12	9,16	1,06	9,68

Kulutus	2017	2018	2019	2020
Lämpö Mwh/m ³	55,58	53,21	53,90	55,59
Vesi m ³ / vrk	62,14	55,50	56,80	60,42
Sähkö kwh /m ³	3,51	3,91	3,50	3,66

Olellaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Pitkäaikainen kirjanpitäjämme jää kesällä 2021 eläkkeelle ja uuden henkilön rekrytointi on aloitettu.

Muuten yhtiön toiminta on jatkunut normaalisti.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön asuntojen kysyntä tulee tulevaisuudessakin painottumaan pieniin keskustanalueella sijaitseviin asuntoihin. Vuokra-asuntojen tarjonta ylittää varsinkin Taivalalalla ja sivukylillä kysynnän ja näin ollen asukkailla on aidosti varaa valita myös asuinalueensa ja vuokra-asuntonsa. Sivukylien vajaakäyttöisiä rivitaloja pyritään myymään suunnitelman mukaan.

Tuloksen käyttäminen

Hallitus esittää, että tilikauden tappio 2 483,24 euroa kirjataan yhtiön vapaaseen pääomaan edellisten tilikausien voitto- ja tappioutilille.

SUOMUSSALMEN ENERGIA

TOIMINNAN TAVOITTEET

Suomussalmen Energia Oy

Tehtävä

Suomussalmen Energia Oy:n tehtävänä on tuottaa kaukolämpöenergiaa kestäväällä tavalla kilpailukykyiseen hintaan.

PÄÄMÄÄRÄ: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasa-painossa	Taloutta hoidetaan kes-tävällä tavalla	Talousarvio	Tulos talousarvion mu-kainen
Elinvoimaa tukevat, tuot-tavat investoinnit	Verkoston ylläpitoinves-toinnit	Verkostovaurioiden mää-rä	Enintään kolme vau-riokohtaa
PÄÄMÄÄRÄ: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudis-tetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyn-tämällä	Yhteydenpitoa asiakkai-siin lisätään uuden las-kutusohjelman avulla. Tiedotetaan toiminnan häiriöistä tekstiviestien avulla.	Asiakastyytyväisyys Tiedonvälityksen nopeus	Ei reklamaatioita Tieto on asiakkailla alle tunnissa häiriön paikal-listamisesta.
Henkilöstö on hyvinvoi-vaa, osaavaa ja motivoi-tunutta	Uusien työvälinen käytön opastus polttoaineen lastauksessa Uuden käyttöpäällikön perehdyttäminen Virkistyspäivä	Laitoksen toimivuus Osaaminen Osallistuminen	Koko henkilöstö on pe-rehdytetty Uusi henkilö osaa laitok-sen käyttöön liittyvät tehtävät. Koko henkilöstö osallis-tuu
PÄÄMÄÄRÄ: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso

Palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Laitosten toimintavarmuudesta huolehtiminen ennakoitu huolloin uuden huolto-ohjelman avulla	Jakelukeskeytysten määrä	Korkeistaan kolme keskeytystä
--	---	--------------------------	-------------------------------

Perustelut/Toiminta

Kaukolämpöverkostoa saneerataan ja täydennetään tarpeen mukaan.

Tuhka hyötykäytetään.

Biopolttoaineen lastaus vastaanottoasemiin ja alueiden kunnossapito suoritetaan omana työnä. Työn tekemistä varten on hankittu vuonna 2019 pyöräkuormaaja.

Uusi laskutusohjelma ja verkoston hallinta- sekä ilmoitusjärjestelmä käytössä. Uusi laitoksen huolto-ohjelma käyttöön.

Tuotetaan kunnan tilapalveluille Kirkonkylän ja Karhulanvaaran lämpökeskusten työajan ulkopuoliset varallaolo- ja hoitopalvelut.

Jatketaan päästökaupan piirissä.

Sopimus kunnalta ostetuista käyttöpäällikön tehtävistä päättyy vuoden 2019 loppuun. Rekrytoidaan omaan palvelukseen käyttöpäällikkö. Uusi henkilö perehdytetään.

Investoidaan verkoston kunnostukseen ja pakettiautoon.

- lämpökeskukset 3 kpl (Pitämä, Ristee ja Siikaranta), lämpöteho yhteensä 38,7 MW
- rakennettua lämpöverkkoa 25,1 km
- lämmitettävien rakennusten tilavuus 1.000.000 m³, myyty lämpömäärä n. 44 GWh/vuosi

Toteutuminen

Kaukolämpöverkostoa saneerattiin Keskuskadun varrella ja rakennettiin Ruukinkankaalle yksi uusi tonttijohto. Käyttöpäällikkö rekrytoitiin ja perehdytettiin. Lämpölaitoksen tuhka on toimitettu metsälannoitteeksi. Kunnan omistamien lämpökeskusten työajan ulkopuolisen ajan varallaolo- ja hoitopalvelua on jatkettu. Hakeuduttu päästökaupan piiriin seuraavalle päästökaupakaudelle.

Vastuuhenkilöt:

Toimitusjohtaja Antti Westersund

puh. 044 028 4001

Käyttöpäällikkö Timo Nissinen

puh 040 688 4560

Kaukolämpösopimukset kpl

	2016	2017	2018	2019	2020	
	312	312	312	312	312	
			TP2017	TP2018	TP2019	TP2020
Henkilöstömäärä			4,5	4,5	5	6

Tilinpäätös 31.12.2020

SUOMUSSALMEN ENERGIA OY

		TP 2019	TP 2020	TA 2020	TOT%	TA 2021
Tuloslaskelma	Liikevaihto	2 846 955	2 589 387	2 755 590	94	2 888 090
	Liiketoiminnan muut tuotot	630	530	500	106	500
	Ostot	-1 393 716	-1 417 067	-1 512 500	94	-1 751 290
	Ulkopuoliset palvelut	-46 434	0	0		0
	Henkilöstökulut	-276 022	-312 595	-321 310	97	-309 310
	Poistot	-583 848	-599 872	-605 049	99	-565 374
	Liiketoiminnan muut kulut	-152 485	-152 200	-151 530	100	-161 180
	Liikevoitto	395 080	108 183	165 701	65	101 436
	Rahoitustuotot	536	1 407	600	235	600
	Rahoituskulut	-41 657	-28 471	-32 355	88	-24 123
	Poistoeron muutos	-128 246	-43 618	-58 090	75	-77 913
	Tuloverot	0	-7 500	0		0
	Tilikauden tulos	225 713	30 001	75 856	40	0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	7 587 727	7 119 485	7 082 678		6 654 111
	Vaihtuvat vastaavat					
	Myntisaamiset	272 781	355 347	280 000		280 000
	Saamiset konserni	286 892	272 224	300 000		300 000
	Muut saamiset	3 259	1 993	20 000		20 000
	Rahat ja pa saam.	353 104	450 126	697 160		770 900
		8 503 763	8 199 175	8 379 838		8 025 011
Vastattavaa	Oma pääoma	4 743 959	4 673 960	4 719 815		4 573 960
	Kertynyt poistoero	665 108	708 726	723 198		786 639
	Vieras pääoma pa konserni	819 065	719 065	819 065		669 065
	Vieras pääoma pa muut	1 740 174	1 645 634	1 567 760		1 395 347
	Vieras pääoma lyhytaik.	535 457	451 790	550 000		600 000
		8 503 763	8 199 175	8 379 838		8 025 011
Käyttöomaisuus	Arvo 1.1.	7 696 041	7 587 727	7 587 727		7 119 485
	Lisäykset	475 534	131 630	100 000		100 000
	Poistot	-583 848	-599 872	-605 049		-565 374
	Arvo 31.12.	7 587 727	7 119 485	7 082 678		6 654 111

Suomussalmi 11.3.2021

Antti Westersund

SUOMUSSALMEN ENERGIA OY TOIMINTAKERTOMUS 2020

Yleistä

Suomussalmen Energia Oy on Suomussalmen kunnan omistama yhtiö, jonka toimiala on sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, sekä jäähdytysliiketoiminta. Kunta perusti Suomussalmen Energia Oy:n vuoden 2014 lopussa, joten kulunut tilikausi oli yhtiön kuudes.

Suomussalmen kunnan teknisten palvelujen toimintana ollut kaukolämpöliiketoiminta siirtyi Suomussalmen Energia Oy:lle vuoden 2015 alusta. Kunnan osakepääoma 100 000 euroa maksettiin apporttiomaisuudella. Apporttiomaisuus koostuu Suomussalmen kunnan kaukolämpölaitoksen omaisuudesta, jonka arvoksi luovutushetkellä arvioitiin 4 538 598 euroa.

Verottaja antoi päätöksen 26.6.2015, jossa päätettiin, että Suomussalmen Energia Oy:n ei ole suoritettava varainsiirtoveroa 30.12.2014 päivätyllä apporttiomaisuuden luovutuskirjalla mainittujen rakennusten ja rakennelmien saannosta.

Yhtiön perustamiseen vaikutti merkittävästi uudistunut kilpailulainsäädäntö, jonka perusteella kaukolämpöliiketoiminnan jatkaminen osana kunnan omaa toimintaa ei ollut enää mahdollista.

Yhtiön toimintaan vaikuttava lainsäädäntö

Suomussalmen Energia Oy noudattaa toiminnassaan osakeyhtiölakia, sekä päästökauppalakia. Sopimukset asiakkaiden kanssa on solmittu Suomussalmen kunnanvaltuuston hyväksymien liittymis- ja lämmöntoimitusehtojen mukaisesti. Sopimusehdot täyttävät sisällöltään ja esitystavaltaan kuluttajansuojalain asettamat vaatimukset.

Henkilöstö

Suomussalmen Energia Oy:n lämmöntuotanto toteutetaan yhtiön oman henkilökunnan voimin. Yhtiön palveluksessa on viisi lämmittäjää, sekä osa-aikainen toimitusjohtaja. Kunnan palveluksessa olleet lämmittäjät siirtyivät yhtiöön liikkeen luovutuksen periaatteita noudattaen. Yhtiöön palkattiin käyttöpäällikkö, joka aloitti tehtävässään 1.3.2020. Yksi lämmittäjä jäi eläkkeelle 1.8.2020, mistä alkaen lämmittäjien lukumäärä on ollut neljä.

Yhtiön hallitus

Yhtiön hallitukseen ovat toimintakauden aikana kuuluneet varsinaiset jäsenet:

Raimo Härkönen puheenjohtaja
Niina Kinnunen
Vesa Heikkinen
Heidi Juntunen
Veijo Holappa

Yhtiökokousedustaja

Yhtiökokousedustajana on toiminut Matti Mulari Suomussalmen kunnan edustajana.

Tilintarkastaja

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab. Vastuunalainen tarkastaja on JHT, KHT Antti Kääriäinen.

Yhtiön osakepääoma

Yhtiön osakepääoma on 100 000 euroa. Osakkeen (1kpl) omistaa Suomussalmen kunta.

Toiminimen kirjoitusoikeus

Toiminimen kirjoitusoikeus on hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla yksin ja kahdella hallituksen jäsenellä yhdessä.

Vakuutukset

Yhtiöllä on omaisuus-, vastuu- ja keskeytysvakuutukset Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniassa.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Toiminta

Suomussalmen kunta perusti yhtiön, jolloin kunnan omana toimintana ollut kaukolämpöliiketoiminta siirtyi yhtiöön. Kunnan kaukolämpölaitoksen asiakkaat siirtyivät Suomussalmen Energia Oy:n asiakkaiksi. Kunnasta yhtiöön siirtyi 311 lämmöntoimitussopimusasiakasta. Vuoden 2015 aikana solmittiin yksi uusi lämmöntoimitussopimus. Vuoden 2016 aikana kunnan omistamien kiinteistöjen liittymissopimuksia on yhdistelty vastaamaan rakennuskannan silloista tilannetta. Vuoden 2017 aikana tehtiin yksi toimitussopimus. Asiakkaiden määrä vuoden 2019 lopussa on 302 kpl. Ruukinkankaan uusi koulurakennus liitettiin kaukolämpöverkkoon vuoden 2020 aikana.

Yhtiö ostaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut Kiinteistö Oy Suomussalmen vuokraloilta. Kunnalta yhtiö osti lämpölaitoksen käytön esimiestyötä puoli henkilötyövuotta maaliskuun loppuun saakka, sekä kaukolämmön laskutuspalvelun.

Vuoden 2020 aikana peruskorjattiin Keskuskadun kaukolämpöverkkoa ja rakennettiin yksi uusi tonttijohto. Vuoden 2020 peruskorjaus- ja täydennysinvestoinnit olivat yhteensä 125 337 euroa.

Tervakankaan alueen varalämpökeskuksen öljysäiliön polttoainejohdossa havaittiin öljyvuoto keväällä 2020. Öljyvuodon korjaustyön takia purettiin osa Miilun lämmönjakohuoneen lattiarakenteesta, sekä avattiin piha-alueetta. Lattia korjattiin ja sen alapuolinen hiekkatäyttö sekä osa pihan maarakenteista korvattiin saastumattomilla aineksilla. Samassa yhteydessä poistettiin lämpökeskuksen kattilalaitteet ja tyhjennettiin öljysäiliö. Öljyvahingosta aiheutuneet kustannukset ovat 18 127 euroa.

Vuoden 2017 aikana otettiin käyttöön verkkotietoratkaistu, jolla dokumentoidaan ja ylläpidetään kaukolämpöverkon ominaisuustietoja ja sijaintijohtokarttaa. Järjestelmään sisältyy asiakkaiden tekstiviestipalvelu. Verkkotietoratkaistuksen toimittaja on Keypro Oy. Tekstiviestipalvelun avulla ilmoitettiin asiakkaille verkoston korjaustöiden aiheuttamista jakeluhäiriöistä. Verkoston korjaustöistä johtuvia jakeluhäiriöitä oli vuoden 2020 aikana kolme. Sen lisäksi lämmöntoimitus osalla aluetta jouduttiin keskeyttämään verkoston peruskorjaus- ja täydennystöiden takia viisi kertaa.

Suomussalmen Energia Oy on päästökauppalain 14 §:n mukainen toiminnanharjoittaja. Toiminnan siirtymisen kunnalta yhtiölle on ilmoitettu Energiavirastolle. Energiavirasto on tehnyt päätöksen 13.4.2015, jolla Suomussalmen kunnan myönnetyt kasvihuonekaasujen päästöluvat on siirretty Suomussalmen Energia Oy:lle 1.1.2015 alkaen.

Päästökauppaan liittyvät todentajatehtävät hankittiin Inspecta Sertifiointi Oy:ltä.

Biopolttoaineen hankinta ajalle 1.9.2019- 31.8.2022 kilpailutettiin vuoden 2019 aikana. Polttoaineen toimittajiksi valittiin Moto Team Tauriainen Oy, Vapo Oy ja L & T Biowatti Oy.

Valtionneuvoston asetus polttoaineteholtaan alle 50 MW:n energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvuorokausista ns. PIPO - asetus aiheuttaa vaatimuksia laitoksen toimintaan sekä investointeihin. Kunnan ympäristölupaviranomaisen mukaan laitoksille ei tarvita ympäristölupia, vaan ne kuuluvat rekisteröintimenettelyn piiriin. Siikarannan laitoksen peruskorjaushankkeeseen liittyvät päästömittaukset suoritettiin kevättalven 2020 aikana. Laitokset on rekisteröity ympäristönsuojelun tietojärjestelmään 16.12.2020.

Liikevaihto ja talous

Yhtiön kaukolämpötoiminnan liikevaihto oli 2 578 898,10 euroa. Muut liiketoiminnan tuotot olivat 10 489,04 euroa. Myydyn lämpöenergian kokonaismäärä oli 41 141 MWh:a. Laitoksilla tuotettiin lämpöenergiaa verkostoon 50 238 MWh:a. Verkostohäviöiden suuruus oli 18,11 %.

Saneeraus- ja täydennysinvestointeihin käytettiin vuonna 2020 125 337,41 euroa.

Tilikaudella suunnitelman mukaan tehdyt poistot olivat 599 872,24 euroa. Tilinpäätökseen sisältyy lisäksi poistoeron muutos suuruudeltaan 43 618,07 euroa.

Yhtiön taloudelliseen tilanteeseen vaikuttaa osittain vuotuisen lämpösummaan perustuva asiakkaiden lämmönkulutus, sekä hankittavan energian hinnankehitys. Vuosi 2020 oli keskimääräistä lämpimämpi, mikä näkyi alentuneena lämmönmyyntinä.

Tilikauden aikana kuluttajilta perittävä kaukolämmön arvonlisäverollinen kulutusmaksu oli 66,80 €/MWh. Hintaan ei tehty muutoksia tilikauden aikana. Yhtiön hallitus päätti korottaa kulutusmaksua 1.1.2021 alkaen. Uusi arvonlisäverollinen kulutusmaksu on 70,52 €/MWh.

Suomussalmen Energia Oy:n liiketoiminnan tulos on 30 001,35 euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on tehnyt 8.1.2014 päätöksen laitospöytäkirjoista maksutta jaettavista päästöoikeuksien määrästä päästökaupunkaudelle 2013- 2020. Suomussalmen kunta, jolta toiminta siirtyi Suomussalmen Energia Oy:lle, on saanut ministeriön päätöksessä Siikarannan laitokselle päästöoikeuksia yhteensä 55 534 tn CO₂ ja Pitämän laitokselle yhteensä 1 903 tn CO₂. Työ- ja elinkeinoministeriö on tarkistanut laitospöytäkirjojen päästöoikeuksien määrää päätöksessään 3.3.2016. Tehdyllä päätöksellä on muutettu Pitämän lämpökeskuksen maksuttomien päästöoikeuksien määräksi vuosille 2015- 2020 608 tn CO₂. Työ- ja elinkeinoministeriö tarkisti päätöstään maksuttomista päästöoikeuksista tammikuussa 2019. Tarkistetun päätöksen mukaan Pitämän lämpökeskusta koskevat maksuttomat päästöoikeudet poistuvat vuoden 2018 alusta. Vuoden 2020 aikana päästöoikeuksia on käytetty yhteensä 171 tn CO₂.

Suomussalmen Energia Oy:n päästöoikeustilin saldo vuodenvaihteessa on 61 842 tn CO₂.

Olellaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Tilikautta 2020 koskevien hiilidioksidipäästöjen suuruudeksi on laskettu 171 tn CO₂. Päästöjen määrä vahvistuu todentajan lausunnon perusteella. Päästöjen määrä ilmoitetaan todentajan lausunnon saamisen jälkeen 31.3.2021 mennessä päästökaupunka valvoville viranomaisille.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön liikevaihdon kehitykseen vaikuttaa kuluttajien lämmönkysyntä. Asiakkaiden määrän arvioidaan säilyvän nykyisellään, mutta asiakkaiden kiinteistömäärä vähenee. Liikevaihdon muutoksiin vaikuttaa myös vuotuiset sääolot. Lämmitettävän rakennuskannan purkamisen vähentää tulevaisuudessa lämmön menekkiä ja sen takia liikevaihtoa. Toiminnan kustannuksista suurin osa muodostuu polttoaineiden hankinnasta, joten niiden hinnankehitys vaikuttaa yhtiön kannattavuuteen merkittävästi. Laitossaneerauksen kattilamuutoksilla on lisätty biopolttoaineen osuutta lämmöntuotannossa, mikä parantaa jonkin verran toiminnan taloudellisuutta. Laitoksen automaation ja sähköistyksen uudistaminen mahdollistaa laitosten tehokkaamman ja taloudellisemman käytön.

Päästökaupunkaudelle 2021- 2030 haettavia maksuttomia päästöoikeuksia haettiin keväällä 2019. Hakemus koskee ensimmäistä viisivuotiskautta. Päätökset maksuttomista päästöoikeuksista saadaan vuoden 2021 aikana.

Hiilidioksidipäästön hinnan kehittyminen ja tulevalle viisivuotiskaudelle 2021- 2025 saatavien maksuttomien päästöoikeuksien määrä vaikuttaa yhtiön toiminnan kannattavuuteen.

Tuloksen käyttäminen

Suomussalmen Energia Oy:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että omistajalle maksetaan vuodelta 2020 osinkoa 100 000 euroa. Vuoden 2020 tulos 30 001,35 euroa kirjataan vapaan pääoman voitto/tappio tilille.

5.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on annettava tietoja sellaisista kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta.

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot on hakeutunut vapaaehtoiseen yrityssaneeraukseen Valtiokonttorin yhtenäis- ja vuosimaksulainojen osalta 2001 alkaen. Yrityssaneerauspäätöstä tarkistettiin 2.6.2016 ja sitä jatkettiin 14.6.2019. Yrityssaneeraus päättyi 31.8.2023.

Pappilantie 2 ja Vaarannivantie 37 rivitalot on myyty vuonna 2019. Vuodesta 2014 tyhjänä olleen Hakakatu 1 talo 3 kerrostalon purku aloitettiin marraskuussa 2019. Ara myönsi purkuun 60 % avustusta.

Merkittävämpiä asuntojen peruskorjauksia tehtiin Käenkuja 2-4, Halsitie 14, Jäniksenpolku 20 ja Rantakatu 7. Kylpyhuoneita ja saunoja uusittiin Rahtimiehentie 15, Metsärinteentie 6 sekä Rantakatu 5. Hakakatu 1 yhdistettiin kaksi kaksiota. Lukostot vaihdettiin Halsitie 14, Säröskuja 3 ja Miilutie 4 kohteisiin. Jäniksenpolku 20 oli huoneistopalo lokakuussa.

Suomussalmen Vuokratalot Oy:n kirjanpitäjä jää kesällä 2021 eläkkeelle.

Suomussalmen Energia Oy peruskorjasi Keskuskadun kaukolämpöverkkoa ja rakensi uuden tonttijohdon vuoden 2020 aikana.

Tervakankaan alueen varalämpökeskuksen öljysäiliön polttoainejohdossa havaittiin öljyvuoto keväällä 2020. Öljyvuodon takia purettiin osa Miilun lämmönjakohuoneen lattiarakenteesta, sekä avattiin piha-alueita. Lattia korjattiin ja sen alapuolinen hiekkatäyttö sekä osa pihan maarakenteista korvattiin saastumattomilla aineksilla. Samassa yhteydessä poistettiin lämpökeskuksen kattilalaitteet ja tyhjennettiin öljysäiliö.

Suomussalmen kunta irtisanoi kunnan ja Suomussalmen Energia Oy:n välisen sopimuksen laitosten käyttö-päällikön tehtävien hoidosta. Suomussalmen Energia ryhtyi hoitamaan käyttö-päällikön tehtävät omana työnään 1.3.2020 alkaen.

5.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Uusi kuntalaki astui voimaan 1.5.2015, konsernia koskevat määräykset 1.6.2017. Kuntakonsernia tarkastellaan entistä enemmän myös taloudellisena kokonaisuutena: talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Ns. kriisikuntakriteerit on ulotettu konsernitasolle.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä (Kuntalaki 48 §). Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja sekä kunnanhallituksen erikseen määräämät viranhaltijat (Hallintosääntö 20 §). Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnanvaltuusto on 14.11.2017 § 70 hyväksynyt Suomussalmen kunnan uuden konserniohjeen, joka on tullut voimaan 1.1.2018 alkaen. Tytäryhteisöt sitoutuvat konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Kunnanvaltuusto on asettanut talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seuranta varten kunnalle neljännesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohtolle. Toimitusjohtaja Leena Kela on raportoinut kunnanhallitukselle kiinteistö-osakeyhtiön ja asunto-osakeyhtiöiden taloudesta ja toiminnasta sekä vuoden 2020 tilinpäätöksestä

23.2.2021. Toimitusjohtaja Antti Westersund puolestaan on raportoinut kunnanhallitukselle Suomussalmen Energia Oy:n taloudesta ja toiminnasta sekä vuoden 2020 tilinpäätöksestä 23.2.2021.

Hallintosäännön 21 §:n mukaisesti kunnanhallitus vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosesseista ja nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallituksen jäsenten tulee ohjata ja valvoa toimintaa yhtiössä niin, että se vastaa omistajan tahtoa. Kunnanhallitus nimeää myös yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet. Hallitusjäsenehdokkaaksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksiin nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua. Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Konserniyhteisöjen tulee hyväksyä yhtiössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet ja siten varmistetaan, että tytäryhteisössä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten. Tytäryhteisöjen hallitusten tulee tutustua kunnassa ja tytäryhteisön hallituksessa hyväksytyyn ohjeeseen ja noudattaa sitä hallitus-työskentelyssään. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan tulee huolehtia hallituksessa hyväksytyyn ohjeeseen antamisesta uudelle toimitusjohtajalle ja uusille hallituksen jäsenille heidän tultua valituksi tehtävään. Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohje ohjaa myös yleisohjeena kuntaa yhtiökokouksessa edustavia ja muita kunnan puolesta omistajaohjausta käyttäviä.

Konserniohjeen 9. kohdan mukaisesti kuntakonserniin kuuluvan yhteisön hallituksen, hallituksen puheenjohtajan tai toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa kirjallinen konsernijohton kanta niihin toimenpiteisiin, jotka on lueteltu konserniohjeessa.

Tytäryhteisöllä tulee olla riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet.

Vuokratoloyhtiöiden antaman selvityksen mukaan käytännön toiminta ja seuranta tapahtuu seuraavasti:

Vuokratalojen riskien kartoitus on jatkuvaa. Hallituksen kokouksissa käsitellään talousarviovertailu ja tyhjiä asuntojen tilanne. Kokouksia pyritään pitämään kuukausittain.

Riskien hallinnan työkaluina käytetään mm. seuraavia ohjeita, Liinos 7 –toimintaohje, arkistointiohje, hankintasääntö ja konserniohje.

Ohessa muutamia riskienhallinnan työkalujen esimerkkejä eri osa-alueittain:

Asiakkaat: käyttöaste, vaihtuvuus, asumisväljyys ja vuokratasovertailut

Talous: tilinpäätökset, välitilinpäätökset (väliraportit/tunnusluvut, varausvara), käyttöaste, keskikorko ja vuokrasaavat, luottotappiot

Kiinteistön hoito: huolto-, kulutus- (energia, vesi, sähkö) ja peruskorjauskustannukset, asiakastyytyväisyys sekä käyttöaste

Henkilökunta: asukastyytyväisyyskyselyt, kehityskeskustelut, sairauspoissaolot ja koulutukseen käytetty aika/eurot

Sidosryhmät: pitkien sopimusten määrä, reklamaatiot, yhteydenotot, palaute sekä sopimusten vertailut verkkiryhmään

5.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

5.5.1. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
Toimintatuotot	58 133 552,69	53 663 893,71
Toimintakulut	-112 911 465,52	-107 120 078,08
Toimintakate	-54 777 912,83	-53 456 184,37
Verotulot	28 042 143,41	26 802 382,66
Valtionosuudet	34 347 831,00	30 747 134,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11 677,69	18 830,82
Muut rahoitustuotot	191 649,27	547 497,31
Korkokulut	-319 126,40	-313 234,00
Muut rahoituskulut	-354 634,45	-171 786,45
Vuosikate	7 141 627,69	4 174 639,97
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 609 282,33	-6 047 063,56
Arvonalentumiset	0,00	-1 160,50
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden tulos	532 345,36	-1 873 584,09
Tilinpäätössiirrot	301,83	38 552,95
Tilikauden verot	-9 978,44	0,00
Laskennalliset verot	-89 762,80	-48 269,03
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	-16 804,91	-12 977,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	416 101,04	-1 896 277,61
TUNNUSLUVUT	2020	2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	51 %	50 %
Vuosikate/Poistot, %	108 %	69 %
Vuosikate, euroa/asukas	940	540
Asukasmäärä	7 594	7 727

5.5.2. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 141 627,69	4 174 639,97
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-9 978,44	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	5 911,59	-140 752,36
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 615 139,20	-10 098 305,28
Rahoitusosuudet investointimenoihin	130 021,09	7 987,66
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	159 998,72	143 684,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 187 558,55	-5 912 745,09
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	4 942,20	49 684,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 340 012,00	10 667 922,34
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 191 189,26	-2 681 724,34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 359,26	-1 647 484,33
Oman pääoman muutokset	-3 443,32	-59 259,57
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 817 020,58	681 229,99
Rahoituksen rahavirta	11 964 982,94	7 010 368,09
Rahavarojen muutos	6 777 424,39	1 097 623,00
Rahavarat 31.12.	22 419 478,76	15 642 054,39
Rahavarat 1.1.	15 642 054,37	14 544 431,39
	6 777 424,39	1 097 623,00
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-23 347	-20 632
Investointien tulorahoitus, %	57	41
Laskennallinen lainanhoitokate	1,22	0,90
Kassan riittävyys pv	62	46

5.5.3. Konsernitase ja sen tunnusluvut

	2020	2019		2020	2019
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	85 623	80 032	OMA PÄÄOMA	47 659	47 246
Aineettomat hyödykkeet	557	357	Peruspääoma	37 224	37 224
Aineettomat oikeudet	133	160	Arvonkorotusrahasasto	84	84
Konserniliikearvo			Muut omat rahastot	4 778	4 781
Muut pitkävaikutteiset menot	423	197	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 157	7 053
Ennakkomaksut	1	0	Tilikauden yli-/alijäämä	416	-1 896
Aineelliset hyödykkeet	84 371	78 979	VÄHEMMISTÖOSUUDET	124	107
Maa- ja vesialueet	6 930	6 973	PAKOLLISET VARAUKSET	819	934
Rakennukset	53 533	39 202	Eläkevaraukset		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 262	13 753	Muut pakolliset varaukset	819	934
Koneet ja kalusto	2 303	1 075	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	816	940
Muut aineelliset hyödykkeet	135	123	Valtion toimeksiannot	507	627
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	8 208	17 853	Lahjoitusrahastojen pääomat	161	166
Sijoitukset	695	696	Muut toimeksiantojen pääomat	148	147
Osakkuusyhteisöosuudet	51	0	VIERAS PÄÄOMA	66 410	52 887
Muut osakkeet ja osuudet	305	402	Pitkäaikainen	46 502	35 606
Muut lainasaamiset	50	0	Joukkovelkakirjalainat		
Muut saamiset	289	294	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	42 823	32 245
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	510	545	Lainat julkisyhteisöiltä	1 578	2 361
Valtion toimeksiannot	0	0	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	16	16	Saadut ennakot		
Muut toimeksiantojen varat	494	529	Ostovelat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 695	21 537	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 088	1 000
Vaihto-omaisuus	367	300	Siirtovelat		
Saamiset	6 908	5 595	Laskennalliset verovelat	1 013	
Pitkäaikaiset saamiset	350	318	Lyhytaikainen	19 908	17 281
Myyntisaamiset	180	221	Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainasaamiset	95	97	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 377	2 688
Muut saamiset	75	0	Lainat julkisyhteisöiltä	1 815	152
Siirtosaamiset	0	0	Saadut ennakot	423	234
Lyhytaikaiset saamiset	6 558	5 277	Ostovelat	4 446	4 503
Myyntisaamiset	1 768	1 790	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 051	905
Lainasaamiset	9	29	Siirtovelat	10 796	7 862
Muut saamiset	644	969	Laskennallinen verovelka	0	937
Siirtosaamiset	4 137	2 489	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	115 828	102 114
Rahoitusarvopaperit	10 298	10 206	TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Osakkeet ja osuudet			Omavaraisuusaste, %	41 %	46 %
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	10 298	10 206	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	55 %	47 %
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Kertynyt yli-/alijäämä, milj.€	5 573	5 157
Muut arvopaperit			Kertynyt yli-/alijäämä, € /asukas	734	667
Rahat ja pankkisaamiset	12 122	5 436	Konsernin lainat, € /asukas	6 401	4 846
VASTAAVAA YHTEENSÄ	115 828	102 114	Konsernilainakanta, 1000 €	48 606	37 446
			Lainat ja vuokratuut 31.12., 1000 €	50 250	39 352
			Lainat ja vuokratuut, 1000 €/asukas	7	5
			Konsernilainasaamiset	50	0
			Kunnan asukasmäärä	7 594	7 727

6. KUNNANHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan ta-
seessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen
toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainotta-
miseksi (Kuntalaki § 115).

Tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden -240 802,99 euroa alijäämäisen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Harrastajakulttuurirahastoa kartutetaan 1 562,65 euroa.

Tilikauden alijäämäksi muodostuu -242 365,64 euroa, joka kirjataan omaan pääomaan edellisten tilikausien
yli/alijäämätillille kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä kumulatiivinen ylijäämä on 9,506 milj. euroa. Kumulatiivinen ylijäämä on 1252
euroa asukasta kohti ja 9,2 veroprosenttia kohti.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021	2022	2023
	TP	TP	TP	TP	TP	TP	TP	TA	TAM	TS	TS
A OMA PÄÄOMA	59 092	59 025	59 641	59 462	53 628	51 247	51 002	52 822	50 907	51 888	53 349
I Peruspääoma	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224	37 224
II Liittymismaksurahasto											
III Arvonkorotusrahasto	1 077	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IV Muut omat rahastot	4 322	4 314	4 304	4 298	4 297	4 274	4 272	4 272	4 272	4 272	4 272
-josta elinkeinojen kehittämisrahasto	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728	3 728
-josta vahinkorahasto	416	403	395	387	379	358	356	356	356	356	356
-josta koulutusrahasto	32	32	31	29	29	24	24	24	24	24	24
-josta stipendirahasto	100	96	94	94	93	93	92	92	92	92	92
- josta harrastajakulttuurirahasto	46	55	56	60	66	71	72	72	72	72	72
- josta kylien kehittämisrahasto					2	1	0	0	0	0	0
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	12 661	16 469	17 540	18 113	17 940	12 107	9 749	9 506	9 506	9 411	10 392
VI Tilikauden yli-/alijäämä	3 808	1 018	573	-173	-5 833	-2 358	-243	1 820	-95	981	1 461
KUMULATIIVINEN YLI/ALIJÄÄMÄ YHT.	16 469	17 487	18 113	17 940	12 107	9 749	9 506	11 326	9 411	10 392	11 853
ylijäämät/alijäämät tulovero %	15,1	16,5	17,5	17,0	12,1	9,6	9,2	11,1	9,2	10,1	11,4
ylijäämät/alijäämät/asukas	1 941	2 098	2 212	2 228	1 540	1 262	1 252	1 523	1 266	1 424	1 654
asukasluku	8 486	8 336	8 187	8 051	7 862	7 727	7 594	7 435	7 435	7 300	7 165
verotettava tulo	108 833	105 672	103 570	105 672	99 969	101 448	103 841	102 151	102 151	102 678	104 255
omavaraisuusaste%	77	78	77	75	72	71	62				

Talousarvion mukaan vuoden 2021 ylijäämä on 1,820 milj. euroa ja vuoden 2022 ylijäämä 0,981 milj. euroa.
Vuonna 2023 tilikauden ylijäämäksi muodostuisi tämän hetken arvon mukaan 1,461 milj. euroa.

Talouden tasapainottaminen

Valtionosuuksien pieneneminen, tulevat suuret investoinnit sekä kasvavat sosiaali- ja terveystaloudet asettavat paineita jatkossa kunnan taloudelle. Näistä syistä taloutta joudutaan tasapainottamaan koko ajan.
Vuodelle 2020 kunnanhallitus hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman, jonka toimenpiteet koostuivat menojen leikkauksista ja tulojen lisäyksistä. Painopisteenä oli toimintojen ja menojen sopeuttaminen tuloihin.

7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

YHTEENVETO KÄYTTÖTALOUEDESTA 2020			TA 2020	TA Muutosten jälkeen 2020	Tot. 1 -12.2020	1-12.2020 /TA2020 muut.jäk %	TA - Tot. 2020
Valtuuston sitovuustaso, toimitilin netto, sisältäen sisäiset erät. Soten osalta ohjeellisesti sitova, koska kunta ei voi sen maksusuuteen vaikuttaa.			EUR	EUR	EUR		EUR
Kv 12.10.20 TA-muutos							
	KÄYTTÖTALOUS	TOIMINTATUOTOT	13 231 551	13 231 551	14 001 154	105,8	-769 603
		VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			151 699		-151 699
		TOIMINTAKULUT	-69 782 846	-71 561 845	-72 821 051	101,8	1 259 205
		TOIMINTAKATE	-56 551 295	-58 330 294	-58 668 197	100,6	337 903
		POISTOT JA ARVONALEN	-3 845 359	-4 185 359	-4 102 388	98,0	-82 972
		TILIKAUDEN TULOS	-60 396 655	-62 515 654	-62 770 584	100,4	254 931
LT10	Keskusvaalilautakunta	TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
		TOIMINTAKULUT	-1 000	-1 000	-1 088	108,8	2 356
		TOIMINTAKATE	-1 000	-1 000	-1 088	108,8	2 438
		TILIKAUDEN TULOS	-1 000	-1 000	-1 088	108,8	2 438
LT20	Tarkastuslautakunta	TOIMINTAKULUT	-21 000	-21 000	-17 259	82,2	-7 737
		TOIMINTAKATE	-21 000	-21 000	-17 259	82,2	-7 737
		TILIKAUDEN TULOS	-21 000	-21 000	-17 259	82,2	-7 737
LT30	Kunnanvaltuusto	TOIMINTATUOTOT			0		0
		TOIMINTAKULUT	-36 850	-36 850	-40 010	108,6	3 160
		TOIMINTAKATE	-36 850	-36 850	-40 010	108,6	3 160
		TILIKAUDEN TULOS	-36 850	-36 850	-40 010	108,6	3 160
LT40	Kunnanhallitus	TOIMINTATUOTOT	771 909	771 909	834 646	108,1	-62 737
		TOIMINTAKULUT	-5 363 323	-5 463 323	-5 270 765	96,5	-192 558
		TOIMINTAKATE	-4 591 414	-4 691 414	-4 436 119	94,6	-255 295
		POISTOT JA ARVONALEN	-42 087	-42 087	-39 813	94,6	-2 274
		TILIKAUDEN TULOS	-4 633 502	-4 733 502	-4 475 932	94,6	-257 570
LT55	Maakunnallinen yhteistoim	TOIMINTAKULUT	-264 000	-264 000	-264 308	100,1	308
1810	Kainuun liitto	TOIMINTAKATE	-264 000	-264 000	-264 308	100,1	308
		TILIKAUDEN TULOS	-264 000	-264 000	-264 308	100,1	308
1800	Sosiaali- ja terveys	TOIMINTAKULUT	-37 300 000	-38 814 000	-40 331 078	103,9	1 517 078
	Maksusuudet	TOIMINTAKATE	-37 300 000	-38 814 000	-40 331 078	103,9	1 517 078
		TILIKAUDEN TULOS	-37 300 000	-38 814 000	-40 331 078	103,9	1 517 078
LT60	Sivistyslautakunta	TOIMINTATUOTOT	1 285 100	1 285 100	1 437 490	111,9	-152 390
		TOIMINTAKULUT	-14 924 009	-14 924 009	-14 330 546	96,0	-593 462
		TOIMINTAKATE	-13 638 909	-13 638 909	-12 893 056	94,5	-745 853
		POISTOT JA ARVONALEN	-103 751	-103 751	-66 128	63,7	-37 623
		TILIKAUDEN TULOS	-13 742 660	-13 742 660	-12 959 184	94,3	-783 476
LT70	Tekninen lautakunta	TOIMINTATUOTOT	9 974 684	9 974 684	10 566 096	105,9	-591 412
		VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			122 129		-122 129
		TOIMINTAKULUT	-11 250 895	-11 415 895	-11 880 364	104,1	464 469
		TOIMINTAKATE	-1 276 211	-1 441 211	-1 192 139	82,7	-249 072
		POISTOT JA ARVONALEN	-3 251 045	-3 591 045	-3 551 804	98,9	-39 241
		TILIKAUDEN TULOS	-4 527 256	-5 032 256	-4 743 943	94,3	-288 313
LT75	Eriytetty vesihuolto	TOIMINTATUOTOT	1 199 858	1 199 858	1 162 922	96,9	36 936
		VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			29 570		-29 570
		TOIMINTAKULUT	-621 769	-621 769	-685 633	110,3	63 864
		TOIMINTAKATE	578 089	578 089	506 860	87,7	71 230
		POISTOT JA ARVONALEN	-448 476	-448 476	-444 642	99,1	-3 834
		TILIKAUDEN TULOS	129 613	129 613	62 217	48,0	67 396
	Sisäiset erät		4 654 890	4 654 890	4 695 493	100,9	-40 603

7.1. Käyttötalouden osan ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	29 918,20					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-42 355,98	-1 000,00	-1 000,00	-1 088,21	108,82	88,21
TOIMINTAKATE	-12 437,78	-1 000,00	-1 000,00	-1 088,21	108,82	88,21
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TULOSLASKELMA	-12 437,78	-1 000,00	-1 000,00	-1 088,21	108,82	88,21

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 262,52	-20 999,75	-20 999,75	-17 258,81	82,19	-3 740,94
TOIMINTAKATE	-13 262,52	-20 999,75	-20 999,75	-17 258,81	82,19	-3 740,94
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TULOSLASKELMA	-13 262,52	-20 999,75	-20 999,75	-17 258,81	82,19	-3 740,94

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Lautakunta valmistelelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Lautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Varsinaisen tilintarkastuksen suorittaa tilintarkastusyhteisö, jonka tehtävänä on tarkastaa mm. seuraavat asiat:

1. Onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.
2. Antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.
3. Ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita.
4. Onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tarkastuslautakunta valitsee vuosittain tarkastuksen painopistealueet.

Kuntalain 84 § edellyttää, että tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuusilmoitusten tekemistä vuodesta 2017 lähtien. Lisäksi tarkastuslautakunta saattaa ilmoitukset tiedoksi valtuustolle.

KUNNANVALTUUSTO	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	31,08					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-39 103,64	-36 850,00	-36 850,00	-40 009,71	108,57	3 159,71
TOIMINTAKATE	-39 072,56	-36 850,00	-36 850,00	-40 009,71	108,57	3 159,71
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TULOSLASKELMA	-39 072,56	-36 850,00	-36 850,00	-40 009,71	108,57	3 159,71

KUNNANHALLITUS	TP	TA	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Toteuma	TA2020 -
Toimiala	2019	2020	2020	01-12/2020	TA:sta %	Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	806 141,01	771 909,00	771 909,00	834 646,16	108	-62 737,16
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 078 472,72	-5 363 323,45	-5 463 323,45	-5 270 765,14	96	-192 558,31
TOIMINTAKATE	-4 272 331,71	-4 591 414,45	-4 691 414,45	-4 436 118,98	95	-255 295,47
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-40 814,81	-42 087,21	-42 087,21	-39 813,30	95	-2 273,91
TULOSLASKELMA	-4 313 146,52	-4 633 501,66	-4 733 501,66	-4 475 932,28	95	-257 569,38

KUNNANHALLITUS	TP	TA	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Toteuma	TA2020 -
Tulosalue	2019	2020	2020	01-12/2020	TA:sta %	Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	174 630,12	137 420,00	137420	120 902,10	87,98	16 517,90
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-870 952,35	-892 544,17	-892 544,17	-827 947,41	92,76	-64 596,76
TOIMINTAKATE	-696 322,23	-755 124,17	-755 124,17	-707 045,31	93,63	-48 078,86
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-861,40	-2 584,21	-2 584,21	-2 584,20	100,00	-0,01
TULOSLASKELMA	-697 183,63	-757 708,38	-757 708,38	-709 629,51	93,65	-48 078,87

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus johtaa, valvoo ja arvioi kunnan hallintoa ja vastaa kunnan taloudellisten ja yleisten toiminta- edellytysten kehittämistä.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalaisia säädetyllä tavalla:

- vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhe- valtaa;
- edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan toimenpiteet tukevat myönteistä väestökehitystä	Väestön supistumiseen vaikutetaan elinvoima- toimenpiteillä, jotka li- säävät yrityksiä ja työ- paikkoja. Pakolaisten vastaanotta- minen valtuuston päätös- ten mukaisesti. Suomussalmen markki- nointi Erä-Kainuun elin- voimaisena keskuksena ja yrittämisen alueena. Aktiivisella viestinnällä rakennetaan kuvaa roh- keasti uudistuvasta yhtei- söstä, jossa on hyvä elää ja yrittää.	Asukasluvun kehitys	Kunnassa on vuonna 2025 asukkaita 7500 Toteutuminen: 31.12.2020 kunnan asukas- luku 7595, vähennyistä 131 asukasta.
Kunnan johtamista ja toimintaa uudistetaan digitaalisuutta hyödyn- tämällä	Johtamisella kannuste- taan uudistumiseen, joka edistää uusien yritysten syntyä ja olemassa olevien menestymistä	Digitaaliset toimintamal- lit Kuntalaisten kokemuk- set palveluiden saavu-	Älykkään maaseudun rat- kaisuja otettu käyttöön. Kuntalaisten on helppo saada tietoa ja käyttää

	<p>sekä digitaalisten palvelujen tuottamista.</p> <p>Uusia talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita ja ohjelmia hyödynnetään johtamismallien kehittämisessä.</p>	tettavuudesta	<p>kunnan palveluita, myös digitaalisessa muodossa olevia.</p> <p>Tieto liikkuu hyvin kuntaorganisaation sisällä.</p> <p>Toteutuminen: Toteutunut osittain. Markkinointia ja viestintää digitalisoitu merkittävästi.</p>
Edistetään uusien työpaikkojen syntymistä matkailua ja biotaloutta kehittämällä	Lisätään resursseja matkailun ja biotalouden kehittämiseen.	Avainaloille syntyneet uudet yritykset	<p>5–10 uutta yritystä / vuosi</p> <p>Toteutuminen: 31.12.2020 mennessä uusia yrityksiä perustettu 24 kpl Vuotta aiemmin loka-kuun loppuun mennessä 12 kpl.</p> <p>Toteutunut</p>
Uusien investointien saaminen kuntaan	Yhteinen näkemys matkailu- ja biotaloutta tukevista investoinneista	Investointien käynnistyminen.	<p>Matkailua ja biotaloutta tukeva infrastruktuuri luo edellytyksiä matkailuelinkeinon ja biotalouden työpaikkojen kasvulle.</p> <p>Toteutuminen: Matkailua ja biotaloutta on lähdetty yhdessä kehittämään. Radan perusrakennus välille Kontiomäki-Pesiökylä ja Pesiökylän puuterminaali saivat rahoituksen. Toteutuminen v. 2023-2024.</p> <p>Käynnistynyt, osittain toteutunut</p>
Kunta tekee aktiivista yhteistyötä yli kuntarajojen	<p>Euroregio ry ja ystävyyskuntatoiminta.</p> <p>Yhteistyöstä muiden kuntien kanssa haetaan lisäarvoa erityisesti digitaalisten palvelujen ja työvoimapaalvelujen tuottamisessa.</p> <p>Turvataan sosiaali- ja terveyspalvelujen saattavuus ja laatu aktiivisella vaikuttamisella.</p>	Synergiaedut kustannuksissa ja kulttuurinvaihdossa.	<p>Osaaminen lisääntyy verkostoyhteistyön myötä.</p> <p>Verkostoyhteistyössä vaikuttaminen on aktiivista ja tieto liikkuu sujuvasti.</p> <p>Toteutuminen: Kuntayhteistyötä yli kuntarajojen on tehty muun muassa Talenti-, Kyläluotsi- sekä Gateway to Land of National Parks-hankkeissa. Alueellinen matkailuyhteistyö on kehittynyt Arctic Lakeland -suuralueyhteistyössä. KAMK:n kuntapalveluista on sovittu Kainuun Edun hanketoiminnan päättyessä.</p> <p>Olellaisin osin toteutunut</p>

Perustelut:

Tulevaisuuden palveluverkko koostuu lähipalveluista ja kaikista niistä palveluista, joissa hyödynnetään informaatio- ja kommunikaatioteknologiaa jossain muodossa.

Alueiden kehittäminen etenee informaatio- ja kommunikaatioteknologiaa hyväksikäyttäen. Kehittämisen tavoitteena on parantaa asukkaiden elämänlaatua ja ekotehokkuutta. Tällöin korostetaan fiksuja ratkaisuja:

- hallinnossa (uusien teknologiaratkaisujen mahdollistaminen),
- asukkaiden omaehtoisen toiminnan edistämisessä,
- elämisessä (liikkumisen digiratkaisut ja minimointi),
- talouden tehokkuuden kehittämisessä ja
- ympäristöä koskevien ratkaisujen suunnittelussa (sujuvat liikenneketjut).

Erityisesti harvaan asutulla maaseudulla (Smart Countryside) informaatio- ja kommunikaatioteknologialla voidaan ratkaista esimerkiksi pitkistä etäisyyksistä aiheutuvia haasteita, palvelutarjontaan liittyviä ongelmia ja luoda mahdollisuuksia asukkaiden osallisuudelle ja omaehtoiselle toiminnalle.

EU:n saavutettavuusdirektiivin tavoitteena on edistää kaikkien mahdollisuutta toimia täysivertaisesti digitaalisessa (2016/2102) yhteiskunnassa ja luoda yhdenmukaiset minimitaso vaatimukset julkisen hallinnon verkkopalveluiden saavutettavuudelle sekä parantaa digitaalisten palveluiden laatua. Saavutettavuusdirektiivi on otettu huomioon myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisessa.

Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa	Ylijäämien hallittu käyttö. Raportointi tukee talouden ennakointia ja johtamista.	Vuosikate ja taseen ylijäämä Raportoinnin määrä	Toimintakulut sopeutetaan vuosikatetavoitteen ja niitä voidaan kasvattaa vain tulorahoituksen kasvun verran Toteutunut Talouden raportointi kunnanhallitukselle kuukausittain ja osavuosi-katsaukset kaksi kertaa vuodessa sekä tilinpäätös. Syyskuussa lisäksi raportointi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta Toteutuminen: osavuosi-katsaus 3 kertaa vuodessa (maalis-, kesä- ja syyskuun tilanteesta) sekä tilinpäätös
Kilpailukykyinen verotus ja maltillinen lainanotto	Verotus pidetään kohdullisella tasolla Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä edistävään tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin inves-	Tulo- ja kiinteistöveroprosentit Lainakanta/asukas	Kunnan tuloveroprosentti on maan keskiarvon tasolla. Toteutunut Kiinteistöveroprosentit ovat maan keskiarvossa Toteutunut Lainakanta on korkeintaan maan keskiarvossa Toteutunut

	tointeihin		
Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit	Elinkeinorahastoa käytetään tarkoituksenmukaisesti tuottaviin investointeihin	Investoinnin kannattavuuslaskelmat	Investoinnit tuottavat pitkällä aikavälillä. Toteutuminen: Olellaisiin osin toteutunut. Elinkeinojen kehittämisrahastoa käytetään investointeihin tarvittaessa. Elinvoimaa tukevia investointeja on valmisteltu.
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat	Hankintaohjeiden päivittäminen	Hankintaprosessien ja hankinnan kohteiden innovatiivisuus on mahdollista.	Kunnan hankinnat ja prosessi tukee osaamisen ja innovaatioiden kehittymistä. Toteutuminen: Olellaisiin osin toteutunut

Perustelut:

Kestävä taloudenpito edellyttää, että toimintakulut sopeutetaan vuosikatetavoitteeseen ja kuluja voidaan kasvattaa vain tulorahoituksen kasvun verran. Toimintaympäristössä tapahtuvat palvelujen kysynnän muutokset huomioidaan ja niihin varaudutaan ennalta. Kunnan taseessa olevaa elinkeinojen kehittämisrahastoa käytetään strategian painopisteiden mukaisesti työpaikkoja lisääviin ja yritysten toimintaedellytyksiä parantaviin investointeihin.

Hankintatoimi on tärkeä osa kunnan strategista päätöksentekoa. Kunnan hankintaohjeita uudistetaan siten, että hankintaprosessien ja hankinnan kohteiden innovatiivisuus voidaan huomioida hankintojen toteuttamisessa.

Kootaan hankinnat tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi säästöjen aikaansaamiseksi keskittämällä kunnan omia hankintoja ja hyödyntämällä maakunnallista yhteistyötä.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomussalmen saavutettavuus paranee kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä kehittämällä	Yhteistyö Kuusamon ja Kajaanin sekä Oulun alueen toimijoiden kanssa saavutettavuuden ja yhteysliikenteen parantamiseksi.	Kansallisen ja kansainvälisen lentoliikenteen yhteysvuorojen määrä.	Älykäs yhteysliikenne. Julkinen liikenne lisää kunnan saavutettavuutta Kuusamon, Oulun ja Kajaanin suuntaan. Toteutuminen: Joukkoliikenteen palvelutason määrittäminen on tehty. Yhteydet turvattu Kajaaniin ja Kuusamoon. Kuusamon linja-auto kulkee Hossan kautta. Yhteistyötä kehitetty mm. Gateway to Land of National Parks-hankkeessa (Kuusamon lentokentän vaikutusalueen matkailun kehittäminen. Kesällä 2020 toimi yhteys Kuusamo-Hossa

			(ns. Hossa-bussi). Kehitettävää , Kajaanin lentokentän toiminnan turvaaminen on tärkeää.
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä	Uusien tukipalveluiden käyttöönotto, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut. Toimintamallien tehostaminen.	Tukipalvelujen toimivuus	Tukipalvelut tukevat kunnan palvelujen ja toiminnan kehittämistä. Toteutunut
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Kuntastrategian mukais- ta osaamista vahvistetaan. Henkilöstöpoliittinen ohjelma päivitetään ja toimeenpanossa osallistetaan myös henkilöstöä. Sisäistä viestintää tehostetaan laatimalla sisäisen viestinnän suunnitelma. Palkkajärjestelmän läpinäkyvyyden parantaminen ja TVA-uudistus Henkilöstön työhyvinvointia parannetaan ja seurataan aktiivisesti.	Koulutustaso -> Koulutussuunnitelman mukaisia koulutuksia toteutetaan (digitaalisuus ja uudistava johtaminen). Kunnalla on yhteinen toimintaohjeisto, jonka rungon muodostaa henkilöstöpoliittinen ohjelma. Henkilöstökyselyt Poissaolojen seuranta Uusien henkilöstöhallinnon järjestelmien tarjoamat raportit osana esimiestyötä.	Henkilöstö määrä ja osaaminen vastaavat strategian vaatimuksia ja edistävät työnhallintaa sekä työhyvinvointia. Olellaisin osin toteutunut: Työhyvinvointia ja kuormitusta seurataan jatkuvasti Henkilöstöpolitiikka on kannustavaa ja luo perustan henkilöstöhallinnollisten menettelytapojen yhdenvertaiselle soveltamiselle koko organisaatiossa. Olellaisin osin toteutunut: Henkilöstöpoliittinen ohjelma käytössä, materiaaleja siirrettävä helposti löydettäväksi uusiin järjestelmiin Palkkajärjestelmä on läpinäkyvä, tasapuolinen ja motivoiva. Olellaisin osin toteutunut: TVA-prosessi käyty läpi, toimeenpano huhtikuu 2021 Sairauspoissaolot vähenevät. Toteutunut: Sairauspoissaolot uuden raportointijärjestelmän mukaan 10,5 työpäivää/henkilö. Sisäinen viestintä on sujuvaa. Osittain toteutunut: Uudet sisäisen viestinnän järjestelmät vuodelle 2021

Perustelut:

Saavutettavuus on moniulotteinen käsite, jolla on kuitenkin harvaan asutulla maaseudulla suuri merkitys. Digitaaliset palvelut ja sisällöt tulee EU-direktiivien mukaan taata kaikille, kun palveluja kehitetään. Alueen ja kunnan fyysinen sijainti ja logistinen saavutettavuus on keskeinen tavoite, kun puhutaan asukkaiden ja yritysten sijoittumisesta kuntaan.

Palvelutuotannon uudistaminen perustuu kommunikaatio- ja informaatioteknologian hyödyntämiseen. Erityisesti harvaanasutulle maaseudulle uusi teknologia tarjoaa mahdollisuuksia järjestää palveluja nykyistä kattavammin.

Kunnan henkilöstöpoliittinen ohjelma muodostaa työyhteisön yhteisen toimintaohjeiston ja perustan oikeudenmukaiselle ja tasapuoliselle toiminnalle. Työyhteisöä kehitetään yhteistyössä henkilöstön kanssa. Palvelu- ja työskentelyprosesseja kehitetään jatkuvasti, mihin liittyvät keskeisesti uusien talous- ja henkilöstöpalvelujen käyttöönotto ja henkilöstöpoliittisen ohjelman täytäntöönpano. Henkilöstön työhyvinvointia ja -kykyä tuetaan työhyvinvointitoiminnalla (mm. tyhy-etuudet), työnhallintaa ja osaamista vahvistavalla koulutuksella ja työnohjauksella. Sisäisen viestinnän kehittämiseen kiinnitetään myös erityistä huomiota.

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kaikki mukaan	Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia lisätään hyödyntämällä digitaalisuutta	Osallistujien määrä ja osallistumisen vaivattomuus.	Kuntalaisten osallisuus Järjestöjen osallistuminen vahvistaa yhteisöllisyyttä ja

	<p>Vanhusneuvosto laajenee vanhus- ja vammaisneuvostoksi.</p> <p>Vaikuttamistoimielimiä osallistetaan aktiivisesti päätöksenteon valmisteluvaiheessa, mikä on kirjattu myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan.</p> <p>Hyvinvointiohjelman toteutus kytketään strategian toteuttamiseen.</p>	<p>Vaikuttamistoimielimien toiminta ja lausunnot.</p> <p>HYTE -mittaristo</p>	<p>parantaa palvelujen saatavuutta ja laatua.</p> <p>Olellaisin osin toteutunut: Järjestöyhteyshenkilö nimetty, vammaisneuvosto aloittaa uuden valtuustokauden myötä</p> <p>Hyvinvointimittaristo mittaa kuntalaisten tavoitteen mukaista hyvinvointia.</p> <p>Olellaisin osin toteutunut: HYTE-ryhmän kokoontumisen käynnistetty uudelleen</p>
<p>Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa</p>	<p>Työnhakijoilla on aktiivisia palvelupolkuja opiskeluun ja työllistymiseen. Yritykset saavat osaavaa työvoimaa.</p> <p>Sosiaalinen kuntoutus ja aikuissosiaalityö ovat osa palveluketjua. Palvelun tuottamiselle on löydetty malli.</p> <p>Työllisyydenhoidon mahdollinen siirtyminen osaksi kunnan elinvoimapalveluita</p>	<p>Aktivointiaste</p> <p>Työttömyysaste</p> <p>Työllisyysaste</p>	<p>Aktivointiaste nousee</p> <p>Työttömyysaste on alle 13 %</p> <p>Työllisyysaste paranee</p> <p>Asiakkaat saavat tarpeenmukaiset palvelut. Työllisyyden hoidossa löydetään yhteys työnantajien ja työnhakijoiden välille.</p> <p>Toteutuminen; Työttömyysaste oli 13,8 %.</p>
<p>Monikulttuurisuus on kuntamme rikkaus</p>	<p>Pakolaisten vastaanotto valtuuston päätösten mukaisesti</p>	<p>Uusia kuntalaisia muuttaa kuntaan vuosittain valtuustossa päätetty ja kiintiön mahdollistama määrä.</p>	<p>Pakolaisohjauksen sijoittautumis- ja palvelut mahdollistavat kielen opiskelun ja ammatilliset jatkokoulut työhön, yrittäjyyteen ja koulutukseen.</p> <p>Olellaisin osin toteutunut: Aikuisten perusopetus käynnistynyt, aktiivista kotouttamista toimintaa jatkettu, toinen pakolaisohjaaja edistänyt toiminnan kehittämistä</p>
<p>Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella</p>	<p>Hyvinvointisopimukset yhdistysten ja järjestöjen kanssa.</p> <p>Etsitään tehokkaita mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä kunnan ja yhteisöjen välillä.</p>	<p>Kumppanuussopimusmalli on luotu.</p>	<p>Yksi kumppanuussopimus on solmittu ja on löydetty uusi tapa tuottaa palveluja.</p> <p>Yhteisöjä osallistetaan yhteistyön kehittämiseen esimerkiksi järjestötiloissa.</p> <p>Olellaisin osin toteutunut: Järjestöyhteyshenkilö nimetty, matalan kynnyksen tapaamisia pidetty, mutta tätä on edelleen kehitettävä ja kumppanuussopimus on päivitettävä.</p>
<p>Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti</p>	<p>Valmistellaan kunnan digitaalinen asiakaspalautejärjestelmä ja sitä hyödynnetään asiakaslähtöisten palvelujen kehittämiseksi kehittäjäasiakkaiden kanssa.</p>	<p>Asiakaspalautetta pystytään hyödyntämään palveluiden muotoilussa.</p>	<p>Asiakaspalautejärjestelmä on testattu.</p> <p>Asiakaspalautejärjestelmän toimintaa seurataan ja kehitetään.</p> <p>Olellaisin osin toteutunut: Asiakaspalautelomake ja verkkosivujen chat käytössä, tätä toimintaa tulee edelleen kehittää</p>

Perustelut:

Asiakaslähtöisten palvelujen kehittämisen lähtökohtana ovat ihmisten tarpeet ja olosuhteet. Hallinnon asiantuntijuuden rinnalla tarvitaan asiakkaiden aloitteellisuutta ja vaihtoehtoisia valintoja. Tätä varten tarvitaan erilaisten osallistumismahdollisuuksien ja kanavien käyttämistä. Näitä ovat vaikuttamistoimielimien aloitteet ja kannanotot sekä osallisuus, asiakastyytyväisyyskyselyt, asiakaspalautejärjestelmät ja asiakasraadit. Palvelumuotoilua hyödynnetään asiakaslähtöisten palvelujen kehittämiseksi.

Kunnan, yritysten ja järjestöjen yhteistyöllä edistetään palvelujen saatavuutta erityisesti haja-asutusalueella ja tuetaan uusien palveluratkaisujen kehittämistä.

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Luontoa hyödynnetään kestävästi elinkeinona matkailuun sekä virkistykseen ja hyvinvointiin	Hossan kansalliseen ja kansainväliseen tunnettuuteen perustuvan matkailun ja sitä tukevien palvelujen kehittäminen.	Matkailupalvelut ja yritysten määrä	Matkailupalvelujen infrastruktuuri tukee matkailu- ja siihen liittyvien palvelujen kehittämistä. Toteutuminen: Matkailumarkkinointia ja toimintatapoja on kehitetty, minkä lisäksi esimerkiksi Gateway to Land of National Parks-hanke on ollut käynnissä. Mm. Hossa-app edelleen käytössä. Osittain toteutunut
Omaleimaista kulttuuria hyödynnetään elinkeinotoiminnassa	Kunnan sotahistorian ja kohteiden tuotteistaminen matkailupalvelukokonaisuudeksi	Kävijöiden määrä	Kävijämäärät kasvavat. Toteutuminen: Kävijämäärät ovat kasvaneet.
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta	Huolehditaan sivistys- ja kulttuuritoimen kehittämisestä ja resursoinnista	Asiakaspalaute	Palaute vastaa haluttua mielikuvaa. Toteutuminen: Hyvää palautetta kunnan kulttuuri- ja liikuntatoiminnasta on saatu. Olennaisin osin toteutunut
Kuntalaisten kuntaidentiteetin rakentamista tuetaan aktiivisesti.	Kunta viestii suunnitelmallisesti ja hyödyntää kuntalaisten näkemyksiä ja kuntakuvia. Kuntalaisia osallistetaan kunnan toimintaan ja kunta on aktiivisesti läsnä tapahtumissa.	Asiakaspalaute, tapahtumiin osallistumisen aktiivisuus, kunnan näkyminen mediassa ja sosiaalisessa mediassa.	Vahva kuntaidentiteetti, jota voidaan hyödyntää palveluiden kehittämisessä ja markkinoinnissa. Toteutuminen: Paikallisidentiteettikyselyn mukaan luonto, historia ja yhteisöllisyys ovat tärkeä osa kuntaidentiteettiä.

Vastuuhenkilöt:

Kunnanjohtaja Erno Heikkinen, p. 044 777 3344
Hallintojohtaja Anniina Niemelä, p. 044 588 9330
Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka, p. 040 688 4480

Koko kunnan henkilöstön määrä ja kustannukset

	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	270	256	248	249	238
Henkilöstömenot, €/asukas	1 879	1 912	1.897	1 938	1 955
Toimintakulut, €/asukas	8 013	8 513	8.250	8 629	8 970
Toimintakate/asukas	6 863	7 376	7 165	7 496	7 723

Vuosi	Kuntalaisaloitteet	Valtuustoaloitteet
2010	14	5
2011	11	5
2012	11	3
2013	12	6
2014	9	2
2015	9	4
2016	12	4
2017	19	5
2018	20	7
2019	16	2
2020	12	7

HALLINTOPALVELUT

HALLINTOPALVELUT sis.Työllisyyden hoitamisen	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	606 880,46	475 467,00	475 467,00	581 216,43	122,24	-105 749,43
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 452 605,06	-3 478 341,59	-3 578 341,59	-3 508 434,23	98,05	-69 907,36
TOIMINTAKATE	-2 845 724,60	-3 002 874,59	-3 102 874,59	-2 927 217,80	94,34	-175 656,79
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 922,02	-20 472,00	-20 472,00	-18 197,70	88,89	-2 274,30
TULOSLASKELMA	-2 866 646,62	-3 023 346,59	-3 123 346,59	-2 945 415,50	94,30	-177 931,09

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	409 337,87	162 000,00	162 000,00	203 662,93	125,72	-41 662,93
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 228 991,02	-1 026 590,88	-1 126 590,88	-1 113 194,51	98,81	-13 396,37
TOIMINTAKATE	-819 653,15	-864 590,88	-964 590,88	-909 531,58	94,29	-55 059,30
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 225,28	-4 454,00	-4 454,00	-2 735,57	61,42	-1 718,43
TULOSLASKELMA	-823 878,43	-869 044,88	-969 044,88	-912 267,15	94,14	-56 777,73

Hallintopalvelut vastaa:

- Kunnanvaltuuston ja -hallituksen päätöksenteon valmistelusta sekä tarkastuslautakunnan kokousten valmistelusta tarkastuslautakunnan ohjeiden mukaisesti.
- Päätöksenteon lainmukaisuudesta
- Henkilöstö-, arkisto- ja taloushallintopalveluista
- Sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä sekä viestinnän kehittämisestä
- Työllisyyspalvelujen toteuttamisesta ja niiden uudistamisesta asiakkaita palvelevalla tavalla (hallintopalvelut 30.4.2020 saakka, elinvoimapalvelut 1.5.2020 alkaen).
- Pakolaisohjauspalveluiden järjestämisestä
- Kunnan omien tietojärjestelmien toimivuudesta ja integroinnista kuntayhtymän järjestelmäympäristöön sekä sähköisen asioinnin kehittämisestä

Hallintopalvelut toteuttaa:

1. Kunnanhallituksen hallintopalvelujen toimialalle määrittelemiä tavoitteita ja toimenpiteitä:
 - Väestökehityksen tukeminen (pakolaisten vastaanotto ja palvelut, viestintä)
 - Digitaalisten toimintamallien edistäminen (palvelut, osallisuus, osaaminen)
 - Kuntalaisten osallisuus ja kumppanuusmallit, viestintä ja sen välineet
 - Aktiivinen työllisyyspolitiikka (hallintopalvelut 30.4.2020 saakka, elinvoimapalvelut 1.5.2020 alkaen).
 - Henkilöstöpolitiikan yhteiset linjaukset ja toimeenpano
2. Hallintopalvelujen toimialakohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet:

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan johtamista ja toimintaa uudistetaan digitaalisuutta hyödyntämällä	<p>Tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laatiminen yhteistyössä Kainuun kuntien yhteistyönä Innofactorin tukemassa prosessissa.</p> <p>Kunnan sähköisen tiedonhallinnan ja kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen.</p> <p>TAHE-järjestelmien käyttöönotto.</p> <p>Tietosuoja-asetuksen toimeenpano.</p>	<p>Tiedonohjaussuunnitelman laatiminen on käynnistetty ja etenee projektisuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Käytäntöjen käytännön-toimivuus.</p> <p>Toimivuus, käyttäjäpalaute</p> <p>Tietosuoja-asetuksen edellyttämät toimenpiteet on käynnistetty.</p>	<p>Tiedonohjaussuunnitelma ja uusi tehtäväluokitus on valmis vuoden 2020 aikana.</p> <p>Kirjaamiskäytäntö tukee sähköistä asiakirjahallintoa.</p> <p>Siirtyminen sähköiseen asiakirjahallintoon mahdollistuu</p> <p><i>TOS-työ jatkuu vuoden 2021 puolelle</i></p> <p>Osittain toteutunut</p> <p>TAHE-järjestelmät toimivat ja mahdollistavat tehokkaan toiminnan ja tiedolla johtamisen.</p> <p>Toteutunut</p> <p>Tietosuoja-asetuksen vaatimat ohjeet ja lomakkeet ovat valmiit.</p> <p>Ei toteutunut/osittain toteutunut</p>
”	Sähköisen kokoushallinnan kehittäminen. Tarvittava infrastruktuuri, tuki ja koulutus.	95 % päätöksentekijöistä ja kaikki viranhaltijat käyttävät kokousasiakirjoja sähköisessä muodossa.	Kokousasiakirjat lähetetään ja niitä käytetään sähköisessä muodossa. Toteutunut
Viestintä auttaa kuntakuvan kehittämistä, niin kunnan sisällä kuin kunnasta ulospäinkin. Viestintä parantaa kunnan päätöksenteon ja toiminnan läpinäkyvyyttä.	<p>Aktiivisella viestinnällä rakennetaan kuntakuvaa ja kunnan tunnettuutta sekä luodaan mahdollisuuksia kuntalaisten osallisuudelle.</p> <p>Viestintäkanavia käytetään monipuolisesti (verkkosivut, some-kanavat, tiedotteet ja kampanjat, info-tv), jotta niiden kautta tavoitetaan kuntalaiset, kesäasukkaat ja potentiaaliset muuttajat.</p> <p>Henkilöstöä opastetaan tunnistamaan viestintää vaativia tilanteita ja käyttämään eri viestintäkanavia.</p> <p>Palvelutietovarantointegraatio etenee.</p> <p>Kunnan internetsivujen sisältö on ajantasaista ja helposti löydettävissä.</p>	<p>Seuraajien määrä</p> <p>Kunnan internetsivut ja muut kanavat mahdollistavat osallistumisen ja markkinoinnin.</p> <p>Viestintä- ja markkinointiryhmien tekemä seuranta.</p> <p>Palvelutietokuvausten ajantasaisuus, asiakaspalaute.</p>	<p>Kunnan viestintä on sujuvaa, yhtenäistä ja henkilöstö osaa käyttää viestintäkanavia.</p> <p>Päätöksenteko on läpinäkyvää ja siihen liittyvä viestintä on avointa.</p> <p>Kunnan viestintä tukee kuntamarkkinointia ja kunnan roolia palveluntarjoana, asuin ympäristönä ja työympäristönä.</p> <p><i>Vuodelle 2021 aikana henkilöstön viestintäkanavat uudistuvat, minkä vuoksi sisäisen viestinnän suunnitelma ei ole vielä valmis.</i></p> <p>Suomi.fi-sivuston käyttö ja palvelutietokuvaukset ovat juurtuneet osaksi toimintaa.</p> <p>Kunnan internetsivut toimivat pitkällä aikavälillä sähköisen palvelutarjonnan</p>

			<p>alustana ja vaivattoman osallistumisen kanavana.</p> <p><i>Internetsivujen saavutettavuutta on parannettu, kehittämistyötä vielä on palveluiden sähköistämisen suhteen. Suomi.fi-palveluiden käyttöä ja palvelutietokuvauksien päivittämistä on tehostettava.</i></p> <p>Olellaisin osin toteutunut</p>
--	--	--	---

Päämäärä: Toteutamme kestävää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa	<p>Kunnan taloutta ja sen tapapainoa seurataan aktiivisesti.</p> <p>Talousarvion sitovuudesta pidetään huoli.</p> <p>Talousraportoinnin kehittäminen, Kuntatieto-ohjelma edellyttää kunnilta ajantasaista, yhdenmukaista ja luotettavaa raportointia.</p> <p>Tulorekisterin käyttöönotto</p>	<p>Talousraportit kuukausittain kunnanhallitukselle ja osavuositarkastukset kolmannesvuosittain hallitukselle ja valtuustolle.</p> <p>Kuntatieto-ohjelma on otettu käyttöön.</p> <p>Varhaiskasvatuksen hoitomaksujen päättämiseen saadaan huoltajien palkkatiedot tulorekisteristä</p>	<p>Vuosikate kattaa poistot Tilinpäätös ylijäämäinen Tuloveroprosentti noin 1 prosenttiyksikön kokomaan keskiarvoa korkeampi Kiinteistöveroprosentit Kainuun keskiarvoa</p> <p>JHS-suositukset käytössä</p> <p>Vuoden 2020 talousarvioletiedot raportoidaan Valtiokonttorin Kuntatalouden tietopalveluun</p> <p>Palkkatiedot haetaan tulorekisteristä hoitomaksuja päätettäessä</p> <p>Toteutunut</p>
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat	<p>Talous- ja henkilöstöpalveluiden uudelleen järjestely</p> <p>Kunnan sijoitussalkun varainhoitajien kilpailutus</p>	<p>Uuden palveluntuottajan tarjoamat talous- ja henkilöstöpalvelut on otettu käyttöön.</p>	<p>Joustavat ja asiakaslähtöiset tukipalvelut</p> <p>Toteutunut</p> <p>Kilpailutetaan vuonna 2020</p> <p>Ei toteutunut</p>

Perustelut:

Kestävä taloudenpito on kunnan toiminnan lähtökohta. Kilpailukykyinen verotus lisää kunnan vetovoimaa.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä	<p>Kansallisen palveluarkkitehtuurin edellyttämien palvelujen kuvaaminen verkkoon.</p> <p>Integrointi uudistettavaan www-sivustoon.</p> <p>Otetaan käyttöön tunnistautuminen ja viestinvälitys.</p>	<p>Palvelukuvausten kattavuus.</p> <p>Käyttöaste ja käytön sujuvuus.</p>	<p>Palvelutietokuvauksia on riittävästi ja ne ovat ajan tasalla.</p> <p>Kunnan digitaaliset palvelut on kuvattu ja ne ovat asiakkaiden käytössä www.suomi.fi palvelun kautta ja integroituna kunnan www-</p>

			<p>sivustolla.</p> <p><i>Palveluprosessit kuvattu ja integroitu kunnan www-sivuille. Kuvausten päivitystä tehostettava</i></p> <p>Olellaisiin osiin toteutunut</p>
--	--	--	---

Perustelut:

Tavoitteena on, että vuoden 2020 aikana julkishallinnon toimijat tehostavat www.suomi.fi palvelun käyttöönsä ja viestivät kansalaisille ensisijaisesti sähköisesti sen avulla (tunnistautuminen ja viestit ovat käytössä). Palvelu mahdollistaa viranomaisten sähköisen viestinnän riippumatta siitä, haluaako asiakas viestinsä digitaalisesti tai perinteisenä kirjeenä. Palvelu mahdollistaa palveluiden etäkäytön (lomakkeiden lähettäminen yms).

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kaikki mukaan	Saavutettavuusdirektiivin huomioimiseksi pidetään kunnan sähköisen asiointin palvelupisteitä yllä.	Sähköiset palvelut ovat käytössä asiakaspalvelupisteissä.	<p>Asiakaspalvelupisteet ovat toiminnassa ja palvelujen käyttäjiä neuvotaan.</p> <p><i>Koronatilanne vaikutti asiakaspalveluun saataavuuteen ja hetken asiakaspääte mm. kumppanuustalolla oli poissa käytöstä.</i></p> <p>Olellaisiin osiin toteutunut</p>
	Hyvinvointityön organisointi ja rakenteet liitetään osaksi arkityötä.	HYTE-indikaattorit.	<p>HYTE-työssä määritelty tavoitetaso.</p> <p><i>HYTE-työryhmän toiminta on aktivoitunut vuonna 2020 ja muun muassa Soten edustaja saatiin osaksi työryhmää.</i></p> <p>Olellaisiin osiin toteutunut</p>
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa	<p>Tehdään aktiivista yhteistyötä muiden Kainuun kuntien kanssa maakuntauudistuksen edellyttämän työvoimapalvelukokonaisuuden suunnittelussa.</p> <p>Talentti-hanketta toteutetaan: Työpalvelukeskustoinnin opinnollistaminen, valmennuksen kehittäminen ja työllistymisvalmiuksia parantavien palvelujen rakentaminen.</p> <p>Yhdistysten integrointi työllistämistoimenpitei-</p>	<p>Työllisyys- ja työttömyysaste.</p> <p>Koulutustason nostaminen. Aktiiviset työvoimapolitiittiset toimenpiteet ovat käytössä.</p>	<p>Kunnassa on tarjolla työllisyyttä edistäviä palveluita, joita toteutetaan yhteistyössä yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Asiakkaat ovat aktiivitoimenpiteissä.</p> <p><i>Työttömyysaste on alle 13 % (Ei toteutunut)</i></p> <p>Työnhakijoilla on tarjolla integroitua työllistymistä edistäviä ja osaamista vahvistavia palveluja tarpeita vastaava määrä. Palveluketjut ja ohjaus toimii asiakastarpeita vastaavasti.</p>

	siin. Työvoimapolitiikan kyt- keminen elinvoimatyö- hön.		Yritykset saavat osaavaa työvoimaa. Yhdistykset voivat olla mukana työllis- syystoimenpiteissä. Työllis- syydenhoito on osa kun- nan elinvoiman kehittä- mistä. Olellaisin osin toteu- tunut (pl. työttömyysaste, myös muuta toimintaa tehostettava -> tulossa työllisyyden kuntakoelilu)
Pakolaisten vastaanotto valtuuston päätösten mukaisesti	Pakolaisohjauksen sijoit- tumispalvelujen toteut- taminen ja asiakkaiden tarpeiden edellyttämä palveluohjaus.	Pakolaisina saapuneet uudet kuntalaiset saavat lain edellyttämät palve- lut.	Kotoutumisen alkuvaihe toteutuu kieli- ja luki- opintojen, tarpeen mukai- sen ammatillisen koulu- tuksen tai työkoelujen muodossa. Toteutunut
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kump- panuudella	Hyvinvointisopimusten mukaisen toiminnan käynnistäminen.	Kävijämäärä.	Yhteistyö on käynnistynyt ja uusi tapa tuottaa palve- luja kehittyy. <i>Koronarajoitukset huomi- oiden yhteistyötä yhdis- tysten kanssa tehty, ta- voitteena aktiivisempi toiminta tilanteen helppo- tuttua.</i> Osittain toteutunut
Kunnan palvelut järjeste- tään asiakaslähtöisesti.	Kehittämistyössä hyö- dynnetään asiakaspa- lautetta.	Palvelujen laatu para- nee.	Palveluja tarvitsevat löy- tävät ja käyttävät kunnan palveluja sujuvasti. Olellaisin osin toteu- tunut

Perustelut:

Työllistämistoimenpiteiden tavoitteena on parantaa asiakkaiden työllistymisvalmiuksia ja lisätä osaamista muun muassa yksilövalmennuksella, opinnollistamisella, työkoeluilta, oppisopimuskoulutuksella tai esimerkiksi etäopinnoilla. Lisäksi palvelukokonaisuudessa tulee mahdollistaa osatutkintojen, näyttötutkintojen tai muiden tutkintojen suorittaminen.

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Vahva kuntaidentiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri.	Aktiivisella ja monipuoli- sella viestinnällä teh- dään kunnan toimintaa tunnetuksi niin kuntalai- sille kuin muillekin. Kun- talaisten näkemyksiä kunnasta hyödynnetään.	Medianäkyvyys	Suomussalmen kuntai- dentiteetti on vahva ja se tukee kunnan imagon rakentumista ja imago- työtä. <i>Kunta sai medianäky- vyyttä niin matkailun tiimoilta kuin arkitoimin- nankin osalta (mm. por- raspäivät, pakolaisten vastaanotto, uusi koulu)</i> Olellaisin osin toteu- tunut

Perustelut:

Suomussalmen kunnan hallintopalvelut tukee omalla panoksellaan kunnan vahvaa identiteettiä ja kuntalaisten kuntaidentiteetin kehittymistä sekä kunnan vahvaa omaleimaista kulttuuria, jota kunnan omien toimijoiden ohella tuottavat monet toimijat. Keskeisellä sijalla on kunnan omien palveluiden, viestinnän ja markkinoinnin kautta tukea kuntaidentiteetin rakentumista esimerkiksi osallistamalla kuntalaisia viestintä-, markkinointi- ja kehittämistyöhön.

Vastuuhenkilöt:

Hallintojohtaja Anniina Niemelä, p. 044 588 9330
Talouspäällikkö Sirpa Kovalainen, p. 044 777 3375

HALLINTOPALVELUT	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	12,3	11	11	11	7
Henkilöstömenot, €/asukas	176,41	174,13	180,11	208,43	189,42
Toimintakulut, €/asukas	251,62	250,99	275,21	291,49	248,23
Toimintakate, €/asukas	225,67	224,95	230,49	232,63	208,97

ELINVOIMAPALVELUT

ELINVOIMAPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	24 630,43	159 022,00	159 022,00	132 527,63	83,34	26 494,37
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-754 915,31	-992 437,69	-992 437,69	-934 383,50	94,15	-58 054,19
TOIMINTAKATE	-730 284,88	-833 415,69	-833 415,69	-801 855,87	96,21	-31 559,82
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-19 031,39	-19 031,00	-19 031,00	-19 031,40	100,00	0,40
TULOSLASKELMA	-749 316,27	-852 446,69	-852 446,69	-820 887,27	96,30	-31 559,42

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	409 337,87	162 000,00	162 000,00	203 662,93	125,72	-41 662,93
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 228 991,02	-1 126 590,88	-1 126 590,88	-1 113 194,51	98,81	-13 396,37
TOIMINTAKATE	-819 653,15	-864 590,88	-964 590,88	-909 531,58	94,29	-55 059,30
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 225,28	-4 454,00	-4 454,00	-2 735,57	61,42	-1 718,43
TULOSLASKELMA	-823 878,43	-869 044,88	-969 044,88	-912 267,15	94,14	-56 777,73

ELINVOIMAPALVELUT

Tehtävä

Suomussalmen kunnan elinvoimapalvelut tukee, edistää ja kehittää yritysten toimintaedellytyksiä siten, että nykyiset yritykset säilyvät elinvoimaisina ja kuntaan saadaan uusia yrityksiä ja osaavaa työvoimaa sekä asukkaita. Elinvoimapalveluihin kuuluvat yrityspalvelut, matkailupalvelut ja maaseutupalvelut.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Edistetään uusien työpaikkojen synty- mistä matkailua ja biotaloutta kehittä- mällä.	Hossan alueen uudet kehittämishankkeet ja suunnitelma	Hossaan vuodepaikat, investointien euromää- rät	400 uutta vuodepaikkaa / 10 milj. € investoinnit 5 vuodessa ➔ Hossassa aloittanut 1 uusi matkailuyritys. 18 vuodepaikkaa.
	Raatteen alueen kehit- täminen	Yritysryhmähanke / kävijämäärät	Kävijämäärät kasvavat ➔ Hossan kävijämäärä 110 000.
	Kuntakeskuksen mat-		Reittikartat valmiina ja markki-

	<p>kailupalveluiden esille nostaminen</p> <p>Kontiomäki - Taivalkoski rata- ja terminaali-hankkeen edistäminen</p> <p>Luonnontuotealan edistäminen</p>	<p>Väylävirastolta myönteinen päätös</p>	<p>nointi aloitettu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Aloitettu Elinvoimaa matkailusta -hanke, jossa Suomussalmen reittikartat ja matkailupalvelut tuodaan yhtenäiselle selainpohjaiselle kartalle sekä uudelle visitsuomussalmi.fi sivulle. Matkailumarkkinoinnin rakenne uudistettu uuden markkinointisuunnitelman mukaisesti. <p>Palveluterminaali valmis 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Päätös terminaalin rakentamisesta tehty. Rakentaminen 2021-2023. <p>Arktisten Aromien toiminnan turvaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Toiminta jatkunut.
Edistetään olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytyksiä.	<p>Osallistutaan yritystoimintaa tukevan infran ylläpitoon (ladut, urat)</p> <p>Yritysryhmähankkeiden aktivointi ja hallinnointi</p>	<p>Mukana Hossan latu-poolissa.</p> <p>Mukana moottorikelkka-poolissa ja maakunnallisessa kelkkailun edistämishankkeessa</p> <p>Yritysryhmähankkeiden kappalemäärä</p>	<p>Hossassa ylläpidettäviä latuja 30 - 40 km</p> <p>Moottorikelkkauria 550 km</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Kelkkareittien ylläpito siirtynyt yhdistykselle. Kunta tukee ylläpitoa taloudellisesti. Reittejä kunnostettu KAMORE-hankkeessa. ➔ Selvitystyö esteettömien reittien ja maastopyöräreittien tunnistamiseksi ja lisäämiseksi käynnistetty Elinvoimaa matkailusta -hankkeessa. <p>2 kpl/v</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Kunta hallinnoinut Raateen yritysryhmähanketta.
Uusien investointien saaminen kuntaan	<p>Hossan kehitysloikka -hanke</p> <p>Invest In Kainuu -hanke</p> <p>Yksityisten investointien edistäminen</p>	<p>Sijoittajat</p> <p>Investointien määrä</p>	<p>Yhteisen vision löytäminen ja jatkotoimenpiteistä sopiminen.</p> <p>Sijoittajien saaminen alueelle</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Kesällä 2020 toteutettu Investoi Hossaan kampanja. Yhteydenottojen perusteella 2 yritystonttivarasta. <p>Investointien kasvu</p>
Kunta tekee aktiivista yhteistyötä kansainvälisesti ja yli kuntarajojen	<p>Wild Taiga yhteistyö</p> <p>Naturpolis yhteistyö</p> <p>Kainuun Etu yhteistyö</p> <p>Gateway to Land of National Parks -hanke</p> <p>ACES-verkoston hyödyntäminen matkailussa</p>	<p>Toimiva yhteistyö</p> <p>ACES-verkostosta pyritään löytämään yhteistyötahoja</p>	<p>Hankkeet ja yhteiset markkinointitoimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Osallistuttu Arctic Lakeland Kainuu hankkeeseen Kainuun kansainvälisen matkailumarkkinoinnin konseptoimiseksi. Aluebrändin ja alueen yhteisen matkailu-

	Euroregion ry:n yhteistyön hyödyntäminen	Eurooppalaisten yhteistyökumppaneiden määrä	<p>alueverkkosivun rakentaminen.</p> <p>→ Saatu rahoitus Elinvoimaa matkailusta Kuhmo-Suomussalmi hankkeelle. Uuden vitsisuomussalmi.fi kohdesivuston rakentaminen aikataulutettu matkailutuotteiden aluemarkkinoinnin edistämiseksi. Digitaalisen ostopolun rakentaminen.</p> <p>→ Osallistuminen Gateway to Land of National Parks hankkeeseen. Kansainvälisten matkanjärjestäjäkontaktien luominen. 10 matkanjärjestäjäkontaktia.</p> <p>ACES-verkosto-kumppaneiden kanssa yhteistyö aloitettu</p> <p>2-3 yhteistyökumppania 5 vuoden sisällä</p>
--	--	---	--

Päämäärä: Toteutamme tarkan euron taloudenpitoa innovatiivisesti investoiden.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Elinvoimaa tukevat tuottavat investoinnit	Hossan investointien edistäminen Jalonneimi-talon kehittämisselvitys	Hankkeiden toteutumisen Käyttöaste	Tilat saadaan tuottavaan käyttöön Tilat monipuolisesti käytössä → Visio Jalonneimitalosta etätyökeskuksena luotu. Organisaation sisäisen muun käytön vuoksi etätyötilan avaaminen toteutetaan kuntantalolla 2021 ja Jalonneimitalolla 2022.
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat	Hankintaillat yhteistyössä yrittäjien kanssa	Tapahtumien määrä	Vähintään kerran vuodessa

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta	Markkinoinnissa ja mainonnassa käytetään moderneja uusia työkaluja	Digitaalisuusasteen nostaminen	Palveluiden ja tiedon saannin helpottuminen → Luotu muuttajamarkkinoinnin laskeutu-

hyödyntämällä			<p>misalustaksi suomusalmi.fi/muuttajalle sivu. Visitsuomussalmi.fi sivun uudelleen rakentaminen matkailumarkkinoinnin laskeutumisalustaksi.</p> <p>→ Uusi markkinointisuunnitelma tehty. Markkinointisuunnitelman mukaan luopuminen reaktiivisesta mainospaikkojen ostamisesta. Markkinoinnin toteuttaminen suunnitelmallisina, tavoitteellisina ja kohdennettuina kampanjoina digitaalisia työkaluja käyttämällä. Kuntamarkkinoinnin kohdentaminen matkailu-, muuttaja- ja yritysmarkkinointiin.</p>
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Kielitaito huomioidaan rekrytoinneissa Henkilöstön kielitaidon kohentaminen	Kielitaito Koulutukset	Englanti, venäjä ja saksa Englannin kielen tehokurssi matkailussa mukana oleville tarpeen mukaan
Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa.	Osallistutaan Kainuun rekry -hankkeeseen Nuorille tarjotaan harjoittelupaikkoja	Rekrytointien määrä	Yritykset saavat käyttöönsä sopivaa henkilöstöä → Työllisyydenhoidon kuntakokeiluun osallistuminen. → Yritysten työvoimatarpeiden kartoittaminen kaikki yritykset kontaktimalla. Tiedon hyödyntäminen kuntakokeilussa.
Monikulttuurisuus on kuntamme rikkaus.	Maahanmuuttajien työllistyminen ja yrittäjyys	Työpaikat/yritykset	Työllistyminen → Vieraskielisten työnhaikijoiden huomioiminen kuntakokeilussa.
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Osallistutaan yrittäjä- ja matkailuyhdistysten toimintaan	Tapahtumien määrä	5 tapahtumaa / vuosi → Yritystarpeiden kartoitus. Yrityspalveluiden järjestäminen saadun tiedon perusteella.
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Neuvonnan järjestäminen Info-TV:n ja valotaulun hyödyntäminen	Asiakaspalaute	Kainuun < 3 yrittäjäystävällisin kunta

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Luontoa hyödynnetään kestävästi elinkeinona matkailuun sekä virkistykseen ja hyvinvointiin.	<p>Yhteinen visio Hossan matkailulle on luotu ja toimijat ovat sitoutuneet siihen.</p> <p>Hossan brändi on elinvoimainen ja kehitetty</p> <p>Muiden luontokohteiden kehittäminen</p> <p>Kestävän kaivostoinnin edistäminen</p>	<p>Kävijämäärät</p> <p>Asiakastyytyväisyys</p> <p>Internet-näkyvyys</p> <p>Yritykset / työpaikat</p>	<p>Hossan kävijämäärät kasvavat, asiakastyytyväisyys on hyvä.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Kävijämäärä ennätystasolla. ➔ Asiakastyytyväisyys kärsii olennaisten palveluiden puuttumisesta. ➔ Hossa tuotu esille Arctic Lakeland alueen markkinointiin yhtenä matkailukohteena, Visit Suomussalmi – Hossa matkailualueena toimiminen. <p>Internet-näkyvyys lisääntyy sekä kotimaassa että kansainvälisesti.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Matkailun arvoketjun mallintaminen ja markkinointisuunnitelman luominen. ➔ Kuntamarkkinointi siirretty verkkoympäristöön. <p>Esiselvitysten tekeminen tarpeen mukaan</p> <p>Toiminnan kasvu ja kehittyminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Yhteistyö Tulikiven talkkivarannon käyttöönottamiseksi.
Omaleimaista kulttuuria hyödynnetään elinkeinotoiminnassa.	<p>Yhteistyö matkailuoppaiden kanssa</p> <p>Hiljaisen kansan kehittäminen</p> <p>Turjanlinnan kehittäminen</p> <p>Vartiomuseon kehittäminen</p>	<p>Kävijämäärät</p> <p>Kävijämäärät</p> <p>Aukioloajat ja kävijämäärien nostaminen</p>	<p>Matkailuoppaat vetävät opastettuja kierroksia vuoden ympäri ja kehittävät uusia tuotteita 1-2 vuoden aikana.</p> <p>Tunnettuuden lisääntyminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ STF merkintä Hiljaiselle Kansalle <p>Tunnettuuden lisääntyminen</p> <p>Markkinoinnin tehostaminen</p>

Perustelut/Toiminta

Kunnassa toimii elinvoimatiimi, johon kuuluvat elinvoimapalvelujen työntekijät. Lisäksi toimii elinvoimayhteistyöryhmä, johon kuuluu kunnanjohtaja, elinvoimajohtaja, matkailukoordinaattori, elinvoimakoordinaattori, kaksi kunnanhallituksen jäsentä, kaksi Suomussalmen Yrittäjien hallitusten jäsentä, kaksi teollisuusyritysedustajaa ja pankin edustaja. Elinvoimayhteistyöryhmän kokoonpanoa ja toimintamallia on muutettu ja toiminta on jatkossa tavoitteellista työskentelyä strategisten kehittämistyön painopisteiden edistämiseksi.

Kainuun Etu Oy:n operatiivinen toiminta on lakannut ja avoimet hankkeet on siirretty muiden toimijoiden hallinnoitavaksi. Suomussalmen kunta on ollut Kainuun Edun hallituksessa edustettuna. Maakunnallisen hankeyhteistyön säilyttämiseksi ja uudistamiseksi on liitytty osaksi KAMK:n kuntayhteistyöverkostoa. Elinvoimapaalvelut on osallistunut säännöllisesti Suomussalmen Yrittäjät ry:n hallitustyöskentelyyn ja muuhun toimintaan.

Elinvoimapaalveluissa on aloitettu yritystarpeiden kartoitus, jonka aikana otetaan yhteys kaikkiin Suomussalmen yrityksiin. 2020 aikana yhteydenotto on tehty n. 150 yritykseen. Lisäksi yritysviestintää on tehostettu perustamalla kaikille yrittäjille avoin kunnan ja yrittäjien WA-viestintäryhmä, sekä keräämällä kattava yritysten sähköpostilista.

Luontomatkailun kehittämisessä on keskitytty Hossan alueen kehittämiseen koko perheen esteettömänä luontomatkailukohteenä. On toteutettu investorimarkkinointikampanja ja valmisteltu toimenpiteitä investointien mahdollistamiseksi maankäytöllisin menetelmin. Visit Suomussalmi – Hossa on nostettu omaksi matkailukohteen Arctic Lakeland markkinoinnissa. Matkailumarkkinointia on uudistettu reaktiivisesta toiminnasta tavoitteellisen, suunnitelmallisen ja proaktiivisen markkinoinnin suuntaan.

Vastuhenkilö: Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka, puh. 040 688 4480

ELINVOIMAPALVELUT	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	3,6	4	5	5	6
Henkilöstömenot, €/asukas	40,1	44,70	57,9	57,8	70,9
Toimintakulut, €/asukas	120,7	135,9	159,7	167,7	161,6
Toimintakate, €/asukas	115,3	132,7	155,9	158,7	127,9

	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020
Yrityskanta	424	433	424	*430
Yhteisövero €	2 837 038,28	2 600 641,39	2 674 630,25	3 002 956,73

*2/2020

Työllisyyden hoitaminen ja kunnan osuus työmarkkinatukeen

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	409 337,87	162 000,00	162 000,00	203 662,93	125,72	-41 662,93
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 228 991,02	-1 026 590,88	-1 126 590,88	-1 113 194,51	98,81	-13 396,37
TOIMINTAKATE	-819 653,15	-864 590,88	-964 590,88	-909 531,58	94,29	-55 059,30
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 225,28	-4 454,00	-4 454,00	-2 735,57	61,42	-1 718,43
TULOSLASKELMA	-823 878,43	-869 044,88	-969 044,88	-912 267,15	94,14	-56 777,73

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN

Suomussalmen kunnan työllisyyden hoitoa toteutetaan usean toimijan muodostamassa verkostossa. Yhteistyö-verkoston tavoitteena on tarjota asiakkaille integroitu ja ehjä palvelupolku, joka vastaa työttömien tai työttömyysuhan alaisten henkilöiden tarpeita ja ohjaa heitä aktiivitoimenpiteisiin.

Yhteistyöverkostossa sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän aikuissosiaalityö vastaa pääosin sosiaalisen kuntoutuksen ja työhön kuntoutumisen palveluista. Kunnan toimijoista työpaja Hanslankarit, etsivä nuorisotyö ja starttipaja tuottavat myös kuntoutumisen palveluita. Työllistymisvalmiuksien edistämistä parannetaan em. toimijoiden ohella työpalvelukeskus Miilussa ja Miilun tiloissa toimivassa Talenti-hankkeessa. Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu TYP toimii sopimusperustaisesti Suomussalmen alueella. Lisäksi useat järjestöt toteuttavat eri kohderyhmille suunnattuja, työllistymistä tai kuntoutumista edistäviä hankkeita.

Vuoden 2020 aikana työllisyyspalveluissa on valmisteltu valtakunnallisen työllisyydenhoidon kuntakokeilun aloittamista osana Kainuun kuntakokeilutoimistoa. Kuntakokeilussa TE-palveluiden järjestämää työllisyydenhoitotyötä siirretty merkittävästi kuntien järjestettäväksi. Kuntakokeilu aloitetaan maakunnallisten yhteistoiminta-

ta- ja yhteistyösopimusten sekä kuntakokeilua ohjaavan lainsäädännön mukaisesti. Kuntakokeiluun valmistautuessa kuntaan on rekrytoitu määräaikaiseen työsuhteeseen yksi uusi työntekijä palveluohjaajan nimikkeellä. Yksi työllisyydenhoidon työntekijä on siirtynyt organisaatiossa toiselle toimialueelle.

Vuoden 2020 muuetetussa talousarviossa on varattu työllisyyden hoitamiseen seuraavat määrärahat: Toimintakulut yhteensä 1 126 590 € ja tuloslaskelma 969 044 €. Toteuma oli toimintakulujen osalta 1 113 194 € ja tuloslaskelman osalta 912 267,15 €.

Henkilökulut olivat yhteensä 536 331 €, sisältäen vakinaisten palkkakuluja 121 207 € sekä työllistämistuella palkattujen palkkakuluja 281 110 €. Talousarviossa työllistämistukeen oli varattu 247 553 € ja vakinaisten palkkoihin 136 331 €.

Kunta maksoi osuutta työmarkkinatuesta yhteensä 432 726 €, kun talousarviovaraus työmarkkinatukeen oli 470 000 €.

Kesätyöpaikkoihin oli varattu 19 000 €, josta käytettiin 10 056 €. Muille työnantajille kesätyösetelin suuruus oli 280 euroa/2 viikkoa, ja kunnan työstä maksettiin KT:n suosituksen mukaisesti.

Toimintatuottoja odotettiin talousarviossa 162 000 €. Toimintatuottojen toteuma oli 203 662 €.

Työllistämisen nettokustannukset vastuualueilla ovat vuosina 2010–2020 (vertailu vuoteen 2000) (tuki- ja velvoitetutyöllistäminen sekä koululaisten kesätyöpaikat):

Vuosi	1 000 €	htv
2000	1171	129
2010	449	25,6
2011	428	24,8
2012	277	19,8
2013	305	25,5
2014	314	21,9
2015	253	19,5
2016	280	21,7
2017	328	24,0
2018	337	25,0
2019	337	25,0
tp2020	259	13,8

Kunnan osuus työttömyysajan työmarkkinatuesta

Kunta on maksanut yli 500 päivää passiivisesti työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden työmarkkinatuesta 50 prosenttia vuosina 2006–2014. Vuoden 2015 alusta kunnan maksuosuus työmarkkinatuista kasvoi siten, että kunta maksaa 50 prosenttia 300–999 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden ja 70 prosenttia yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden työmarkkinatuesta.

Suomussalmen kunnan työmarkkinatuen maksuosuudet ovat olleet seuraavat:

vuosi	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2006
euroa	432 726	352 293	374 259	348 606	340 690	340 187	143 607	96 389	109 735	106 490	151 629	641 777

Vastuuhenkilöt:

Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka, p. 040 688 4480

Työpalvelukeskuksen johtaja Päivi Korja-Schepel p. 044 777 3126

PROJEKTIT

Kunnanhallituksen projektit	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	167 146,30	137 420,00	137 420,00	115 482,36	84	21 937,64
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-285 690,56	-202 242,00	-202 242,00	-169 693,98	84	-32 548,02
TOIMINTAKATE	-118 544,26	-64 822,00	-64 822,00	-54 211,62	84	-10 610,38
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TULOSLASKELMA	-118 544,26	-64 822,00	-64 822,00	-54 211,62	84	-10 610,38

Einvoimapalveluiden projektit	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT		127 422,00	127 422,00	109 717,42	86	17 704,58
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ		-196 333,88	-196 333,88	-193 933,39	99	-2 400,49
TOIMINTAKATE		-68 911,88	-68 911,88	-84 215,97	122	15 304,09
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TULOSLASKELMA		-68 911,88	-68 911,88	-84 215,97	122	15 304,09

SUOMUSSALMEN TALENTTI -HANKE

Suomussalmen Talentti -hanke käynnistyi esiselvityshankkeen jatkoksi 1.6.2018. Alkuperäinen toiminta-aika oli 31.12.2020 saakka, mutta hanke sai jatkoaikaa 31.5.2021 asti. Tavoitteena on luoda Suomussalmelle seinätön työpaja, jonka kautta rakennetaan yksilöllisiä väyliä ammatillisiin opintoihin ja työhön. Keskeisessä roolissa on opinnollistaminen, jonka kautta ammatillisia opintoja tuodaan osaksi kunnan työpajoja ja muita työyksiköitä sekä yritysten tarjoamia työympäristöjä. Rinnakkaishankkeen kautta järjestetään Eväitä Opinnälkään -työvoimakoulutuksia. Vuoden 2020 aikana järjestettiin yksi Eväitä Opinnälkään -koulutus. Lisäksi järjestettiin kolme työpaikkaohjaajakoulutusta, joihin osallistui yhteensä 28 henkilöä. Oppimisympäristöjä tunnustettiin 12. Asiakkaita hankkeessa oli vuoden lopussa 120. Asiakkaista noin 35 % on ohjautunut hankkeen toimintojen kautta opintoihin tai työelämään. Koronapandemia hidasti hankkeen toimintoja asiakastyön osalta jonkin verran. Asiakastyöhön kehitettiin pandemian aikana eTalentti-verkkotapaamiset.

KYLÄLUOTSI-HANKE

Kyläluotsi-hanke käynnistyi 13.5.2019. Toiminta-aika on 31.08.2021 saakka. Hankkeen tavoitteena on koota ja koordinoita kylien kehittämistä kylien lähtökohdista koko Suomussalmen kunnan alueella ja luoda edellytykset ja alusta kylien omien suunnitelmien laatimiselle ja hankkeiden toteuttamiselle, yhdistysten työllistämiseksi ja kyläläisten osallisuudella, digitaaliselle osallisuudelle sekä kylien matkailutoiminnan ja – hankkeiden kehittämiseksi sekä edistämiseksi. Vuonna 2020 hankkeen toimintaan on vaikuttanut koronatilanne, jonka vuoksi osa toimenpiteistä jouduttiin perumaan ja siirtämään. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa, joka myönnettiin 31.08.2021 saakka. Vuonna 2020 tiivis jalkautuva yhteistyö kylille on jatkunut. Hanke on lisännyt tietoisuutta kyläturvallisuudesta, kehittänyt viestintää, tukenut yhdistyksiä hankerahoitusten hakemisessa ja lisännyt digitaalisia taitoja kylillä.

GATEWAY TO LAND OF NATIONAL PARKS -HANKE

Gateway to Land on National Parks -hanke käynnistyi 1.5.2019. Toiminta-aika on 31.12.2021 saakka. Hankkeen tavoitteena on tukea Kuusamon lentokentän vaikutusalueella olevien matkailualueiden kasvua ja kehittymistä. Suomussalmi osatoteuttajana toteuttaa hankkeessa alueen kansainvälisiä markkinointitoimenpiteitä. Uusina markkina-alueina, joissa luodaan tunnettavuutta ovat Japani, USA ja Intia. Lisäksi Saksassa, Ranskassa, Espanjassa ja Hollannissa vahvistetaan markkinoiden kehittymistä.

Vuonna 2020 tehtiin hankesuunnitelman mukaisia toimenpiteitä Intiassa ja Ranskassa sekä osallistuttiin kansainvälisiin myyntitapahtumiin ulkomailta ja kotimaassa. Suomussalmella vieraili kansainvälinen matkanjärjestäjryhmä tutustumassa tarjontaan ja paikallisiin matkailutoimijoihin. Ryhmässä oli edustajia Intiasta, Hollannista, Latviasta, Virossa ja Kiinasta. Alueella vieraili myös useampia kansainvälisiä somevaikuttajia, jotka julkaisivat omilla somekanavissaan päivityksiä käyntikohteista ja aktiviteeteista.

MAAKUNNALLINEN YHTEISTOIMINTA/KAINUUN LIITTO

MAAKUNNALLINEN YHTEISTOIMINTA KAINUUN LIITTO	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-267 375,00	-264 000,00	-264 000,00	-264 307,92	100,12	307,92
TOIMINTAKATE	-267 375,00	-264 000,00	-264 000,00	-264 307,92	100,12	307,92
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TULOSLASKELMA	-267 375,00	-264 000,00	-264 000,00	-264 307,92	100,12	307,92

Kainuun liiton jäsenkunnat ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Vaalan kunta siirtyi Kainuun maakunnasta Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan vuoden 2016 alusta. Samalla Vaalan kunta erosi Kainuun liitosta.

Jäsenkuntien maksuosuuden suuruus määräytyy edellisen vuoden joulukuun lopun tilastokeskuksen virallisen väkiluvun mukaisessa suhteessa. Suomussalmen maksuosuus vuonna 2020 oli 264 308 euroa eli vajaa 35 euroa/asukas.

Vastuuhenkilö: Talouspäällikkö Sirpa Kovalainen, puh. 044 777 3375

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Kainuun sosiaali- ja terveyshuollon kuntayhtymä

SOSIAALI- JA TERVEYS MAKSUSUUDET	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-37 424 504,41	-37 700 000,00	-38 814 000,00	-40 331 077,64	103,91	1 517 077,64
TOIMINTAKATE	-37 424 504,41	-37 700 000,00	-38 814 000,00	-40 331 077,64	103,91	1 517 077,64
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TULOSLASKELMA	-37 424 504,41	-37 700 000,00	-38 814 000,00	-40 331 077,64	103,91	1 517 077,64

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Puolangan kunta on osajäsen, Puolangan kunnan jäsenyys koskee Kainuun sairaanhoitopiiriä, Kainuun kehitysvammaisten erityishuoltopiiriä ja Kainuun ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita.

Kuntayhtymä tuottaa jäsenkuntien kaikki sosiaali- ja terveystalot lasten päivähoitoa lukuun ottamatta. Kainuun sotien keskitetyt tukipalvelut tuottavat talous-, palkka- ja tietohallintopalveluja Kainuun kunnille. 1.1.2017 alkaen Kajaanin kaupunki on ostanut talous- ja palkkahallintopalvelut Kunnan Taitoa Oy:ltä. Muut Kainuun kunnat (pl. Hyrynsalmi) ovat ostaneet talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut 1.1.2020 alkaen Monetra Oulu Oy:ltä.

Toiminnan rahoitus/jäsenkuntien maksuosuudet

Tehtävien hoitamista varten tarvittava määräraha kootaan jäsenkunnilta varainhoitovuoden maksuosuuksina.

Kuntayhtymän järjestämiin toimintoihin kohdistuva peruspalvelujen valtionosuus (sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuus pois lukien päivähoito-osuus) kohdennetaan laskennallisesti kokonaisuudessaan kuntayhtymälle.

STM:n valtionosuus erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta laskennallisesti prosenttiosuutena, joka vastaa vuoden 2014 perussopimuksen mukaista laskennallista sosiaali- ja terveystalotien osuutta laskennallisiin sosiaali- ja terveystalotien, esi- ja perusopetuksen sekä kirjastotoimen kustannuksiin tarkoitettua peruspalvelujen valtionosuudesta. Suomussalmen prosenttiosuus on 80,1.

Valtionosuuksien kohdentamisen jälkeiset kuntien maksuosuudet määritellään puoliksi euroa/asukas ja puoliksi prosenttiosuutena kuntiin kertyvästä laskennallisesta verorahoituksesta (50 %/50 %). Laskennallinen verorahoitus sisältää verotulot (kunnallisverot, yhteisöverot ja kiinteistöverot), muut kuin kuntayhtymälle maksettavat tai kohdennettavat valtionosuudet, valtionosuuden lisäosat, valtionosuuksiin tehtävät vähennykset ja

lisäykset nettona, järjestelmämuutoksen tasaus 2010 ja 2015 ja verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus sekä muut näitä vastaavat muut erät.

Verotulot lasketaan viimeisimmän valmistuneen verotuksen perusteella (t-2, kiinteistövero t-1) ja valtionosuudet kunkin talousarviovuoden mukaisina. Kunnallis- ja kiinteistöverotulot lasketaan maakunnan keskimääräisillä verotuloilla painotetuilla veroprosenteilla. Yhteisöverotulot lasketaan todellisten maksuunpantujen verotulojen mukaisina. Voimalaitosten kiinteistövero otetaan kuitenkin huomioon 1,4 %:n verokannan mukaan. Asukasluvuna käytetään viimeistä vahvistettua vuodenvaihteen asukaslukua.

Jäsenkunnan maksuosuutta määriteltäessä valtionosuuksiin ei lasketa mukaan kuntien saamia opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämiä ja maksamia opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia ja/tai -avustuksia, kunnan yleistä harkinnanvaraista rahoitusavustusta, kuntajaon muutoksen perusteella kunnille maksettavia yhdistymisavustuksia eikä investointi- ja kehittämishankkeiden tukea.

Vuotuinen maksuosuus kannetaan kunkin varainhoitovuoden kuntien talousarvotietojen perusteella. Maksuosuus suoritetaan kuukausittain kahdessa erässä 12. ja 30. päivä. Maksuosuuksia korjataan kyseessä olevan talousarviovuoden tilinpäätöksen yhteydessä kustannuksia vastaavaksi. Tasaukset suoritetaan mahdollisimman pian tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen.

Sote-kuntayhtymän maksuosuudet

Vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa Suomussalmen kunnan maksuosuus oli 37,300 milj. euroa. Kunnanvaltuusto hyväksyi (12.10.2020 § 32) talousarviomuutoksen, jossa lisättiin soten maksuosuuteen 1,514 milj. euroa. Vuoden lopulliseksi maksuosuudeksi muodostui 40,331 milj. euroa.

Kainuun sote -kuntayhtymä on tarkastanut vuosien 2015-2018 kuntien maksuosuudet ja todennut, että Suomussalmen kunnalta on peritty maksuosuutta liikaa 905 597 euroa. Palautusta ei ole kirjattu vuoden 2020 tilinpäätökseen, koska asiasta ei ole vielä tilinpäätöshetkellä virallista päätöstä. Näin ollen oikaisu ei ole vuoden 2020 tilinpäätöksessä kirjauskypsä, vaan kirjaus varovaisuusperiaatetta noudattaen tehdään vasta vuonna 2021, kun summa on vahvistettu.

Hallinnon tukipalvelut

Tietohallinnon palvelujen kustannusten veloituserusteena käytetään puoliksi kunkin kunnan (talousyksikön) mukaista henkilöstön määrää ja puoliksi kunkin kunnan (talousyksikön) tietohallinnon ylläpitämien työasemien määrää.

Vastuhenkilö: talouspäällikkö Sirpa Kovalainen, puh 044 777 3375

SIVISTYSLAUTAKUNTA

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	1 509 096,95	1 285 100,00	1 285 100,00	1 437 490,04	111,86	-152 390,04
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-15 190 495,66	-14 924 008,65	-14 924 008,65	-14 330 546,18	96,02	-593 462,47
TOIMINTAKATE	-13 681 398,71	-13 638 908,65	-13 638 908,65	-12 893 056,14	94,53	-745 852,51
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-154 998,67	-103 751,00	-103 751,00	-66 127,87	63,74	-37 623,13
TUOSLASKELMA	-13 836 397,38	-13 742 659,65	-13 742 659,65	-12 959 184,01	94,30	-783 475,64

SIVISTYSPALVELUIDEN HALLINTO	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	1 190,22	1 500,00	1 500,00	1 062,95	70,86	437,05
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-146 423,80	-183 637,49	-183 637,49	-165 560,71	90,16	-18 076,78
TOIMINTAKATE	-145 233,58	-182 137,49	-182 137,49	-164 497,76	90,32	-17 639,73
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-51 300,00	-51 300,00			-51 300,00
TUOSLASKELMA	-145 233,58	-233 437,49	-233 437,49	-164 497,76	70,47	-68 939,73

Tehtävä:

Sivistyslautakunnan/sivistyspalvelujen tehtävänä on kohottaa kuntalaisten tiedon tasoa ja hyvinvointia luomalla hyvät edellytykset monipuoliselle ja laadukkaalle koulutukselle, varhaiskasvatukselle ja vapaa-ajan harrastustoiminnalle.

Päämäärä: Toteutamme kestävästä taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot tasapainossa	Sivistyspalvelujen palvelurakenteiden tarkastelu ja uudistaminen	Vertailutiedot	<p>Pysytään hyväksytyssä talousarviossa.</p> <p>Vertailutiedon hyödyntäminen palveluiden suunnittelussa ja mitoituksessa.</p> <p>Toteutuminen</p> <p>Talouden tasapainottomuudet toteutuivat suunnitellusti:</p> <ul style="list-style-type: none"> -luokanopettajan virka -yläluokkien 7 lk 3 ryhmään -Kianta-opiston opetus-tunteja vähennettiin -Hyrynsalmi ostaa kansalaisopistopalvelut Kianta-Opistolta - kirjaston aukioloaika ja henkilöstöä vähennettiin -Kylpylä Kiannon Kuohujen aukioloaika vähennettiin (sijaiskulut vähenivät) -musiikkiopiston opetus-tunteja vähennettiin 10 viikkotuntia <p>Sivistyslautakunnan toimintakate allittui n. 740 000 eurolla. Hyvään</p>

			<p>tulokseen päästiin mm. seuravista syistä: Koronaavustuksia ja muita kehittämishankkeita haettiin aktiivisesti:toiminta tuotot ylittyivät 152 00 euroa(vaikka tulot pienuvät kylpylän ja muiden palveluiden osalta). Sijaisten tarve väheni koronan takia, erityisesti kevättalvella henkilöstökulut alittuivat 153 00 euroa. Koulukuljetuksista säästö etäkoulualjalta ja muista matkustusmenoista yhteensä 247 000 euroa. Avustuksista säästy 60 000 euroa. Toimintaa supistettiin mm. kansalaisopiston osalta ja Hyrynsalmi yhteistyö käynnistettiin.</p>
<p>Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit</p>	<p>Sivistyspalvelujen toimitilaratkaisujen suunnitteleminen ja toteuttaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - perusopetus - lukio - kansalaisopiston ja musiikkiopiston ilta-käyttö <p>Tilojen käyttäjänäkö-kulman tuominen hankesuunnitteluun ja toteuttamiseen onnistuneesti.</p>	<p>Hankkeen onnistuminen eri näkökulmista tarkasteltuna (mm tilojen monikäyttöisyys, opetus, terveellisyys, turvallisuus, mitoitus, kustannukset, ylläpito ja huolto)</p>	<p>Terveelliset ja turvalliset tilat. Kalustosuunnitelmat valmistuvat aikataulussa. ICT-ratkaisut laadukkaita ja kustannustehokkaita.</p> <p>Sisäilmaongelmat ratkaistu.</p> <p>Toteutuminen Uuden koulun hankesuunnittelu on edennyt aikataulussa, ja sivistyspalvelujen henkilöstö on osallistunut tilasuunnitteluun aktiivisesti. Kiintokalustesuunnittelu on valmistunut, ICT- ja AV-suunnitelmat ovat valmiina. Irtokalustesuunnittelu on aloitettu.</p>

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
<p>Sivistyspalvelujen henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta</p>	<p>Henkilöstön mitoitus ja työn kuormittavuus sopiva.</p> <p>Täydennyskoulutus</p>	<p>Työhyvinvointi</p> <p>Täydennyskoulutuksen määrä</p>	<p>Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö</p> <p>Kaikki työntekijät osallistuvat täydennyskoulutukseen vähin-</p>

			<p>tään 1pv/vuosi</p> <p>Toteutuminen</p> <p>Koronan aiheuttama poikkeustilanne työllistivät ja kuormittivat sivistyspalvelujen henkilöstöä maaliskuun 2020 puolivälistä alkaen. Henkilökunnan motivaatio pysyi hyvällä tasolla haastavassa tilanteessa. Erityisesti syksyllä havaittiin väsymys- ja uupumisoireita koronatilanteen pitkittyessä.</p> <p>Henkilöstökoulutus siirtyi kokonaisuudessaan verkkoon koronan takia. Täydennyskoulutuksissa on erityisesti keskitytty uusien talous- ja hallinto-ohjelmien käyttökoulutuksiin ja digitaalisten etätyökalujen hyödyntämiseen etätyöskentelyssä ja etäopetuksessa. Henkilökunta on ottanut ison digiloikan järjestääkseen palveluja verkossa kuntalaisille ja työskennellessään etäyhteyksin.</p>
--	--	--	---

Päämäärä: Ketään ei jätetä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Sivistyspalveluja kehitetään yhdessä kuntalaisten kanssa. Uusia osallistumismahdollisuuksia lisätään kaikissa yksiköissä hyödyntämällä digitaalisuutta.	Asiakaspalaute	Tasolla hyvä Toteutuminen Korona vaikeutti palvelujen järjestämistä maalikuun puolivälistä alkaen. Koronarajoitusten aikana palveluja on siirretty verkkoon ja digitaalisuutta hyödynnetty kuntalaisten tavoittamiseksi ja palvelujen toteuttamiseksi uusilla tavoilla. Asiakaspalaute kyselyjä ei ole tehty v.2020.

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri.

Elämme luonnon rytmissä

Tavoite	Tavoite	Tavoite	
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta.	Sivistyspalvelujen palveluyksiköt kehittävät omaa toimintaansa. Toiminnan suunnittelussa hyödynnetään paikallisia vahvuuksia	Kehittämishankkeiden määrä	Onnistuneet kehittämishankkeet
	Suunnitelmallinen laatutyö	Laatutyö ja toiminnan arviointi säännöllistä	Arviointitietoa hyödynnetään toiminnan kehittämiseksi

	Aktiivinen tiedottaminen onnistumisista	Medianäkyvyyden määrä ja laatu	sessä. Positiivinen kuntakuva Toteutuminen <i>Sivistyspalvelujen kaikilla yksiköillä on kehittämishankkeita. Medianäkyvyys on lisääntynyt sosiaalisessa mediassa. Sivistyspalvelujen tiedottaminen keskittyi koronasta johtuvien muutosten ja erilaisiin palvelujen järjestämistapoja koskevaan tiedottamiseen.</i>
--	---	--------------------------------	---

Perustelut/Toiminta

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio- ja kansalaisopisto-opetuksen, taiteen perusopetuksen, nuorisotyön, kirjasto- ja kulttuuri- sekä liikuntapalvelujen järjestämisestä. Sivistyslautakunta kokoontuu 10 - 11 kertaa vuodessa. Lautakunta vierailee säännöllisesti kokousten yhteydessä eri toimialueen palveluyksiköissä ja saa ajantasaista tietoa yksikön toiminnasta ja kehittämistarpeista. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta. Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen lisätään kuluvalle lautakuntakaudella.

Sivistyspalvelujen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kuukausittain. Johtoryhmä koordinoi toimialan toimintaa ja toimii kollegiaalisena tukiryhmänä.

Sivistyslautakunta kokoontui 10 kertaa ja sivistyspalvelujen johtoryhmä 11 kertaa.

Vastuhenkilö:

Sivistysjohtaja Sirpa Mikkonen puh. 044 523 4020

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	171,0	173,0	157,3	151,0	148,8
Henkilöstömenot, €/asukas	1061,22	1079,71	1103,16	1104,19	1080,31
Toimintakulut, €/asukas	1864,86	1994,08	1966,15	1991,73	1887,68
Toimintakate/asukas	1661,95	1778,65	1770,83	1817,35	1698,41
Lautakunnan kokoukset, kpl	10	10	10	10-11	10
SIVISTYSPALVELUT	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	2	2	2	2	2
Henkilöstömenot, €/asukas	13,95	14,10	15,46	16,70	18,38
Toimintakulut, €/asukas	17,66	17,40	18,88	24,26	21,80
Toimintakate/asukas	17,50	17,12	18,73	24,06	21,66
Johtoryhmän kokoukset, kpl	9	10	7	10	11

SIVISTYSLAUTAKUNNAN PROJEKTIT

Projektien TAVOITTEET TA2020 / TOTEUTUMINEN TP2020

3101 VARHAISKASVATUKSEN POSITIIVISEN DISKRIMINAATION EDISTÄMINEN (Varhaiskasvatus - OPH)

Tavoitteena on päiväkodin oppimisympäristöjen muokkaaminen ja kehittäminen liikunta- ja leikkipedagogiikan näkökulmasta niin ulko- kuin sisätiloissa päiväkotikäisestä esikoululaisiin sekä lasten, vanhempien ja henkilöstön osallisuuden vahvistaminen toiminnan kehittämisessä. Tavoitteena on myös päiväkodin piha-alueen ja sisätilojen rakentaminen niin, että se innostaa lasta monipuolisesti liikku-

maan ja leikkimään, tutkimaan ja kokeilemaan. Tavoitteilla pyritään saavuttamaan motoristen taitojen vahvistaminen liikkumisen avulla. Liikkumisen ilo ja onnistumisen kokemukset tuovat mielihyvää, joka vaikuttaa psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin ja jaksamiseen. Hankkeen rahoittaa Opetushallitus.
Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

3102 KERHOTOIMINNAN KEHITTÄMINEN (Perusopetus - OPH)

Hankkeen tavoitteena on varmistaa laadukkaan ja monipuolisen koulun kerhotoiminnan jatkuminen ja kehittäminen Suomussalmen perusopetuksessa. Tavoitteena on aktiivinen erityisesti syrjäytymisuhan alla olevia oppilaita ja kuljetusoppilaita harrastustoimintaan. Hankkeen rahoittaa Opetushallitus.

Kerhotoimintaa järjestettiin kaikilla perusopetuksen kouluilla. Tavoitteena on järjestää 30 kerhoa. Toiminta on lapsille ja perheille maksutonta. Toiminnasta on saatu hyviä tuloksia. Hankkeen rahoittaa Opetushallitus.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

3107 DIGILOIKKAA TAITAVASTI JA TURVALLISESTI (Perusopetus – OPH)

Opetushallitus on myöntänyt valtion erityisavustusta tutoropettajien toimintaan ja kouluttamiseen. Hanke varmistaa riittävät resurssit pedagogiseen ICT-ohjaukseen perusopetuksen opettajille, mahdollistaa henkilöstön täydennyskoulutuksen, antaa mahdollisuuden ICT-tutoropettajien kouluttamiseen. Hankkeen avulla varmistetaan koulujen tasalaatuinen kehittäminen opetusteknologian hyödyntämisessä.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

3108 ESI- JA PERUSOPETUKSEN TASA-ARVOA EDISTÄVÄT TOIMENPITEET (Perusopetus – OPH)

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen, siihen liittyvien avustajien palkkaamiseen ja opetusryhmien jakamiseen sekä alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan.

Toteutunut tavoitteen mukaisesti.

3109 ERASMUS+ WINGS (Perusopetus – OPH)

Hankkeessa on mukana kouluja useista Euroopan maista: Espanja, Kreikka, Puola, Ruotsi, Italia ja Luxemburg. Hankkeen teemana on hyvinvointi, jota tarkastellaan monesta eri suunnasta. Rahoitusta käytetään mm. oppilaiden ja opettajien tapaamisiin eri maissa projektin aikana.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti alkuvuonna 2020. Kansainvälinen tapaaminen toteutui Suomussalmella helmikuussa 2020. Korona keskeytti hankkeen toteuttamisen maaliskuusta alkaen ja hankkeelle on saatu jatkoaika.

3110 KIELTEN TUTOR-OPETTAJATOIMINNAN KEHITTÄMINEN (Perusopetus – OPH)

Opetushallitus on myöntänyt valtionavustusta kielten tutoropettajatoiminnan kehittämiseen. Hankkeen tavoitteena on tukea A1-kielen varhentamisen onnistumista alkuopetuksessa. Tutoropettaja toimii vertaistukena ja kouluttajana omassa kouluyhteisössään.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

3114 KIELISEIKKAILU – AKTIIVISEN JA LUOVAN LUKIOLAISEN LÄÄKE KAKSIKIELISYYTEEN (Lukio – Svenska kulturfonden)

Yhteistyössä Korsholm gymnasiumin kanssa. Tavoitteena on jakaa kokemuksia ruotsinkielisten nuorten kanssa ja sitä kautta tutustuttaa nuoria toistensa äidinkieleen ja kulttuuriin. Nyt saadun rahoituksen piti kattaa toiminnan vuoteen 2020, mutta koronatilanteen vuoksi vuonna 2020 pääsimme toteuttamaan lukiolla ainoastaan teemapäivän Ruotsalaisuuden päivänä. Rahoitukseen on saatu jatkoaikaa vuoden 2021 loppuun ja toiminta näillä näkymin tulee sijoittumaan syksyyn 2021 opintomatalla Hossaan.

3115 LUKIOUUDISTUKSEN TOIMEENPANO (Lukio – OPH)

Hankkeen tavoitteena on tukea lukion uuden opetussuunnitelman laatimista ja käyttöönoton suunnittelua. Lukion opetussuunnitelmatyö on edistynyt hankkeen mahdollistamana hyvin. Hankkeen kautta on järjestetty Kainuun lukiolle yhteisiä koulutustilaisuuksia esimerkiksi arviointiin, hyvinvointiin ja opiskelijoiden ohjaukseen liittyen. Lisäksi henkilöstö on päässyt hyödyntämään ainekohtaisia koulutuksia.

Hanke jatkuu toukokuun 2021 loppuun koronasta johtuvien viivästyksien vuoksi. Lukion uusi opetus-suunnitelma on tarkoitus saada lautakuntaan hyväksyttäväksi viimeistään huhtikuussa.

3118 NUORTEN TYÖPAJAN KEHITTÄMISTOIMINTA (Nuorisopalvelut - AVI)

Tavoitteena Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen

Rahoittajalle tehdään vuosittain selvitys tavoitteiden saavuttamisesta. Rahoitusta voi käyttää palkkoihin sekä pajanuorille suunnattuun toimintaan. Rahoituksella voidaan palkata kaksi työvalmentajaa ja startti-/yksilövalmentaja työpajalle. Kaikille pajalaisille järjestetään erilaista toimintaa sekä lyhytkursseja, jonka tavoitteena työttömyysjakson keskeyttäminen, elämänlaadun paraneminen ja jatkosuunnitelmien selkiinnyttäminen pajajakson jälkeiseen tulevaisuuteen.

Pajajakson aikana on tehty työkyvyn arviointia. Nuoria on kannustettu hakeutumaan koulutukseen ja työelämään.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

3119 ETSIVÄ NUORISOTYÖ (Nuorisopalvelut - OKM)

Hankerahoituskausi päättyi 18.9.2020 ja uudelle jatkohankkeelle avattiin uusi hankenumero 3127.

3120 NUORTEN EU-TAPAAMINEN (Nuorisopalvelut – Erasmus+)

Vuonna 2020 ei omaa EU-rahoitettua tapaamista. Mukana 2 hankkeessa, joiden toteutus siirtynyt tuleville vuosille.

3123 KAINUUN RASTIVIIKOT 2020 (Liikuntapalvelut – Suomussalmen kunta)

Koronan takia Kainuun Rastiviikko siirrettiin vuodelle 2021. Vuoden 2020 aikana tehtiin kartoitus- ja ratatöitä.

3124 HYPY TULEVAISUUTEEN (Kianta-Opisto - OPH)

Opetushallitus on myöntänyt 37953 euron liikkuvuusavustuksen opettajien kouluttautumiseen ja liikumiseen kansainvälisesti. Kianta-Opisto hallinnoi hanketta. Erasmus-hanke toteutetaan vuosina 2019-2022. Korona on viivästyttänyt hankkeen toteutusta.

3125 KAINUUN ARVIOINTITUTORIT (Perusopetus – OPH)

Opetushallitus on myöntänyt valtion erityisavustusta alueellisen tutoropettajatoiminnan laajentamiseen uusille alueille. Hankkeen yhteistyökumppaneita ovat Hyrynsalmen kunta, Kajaanin kaupunki, Kuhmon kaupunki, Puolangan kunta ja Ristijärven kunta. Hanketta koordinoi Oulun yliopiston Aikuis- ja täydennyskoulutuspalvelut (AIKOPA). **Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.**

3126 PEDATUTORIT (Perusopetus – OPH)

Opetushallitus on myöntänyt valtion erityisavustusta tutoropettajien toimintaan ja osaamisen kehittämiseen ja koulujen toimintakulttuurin kehittämiseen.

Hanketta ei aloitettu vuonna 2020 koronasta johtuen. Hankkeen toteuttaminen käynnistyy keväällä 2021.

3127 ETSIVÄ NUORISOTYÖ (Nuorisopalvelut - OKM)

Uusi hankekausi alkoi 19.9.2020 ja hankkeelle saatu valtion kohdeavustus etsivien nuorisotyöntekijöiden palkkaukseen.

Hankkeen tavoitteena on taata palvelujen saatavuus niille nuorille, joilla ei ole riittävä oma-aloitteisuutta hakeutua palvelujen piiriin tai tarvitsevat tukea palveluiden piirissä pysymiseen. Tavoitteena on parantaa nuorten arjenhallintataitoja ja valmiuksia hakeutua koulutukseen tai työelämään. Nuoret ovat hyväksyneet hyvin etsivän nuorisotyön palvelut. Tästä kertoo se, että nuoret itse hakeutuivat palvelun piiriin ja suosittelivat palvelua myös kavereilleen. Nuoria on pystytty tukemaan paremmin arjenhallintataidoissa sekä ohjattu nuoria esim. ammatinvalintaohjaukseen, päihdehoitoon tai sosiaalitoimen asiakkaaksi. Nuorille on tarjolla enemmän tukitoimia, yksilö- ja ryhmäohjausta.

Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

3128 SPOT-LIT HOSSA (Kulttuuripalvelut 2020-2021)

Hankkeen rahoittajana Kainuun liitto. Hankkeen tavoitteena järjestää kansainvälinen kirjallisuustapahtuma, Hossa Storytelling bootcamp, Hossassa vuonna 2021. Tuotekehitysraha on myönnetty kansainväliseen Spot-lit -hankkeeseen liittyen. Korona on viivästyttänyt hankkeen toteuttamista.

3129 KIANTA-OPISTON OPINTOSETELI (Kianta-opisto OPH)

Hankkeen rahoittajana opetushallitus. Kohderyhmään kuuluvien opintomaksujen korvaamiseen tai alentamiseen. Avustus vuosille 2020-2021. **Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.**

3130 ESI- JA PERUSOPETUKSEN TASA-ARVOA EDISTÄVÄT TOIMENPITEET 2020-2021 (Perusopetus – OKM)

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt valtion erityisavustusta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen, siihen liittyvien avustajien palkkaamiseen ja opetusryhmien muodostamiseen sekä alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan.

Hanke käynnistyy v. 2021 alussa.

3131 OIKEUS OPPIA 2020-2021 (Varhaiskasvatus - OKM)

Hanke käynnistyy v.2021 alussa.

3132 ESI- JA PERUSOPETUKSEN KORONATUKI 2020-2021 (Perusopetus – OKM)

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt valtionavustusta koronaviruksen aiheuttamista poikkeusoloista johtuvien vaikutusten tasoittamiseen, oppimiseen, oppilaanohjaukseen ja tukeen liittyvien ongelmien ehkäisemiseen ja oppimisen edellytysten parantamiseen esi- ja perusopetuksessa.

Toteutunut tavoitteen mukaisesti.

3133 VARHAISKASVATUKSEN KORONATUKI 2020-2021 (Varhaiskasvatus - OKM)

Hanke käynnistyi v.2021 alussa.

3134 LUKION KORONATUKI 2020-2021 (Lukio - OKM)

Hankkeen tarkoituksena on tukea etäopetusjakson aiheuttamia tieto- ja jaksamisvajetta. Syksyllä 2020 on pystytty opiskelijoille tarjoamaan tukiovetusta normaalia enemmän. Myös opinto-ohjauksen resursseja on pystytty lisäämään hankkeen kautta. Tämä on osoittautunut todella tarpeen. Yritimme syksyllä järjestää stressinhallintaan liittyen päivän, mutta jouduimme perumaan päivän, koska opiskelijat eivät kokeneet päivää tarpeelliseksi. Muutamme hieman konseptia ja tuomme suunnitelmat kaikkien talossa olevien opiskelijoiden päiväohjelmaan teemaviikolla keväällä 2021.

3135 DDCT (KA2) DIGITAALISEN OSAAMISEN VAHVISTAMINEN OPETTAJILLE (Kianta-opisto – ERASMUS)

Erasmus-hanke. Hankkeen hallinnoijana Volkshochschule der Stadt Selb. Hankkeen tavoitteena on digitaalisten oppimisympäristöjen ja -käytäntöjen kehittäminen. Hanke toteutetaan vuosina 2020-2022. Korona viivästyttänyt hankkeen toteuttamista.

3136 OPPIA (Kianta-opisto – OPH)

Hankkeen rahoittajana opetushallitus. Hankkeen hallinnoija Kajaanin kaupunki. Hankkeen tavoitteena on opettajien osaamisen vahvistaminen, kurssien sisältöjen suunnittelu, luentotarjonnan kehittäminen ja henkilöstön osaamisen lisääminen. Hankkeen toteutus vuosina 2019-2021.

3137 DIPAKKA (Kianta-opisto - OPH)

Hankkeen rahoittajana toimii Opetushallitus. Hankkeessa mukana ovat Suomussalmen, Hyrynsalmen, Paltamon ja Kajaanin kansalaisopistot. Hanketta hallinnoi Kaukametsä-opisto. Hankkeen tavoitteena on kouluttaa digiopastajia, jotka järjestävät kaikille avoimia neuvontatilaisuuksia. Hanke on aktiivisena vuodet 2020-2021. **Toteutunut tavoitteen mukaisesti.**

3138 KERHOTOIMINNAN TUKEMINEN 4 (Perusopetus – OPH)

Hankkeen tavoitteena on varmistaa laadukkaan ja monipuolisen koulun kerhotoiminnan jatkuminen ja kehittäminen Suomussalmen perusopetuksessa. Tavoitteena on aktiivinen erityisesti syrjäytymisuhan alla olevia oppilaita ja kuljetusoppilaita harrastustoimintaan. **Toteutetaan vuoden 2021 aikana)**

3139 KETTERÄ – (Kianta-opisto, Oulun kaupunki hallinnoi)

Hankkeen rahoittajana on opetushallitus. Hanketta hallinnoi Oulun kaupunki. Hankkeen tavoitteena on edistää pitkäjänteisesti vapaan sivistystyön toteutumista mahdollisimman tasalaatuisesti.

3140 Puolen Suomen monisivistyspalvelujen kehittämishanke (PSMK) – (Kianta-opisto, Oulun kaupunki hallinnoi)

Hankkeen rahoittajana opetushallitus. Hanketta hallinnoi Oulun kaupunki. Hankkeen tavoitteena on tuottaa tietoa opistojen järjestämästä taiteen perusopetuksesta ja alle 16-vuotiaiden taito- ja taideaineiden opetuksesta. Hankkeen toteutus vuosina 2020-2021.

3141 SUOMUSSLAMI-KUHMO KULTTUURIN KEHITTÄMINEN 2021 (Kulttuuripalvelut - OKM)

Hankkeen rahoittajana Opetus- ja kulttuuriministeriö. Hankkeen tavoitteena kulttuuripalveluiden saataavuuden ja saavutettavuuden parantaminen. Toimenpiteet pitävät sisällään kulttuurin ja taiteen viemistä ihmisten päivittäiseen elinympäristöön. Hankkeen toteutuksessa hyödynnetään maakunnan ammattitaiteilijoita. **Toteutusvuosi 2021.**

3142 Kianta-OPISTON POIKKEUSOLOJEN AVUSTUS (Kianta-opisto – OPH)

Hankkeen rahoittajana opetushallitus. Avustus on myönnetty poikkeusoloista aiheutuvien opiskelijamaksujen sekä maksullisen palvelutoiminnan tulomenetysten korvaamiseksi. Avustus kohdennettu vuodelle 2020. **Toteutunut tavoitteen mukaisesti.**

3143 KAINUUN HARRASTAMISEN MALLI (Perusopetus – AVI)

Kajaanin kaupunki on saanut yhdessä Sotkamon, Suomussalmen ja Hyrynsalmen kuntien kanssa valtion erityisavustusta Suomen mallin harrastetoiminnan järjestämiseen keväälle 2021. Hankkeen tavoitteena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus aidosti mieluisaan ja maksuttomaan harrastukseen koulupäivän yhteydessä ja koulujen tiloissa. Avustuksen on myöntänyt Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (PSAVI) ja sitä koordinoi Kajaanin kaupunki.

Hanke käynnistyi vuoden 2021 alussa.

3144 SEIKKAILUTAIDETTA KAINUUSSA (Varhaiskasvatus – OPH)

Kainuun alueen varhaiskasvatuksen yhteishanke, jota Kajaani hallinnoi. Hankkeen rahoittajana Opetushallitus. **Hanke käynnistyi vuoden 2021 alussa.**

3145 DIDIKA – Dialogia digitaalisesti Kainuussa (Perusopetus – OPH)

Opetushallitus on myöntänyt Kajaanin kaupungille valtion erityisavustusta innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen esi- ja perusopetuksessa 2020. Hankkeeseen osallistuvat Kainuun kunnat. Hanketta koordinoi Oulun yliopiston Aikuis- ja täydennyskoulutuspalvelut (AIKOPA).

Hanke käynnistyi vuoden 2021 alussa.

VARHAISKASVATUS

VARHAISKASVATUS	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	296 685,90	223 000,00	223 000,00	201 113,13	90,19	21 886,87
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 884 841,81	-2 897 948,52	-2 897 948,52	-2 696 884,72	93,06	-201 063,80
TOIMINTAKATE	-2 588 155,91	-2 674 948,52	-2 674 948,52	-2 495 771,59	93,30	-179 176,93
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-71 694,53					
TUOSLASKELMA	-2 659 850,44	-2 674 948,52	-2 674 948,52	-2 495 771,59	93,30	-179 176,93

Tehtävä

Laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestäminen varhaiskasvatusikäisille lapsille.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan toimenpiteet tukevat myönteistä väestökehitystä	Lapsella on oikeus saada suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatus- ja opetusta ja hoitoa, jossa painottuu erikokoisesti pedagogiikka. Lakisääteinen kotihoidontuki.	Asiakastyytyväisyysmittaus ArviD (kahden vuoden välein). Henkilöstökysely/ArviD	Varhaiskasvatusta järjestetään siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa on tarvetta sekä päiväkodissa, että perhepäivähoitossa. Toteutuminen: <i>Varhaiskasvatus on toteutunut siinä laajuudessa kuin on ollut tarve. Uusi ryhmä perustettu Hakakadulle syyskuussa 2020.</i> Vaihtoehto perheille. Toteutuminen: <i>kotihoidon tuen käyttö pienentynyt tuen piirissä keskimäärin. 30 perhettä/kk.</i>
Kunta tekee aktiivisesti yhteistyötä kansainvälisesti ja yli kuntarajojen.	Kiinteä yhteistyö Kainuun alueen kuntien välillä.	Yhteistyön laajuus	Yhteiset linjaukset varhaiskasvatuksessa. Yhteiset varhaiskasvatushjelmat. Yhteiset koulutukset. Toteutuminen: <i>Yhteydenpito säännöllistä Teams-kokousten muodossa. Yhteisiä tapauksia ja koulutuksia ei ole ollut koronasta johtuen.</i>
Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomusalmen saatavuus paranee kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä kehittämällä	Tulkkauksen palveluiden käyttö; tiedottamisessa ja yhteisissä keskusteluissa.		Pakolaisperheiden varhaiskasvatuksen tarpeeseen vastaaminen. Toteutuminen: <i>syksyllä 2020 varhaiskasvatukseen saapui 4 lasta ja heidän tarpeisiinsa on voitu vastata hyvin. Yhteistyö perheiden kanssa on toiminut ja olemme saaneet riittävästi tulkkauksen palvelusta apua. Tiedotteet on laadittu perheille omalla äidinkielellä sekä pidetty yhteinen iltatapaaminen päiväkodilla.</i>
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä	Mobiilikirjaus: hoitoaikojen ilmoittaminen sähköisesti/hoitoaikojen seuranta. Tuntiperusteinen vahaiskasvatusmaksu. Henkilöstön mobiilikirjaus.	Säännöllinen seuranta, ongelmiin puuttaminen nopeasti ja niiden korjaaminen.	Sujuvat käytännöt sähköisessä järjestelmässä, vähentää käsin tehtävää kirjausta. Toteutuminen: <i>välillä järjestelmä ei ole toiminut teknisten ongelmien vuoksi. Ongelmia on pyritty ratkaisemaan nopeasti. Nepton-</i>

			<i>työvuorosuunnittelussa on ollut isoja ongelmia ja sen toimimattomuus on aiheuttanut runsaasti lisätyötä varhaiskasvatuksen hallintohenkilöstölle.</i>
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Lakisääteinen henkilöstö. Tavoitteellinen koulutus-suunnitelma/hlö. Uuden varhaiskasvatus-suunnitelman toteuttaminen. Kehityskeskustelut. Tiloista huolehtiminen, tilojen muuntaminen tarpeen mukaan.	Henkilöstökyselyt /ArviD/ kerran kahdessa vuodessa. Kasvatuksen, ohjauksen ja opetuksen uudistuminen. Keskustelujen kattavuus. Työhyvinvointi.	Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö. Toteutuminen: <i>Henkilöstön saaminen sijaistuuksiin on ollut vaikeaa. Vaikuttanut mm. henkilöstön työssä jaksamiseen.</i> Koulutuspäivät 3 pv/hlö/toimintakausi. Toteutuminen: <i>Koulutukset osallistuttu Teamsin kautta henkilön oman toiveen ja tarjolla olevan ammatillisen koulutuksen tarpeen mukaan.</i> Uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto; pedagogiikan korostaminen. Toteutuminen: <i>Uusia käytäntöjä on otettu käyttöön, toimintaa suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään.</i> Kaikki ovat osallistuneet kehityskeskusteluun 1 krt/vuosi. Toteutuminen: <i>Keskustelut käyty liittyen lähinnä työnvaativuuden arviointiin liittyen. Tehtävänkuvat on uudistettu ja käyty henkilökunnan kanssa läpi.</i> Asialliset ja toiminnalliset työskentelytilat. Toteutuminen: <i>Mahdollisista ongelmista on raportoitu tekniselle puolelle ja korjaavia asioita on tehty.</i>

Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa	Talousarvion seuranta, varhaiskasvatuksen sopeuttaminen vähenevään lapsimäärään.	Seuranta	Talousarviossa pysyminen. Toteutuminen: ☺
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat	Toimivat mobiililaitteet ja niiden hyödyntäminen arjen toiminnoissa.	Ohjelmistojen tehokas käyttö sekä toimivuus.	Käsin tehtävän työn väheneminen, työnäköksen käyttäminen tehokkaammin.

			Toteutuminen: Toimivuudessa on ollut välillä ongelmia.
Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Toiminnan suunnittelu otetaan huomioon yksilöllisesti lapsen kehityksen ja oppimisen tarpeet. Säännölliset palaverit eri yhteistyötahojen kanssa, nopea huolen puheeksi ottaminen. Erityislastentarhanopettajan konsultointi eri päiväkotiryhmiin ja perhepäivähoitoon sekä esiopetukseen.	Jokaiselle lapselle laadittu oma varhaiskasvatussuunnitelma, säännöllinen dokumentointi ja arviointi.	Lapsi saa sitä varhaiskasvatusta, jota hän tarvitsee kehittyäkseen ja oppiakseen, tavoitteena hyvinvoiva lapsi. Moniammatillisen yhteistyön toimivuus. Perheiden tukeminen heidän kasvatustyössään. Toteutuminen: VA-SU tehty 100 %. Lasten ja perheiden hyvinvointia on seurattu herkällä korvalla (korona) ja mahdollisiin epäkohtiin ja tuen tarpeisiin on pyritty tarttumaan mahdollisimman pian ja tarjoamaan tukitoimia moniammatillisesti eri yhteistyötahojen kanssa.
Monikulttuurisuus on kuntamme rikkaus.	Luodaan uusia toimintatapoja työskennellä monikulttuurisessa ympäristössä. Koulutukset.	Arviointi toteutumisesta.	Kulttuurinen moninaisuus nähdään voimavarana. Toteutuminen: eri kulttuuritaustoista tulevat nähdään rikkautena ja arvoja ja arvostusta pyrimme välittämään päivittäisissä tilanteissa.

Perustelut/Toiminta

Varhaiskasvatusta määrittelee Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaan paikalliset ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan ja miten varhaiskasvatusta toteutetaan. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden laatimista ohjaa erityisesti varhaiskasvatustalaki (1.9.2018), jossa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen sekä varhaiskasvatuksen tavoitteista. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Huoltajilla on ensisijaisesti vastuu lasten kasvatuksesta. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista. OPH:n rahoittamia varhaiskasvatuksen hankkeita haetaan aktiivisesti.

Vastuuhenkilöt:

Varhaiskasvatuksen johtaja Jaana Heikkinen
Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja Birgitta Vikholm

puh. 044 568 4321
puh. 044 777 3189

VARHAISKASVATUS	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	41,5	48,5	45,8	43,8	43,8
Henkilöstömenot, €/asukas	215,00	233,65	247,55	263,23	239,52
Toimintakulut, €/asukas	351,17	360,93	373,39	382,82	355,09
Toimintakate/asukas	311,49	326,33	334,99	353,37	328,61

PERUSOPETUS

PERUSOPETUS	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	488 961,88	375 700,00	375 700,00	565 757,69	150,59	-190 057,69
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 113 084,79	-7 854 922,88	-7 854 922,88	-7 672 423,00	97,68	-182 499,88
TOIMINTAKATE	-7 624 122,91	-7 479 222,88	-7 479 222,88	-7 106 665,31	95,02	-372 557,57
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-53 522,04	-34 240,00	-34 240,00	-34 240,28	100,00	0,28
TULOSLASKELMA	-7 677 644,95	-7 513 462,88	-7 513 462,88	-7 140 905,59	95,04	-372 557,29

Tehtävä

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta esi- ja perusopetusta. Perusopetus antaa elämässä tarpeelliset tiedot ja taidot sekä tukee oppilaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Opetusta tarjotaan turvallisessa oppimisympäristössä.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan johtamista ja toimintaa uudistetaan digitaalisuutta hyödyntämällä	Opetusteknologiaa hyödynnetään opetuksessa ja johtamisessa laajasti	Taitotaso Riittävä laitekanta ja toimivat verkot Toimivat ICT-tukipalvelut	Henkilökunnan ja oppilaiden taitotaso on tasolla hyvä 1 tietokone tai tabletti/oppilas Tutoropettajat toimivat jokaisella koululla. Oppilasagentti toimintaa Ruukinkankaan koululla. Riittävästi ICT-tukea saatavissa teknisissä haasteissa. Toteutuminen <i>Laitekanta tavoitteessa. Koulut lainasivat etäopetusjaksolla ICT-laitteita oppilaiden käyttöön. Tutoropettajat kouluttivat opettajia ja koulunkäynninohjaajia etäopetuksen toteuttamiseen. Koulujen tekninen ICT-tuki toiminut hyvin.</i>
Kunta tekee aktiivista yhteistyötä kansainvälisesti ja yli kuntarajojen	Kouluilla on kansainvälisiä hankkeita ja ystävyyskoulu-toimintaa. Hankeyhteistyö Kainuun kuntien kanssa	Hankkeiden määrä. Toiminnan määrä ja laatu Hankkeiden määrä ja vaikuttavuus	1 hanke /lukuvuosi 1 vierailu/lukuvuosi 2 hanketta/vuosi Yhteiset VESO-koulutukset Toteutuminen <i>Perusopetuksen kansainvälisen hankkeen toteuttaminen keskeytyi koronan vuoksi. Hankkeelle saatiin jatkoaikaa. Opettajien koulutusyhteistyö sujui hyvin. Koulutusta ja toimintaa toteutettiin verkon välityksellä. Lähiopetusta ei voitu järjestää koronaepidemian vuoksi.</i>

Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	<p>Sopeutetaan opetusta ja tukipalveluja vähenevään oppilasmäärään</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. luokanopettajan virka vähenee 1.8.2020 alkaen - Yläluokkien 7. luokalla 1.8.2020 alkaen kolme perusopetusryhmää aiemman neljän sijaan. 	Nettokustannus /oppilas	<p>Opetuskustannukset valtakunnallisessa keskitasossa.</p> <p>Henkilöstön vähentäminen tapahtuu eläköitymisen kautta.</p> <p>Toteutuminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. luokanopettajan virka väheni 1.8.2020 2. Yläluokkien 7. luokalla 1.8.2020 alkaen kolme perusopetusryhmää aiemman neljän sijaan.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	<p>Onnistunut rekrytointi</p> <p>Täydennyskoulutus</p> <p>Työnohjausta tarjolla.</p> <p>Kehityskeskustelut</p>	<p>Kelpoisuus ja osaaminen</p> <p>Täydennyskoulutuksen määrä</p> <p>Työnohjauksen vaikuttavuus</p> <p>Keskustelujen kattavuus</p>	<p>Koko henkilöstöllä on muodollinen kelpoisuus tehtävään.</p> <p>Koulutuspäiviä 3/opettaja (sisältää sekä VESO että KiKy koulutuksen)</p> <p>Palaute vaikuttavuudesta tasolla hyvä</p> <p>Kaikki ovat osallistuneet kehityskeskusteluihin 1 kerta /vuosi</p> <p>Toteutuminen</p> <p>Pääosa opettajista muodollisesti kelpoisia. Eri-tyisopettajan, kielten tuntiopettajan tehtävään ja yläluokkien resursiopettajan tehtävään ei saatu rekrytoitua kelpoista opettajaa.</p> <p>Opettajien VESO-koulutus toteutettiin pääosin verkon välityksellä. Etäopetustyökalujen käyttöön saatiin koulutusta omalla työpaikalla. Työnohjauksen palaute tasolla hyvä. Kehityskeskustelut eivät toteutuneet perusopetuksessa tavoitteen mukaisesti.</p>

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan palvelut järjest-	Uusi koulu:	Opetuksen, opiskelun ja	Työ etenee suunnitel-

<p>tään asiakas-lähtöisesti</p>	<p>toimintakulttuurin ja opetuksen uudistaminen.</p> <p>Uudistetaan lisäopetuksen opetussuunnitelma</p> <p>Kiusaamisen vastainen toimintakulttuuri</p> <p>Laadukas oppilashuoltotyö</p> <p>Toimiva yhteistyö kodin ja koulun välillä</p>	<p>oppimisympäristöjen uudistuminen</p> <p>Lisäopetuksen opetussuunnitelma valmis.</p> <p>Kiusaamisen väheneminen</p> <p>Oppilaat saavat tarvitsemansa oppilashuoltopalvelut viivytyksettä</p> <p>Huoltajien tapaamiset</p> <p>Yhteistyöryhmien toimivuus</p> <p>Wilma-viestinnässä onnistuminen</p>	<p>mallisesti kohti uutta koulua.</p> <p>Opetussuunnitelma valmis käyttöön otettavaksi 1.8.2020.</p> <p>KIVA-toimintaa kaikilla kouluilla. Kiusaamistilanteiden selvittäminen välittömästi.</p> <p>Palveluja on saatavissa riittävästi ja lakisääteisessä aikataulussa.</p> <p>Huoltajille tarjotaan mahdollisuus joka vuosi henkilökohtaiseen tapaamiseen luokanopettajan tai luokanvalvojan kanssa</p> <p>Säännölliset kokoontumiset</p> <p>Riittävä yhteydenpito. Myös positiivista palautetta säännöllisesti.</p> <p>Toteutuminen <i>Ruukinkankaan koulun toimintakulttuurin uudistamiseen tähtäävä hanke alkaa v.2021 alussa ja kestää vuoden 2021 loppuun saakka.</i></p> <p><i>Lisäopetuksen opetussuunnitelma valmistui keväällä 2020.</i></p> <p><i>Oppilashuoltopalvelut toteutuivat suunnitellusti ja resursseja oli tarjolla riittävästi. Koulupsykologipalveluja oli edelleen tarjolla rajoitetusti. Huoltajille tarjottiin mahdollisuus tapaamiseen verkon välityksellä. Syksyllä oli mahdollisuus myös henkilökohtaiseen tapaamiseen korona-rajoitusten helpottaessa.</i></p> <p><i>Kaikilla kouluilla toimi yhteisölliseen oppilashuoltoon paneutuva oppilashuoltoryhmä. Kouluilla toimivat kiva-koordinaattorit ja koulun</i></p>
---------------------------------	--	--	--

			henkilöstö tekivät kiusaamista ennaltaehkäisevää työtä ja selvittivät ilmi tulleita kiusaamistapauksia.
--	--	--	---

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuri-toiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta	Suomussalmen luontoa, historiaa ja kulttuuria tutkitaan ja opiskellaan eri ikäkausina koko perusopetuksen ajan	Oppilaiden kotiseututietämys ja asenne omaan kotiseutuun Oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa käytetään kotiseudun luonto-, kulttuuri-, ja historia aihekokonaisuuksia	<i>Oppilailla vahvat juuret ja terve itsetunto</i> <i>Oppimiskokonaisuuksien toteutuminen eri luokkasteilla</i> Toteutuminen <i>Karhulanvaaralla oli lv. 2019-2020 MOK-teemana vesi (koko koulu mukana). Syksyn ja talven aikana käsiteltiin vettä eri näkökulmista. Mukana oli Suomussalmen käsittelyä ensimmäisistä asukkaista vesistöjen rannoilla, muinaisista löydöistä ympäri Suomussalmea, tervanpoltton merkityksestä ja siitä miten se tapahtui, rautamalmin nostamisesta ja vesivoiman rakentamisesta ja vesien virkistyskäytöstä. Erityisesti Ståhlberg ja Karhulanvaaran historia eri aikakausina käsitellään vuosittain. Alaluokilla paikallista luontoa hyödynnetään eri oppitunneilla paljon. Ympäristöopin tunneilla luokat tekevät luontoretkiä, kesäisin 4. ja 5. luokan oppilaat keräävät tai kuvaavat kasvion paikallisista kasveista. Eri luokat poimivat marjoja. Liikuntatunneilla liikutaan lähiympäristössä suunnistaen, hiihtäen, lumikenkäillen ja pelaten eri pelejä/leikkejä piha-alueella ja metsissä.</i> <i>Yhteiskuntaopin tunneilla (4. ja 6.lk) seurataan paikallisia uutisia ja ajankohtaisia aiheita Suomussalmella. Yläluokilla yhteiskuntaopissa tutustutaan kunnan toimintaan vaikuttamiseen, päätöksente-</i>

			<p>koon ja paikallisiin yrityksiin.</p> <p>Yläluokilla lähiluontoa hyödynnetään biologian ja maantieteen opiskelussa (esim. Taivalalasen lampi). 7. luokan historiassa ovat esillä Ämmän ruukin historia sekä asutushistoria ja 8. luokan historiassa Raatteentien tapahtumat. Ilmari Kiannon Punainen viiva luetaan ja Kalevalaa käsitellään äidinkielen tunneilla. Kotitalouden tunneilla valmistetaan perinneruokia esim. teoksia.</p> <p>Koronarajoitteiden vuoksi retkiä ei tehty eikä vierailijoita voitu ottaa kouluille.</p>
--	--	--	--

Toteutuminen/Toiminta

Syksyllä 2020 Karhulanvaaran alaluokilla oli 139 oppilasta, Ruukinkankaan alaluokilla (Alvarissa) 222 oppilasta ja Ruukinkankaan yläluokilla 208 oppilasta. Ruukinkankaan koulun esioppilaat (44oppilasta) opiskelivat päiväkodin ja Hakatalon tiloissa. Valmistavan opetuksen ryhmiä oli kevätlukukaudella kaksi ryhmää ja syksyllä yksi ryhmä, jossa oli 3 oppilasta. Elokuussa 2020 käynnistyi aikuisten perusopetuksen opetus Ruukinkankaan koulussa. Ryhmässä aloitti 12 oppilasta. Aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelma valmisteltiin kevään 2020 aikana.

Uuden koulun tila- ja pihasuunnitteluun osallistuttiin tuomalla eri henkilöstöryhmien käyttäjänäkökulma prosessiin. Suunnittelua tehtiin kokovuoden 2020 ajan.

Tavoitteena oli uudistaa opetusta ja toimintakulttuuria kaikissa perusopetuksen yksiköissä:

- koulujen toimintakulttuurin kehittäminen ja oppimisympäristöjen monipuolistaminen
- oppilaiden laaja-alaisen osaamisen kehittäminen ja oppimiskokonaisuudet
- ICT-aidot, sosiaaliset taidot, työelämätaidot ja elämänhallintataidot

Koronaepidemia johti siihen, ettei opetuksen kehittämistoimia voitu viedä eteenpäin suunnitellusti. Oppilaiden ICT-aidot ja itsenäisen työskentelyn taidot vahvistuivat etäopetusjaksolla. Kyselyssä paljastui, että jokaisella luokalla oli keskimäärin kaksi oppilasta, joiden oppiminen kärsi etäopetusjaksosta huomattavasti. Myös muilla oppilailla oli erilaisia vaikeuksia opiskelun sujumisessa. Muutama oppilas hyötyi rauhallisesta kotiympäristöstä etäkoulujaksolla.

Kainuun soten kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä lasten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Haettiin aktiivisesti hankerahoitusta toiminnan kehittämiseen ja koronasta aiheutuneisiin oppimisvajeiden paikkaamiseen.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Sirpa Mikkonen

puh. 044 523 4020

Ruukinkankaan koulun rehtori Heli Manninen

puh. 044 777 3050

PERUSOPETUS	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	83	80	68	68,6	67,6
Henkilöstömenot, €/asukas	553,09	554,65	553,62	549,91	550,13
Toimintakulut, €/asukas	957,15	1056,76	1039,77	1037,64	1010,19
Toimintakate/asukas	904,20	999,23	978,73	988,01	935,70
Oppilaita 20.9., kpl	656	633	605	591	621
'- joista esikoululaisia, kpl	58	62	66	57	60
'- joista aikuisten perusopetuksessa					12

LUKIOKOULUTUS

LUKIO-OPETUS	TP	TA	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Toteuma	TA2020 -
	2019	2020	2020	01-12/2020	TA:sta %	Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	31 565,42	30 400,00	30 400,00	42 232,69	138,92	-11 832,69
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 086 518,95	-1 079 511,37	-1 079 511,37	-1 056 615,90	97,88	-22 895,47
TOIMINTAKATE	-1 054 953,53	-1 049 111,37	-1 049 111,37	-1 014 383,21	96,69	-34 728,16
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 471,88	-10 056,00	-10 056,00	-16 799,51	167,06	6 743,51
TULOSLASKELMA	-1 075 425,41	-1 059 167,37	-1 059 167,37	-1 031 182,72	97,36	-27 984,65

Tehtävä

Suomussalmen lukio tarjoaa laadukkaan ja monipuolisen yleissivistävän koulutuksen edistykellisen ja teknologiataidoiltaan ajan tasalla olevan ammattitaitoisen henkilöstön opastuksella turvallisessa ympäristössä. (Toiminta-ajatus 2019–2020)

Päämäärä: Suomussalmi rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan toimenpiteet tukevat myönteistä väestönkehitystä	Toisen asteen oppilaitoksen olemassaolo lisää kunnan vetovoimaisuutta - Lukion vetovoimaisuuden ylläpitäminen	Kurssitarjontaa vs. valtakunnan keskimääräinen Suhteellinen lukioon hakeutumisosuus	Lukion monipuolinen kurssitarjonta (reaali, vieraat kielet) yli 45 % Toteutunut, ikäluokasta haki meidän lukioomme 46%.
Kunnan toimintaa uudistetaan uutta teknologiaa hyödyntämällä	Käytössä ajantasainen teknologia. Monipuolinen ja laaja TVT-laitteiden ja järjestelmien käyttö Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään talossa olevaa tietotaitoa myös muiden yksiköiden hyväksi.	Henkilöstön taitotaso, laitteiston toimivuus, käytettävät ohjelmat	Laitteistojen ja ohjelmistojen pitkä elinkaari ja korkea käyttöaste, henkilöstö osaa käyttää monipuolisesti laitteita ja ohjelmistoja (vertaistuki ja henkilökohtainen ohjaaminen) Toteutunut
Parannetaan olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä	Yrityskurssi tarjoaa paikallisille yrityksille someopastuksen.	Opastettujen yritysten lkm	Vähintään 10 kpl Koronan vuoksi siirtyi
Aktiivinen yhteistyö yli kuntarajojen	Etäopetus – filiaalitoiminta (Paltamo ja Puolanka) Etäopetusyhteistyön luominen muihin lukioihin Ystävyysskoulutoiminta	Etäkurssien määrä Etäopetuspaikkojen määrä Tapaamisten lukumäärä	Vähintään 10 kpl Toteutui 19kpl Vähintään 2 kpl Toteutunut Vähintään kerran lukuvuodessa Koronan takia peruuntui
Päämäärä: Toteutamme tarkan euron taloudenpitoa innovatiivisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa	Pysytään annetussa talousraamissa - opetusryhmät pidetään kohtuullisen kokoisena - Kumppanuuslukio-mallin toiminnan jatkuminen, yhteistyö perusopetuksen kanssa (tilat ja opettajat) - Muiden yhteistyökump-		Opetuslähtöisesti kohdennetut resurssit (kuntarahan osuus kokonaisuuden kannalta riittävä, jotta avaintulokset voidaan saavuttaa) Toteutunut Opetusryhmien keskiko-ko järkevä Yhteinen kurssitarjotin

	paneiden hankkiminen (etäopetus)		(etäopetuksen järjestämiseksi)
	Henkilöstörakenne vastaa palvelurakennetta	Henkilöstön mitoitus ja työn kuormittavuus	Toteutunut Riittävä henkilöstö, jolla sopiva työn kuormitus. Energiaa jää vielä toiminnan kehittämiseen.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu mutkattomasti ja turvallisesti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomussalmen saavutettavuus paranee kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä parantamalla	Tiivis yhteistyö Venäjälle Luonnonpuisto ja Kalevalan keskikoulu Kansainvälisyyskasvatus Yhteistyö Mustasaaren lukion kanssa	Yhteistyön laatu	Toimiva yhteistyö Koronan vuoksi ollut vähäistä.
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Ammattitaitoinen henkilöstö Hyvinvoiva henkilöstö Kehityskeskustelut	Täydennyskoulutuksen määrä Työhyvinvointikyselyt, työterveyshuollon palvelujen saatavuus ja käyttö, työpoissaolot Käytyjen kehityskeskustelujen lukumäärä / prosentuaalinen osuus henkilöstöstä	Kolme koulutuspäivää vuodessa Toteutunut Hyvä työilmapiiri ja jakaminen, ja vastuiden jakaminen tasaisesti, mahdollisimman vähän poissaoloja Muutoin toteutunut, mutta jaksaminen ollut koetuksella koronan vuoksi. Koko henkilöstö osallistuu kerran vuodessa 2. vuoden sisällä kaikki osallistuneet vähintään kerran. Korona vaikuttanut.

Päämäärä: Ketään ei jätetä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan järjestöjen aktiivinen kumppanuus tukee palvelujen kehittämistä	Lukion yhteistyö paikallisten järjestöjen kanssa mm. vierailut oppitunneilla tai aamunavauksissa, teemaopinnoissa, teemapäivät	Yhteistyökumppanien lkm Vierailujen lkm	10-20 vuosittain Toteutunut n. 20 10-20 vuosittain Toteutunut n. 20
Kunnan palvelujen järjestämisessä otetaan eri asiakasryhmien erityistarpeet	Toimivat opiskelijapolut Opiskeluhuollon tasokkuus	Toimivat opetusjärjestelyt, suunnittelu ja ohjaus. Itsenäisten suoritusten lkm Keskeytykset. Opiskeluhuollon suunnitelman toimivuus, opiskelijoiden poissaolot, kasvatustieteiden tutkimusten ja	Lukio läpi kolmessa vuodessa Mahdollisuus mm. vieraiden kielten opiskeluun Toteutunut n. 20 Itsenäisten kurssien lkm alle 1 % Toteutunut Negatiivisten keskeytysten lkm alle 1 % lukuvuodessa. 0% Poissaolojen määrä saadaan pienentymään, rangaistuksia ei tarvitsisi antaa, henkilöstön tavoit-

Kunnan palvelujen järjestämisessä otetaan eri asiakasryhmien erityistarpeet	Hyvät valmiudet jatko-opintoihin korkeasteelle Kunnan nuorisovaltuusto Opiskelijoiden ja huoltajien tyytyväisyys lukio-koulutuksen laatuun ja järjestämiseen Asuntomahdollisuus pitkämatkalaisille (ei sosiaalisin perustein)	kirjallisten varoitusten määrät, opiskeluhuollon henkilöstön tavoitettavuus Jatko-opintoihin sijoittuminen Lukiolta edustus Mitattava palaute – kyselyt huoltajille ja opiskelijoille Mahdollisuus toisen asteen opintoihin Suomussalmella	tettavuus suunnitelman mukainen Kirjallisia varoituksia 4 kpl plagioinnista tai vilpistä. Jatko-opintoihin sijoittuminen valtakunnan keskitason mukaisesti. Toteutunut Vähintään 1 edustaja 5 kpl Positiivinen palaute Toteutunut Toimiva ja turvallinen asuminen Asuntolatoiminta päätynyt syksystä 2021 alkaen Laaja ja monipuolinen kulttuurituntemus Toteutunut
Monikulttuurisuus on kunnan voimavara	Kulttuurikasvatus – eri kulttuurien ymmärrys	Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen	
Päämäärä: Suomussalmella on elämä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon kanssa, sen rytmissä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kulttuuritoiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta	Luonto/Kulttuuriaiheiset opintomatkat – yhteistyökumppaneiden kanssa	Järjestetyt opintomatkat	Opiskelijoilla tarjolla vähintään kerran lukuvuodessa -> mahdollisuus osallistua vähintään kerran opintojen aikana vähintään yhdelle opintomatkalle Epävarmaa toteutuuko koronan vuoksi.

Perustelut/Toiminta:

Opetuksessa tarjoamme kaikki valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit sekä koulukohtaisina soveltavina kursseina mm. tukikursseja lukion alussa ja kertauskursseja ennen ylioppilaskirjoituksia. Lukiossamme ei ole keskiarvorajaa ja olemme paikkakunnan ainoa 2. asteen oppilaitos. Opiskelija-aines on hyvin heterogeenistä ja siksi koulumme tarjoamat tukitoimet ovat välttämättömiä opiskelijoiden etenemisen kannalta.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit toteutetaan opiskelijoiden valintojen ja talousarvion sallimissa rajoissa. Valtakunnallisten pakollisten ja syventävien kurssien kohdalla teemme yhteistyötä kumppanuuslukioiden (filiaali-verkosto) kanssa menojen tasapainottamiseksi. Tällä olemme pystyneet takaamaan laajan kielitarjontamme (saksa, ranska ja venäjä) sekä reaaliaineiden laajan tarjonnan.

Filiaaliyhteistyön kautta opettajien kurssien lukumäärä on pienenemässä vuosi vuodelta. Uuden teknologian helppokäyttöisyys ja tarvittavan laitteiston keveys (Skype/Teams) mahdollistaa yhteistyöverkoston laajentamisen.

Opiskelu lukiossamme tapahtuu lähiopetuksena. Opiskelun ja opetuksen tukena käytetään monipuolisesti sähköisiä oppimisympäristöjä ja ohjelmistoja. Näin opiskelijoille syntyy vankka tietotekninen pohja sähköisiä kokeita ja ylioppilaskirjoituksia ajatellen.

Lukuvuoden aikana aloitamme jälleen opetussuunnitelma työn yhdessä henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa. Uusi opetussuunnitelma astuu voimaan syksyllä 2021.

Pyrimme tuomaan esille toimintaamme sosiaalisessa mediassa, paikallislehdessä sekä katukuvassa, ja näin tuomaan lukiomaailmaa tutummaksi alueella. Tällä toivomme olevan positiivisen vaikutuksen opiskelijakehitykseen. Teemme tiivistä yhteistyötä eri yritysten, järjestöjen ja yhteisöjen kanssa unohtamatta kuitenkin

perustehtäväämme yleissivistävänä oppilaitoksena, jonka toimintaa ohjaa tiukasti valtakunnallinen opetus-suunnitelma.

Opiskelijoita lukiossa on tällä hetkellä 119. Pienenevät ikäluokat tulevat vaikuttamaan tulevaisuudessa opiskelijamääräämme, vaikka tänä vuonna laskua ei vielä paljoa näy.

Suomussalmen lukion motto:” The best basis for the future”

Vastuuhenkilöt:

rehtori Julia Pohjanoja-Kela, julia.pohjanoja-kela@edu.suomussalmi.fi puh. 044-5710 264

LUKIOKOULUTUS	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	12,2	11,6	11,7	11,1	10,4
Henkilöstömenot, €/asukas	94,29	94,01	103,40	102,88	105,94
Toimintakulut, €/asukas	131,80	134,36	140,70	142,60	139,12
Toimintakate/asukas	127,87	125,36	136,62	138,59	133,56
Opiskelijoita 20.9.	115	115	119	119	106
Valtionosuus €/oppilas	8531,76	8218,88	7458,74	7864,87	7864,87

KIANTA-OPISTO

KIANTA-OPISTO	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	117 634,35	87 940,00	87 940,00	144 847,17	164,71	-56 907,17
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-604 352,14	-640 870,44	-640 870,44	-608 578,64	94,96	-32 291,80
TOIMINTAKATE	-486 717,79	-552 930,44	-552 930,44	-463 731,47	83,87	-89 198,97
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 155,55			-6 933,36		6 933,36
TUOSLASKELMA	-487 873,34	-552 930,44	-552 930,44	-470 664,83	85,12	-82 265,61

Tehtävä

Kianta-Opisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii elinikäisen oppimisen periaatteella tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuuksia oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä elinvoiman ja hyvinvoinnin vahvistamiselle. Kianta-Opisto edistää aktiivista kansalaisuutta järjestämällä kädentaitojen, liikunnan, musiikin, taideaineiden sekä yhteiskunnallisten aineiden opetusta kaikenikäisille. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa sivistystä ja alueen kulttuuria.

Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksen mukaisesti (investoiden).			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat	Kustannustehokas suunnittelu sekä koulutusten ja kurssien kustannusten hallinta	Kurssikustannusten seuranta: - valtion osuustunnit/ muut kurssitunnit - kurssien määrä/ muut kurssit - toimintamenojen jakautuminen.	Kianta-Opiston toiminnassa tavoitellaan kestäviä kustannusrakenteita. Kustannusten kehittymistä peilataan myönnettyihin valtion osuustuntien määrään. Toteutumisen: Valtionosuustunteja toteutunut 5351,73 tuntia. Muita tunteja 586,77 tuntia. Valtionosuuskursseja 250 kpl, muita kursseja 52 kpl. Koronaepidemia on vaikuttanut osaltaan kurssien toteutumiseen ja opiston muuhun toimintaan vuoden aikana. Toukokuusta 2020 alkaen Kianta-Opisto on tuottanut

			<i>myyntipalveluna Hyrynsalmen kunnan kansalaisopistopalvelut. Yhteistyöllä on saatu säästöjä mm. hallinnon kustannuksissa, jotka ovat jakautuneet kahden kunnan kesken.</i>
--	--	--	--

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kaikki mukaan	Koulutuksien ja kurssien monipuolinen toteutus. Erilaiset tukimuodot opiskelijoille: Opintosetelit Kaikukortti Kausikortti	Opiskelijamäärän kehittyminen. Opintosetelikurssien määrä ja osallistujien määrä. Kaikukortin käyttö. Kausikorttien käyttö.	Aktiivinen kuntalainen Erityisryhmien osallistaminen Toteutuminen: <i>Kausi- ja kaikukorttien käyttäjämäärät olivat vakiintuneella tasolla. Opintoseteliavustuksia on toteutettu suunnitellusti. Erityisryhmien tarpeisiin on panostettu mm. liikunta- ja musiikkiryhmien kautta.</i>
Kunnan palveluja järjestetään asiakaslähtöisesti	Palvelutarpeiden kartoitus ja kurssialitteet ohjaavat asiakaslähtöiseen toimintaan.	Kurssialitteiden määrä. Kurssien toimipaikat.	Asiakas tarpeeseen vastaaminen. Elävät kylät Toteutuminen: <i>Kurssitarjontaa on järjestetty myös kuntakeskuksen ulkopuolella sekä Suomussalmella, että Hyrynsalmella. Tarjonnassa on ollut mm. liikuntaan, tietotekniikkaan, käden taitoihin ja musiikkiin liittyviä kursseja.</i>

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Laadukkaalla sivistysohjelmalla ja kulttuuri-toiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta.	Opetustilaisuuksien toteutuksen monipuolistaminen ja laaja-alainen tarjonta. Medianäkyvyyden edistäminen eri kanavissa	Kurssien ja opiskelijoiden lukumäärän jakautuminen eri teemojen ja aihealueiden toteutuksessa. Medianäkyvyys.	Osallistuva kuntalainen. Paikallisen omaleimaisen kulttuurin ja sivistyksen tukeminen ja vahvistaminen. Toteutuminen: <i>Kianta-Opiston kurssitarjonta on monipuolista, sillä tarjolla on ollut 5938,50 tuntia, joista hyvinvointiin painottuvaa opetusta on ollut 1631,87 tuntia. Kurssitarjonta on koostunut 12 eri pääluokasta.</i> Toteutuminen: <i>Vuonna 2020 tiedottamisessa on korostunut koronaepidemiaan liittyvä tiedottaminen, kun kursseihin liittyen on jouduttu tekemään erityisjärjestelyjä tai perumisia.</i>

	Monikulttuurisuuteen sekä kansainvälistymisen ohjaaminen.	Osaamisen kehittäminen.	<i>Maahanmuuttajille on järjestetty luku- ja kirjoitustaidon koulutusta, jolla on osaltaan parannettu valmiuksia integroitua suomalaiseen yhteiskuntaan. Kianta-Opisto on myös ollut mukana kansainvälisissä hankkeissa.</i>
--	---	-------------------------	--

Perustelut/Toiminta

Toiminnan laajuuden tavoitteissa on otettu huomioon talouden supistaminen ja ikärakenteen muutos. Toimintaa suunnitellaan yhteistyössä eri hallintokuntien ja kolmannen sektorin kanssa, jotta se vastaa mahdollisimman hyvin eri kohderyhmien tarpeita. Sivukyliä asukkaiden osallistumismahdollisuuksia pidetään yllä viemällä opetusta verkkoon. Henkilöstöä perehdytetään digitaaliseen pedagogiikkaan sekä tuetaan kansainvälistymistä ja kouluttautumista.

Lukuvuodeksi 2020 - 2021 panostetaan opintotietoympäristöön valtionavustuksen hakuun, jotka kohdennetaan erityisesti sosiaalisesti ja taloudellisesti heikossa asemassa oleville työttömille, ikäihmisille tai maahanmuuttajille maksuttomina kursseina. Kansainvälisyyttä ja kulttuurien tuntemusta edistetään järjestämällä eri kulttuureista tulevien henkilöiden kanssa yhteisiä tapahtumia, työpajoja ja kursseja sekä tuetaan kouluttautumista.

Vastuuhenkilöt:

Tarja Peitsaho, rehtori
Joni Kinnunen, vs. rehtori

puh. 044 775 3148

KIANTA-OPISTO	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	2,3 + 60 top	3,4 + 62 top	2,7 + 88 top	2,45 + 60 top	2,45 + 60
Henkilöstömenot, €/asukas	47,75	51,30	49,22	47,99	45,41
Toimintakulut, €/asukas	77,96	83,36	78,22	84,66	80,13
Toimintakate/asukas	63,68	68,48	63,00	73,04	61,06
Opiskelijoita kv.	4182	4272	3414	4000	3883
Valtionosuustunnit, kpl	6753	7075	6600	6800	5352

KIRJASTOPALVELUT

KIRJASTOPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	11 263,53	11 000,00	11 000,00	8 907,21	80,97	2 092,79
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-489 043,29	-482 738,33	-482 738,33	-453 326,19	93,91	-29 412,14
TOIMINTAKATE	-477 779,76	-471 738,33	-471 738,33	-444 418,98	94,21	-27 319,35
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TULOSLASKELMA	-477 779,76	-471 738,33	-471 738,33	-444 418,98	94,21	-27 319,35

Tehtävä

Suomussalmen kirjastopalvelut ovat peruspalveluna avoinna kaikille ja tuottavat laadukkaasti kirjastolain määrittelemät yleisen kirjaston tehtävät. Kokoelmillaan ja palveluillaan kirjasto mahdollistaa tiedon ja kulttuurin saatavuuden kaikille kuntalaisille. Kirjastopalvelut edistävät yhteisöllisyyttä tarjoamalla kohtaamispaikan tukien samalla kansalaisten mahdollisuuksia arjen hallintaan, luovuuteen, elinikäiseen oppimiseen ja monipuoliseen lukutaitoon. Kirjasto edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua ja tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan.

Päämäärä: Kirjastopalvelut kokeilee ja ottaa rohkeasti käyttöön uusia palvelumuotoja. Kirjasto on osaltaan mukana rakentamassa kaikkien kuntalaisten sujuvaa ja turvallista arkea.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso

<p>Suomussalmi on rohkea edelläkävijä</p> <p>Aktiivinen yhteistyö</p> <p>Palveluiden kehittäminen</p>	<p>Alueellinen kirjastoyhteistyö</p> <p>Sähköisten palveluiden ja digitaitojen opastaminen</p> <p>E-aineistojen käytön lisääminen</p> <p>Omatoimikirjaston kävijämäärä</p>	<p>Koulutusten ja tapahtumien määrä</p> <p>Asiakasopastukset</p> <p>E-aineiston käyttökerrat</p> <p>Omatoimiaikojen kirjautumiset</p>	<p>5/vuosi</p> <p>15 kertaa/vuosi 2020</p> <p>5000 käyttökertaa vuonna 2020</p> <p>80 kirjautumista/viikko</p> <p>Toteutuminen Omatoimen käyttö on kasvanut. Kirjautumisia on noin 90/viikko. E-aineiston käyttö kaksinkertaistui.</p> <p>Digiopastusta järjestettiin alkuvuodesta ja loppuvuodesta yhteistyössä Kianta-opiston kanssa. Yhteensä 10 kertaa.</p>
<p>Ketään ei jätetä</p> <p>Yhteisöllisyyden lisääminen</p>	<p>Kohtaamispaikka kuntalaisille</p> <p>Kirjaston tilojen tarjonta eri toimijoiden käyttöön</p> <p>Aktiivinen osallistuminen sosiaaliseen mediaan</p> <p>Lukemisen tukeminen</p>	<p>Aukiolotunnit/viikko</p> <p>Kirjaston tapahtumien lukumäärä</p> <p>Facebook, Instagram</p> <p>Lastenkirjallisuuden lainamäärät</p> <p>Lukukoiratoiminta</p>	<p>85 h/viikko</p> <p>40 tapahtumaa/vuosi</p> <p>Jatkuva päivitys</p> <p>26 000 lainaa/vuosi</p> <p>Toteutuminen Omatoimiaikoja laajennettiin 98 h/viikko. Aktiivista palveluaikaa vähennettiin 8 tuntia.</p> <p>Pandemian takia tapahtumia peruttiin paljon. Kuitenkin järjestettiin 26 tapahtumaa. Myös käyttäjäkoulutuksia pidettiin taas syksyllä.</p> <p>Kirjastotilojen käyttö etäopiskelussa ja etätyöskentelyssä näyttäisi lisääntyneen.</p> <p>Lasten lainat 23 000.</p>
<p>Kirjasto kaikille</p>	<p>Kirjastoauto toiminta</p>	<p>Kattava reitistö</p>	<p>N. 140 pysäkkiä</p>

	Palvelutalon kirjako- elma Yhteistyö Celia-kirjas- ton kanssa Erityisryhmistä huolehti- minen	Kokoelmatyö Asiakkuudet ja aineiston välittäminen Kotipalvelu, ryhmäkoti Tähtelä	Kokoelman vaihto kolme kertaa vuodessa Asiakkuuksien lisäämi- nen Asiakkuuksien lisäämi- nen Toteutuminen Celia-asiakkuuksia tuli lisää. Kirjastoauton rei- tistö on 136 pysäkin laajuinen. Uuden kirjastoauton hankinta käynnistettiin.
--	--	--	---

Perustelut/Toiminta

Kirjasto- ja tietopalvelut toimivat asiakaslähtöisesti palvelen kaikkia kuntalaisia. Koronasulku ajalla 18.3. - 31.5. vaikutti kävijä- ja lainausmääriin negatiivisesti noin 20%. Myös tapahtumia järjestettiin loppuvuodesta vähemmän.

Kirjaston toiminta järjestetään kirjastolain määrittelemien yleisen kirjaston tehtävien mukaisesti. Kirjasto oli aktiivisesti mukana kehittämässä Kainet-kirjastojen yhteistyötä ja kimpan yhteistä kokoelmaa hyödynnettiin seutulainauksen avulla. Vuonna 2004 käyttöön otettu kirjastoauto Riika tarjoaa kirjastopalvelut yhteensä 140:llä eri pysäkillä haja-asutusseuduilla sekä taajamien kouluilla ja päiväkodeilla. Kirjastoautoyhteistyötä Hyrynsalmen kunnan kanssa jatkettiin. Galleria Kiepiässä pidettiin vaihtuvia näyttelyitä ja yleisötilaisuuksia läpi vuoden. Kirjasto vastaa myös Ilmari Kianto -näyttelyn ja kotiseutuarkiston toiminnasta. Palveluiden saavutettavuutta ylläpidettiin omatoimiaaikoja ja sähköisiä palveluita hyödyntämällä. Kirjasto osallistui Alueellisen kehittämiskirjaston järjestämään toimintaan.

Kirjastopalveluiden tulot koostuivat aineistokorvauksista, kopioiden, kirjastokorttien ja poistokirjojen myynnistä, kaukopalvelumaksuista sekä palautuskehotus- ja myöhästymismaksuista.

Vastuhenkilö:

vs. kirjastotoimenjohtaja Pauli Jylhänkangas, puh. 044 581 1488

KIRJASTOPALVELUT	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP 2020
Henkilöstömäärä	6,7	6,2	6,2	5,7	5,7
Henkilöstömenot, €/asukas	35,55	33,04	33,75	32,99	30,59
Toimintakulut, €/asukas	66,39	75,39	63,30	63,77	59,69
Toimintakate/asukas	64,52	61,39	61,84	62,32	58,51
Muita mittareita:					
Kokonaislainaus/asukas	14,20	15,25	15,97	15,0	12,73
Fyysiset käynnit/asukas	7,26	8,07	9,35	8,0	6,46
Verkkokäynnit:	22 200	31 192	28 360	32 000	28 233
E-aineiston käyttö (lainaus)	4490	8692	7876	-	14 210
Näyttelyt	18	13	15	15	9
Tapahtumat	40	32	70	30	26
Tapahtumiin osallistujat	1299	455	593	700	120
Käyttäjäkoulutukset	17	21	41	15	20
Käyttäjäkoulutuksiin osallistujat	286	351	674	300	293

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO
Suomussalmen toimipiste

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO	TP	TA	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Toteuma	TA2020 -
Suomussalmen opetuspiste	2019	2020	2020	01-12/2020	TA:sta %	Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	345,92	1 000,00	1 000,00	911,32	91,13	88,68
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-84 101,39	-67 670,00	-67 670,00	-59 506,70	87,94	-8 163,30
TOIMINTAKATE	-83 755,47	-66 670,00	-66 670,00	-58 595,38	87,89	-8 074,62
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TULOSLASKELMA	-83 755,47	-66 670,00	-66 670,00	-58 595,38	87,89	-8 074,62

Tehtävä:

Kainuun musiikkiopisto tarjoaa laadukkaat musiikkiopistopalvelut paikkakunnalla.

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Soitinopetusta monipuolisesti tarjolla. Opetuksen järjestäjän (Kajaanin kaupunki) kanssa käydään vuosittain vuoropuhelua musiikkiopistopalvelujen järjestämisestä	Asiakaspalaute Oppilaiden määrä ja tutkintojen suorittaminen	Tasolla hyvä Monipuolinen opetustarjonta kustannustehokkaasti. Opetusta n. 80 h/viikko

Perustelut/Toiminta:

Musiikkiopistopalvelut hankitaan Kajaanin kaupungilta sopimuksen mukaisesti. Opetusta ostetaan vuonna 2020 Kainuun musiikkiopistolta n. 80 h/viikko.

Toteutuma: Suomussalmen toimipisteessä toteutui opetusta noin 73 h/viikko. Oppilaita oli 73, muskarissa oli 23 lasta. Opetusta annettiin seuraavissa aineissa ja soittimissa: alttoviulu, baritonitorvi, harmonikka, huilu, kitara, laulu, piano, rummut, saksofoni, sello, sähkökitara, viulu, musiikin perusteet. Perusopintojen todistuksen sai neljä oppilasta. Koronarajoitusten vuoksi järjestettiin vain kaksi konserttia alkuvuodesta. Joitain tahtumia srtimattiin tai tallennettiin ja jaettiin musiikkiopiston YouTube-kanavalla.

Vastuhenkilö:

Sivistysjohtaja Sirpa Mikkonen puh. 044 523 4020

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO Ssalmi	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Toimintakulut, €/asukas	11,09	13,10	10,89	8,94	7,83
Toimintakate/asukas	10,97	12,96	10,84	8,81	7,71
Opetusta ostettu, tuntia	93	93	80	80	73

NUORISOPALVELUT

NUORISOPALVELUT	TP	TA	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Toteuma	TA2020 -
	2019	2020	2020	01-12/2020	TA:sta %	Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	142 250,51	178 800,00	178 800,00	193 532,03	108,24	-14 732,03
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-404 874,45	-407 735,02	-407 735,02	-365 324,91	89,60	-42 410,11
TOIMINTAKATE	-262 623,94	-228 935,02	-228 935,02	-171 792,88	75,04	-57 142,14
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TULOSLASKELMA	-262 623,94	-228 935,02	-228 935,02	-171 792,88	75,04	-57 142,14

Tehtävä: Perustelut/Toiminta

Nuorisolain mukaisesti Suomussalmen nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotyölle ja – toiminnalle järjestämällä alle 29-vuotiaille suunnattuja palveluita ja tiloja sekä tukemalla kansalaistoimintaa. Nuorisotyö tukee nuorten elämää siten, että nuoret tunnustetaan yksilönä, ryhmän jäsenenä ja väestöryhmänä.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunta tekee aktiivisesti yhteistyötä kansainvälisestä ja yli kuntarajojen	Kansainvälisiä hankkeita, joissa hyödynnetään EU-rahoitusta	Hankkeiden määrä	1 hanke/vuosi Toteutuminen: Rahoitus saatiin kahden hankkeeseen mutta toteutus siirtyi koronarajoitusten vuoksi
	Yhteistyö Kainuun kuntien kanssa	Koulutusten ja tapahtumien määrä	3-5/vuosi Toteutuminen: 2 tapahtumaa verkossa 0,5 htv
	Yhteistyö Hyrynsalmen kanssa jatkuu	Etsivän nuorisotyön yhteistyö	Toteutui suunnitellusti
	Toimitaan aktiivisesti maakunnallisissa ja valtakunnallisissa kehittämishankkeissa	Hankkeiden määrä	1 hanke/vuosi Toteutuminen: Nuorten Kainuu -hanke jatkuu

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
unnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Täydennyskoulutukset	Koulutuksien määrä	2 päivää/henkilö
	Työnohjaus	Säännöllisyys	1 /kuukausi
	Kehittämiskeskustelut	Henkilöstön osallistuminen	Kehittämiskeskusteluja 1/vuosi Toteutui suunnitellusti
Tilat ja toiminta vastavat lasten ja nuorten vapaa-ajan tarpeisiin	Virranjakaja -remppatalli	Käyttötunnit/kävijät	260 h/ 150 Toteutuminen: 488h/156
	Nuorisotila	Aukiolokerrat/kävijä	210/4000 Toteutuminen: 188/3595
	Bänditila	Aukiolokerrat/kävijämäärä	60/180. Toteutuminen: Bänditila vähäisellä käytöllä Kaikki tilat olivat suljettuna 2 kk.

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen	Nuorisovaltuuston toiminta vakiintuu	Kokouksien määrä Lausuntojen ja aloitteiden määrä	4/vuosi 6 Toteutuminen: 5 kokousta, 9 edustusta tai tapahtumaa.
	Virranjakaja – remppatallin toiminta vakiintuu	Aukiolokerrat	140 käyntikertaa, 260 tuntia Toteutuminen: 156 käyntikertaa/488h
	Tuetaan vertaistoimintaa	Leirien, retkien ja tapah-	10/200.

	ja nuorten omia projekteja. Aktiivinen osallistuminen sosiaaliseen mediaan	tuminen luku-/osallistujamäärät Sosiaalisen median eri kanavat käytössä	Toteutuminen: 10 tapahtumaa, osallistujamäärä rajoitettu Jatkuva päivitys. Toteutuminen: Nuorisotyötä tehtiin enemmän netissä. Digitaalinen nuorisotyö tuli osaksi normaalia toimintaa.
Kunnan palvelujen järjestetään asiakaslähtöisesti	Palvelutarpeen kartoitus, ohjaus sekä tuki yksilöllisesti Palveluihin ohjaaminen ja hyvä yhteistyö	Party, Parent ja Sovarimittarit. Osaamistodistukset Yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden palautteet	Nuorista 90 % tyytyväisiä palveluun. 70 % paljaisista kirjoitettu osaamistodistus. Toteutuminen: Järjestelmät ovat käytössä. Palveluita on saatavilla riittävästi ja oikea aikaan Toteutuminen: Palveluita saatavissa enemmän sähköisenä ja verkossa.
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa	Tarjotaan nuorille työkeilu-, kuntouttava työtoiminta-, kesätyö- ja palkkatukipaikkoja. Vaikutetaan paikallisella ja valtakunnallisella tasolla	Määrä Koulutukset, tutkimuksiin osallistuminen, suorat yhteydenotot	40 Toteutuminen 39 nuorta On pystytty vaikuttamaan valmisteilla oleviin ja nuorten elämään vaikuttaviin muutoksiin. Toteutuminen: henkilöitä eri työryhmissä.

**Päämäärä: Suomussalmella on elävä ja omaleimainen kulttuuri.
Elämme luonnon kanssa, sen rytmissä**

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kulttuuritoiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta	Tarjotaan lapsille ja nuorille luonto- ja kulttuurielämyksiä	Toteutuksessa hyödynnetään kulttuuri- ja luontoaiheita.	Luonnon ja oman kulttuurin arvostus ja merkitys kasvaa. Toteutuminen: Kokoon-tumisrajoitukset siirsivät toimintaa ulos luontoon.

Yhteiskunnan muutokset ovat nopeita, joten palveluiden on toimittava joustavasti ja laadukkaasti vastaten muuttuviin tarpeisiin. Vuonna 2020 nuorisovaltuusto, Virranjakaja - remppatalli sekä bänditilatoiminta ovat osa nuorten palveluita. Nuoret olivat itse toimijoina sekä mukana tapahtumien ja toiminnan suunnittelussa sekä toteutuksessa. Työpajaa kehitettiin siten, että opinnollistaminen ja osaamistodistukset ovat käytännön työmuotoja. Etsivässä nuorisotyössä jatkettiin yhteistyötä Hyrynsalmen kanssa. Haettiin ja saatiin kohdennettuja valtionavustuksia. Vuosi 2020 oli koronan vuoksi poikkeuksellinen. Tilat olivat 2 kk suljettuina ja kokoon-tumisrahoitukset voimassa. Rajoitusten aikana nuorisotyötä tehtiin verkossa ja digitaalista, nuorisotyö kehittyi osaksi nuorisopalveluita.

Vastuuhenkilöt:

Nuorisosihteeri Eija Järvenpää

puh. 044 5488949

NUORISOPALVELUT	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	9	9	8	7	7
Henkilöstömenot, €/asukas	41,09	39,61	36,91	36,93	36,43
Toimintakulut, €/asukas	64,59	61,42	52,40	53,86	48,94
Toimintakate/asukas	33,94	34,04	33,99	30,24	23,46

LIIKUNTAPALVELUT

LIIKUNTAPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	409 967,08	366 900,00	366 900,00	277 563,20	75,65	89 336,80
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 222 713,63	-1 144 333,45	-1 144 333,45	-1 132 711,14	98,98	-11 622,31
TOIMINTAKATE	-812 746,55	-777 433,45	-777 433,45	-855 147,94	110,00	77 714,49
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 154,67	-8 155,00	-8 155,00	-8 154,72	100,00	-0,28
TULOSLASKELMA	-820 901,22	-785 588,45	-785 588,45	-863 302,66	109,89	77 714,21

Tehtävä

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät ja etniset ryhmät.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunta tekee aktiivista yhteistyötä kansainvälisesti ja yli kuntarajojen	Liikuntayhteistyö Kalevalan piirin (Venäjä), muiden Kainuun kuntien, Kainuun Liikunnan ja KAMK:n kanssa	Tapahtumien / hankkeiden määrä	3-4 tapahtumaa/vuosi Toteutuminen: The Ruthless Raja ja Raateen maraton toteutuivat. KRV-20 järjestelyjä jatkettiin toukokuuhun saakka. Tapahtuma siirrettiin vuodelle 2021.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomussalmen saavutettavuus paranee kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä kehittämällä	Yhteistyö muiden ACES European Town of Sport – tunnuksen saaneiden kanssa "Move Kids" -hankkeen kautta.	Tapahtumien osallistumismäärä	Kansainvälisten ja kansallisten osallistujien lisääntyminen. Kunnan tunnettuuden lisääminen. Toteutuminen: Hankerahoitusta ei saatu vuodelle 2020 ja koronaepidemian vuoksi kaikki hankkeet ja tapahtumat peruuntuivat.
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta	Täydennyskoulutukset Kehityskeskustelut Kunnan työhyvinvoinnin ja työterveyshuollon toimitasuunnitelman noudattaminen	Koulutusten määrä Henkilöstön osallistuminen Koko henkilöstö	2-5 pv/hlö toteutui osittain. Kehityskeskustelu käytiin kaikkien kanssa. Työterveystarkastus koko henkilöstölle toteutui.

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella.	Tapahtumia järjestetään yhteistyössä urheiluseurojen, järjestöjen, yritysten ja Kainuun Soten kanssa.	Tapahtumien määrä Asiakaspalaute	4-6 tapahtumaa/vuosi ei toteutunut koronaepidemian vuoksi. Tapahtumia toteutui 2. Tapahtumista saatu palaute oli hyvää.

Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti.	Eri asiakasryhmien tarpeisiin vastaaminen teemalla: ”Liikuntaa kaikille - vauvasta vaariin”.	Ohjattua liikuntaa järjestetään kaiken ikäisille erityisryhmät mukaan lukien. Liikuntaryhmien osallistujamäärät	Asiakasmäärien pysyminen nykyisellä tasolla Toteutuminen: Kylpylän liikuntaryhmien kävijämäärä vähäni koronarajoitteiden vuoksi 40 % edelliseen vuoteen verrattuna.
	Kunnan liikuntatilat ovat maksuttomia urheiluseurojen ohjatuilla vuoroilla.	Jää- ja uintiurheilun tukeminen	Urheiluseurojen vuorot olivat maksuttomia kunnan liikuntasaleissa ja SuPS:n lasten jäävuoromaksuja tuettiin 37 000 eurolla.
	Lasten liikunnan harrastamisen tukeminen		Toteutuminen: Koronarajoitteiden vuoksi Kylpylän kokonaiskävijämäärä pieneni 33 % ja kuntosalin 28 % vuoteen 2019 verrattuna.
	Liikuntapaikkojen pitäminen kunnossa ja esteettömyyteen panostaminen.	Kävijämäärät	
Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Luontoa hyödynnetään kestävästi elinkeinona matkailuun sekä virkistykseen ja hyvinvointiin.	Järjestetään liikuntapahtumia eri vuodenaikoina luontoa hyödyntäen.	Osallistuneiden lukumäärä	Osallistujamäärän lisääntyminen. Ruthless rajahiihdon osallistujamäärä kasvoi 50 % ja Raateen Maratonin kasvoi 27 % edellisvuoteen verrattuna.

Perustelut/Toiminta

Suomussalmen kunnan liikunnassa toimitaan kuntastrategian ja liikuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Kuntalaisille tarjotaan sellaisia liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia, jotka tukevat kuntalaisten säännöllistä liikkumista koko elämänsä ajan. Erityis- ja terveystoiminta toteutettiin yhdessä Kianta-Opiston kanssa.

Vuosi 2020 alkoi lupaavissa merkeissä. Ruthless rajahiihto järjestettiin helmikuussa suunnitellusti yhteistyössä Suomussalmen Rastin kanssa. Liikuntahallin remontti saatiin alkuvuodesta päätökseen ja Liikuntahallin avoimia ovia vietettiin perjantaina 6.3.2020. Remontin yhteydessä Liikuntahallin kaikki pinnat ja kalusteet uusittiin esteettömyys huomioiden. Liikuntahalliin saatiin uusi liikuntatila sekä äännetoistojärjestelmä. Suunnittelussa oli mukana myös käyttäjien edustajat.

Koronaepidemian vuoksi voimaan astuneen valmiuslain takia kaikki liikuntatilat ja kylpylä suljettiin kokonaan 18.3.-31.5.2020 väliseksi ajaksi. Liikuntapalveluiden työntekijöille etsittiin korvaavaa työtä eikä lomautuksia tarvittu. Kesäkuun jälkeen voimassa olleiden rajoitusten vuoksi kylpylän ja kuntosalin kävijämääriä on rajoitettu ja liikuntaryhmien toiminta on ollut osittain tai kokonaan rajoitettua koko loppu vuoden ajan. Lasten kesä-uimakoulut pystyttiin järjestämään rajoitukset huomioiden ja Raateen Maraton järjestettiin elokuussa. Muut tapahtumat, kilpailut, leirit ja kaikki ystävyyskuntavierailut jouduttiin perumaan koronaepidemian vuoksi.

Kylpylässä tarjottiin ensisijaisesti uimaopetusta, vesiliikuntaryhmiä ja kuntosaliohjausta. Kylpylän liikuntaryhmiin ja uimaopetukseen osallistuneita oli 40 % edellisvuotta vähemmän. Kylpylän ja kuntosalin kävijämäärät laskivat noin 32 % edellisestä vuodesta.

Suomussalmen kunnan urheilustipendien jakoperusteet laadittiin uudelleen syksyllä 2020. Uusien jakoperusteiden perusteella urheilustipendejä jaettiin neljälle SM-tason urheilijalle yhteensä 1 190 euroa. SuPS:n jääkiekkojaoston lasten jäävuoromaksuihin käytettiin yhteensä 37 000 euroa ja urheiluseurojen toimintaa tuettiin 20 000 eurolla. Kainuun Rastiviikko, johon odotetaan yli 3500 suunnistajaa perheineen, siirrettiin vuodelle 2021.

Vastuhenkilö:

Liikuntasihteri Hannastiina Piikivi

puh. 044 585 9700

LIIKUNTAPALVELUT	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	9,25	8,5	9,25	9	9
Henkilöstömenot, €/asukas	42,12	42,15	46,86	45,16	46,08
Toimintakulut, €/asukas	154,07	159,39	158,26	151,17	149,14
Toimintakate/asukas	99,77	105,79	105,20	102,70	112,59
Avustuspäärahat, €	25 000	25 000	25 000	20 000	20 000
Avustuksia saaneet/saavat, kpl	6	5	6	6	6
Urheilustipendit, €	2 775	1 985	2 335	2 000	1 190
Stipendejä saaneet, kpl	10	7	7	7	4
Kylpyläkäynnit, kpl	48 775	49 305	51 766	50 000	34 410
Kuntosalikäynnit, kpl	30 283	28 496	30 225	25 000	21 549
Vesiliikuntaryhmät ja uimakoulut	10 548	9 944	11 459	10 500	6 678
Hiihtolajien käyttökerrat	12 074	10 214	10 000	10 500	10 552

TP2016 lähtien on kylpylä ja kuntosalikäyntien määrästä vähennetty Kianta-Opiston ryhmissä käyneet.

KULTTUURIPALVELUT

KULTTUURIPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	9 232,14	8 860,00	8 860,00	1 562,65	17,64	7 297,35
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-154 541,41	-164 641,14	-164 641,14	-119 614,27	72,65	-45 026,87
TOIMINTAKATE	-145 309,27	-155 781,14	-155 781,14	-118 051,62	75,78	-37 729,52
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TUOSLASKELMA	-145 309,27	-155 781,14	-155 781,14	-118 051,62	75,78	-37 729,52

Tehtävä

Kulttuuripalvelut tarjoaa monipuolisia palveluita kaikille kuntalaisille korostaen saatavuuden, saavutettavuuden ja yhteisöllisyyden merkitystä.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Alan kehityksen seuraaminen Kehityskeskustelut	Koulutuksien määrä Osallistuminen	Koulutuspäiviä 2-5 pv/htv Toteutunut 1/vuosi Toteutunut

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kaikki mukaan	Tapahtumat ja kulttuuri- tuotannot	Kulttuuripalvelujen tarjonnassa huomioidaan erilaiset kohderyhmät ja osallistujat	Tapahtumia järjestetään eri kohdeyleisöille. Lapset ja nuoret huomioidaan päiväkotijäsen- ja koululaisesityksillä. Järjestetään esityksiä myös hoitokoteihin. Toteutuminen: <i>Toteutunut osittain. Yleisötalaisuuksia ei ole pystytty käytännössä järjestämään maaliskuussa 2020 alkaneen koronavirusepidemian jälkeen.</i>

	Tuetaan ja edistetään kuntalaisten omaa kulttuuritoimintaa	Tarjonnassa otetaan huomioon eri taiteenalat Yhteisölliset tapahtumat Kulttuurin kohdeavustukset	Vierailuesityksiä järjestetään eri taiteenaloilta. Toteutuminen: <i>Toteutunut osittain.</i> 1-2 yhteisöllistä tapahtumaa / vuosi. Esim. Taiteiden Yö Toteutuminen: <i>Ei toteutunut koronaepidemian takia.</i> Avustukset jaetaan vuosittain. Mahdollistetaan kuntalaisten omien tuotantojen toteutus. Toteutuminen: <i>Avustuksina jaettu 4850 euroa.</i>
Palveluja kehitetään paikallisesti yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Hankkeet Yhteiset produktiot	Hyvien toimintakäytäntöjen kehittäminen Säännöllisesti toistuvat tapaamiset paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa uusien ideoiden synnyttämiseksi	Saadaan aikaan uusia kulttuurisisältöjä ja / tai parantuneita toimintaedellytyksiä Toteutuminen: <i>Toteutunut. Saatu OKM:n rahoitus kulttuurin kehittämishankkeelle Suomussalmi-Kuhmo -alueella.</i> Yhteisön tarpeesta lähtevät uudet avaukset Toteutuminen: <i>Toteutunut osittain. Koronaepidemia on vaikeuttanut tulevaisuuden suunnittelua. Aikaikkuna on kaventunut muuttamiin kuukausiin.</i>
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Asiakaspalautteen huomioiminen kulttuurisisältöjä suunniteltaessa	Asiakaspalaute	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan asiakkaiden toiveita esiintyjävalinnoissa ja muussa toiminnassa Toteutunut

Päämäärä: Suomussalmella on vahva identiteetti ja elävä omaleimainen kulttuuri. Elämme luonnon rytmissä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Omaleimaista kulttuuria hyödynnetään elinkeinotoiminnassa	Yhteistyö Suomussalmen Näyttämöyhdistyksen kanssa Uudistetun kesäteatterialueen hyödyntäminen	Yhteistyösopimuksessa määritetyt Näyttämöyhdistyksen vastuut Kesäteatterialueella järjestetyt tapahtumat	Yhteistyösopimuksessa asetettujen vastuiden toteutuminen Toteutuminen: <i>Toteutunut koronaepidemian mahdollistamissa rajoissa.</i> Kesäteatterialuetta hyödynnetään erilaisissa tapahtumatuotannoissa. Houkutellaan alueelle ulkopuolisia tapahtumajärjestäjiä.

			Toteutuminen: Toteutunut osittain. Alueelle oli sovittu vierailuesityksiä kesälle 2020, mutta ne jouduttiin perumaan koronatilanteen takia. Vuosille 2021 ja 2022 on sovittu useampia vierailuesityksiä.
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla vahvistetaan yhteisön identiteettiä ja alueen omaleimaisuutta.	Kulttuurirahaston tunnustuspalkinto	Myönnetään kulttuuri-työssä ansioituneelle toimijalle	Jaetaan kerran vuodessa Toteutuminen: Vuonna 2020 ei myönnetty tunnustuspalkintoa
	Museotoiminta	Vahvistetaan kotiseudun tuntemusta	Eri ikäluokat kiinnostuvat oman kotiseudun historiasta Toteutuminen: Museon aukiolokausi 21.6.-16.8.2020.
	Soiva Metsä	Soivaa metsää hyödynnetään tapahtumapaikana ja osana matkailutarjontaa.	Pidetään huolta kunnosta ja järjestetään tapahtumia muutamien vuosien välein. Toteutunut

Perustelut/Toiminta

Kulttuurilla on oma arvonsa kunnan imagon kannalta ja merkitystä elinkeinoelämälle sekä hyvinvoinnille. Järjestetään monipuolisia kulttuuritilaisuuksia kuntalaisten erilaisiin tarpeisiin ja edistetään kuntalaisten itse tuottamaa kulttuuria. Kunnan sisällä tapahtuvan yhteistyön lisäksi tehdään yhteistyötä kunnan ulkopuolisten kulttuuritoimijoiden kanssa.

Vuoden 2020 kulttuurin kohdeavustuksia leikataan 5600 euroon nykyisestä 7000 eurosta. Lisäksi pääsylipputulot tavoitetasoa korotetaan edelliseen vuoteen verrattuna. Suomussalmen kunnan ja Suomussalmen Näyttämöyhdistyksen sopimuksen taloudellista panostusta vähennetään 20 000 euroon nykyisestä 25 000 eurosta.

Vastuuhenkilöt:

Kulttuurituottaja Joni Kinnunen

puh. 044 511 9871

KULTTUURIPALVELUT	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	1,8	1,2	1,34	1,34	1,34
Henkilöstömenot, €/asukas	9,35	8,52	7,84	8,40	7,83
Toimintakulut, €/asukas	22,21	21,59	20,00	21,75	15,75
Toimintakate/asukas	19,39	19,86	18,81	20,58	15,54

TEKNINEN LAUTAKUNTA

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	9 868 141,19	9 974 684,00	9 974 684,00	10 566 095,96	105,93	-591 411,96
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				122 128,64		-122 128,64
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 141 924,40	-11 250 895,00	-11 415 894,66	-11 880 364,41	104,07	464 469,75
TOIMINTAKATE	-1 273 783,21	-1 276 211,00	-1 441 210,66	-1 192 139,81	82,72	-249 070,85
SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-3 321 006,88	-3 251 045,00	-3 251 045,00	-3 202 711,41	98,51	-48 333,59
ARVONALENTUMISET	-1 160,50	0,00	-340 000,00	-349 092,88	102,67	9 092,88
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 322 167,38	-3 251 045,00	-3 591 045,00	-3 551 804,29	98,91	-39 240,71
TULOSLASKELMA	-4 595 950,59	-4 527 256,00	-5 032 255,66	-4 743 944,10	94,27	-288 311,56

TEKNISTEN PALVELUIDEN HALLINTO	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	97 578,61	61 600,00	61 600,00	99 147,34	160,95	-37 547,34
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-724 442,43	-515 417,95	-515 417,95	-411 568,62	79,85	-103 849,33
TOIMINTAKATE	-626 863,82	-453 817,95	-453 817,95	-312 421,28	68,84	-141 396,67
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-2 000,04		2 000,04
TULOSLASKELMA	-626 863,82	-453 817,95	-453 817,95	-314 421,32	69,28	-139 396,63

Tehtävä

Teknisten palvelujen tehtävänä on toimivan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin-, toiminta- ja elinympäristön varmistaminen.

Teknisen hallinnon alla toimii mm. kaavoitus, yleinen suunnittelu, projektit sekä liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat. Tekninen hallinto tuottaa laskutuspalveluja Suomussalmen Energia Oy:lle.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Uusien investointien saaminen kuntaan	Hossan alueen yleinen suunnittelu sekä markkinointi	Rakennushankkeiden käynnistyminen	2 hanketta käynnistyy Toteutuminen: 1 hanke suunnitteilla
Tekniset palvelut tekee aktiivista yhteistyötä yli kuntarajojen	Aloitetaan yhteistyön valmistelu	Toteutunut yhteistyö	Yhteistyö on aloitettu Toteutuminen: Yhteinen ruokahuollon varautumissuunnitelma, viranomaisyhteistyö ympäristö- ja rakennusvalvonnan osalta
Kunnan loma-asuntotonttien myynti	Tonttien markkinointi	Myydyt tontit	2 tonttia myydään Toteutuminen: Myyty 2 tonttia

Päämäärä: Toteutamme kestävästä taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Taajamien yleisilmeen kehittäminen	Purettavien rakennuksen osalta asema-kaavojen päivittäminen	Käynnistyneet asema-kaavamuutokset	2 hanketta käynnissä Toteutuminen: 2 hanketta käynnissä (Kurimo ja Ruukki)

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Kehityskeskustelut	Kaikki osallistuu	Kerran vuodessa Toteutuminen Kehityskeskustelut eivät

	Virkistyspäivät Täydennyskoulutus	Kaikki osallistuu	ole toteutuneet 100 %:sti. Virkistyspäiviä ei ole järjestetty COVID-19 takia. Täydennyskoulutuksia on ollut tarvelähtöisesti (COVID-19 rajoittanut)
--	--	-------------------	---

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Yhteistyö kuntalaisten kanssa ympäristön kehittämisessä	Kuntalaisten kuuleminen, palautteiden käsittely jne.	Palautteet on huomioitu ympäristön kehittämisessä	Toteutuminen: Kuntalaiskuulemiset 1 tilaisuus Saadut kehittämisspallautteet 10 kpl
Työllisyydenhoidon ja kouluttautumisen tukeminen	Mahdollistetaan opiskeluun liittyvä harjoittelu, oppisopimuskouluttautuminen tms.	Toteutuneet jaksot	Toteutuminen: 6 kpl

Perustelut

Maankäyttö ja kaavoitus

Keskustaajaman asemakaavan ajanmukaistaminen toteutetaan päivittämällä nykyistä asemakaavaa. Asemakaavan tarkistamistarpeita on Suomussalmen taajaman keskeisimmillä alueilla. Kaavoituksessa otetaan huomioon keskustan kehittämishankkeessa esille tulleet maankäytön tarpeet.

Yritystoimintaan varattu tonttivaranto tulee riittämään vuosiksi eteenpäin nykyisellä rakentamisvauhdilla. Pientalotonttien osalla ongelmana on se, että osa tonteista sijaitsee alueilla, joilla kysyntä on vähäistä.

Toiminta

Vuoden 2020 aikana on tarkoitus saada valmiiksi Ruukinkankaan ja Kurimon asemakaavamuutokset. Lisäksi aloitetaan asemakaavamuutoksen valmistelu Suomussalmen kirkonkylän ent. koulualueen korttelissa. Vuoden loppupuolella käynnistetään laajempi yleiskaavahanke kuntakeskuksen eteläpuolelle.

Toteutuminen

Asemakaavamuutokset Ruukinkankaan ja Kurimon alueilla ovat käynnissä.

Vastuhenkilö:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen puh. 044 777 3380

Tonttimaa

Kunnalla on kaava-alueilla vuoden 2020 lopussa seuraava tonttivaranto:

Alue	Ao	Ar	Ak	K	T	Yht
Suomussalmi	40	8	2	4	11	65
Kirkonkylä	23	3	-	-	-	26
Juntusranta	5	1	-	-	-	6
Yhteensä	68	12	2	4	11	97
Varatut	2	-	-	-	-	2
Kaikki yht.	70	12	2	4	11	99

Lyhenteet: Ao = Asuinomakotitalo
Ar = Asuntorivitalo
Ak = Asuinkerrostalo
K = Liike- ja toimistorakentaminen
T = Teollisuus- ja varastorakentaminen

TEKNISET PALVELUT	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	89,5	87,5	83	82	82
Henkilöstömenot, €/asukas	395,20	474,66	465,42	461,37	491,82
Toimintakulut, €/asukas	1 284,85	1 589,15	1 442,13	1 482,54	1 563,30
Toimintakate, €/asukas	-126,20	-187,68	-150,89	-164,88	-156,14

Hallinto	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	7,5	6,5	5,5	5	5
Henkilöstömenot, €/asukas	43,10	42,95	68,86	40,53	28,72
Toimintakulut, €/asukas	65,85	63,33	93,77	68,09	54,19
Toimintakate, €/asukas	-52,50	-53,07	-81,14	-59,95	-41,13
Lautakunnan kokoukset, kpl	10	12	13	12	13

Projektit

TEKNISEN KÄYTTÖTAL. PROJEKTIT	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	25 607,39	40 000,00	40 000,00	44 591,53	111,48	-4 591,53
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-63 921,30	-88 513,48	-88 513,48	-72 721,00	82,16	-15 792,48
TOIMINTAKATE	-38 313,91	-48 513,48	-48 513,48	-28 129,47	57,98	-20 384,01
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TUOSLASKELMA	-38 313,91	-48 513,48	-48 513,48	-28 129,47	57,98	-20 384,01

Perustelut

Peranganreitin kunnostushankkeessa tarkkaillaan Perankajärven itäpäässä olevan purkautuvan uittopadon aiheuttamaa Peranganreitin latvajärvien vedenkorkeuksien vaihtelua sekä valuma-alueen kunnostustoimia.

OUMO, eli Oulujoen vesistön puitesopimuksen hankkeessa parannetaan jalonuoman virkistyskäyttöä luomalla siitä osa esteetöntä kulkureittiä. Työn on aloitettu syksyllä 2019 ja ne saatetaan päätökseen vuoden 2020 aikana.

KAMORE hanke tähtää Kainuun alueen moottorikelkkareittien ja -urien kunnostamiseen sekä uusien rakentamiseen. Hankkeen toteuttaminen on aloitettu syksyllä 2019 ja toimenpiteitä jatketaan hankerahoituksen puitteissa vuoteet 2021 saakka.

YTY työt on Kainuun Nuotan hallinnoima hanke, jonka rahoittamiseen tekniset palvelut osallistuu vuosittain. Hanketyönä mm. korjataan ja rakennetaan uusia virkistysalueiden rakenteita.

Toteutuminen

Sile-hankkeessa jatkettiin vesistönkunnostustoimenpiteitä kunnostamalla ja huoltamalla hapetinlaitteet ja suorituttamalla koekalastukset.

Perangan reitin osalle ei tehty toimenpiteitä.

OUMO -hankkeessa rakennettiin esteetön reitti ja siihen liittyvä heittolaituri valmiiksi.

KAMORE hankkeessa rakennettiin kelkkareitti suunnitelluin osin valmiiksi siltojen, opastusten ja raivausten osalta. Samoin laadittiin ja allekirjoitettiin sopimukset koskien toteutettua reitin osaa.

Vastuhenkilö:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

KUNNALLISTEKNIikka/YMPÄRISTÖTEKNIikka

KUNNALLISTEKNIikka/ YMPÄRISTÖTEKNIikka	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	224 733,68	640 450,00	640 450,00	674 037,33	105,24	-33 587,33
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	17 430,27		-17 430,27
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 658 016,66	-1 850 978,61	-1 850 978,61	-1 888 559,59	102,03	37 580,98
TOIMINTAKATE	-1 433 282,98	-1 210 528,61	-1 210 528,61	-1 197 091,99	98,89	-13 436,62
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-666 237,89	-669 086,00	-669 086,00	-648 610,42	96,94	-20 475,58
TULOSLASKELMA	-2 099 520,87	-1 879 614,61	-1 879 614,61	-1 845 702,41	98,20	-33 912,20

Tehtävä

Ympäristötekniikan tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää turvallinen ja viihtyisä toimintaympäristö, toimiva ja turvallinen tieverkko, sekä ylläpitää tarpeen mukaiset ulkoliikuntapaikat. Ympäristötekniikka tuottaa kunnan tarvitsemat konekeskuspalvelut. Ympäristötekniikan yksikköön sisältyy mittausoimi, liikuntapaikat, yleiset alueet, metsätilat, joukkoliikenne, yksityistiet, kaavatiet ja puutarha.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Suomussalmen saavutettavuus paranee kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä kehittämällä	Hossan joukkoliikenneyhteyksien kehittäminen	Hossan saavutettavuus joukkoliikenteellä	Liikennetarvetta vastaavat yhteydet Toteutuminen Koronan takia ei järjestetty.
Hyvä liikenneturvallisuuden taso yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Liikenneturvallisuuden kehittämiskohteiden arviointi	Liikenneonnettomuudet	Onnettomuuksien määrän väheneminen edellisestä vuodesta Toteutuminen Ei tilastoja vielä saatavilla
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja määrärahojen puitteissa	Virkistysalueiden ja reitien käytön seuranta	Käyttäjämäärät	Käyttäjämäärät on kartoitettu Toteutuminen: Liikuntapalvelut kartoitettanut

Päämäärä: Ketään ei jätetä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Haja-asutusalueen liikuntapaikkaverkon ylläpito	Latuverkon toimivuus koko kunnan alueella	Sopimukset haja-asutusalueen kylien liikuntapaikkojen hoitamisesta. Toteutuminen Haja-asutusalueiden latuverkon talvihoidosta on sopimukset 6 toimijan kanssa.
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Yksityisteiden ylläpito määrärahojen puitteissa	Yksityisteiden talvi- ja kesähoito Talonteiden talvihoido/avustus	Määrärahoja ei ylitetä Toteutuminen Reklamaatiot alle 20 Ei ole toteutunut.

Toiminta

Joukkoliikennepalveluja ostetaan yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Joukkoliikenteen palvelutaso pyritään säilyttämään nykyisellä tasolla ja sitä kehitetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Suomussalmen kunta osallistuu lentokenttaliikenteen rahoittamiseen. Tavoitteena on turvata nykyiset yhteydet Kajaanin ja Kuusamon suuntiin. Hossan alueen saavutettavuutta kehitetään.

Haja-asutusalueen latujen talvihoitoa tuetaan avustuksin. Käyttäjätarpeen mukainen latuverkon talvihoito tehdään yhteistyössä kylillä toimivien yhteistyökumppaneiden kanssa. Tarveharkinta selvitetään vuosittain käyttäjämäärien mukaan.

Toteutuminen

Joukkoliikenteen kehittämisessä on tehty yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskuksen kanssa, mm. kutsuliikenne Kajaanin lentokentän suuntaan ja kesäaikainen joukkoliikenne Kuusamosta Hossaan.

Haja-asutusalueella olevan latuverkoston talvihoitosta on tehty sopimuksia yhteistyökumppanien kanssa.

Yksityisteiden ja katujen talvikunnossapito kilpailutettiin yhdessä ELY -keskuksen kanssa 2018. Kunnossapitourakan sopimuskausi on 5 vuotta.

Talonpojankuja sekä Kupparinkuja peruskorjattiin. Nuolentien peruskorjaus vaihe 1 toteutettiin. Hossan-Hoikantie rakentaminen toteutettiin kokonaisurakalla.

Vastuhenkilö:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

YMPÄRISTÖTEKNIikka	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	8	9	7	7	7
Henkilöstömenot, €/asukas	40,70	61,36	43,18	54,53	64,74
Toimintakulut, €/asukas	252,95	254,79	214,60	240,81	248,66
Toimintakate, €/asukas	-163,95	-175,37	-171,53	-156,20	-157,62

Muut mittarit	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Kunnossapidettävät yks.tiet, km	640	640	640	640	640
Kunnossapidettävät kaavatiet, km	60	60	60	60	60
Kunnossapidettävät kvl, km	25	25	25	25	25
Puistot ja puistometsät, ha	260	260	260	260	260
Maa- ja metsätilat, ha	2 566	2 566	2 566	2 566	2 566

Ulkoliikuntapaikat	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Hiihtolatuja taajamassa, km	70	70	70	70	70
Hiihtolatuja sivukylissä, km	130	95	95	92	92
Pururatoja, km	20	20	20	20	20
Pallokentät, kpl	5	5	5	5	5*
Luonnonnurmikentät kpl					1
Tekonurmikentät, kpl	2	3	3	3	2**
Tenniskentät, kpl	4	4	4	4	4
Luistelualueita, kpl	8	5	4	5	4
Puistoluistelurata, kpl	1	0	0	0	0
Frisbeegolf-rata, kpl	1	2	2	2	2

* Pallokentät: Kirkkopuisto tekonurmikenttä(kumirouhe) / jalkapallo, Pitämä Hiekkatekonurmi / pesäpallo, Urheilukenttä luonnonnurmi / jalkapallo ja yleisurheilun heittolajit, Ammattikoulun hiekkakenttä, Kirkonkylän koulun hiekkakenttä

** Tekonurmikentistä lukion kenttä on jäänyt pois (Pitämä ja Kirkkopuisto)

TILAPALVELUT
Kohderahoitteinen

TILAPALVELUT	TP	TA	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Toteuma	TA2020 -
	2019	2020	2020	01-12/2020	TA:sta %	Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	6 111 217,93	6 039 064,00	6 039 064,00	6 675 326,58	110,54	-636 262,58
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	104 698,37		-104 698,37
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 640 806,85	-4 785 178,42	-4 950 178,42	-5 524 387,29	111,60	574 208,87
TOIMINTAKATE	1 470 411,08	1 253 885,58	1 088 885,58	1 255 637,66	115,31	-166 752,08
SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-2 647 609,73	-2 573 450,00	-2 573 450,00	-2 539 088,51	98,66	-34 361,49
ARVONALENTUMISET	-644,56		-340 000,00	-349 092,88	102,67	9 092,88
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 648 254,29	-2 573 450,00	-2 913 450,00	-2 888 181,39	99,13	-25 268,61
TULOSLASKELMA	-1 177 843,21	-1 319 564,42	-1 824 564,42	-1 632 543,73	89,48	-192 020,69

LUNASTUSSOPIMUKSET	TP	TA	Toteuma	Toteuma	TA2020 -
	2019	2020	01-12/2020	TA:sta %	Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	113 358,84		113 358,84		-113 358,84
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-615,00				
TOIMINTAKATE	112 743,84		113 358,84		-113 358,84
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
TULOSLASKELMA	112 743,84		113 358,84		-113 358,84

Tehtävä

Tilapalvelut palveluyksikön tehtävänä on kunnan omistaman rakennuskannan ylläpito kohtuullisin kustannuksin siten, että tilat ovat käyttökelpoisia ja niiden arvo säilyy.

Päämäärä: Suomussalmi on rohkea edelläkävijä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Edistetään olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytyksiä.	Muutetaan toimitiloja yritysten tarpeiden mukaan.	Uudet/ muutetut yritystilasopimukset	10 sopimusta Toteutuminen On toteutunut 16 uutta ja 3 muutettua sopimusta

Päämäärä: Suomussalmen arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Henkilöstö on hyvinvointavaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Täydennyskoulutus.	Koulutuspäivät	> 1
	Kehityskeskustelut.	Kaikki osallistuu	Kerran vuodessa
	Virkistyspäivä	Kaikki osallistuu	Kerran vuodessa Toteutuminen On toteutunut osin.

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa.	Järjestetään sopivia työtilaisuuksia palkkatuetun ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille.	Työjakson onnistuminen	Keskeyttäneitä alle 10 % Toteutuminen Palkkatuen- ja kuntouttavaa työtoimintaa on muuallakin kuin tilapalveluissa. Tilapalveluiden osalta ei ole kuluvalle vuodelle tiedossa yhtään keskeyttänyttä. Oppisopimuskoulutuksesta valmistunut laitosmieheksi 1 hlö vuoden 2020 lopussa.

Päämäärä: Toteutamme kestävästä taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Taloutta hoidetaan kestäväällä tavalla. Kiinteistöihin varattavat menot oltava linjassa tuloihin.	Kiinteistöjen toimintakate	Tulot ja menot tasapainossa (+/- 0 tulos) Toteutuminen Kiinteistöihin varatut menot ovat pysyneet linjassa tuloihin nähden. Ainoat ylitykset ovat tulleet ennalta arvaamattomissa vahingoissa
Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit.	Toimivat ja oikein mitoitettut toimitilainvestoinnit.	Käyttäjätyytyväisyys Käyttökustannukset	Hyvä Tasapainossa Toteutuminen Hyvä Tasapainossa

Toiminta

Palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä peruskorjataan talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa. Rakennuksien peruskorjaamisessa huomioidaan energiatalouden ja sisäilman parantamismahdollisuudet. Kiinteistöautomatiikan piiriin suunnitellut kiinteistöt on liitetty keskitetyn etävalvonnan piiriin. Kiinteistöhuollon tavoitteena ovat toimivat ja turvalliset rakennukset. Kunnan palvelutuotannolle tarpeettomat rakennukset myydään tai puretaan.

Vuoden 2019–2020 aikana puretaan Suomussalmen kirkonkylän koulun ns. alatalo sekä Ruukinkankaan koulun F-, G- ja H-siipi. Vuoden 2020 alusta laitetaan kylmilleen tyhjillään oleva nuorisotalo sekä entinen yhdistystila Ämmänkammari. Vuoden 2019–2020 aikana uusitaan kunnantalon lukitus. Kiinteistöjen automaatiojärjestelmiä päivitetään tarpeen mukaan. Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen kiinteistöjen huolto on tilapalveluiden hoidossa. Vuokratalot ostavat kiinteistöjenhoitopalvelut ns. omakustannushintaan.

Toteutuminen

Palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä on peruskorjattu talousarvioon varatuilla määrärahoilla. Peruskorjauksissa pyrittiin parantamaan sisäilmanlaatua ja energiataloutta. Asbesti- ja haitta-ainekartoitukset suoritettiin Suomussalmen Pitämän päiväkotiin. Kosteus- ja sisäilmatekninen kuntoarvio Taivalalasen päiväkodin vieressä olevaan pikku taloon. Asbestinäytteitä otettiin Suomussalmen kunnantalon 1.kerroksen teknistenpalveluiden pikkukeittiöstä sekä Suomussalmen kunnantalon Tornikadun siiven kattohuovasta sekä Hietasärkän vedenottamon mineriittikatosta. Suoritettiin Kemetin palaneen osan betonirakenteiden hyötykelpoisuuden määrittäminen.

Tilavuokrien helpotukset kunnantiloissa oleville yrityksille koronaviruksen takia kesäaikana. (Osittain 50 % tai jopa kokonaan 100 % usean kuukauden ajan)

Tilapalveluissa on ollut oppisopimusopiskelija, joka valmistui vuoden 2020 aikana. Lisäksi tilapalveluissa on ollut toinen opiskelija koulutusopimuksella.

Kiinteistöjen vikailmoitusohjelma on ollut käytössä, mutta edelleen suurin osa vikailmoituksista tulee sähköpostilla tai puhelimitse. Kuluvan vuoden aikana tilapalveluissa työskennelleen eläkkeelle jääneen laitosmiehen tilalle palkataan uusi työnjohtaja vuoden 2021 aikana.

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen kiinteistöjen huoltoa hoidettiin omakustanteisesti.

Vastuhenkilö:

Kiinteistöpäällikkö Niko Vesterlund

puh. 044 777 3373

TILAPALVELUT	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	22,5	23,5	24,5	24,5	24,5
Henkilöstömenot, €/asukas	90,20	127,16	110,74	126,84	159,15
Toimintakulut, €/asukas	490,95	673,56	600,59	632,12	726,28
Toimintakate, €/asukas	+203,80	+152,37	+175,73	+165,64	+166,31

Kunnossapidettävät kerrosalat, m ²	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Koulurakennukset	17 978	16 533	16 071	16 071	16 071
Hallintorakennukset	11 219	11 219	11 219	11 219	11 219
Laitosrakennukset	16 088	18 542	18 542	18 542	18 542
Teollisuusrakennukset	39 198	39 198	39 198	39 198	38 722
Vapaa-ajan rakennukset	12 741	12 741	12 597	11 831	12 597
Muut rakennukset	34 419	29 353	22 653	21 987	22 653
Asuinrakennukset	11 643	11 643	11 001	11 001	11 001
Yhteensä					130 805

- **Vapaa-ajan rakennukset:** Oilola myyty, Nuorisotaloa, Jätäkänpuiston huoltorakennusta ja Kirkonkylän urheilukentän huoltorakennusta ei ole vielä purettu (TA 2020).

- **Muut rakennukset:** Siikarannan oppilasasuntolaa, Karhulanvaaran kellaria ja Ämmän Kamaria ei purettu vuoden 2020 aikana (TA 2020).

PALO- JA PELASTUSTOIMINTA

PALO- JA PELASTUSTOIMI	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-728 444,00	-785 756,00	-785 756,00	-755 219,00	96,11	-30 537,00
TOIMINTAKATE	-728 444,00	-785 756,00	-785 756,00	-755 219,00	96,11	-30 537,00
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TUOSLASKELMA	-728 444,00	-785 756,00	-785 756,00	-755 219,00	96,11	-30 537,00

Palo- ja pelastustoiminnan hoitaa Kajaanin kaupungin organisaatioon kuuluva Kainuun aluepelastuslaitos. Palotoimen kustannukset on jaettu vuodesta 2005 alkaen kuntien kesken talousarviovuotta edeltäneen vuoden lopun asukasluvun suhteessa.

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT

Kohderahoitteinen

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	3 339 159,85	3 136 570,00	3 136 570,00	3 009 284,61	95,94	127 285,39
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 162 888,17	-3 099 179,73	-3 099 179,73	-3 077 724,72	99,31	-21 455,01
TOIMINTAKATE	176 271,68	37 390,27	37 390,27	-68 440,11	-183,04	105 830,38
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 550,20	-7 384,00	-7 384,00	-11 887,44	160,99	4 503,44
TUOSLASKELMA	169 721,48	30 006,27	30 006,27	-80 327,55	-267,70	110 333,82

Ruokapalvelut	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	1 968 943,14	1 860 400,00	1 860 400,00	1 695 052,05	91,11	165 347,95
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 929 530,85	-1 856 041,62	-1 856 041,62	-1 825 309,93	98,34	-30 731,69
TOIMINTAKATE	39 412,29	4 358,38	4 358,38	-130 257,88	-999,00	134 616,26
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 774,67	-3 775,00	-3 775,00	-3 774,72	99,99	-0,28
TUOSLASKELMA	35 637,62	583,38	583,38	-134 032,60	-999,00	134 615,98

SIIVOUSPALVELUT	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	1 370 216,71	1 276 170,00	1 276 170,00	1 314 232,56	102,98	-38 062,56
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 233 357,32	-1 243 138,11	-1 243 138,11	-1 252 414,79	100,75	9 276,68
TOIMINTAKATE	136 859,39	33 031,89	33 031,89	61 817,77	187,15	-28 785,88
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 775,53	-3 609,00	-3 609,00	-8 112,72	224,79	4 503,72
TULOSLASKELMA	134 083,86	29 422,89	29 422,89	53 705,05	182,53	-24 282,16

Tehtävä

Ruoka- ja siivouspalvelun toiminnan tavoitteena on tuottaa suositusten mukaisia ja sopimukseen perustuvia palveluja asiakkaille.

Ruokapalvelut

Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Käytetään sopimustuotteita, aterioiden oikea hinnoittelu.	Suoritelaskenta	Käytetään hankintarenkään sopimustuotteita. Toteutuminen: €/ateria 2020 4,21 2019 3,77 2018 3,9 2017 3,8 2016 4,16 2015 4,53
	Henkilöstön määrä tarkastellaan eläkkeelle lähdön jälkeen. TVA	Henkilöstön määrä	Oikea henkilöstömäärä, selkeät tehtäväkortit. Tehtävänimike muutetaan työn vaatimusten mukaiseksi. (TVA)
Osaavat ja innovatiiviset hankinnat.	Hankintojen oikea kohdentaminen käytettyihin tuotteisiin nähden.	Kustannustehokkuus.	Ruokaohjeiden mukainen valmistus, tasalaatuinen tuote. Toteutuminen: Elintarvikkeet ostettu sopimustoimittajilta hankintasopimusten mukaisesti.
	Lähiaruoka.	Paikallistuotteiden käyttö saatavuuden mukaan.	Tuore kala, leipomotuotteet ja puolukka- ja mustikkasiirappi. Toteutuminen: Leipä lähileipomosta ja tuore kala ostettu mahdollisuuksien mukaan lähiyrittäjältä.
	Uusien monikäyttöisten laitteiden hankinta.	Laitteiden käyttöikä	Laitteiden rikkoutuessa, mietitään onko taloudellista korjata vai hankkia uusi. Toteutuminen: Hankittu uusia koneita vain rikkoontuneiden tilalle, korjattu jos on ollut vielä käyttöikää jäljellä

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
<p>Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä.</p>	<p>Jamix-ruokatuotantohjelman maksimaalinen hyödyntäminen.</p> <p>Jamix-LifeCare- potilaskorttiohjelman käyttöön ottaminen.</p> <p>Ovatemp-omavalvonta ohjelman käyttäminen ruoan mittauksissa ja tehtyjen siivouksen kuitauksissa.</p> <p>Asiakasryhmäkohtaiset suositusten mukaiset ruokalistat.</p> <p>Erytisruokavaliot kouluissa ja päiväkodeissa</p>	<p>Henkilökunnan osaaminen 100 % myös sijaiset ja määräaikaiset</p> <p>Järjestelmän toimivuus.</p> <p>Tarkastuksen taso.</p> <p>Asiakastyytyväisyys kyselyt. Laatu palaverit / yksikkö</p> <p>Erytisruokavalioiden määrä</p>	<p>Kaikilla tunnukset. Kaikki osaavat käyttää.</p> <p>Toteutuminen: Kaikki osaavat käyttää</p> <p>Asiakas tilaa kaikki ateriat ja tarvikkeet Jamixin kautta – keittiö toimittaa - laskutetaan tilaukset tarkastuksen jälkeen Jamixilla. Tilaukset tulevat 100 % kaikista kortteja käyttävistä yksiköistä.</p> <p>Toteutuminen Sujuva tilausjärjestelmä, josta saadaan myös ulkoinen laskutus suoraan.</p> <p>Oiva -arvosana tarkastuksen jälkeen OIVALLINEN. OIVA tarkastuksia v. 2020 2 kpl. Ruukin ja Siikarannan tuotantokeittiot (vuosittain) Palvelukeittiot 3 v välein.</p> <p>V. 2020 2 Laatu arviointi palaute: hyvä. Ei tehty laatu arviointia v. 2020 / Korona</p> <p>Erytisruokavaliot huomioidaan ja ne tehdään vain erityisruokavalio - lomaketilauksen perusteella. v. 2017 9 % v. 2018 5,9 %. v. 2020 6%</p>
<p>Henkilöstö on hyvinvoinnista, osaavaa ja motivoitunutta.</p>	<p>Kouluttautuminen uusiin tehtäväkokonaisuuksiin.</p> <p>Varallaolo</p>	<p>Koulutuspäivät</p> <p>pv / hlö / v</p>	<p>Henkilöstöä kannustetaan omaehtoiseen koulutukseen.</p> <p>v 2020 koulutusta 1 / hlö /KORONAN TAKIA KOULUTUKSET PERUTTIIN</p> <p>Palvelukeittiöhenkilökunta perehdytetään uusiin kohteisiin ja tehtäviin sekä työvuoroihin, varallaoloa varten ja sijaisuuksien hoitamiseksi.</p> <p>4 pv / v Varallaolosopimus tehty. Ruokapalveluissa varal-</p>

			laolo kiertää vuorotellen kaikilla ja helpottaa työntekijän saantia äkillisissä poissaoloissa Siikaran tuotantokeittiössä. Vähentää sairauspoissaoloja. Toteutuminen: varallaolopäivät 3-4 pv / hlö
	Virkistyspäivä	Kaikki osallistuu	Toteutuminen: Virkistysrahalla ruokailu n. 30 % kävi ruokailemassa
	Kehityskeskustelut	Kaikki osallistuu	100 % Käydään kehityskeskustelut ja uudistetaan TVA. Toteutuminen: 100 %

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Monikulttuurisuus on kuntamme rikkaus.	Monikulttuurisuuden huomioiminen.	Eettiset ruokavaliot	Kasvisruoka tarjolla joka päivä myös muille asiakkaille kouluilla ja henkilöstöruokaloissa. Huomioidaan eri kulttuuri-taustat ja ruokavaliot. Tarjolla 5 / 7 keittiössä Toteutuminen: Tarjolla Ruukin, Alvarin, Karhulanvaaran ja Virasotalon ruokaloissa sekä erillistilauksien mukaan

Siivouspalvelut

Päämäärä: Toteutamme kestävää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Käytetään kilpailutettuja sopimustuotteita.	Kustannukset	Siivouksen tasoa ja määrää tarkastellaan kaikissa kohteissa kriittisesti ja muutetaan niissä kohteissa, joissa se on mahdollista. € / m ² 2020 2,03 2019 2,29 2018 2,10 2017 2,08 2016 2,24 2015 2,25

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Henkilöstö on hyvinvoinnista, osaavaa ja motivoitunutta.	Ajankohtaiset koulutukset/ yli kuntarajojen.	Koulutukset muutostilanteissa ja henkilöstön koulutustarpeet huomioiden.	Koulutukset 2 pv/ hlö Toteutuminen Ei toteutunut koronatakuun takia.

	Virkistyspäivä	Kaikki osallistuu	Toteutuminen Virkistyspäivää ei vietetty (korona) virkistysrahaalla ruokailussa kävi n. 30 % Kerran vuodessa, käyty 100 % ja TVA tehty 100 %
	Kehityskeskustelut	Kaikki osallistuu	

Päämäärä: Ketään ei jätetä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Kunnan palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti.	Puhtaanapidon palvelusopimukset.	Laatuarviointi – lomake arvosana KIITETTÄVÄ-HYVÄ- TYYDYTTÄVÄ-VÄLTÄVÄ	Palvelusopimukset muutetaan vastaamaan nykyistä tilannetta. Asiakkaat täyttävät samalla Laatuarviointilomakkeen. v. 2020 ei käyty laatupalvereja (korona) Toteutuminen: Palvelusopimuksia päivitetään tilojen toiminnan muuttuessa. v. 2020 tehty/ muutettu palvelusopimuksia Taivalkehdon pk, Tiitiäiset, Kylpylä

Perustelut

Henkilöstömme ateria- ja puhtaanapitopalveluissa on osaavaa, ammattitaitoista ja joustavaa. Viihdymme hyvin työssämme. Arvomme ovat asiakaslähtöisyys, laatu, luotettavuus, työn ilo ja usko tulevaisuuteen. Tuotamme taloudellisesti laadukkaita ateria- ja puhtaanapitopalveluja kainuulaisille asiakkaille. Palvelussa pidämme tärkeänä asiakaslähtöisyyttä ja osaavaa henkilökuntaa.

Toiminta

Kainuun Prikaatin Valatilaisuus helmikuussa Suomussalmella.

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen koronan takia. Koronan vuoksi suljettiin osa toimipaikoista n. 3 kuukaudeksi, kouluissa oli paikalla vain osa oppilaita. Oppilaille jaettiin ruokakasseja ja siivousta tehostettiin kaikissa paikoissa ja lisäsiivousta tehtiin kahdessa vuorossa (mm. kylpylä, päiväkodit) Samalla mietittiin valmiussuunnitelmaa ja suunniteltiin poikkeustilanteiden varalle henkilöstöresursseja ja ruokatuotannon sekä siivousten sujumista. Koronan vaikutukset henkilöstön poissaoloihin oli merkittävä (mm. testin odotusaika) sijaisten saaminen oli haasteellista koko ruoka- ja siivouspalveluiden toiminnassa.

Osallistuttiin uuteen kouluun tulevan valmistuskeittiön suunnitteluun yhdessä Dietan/ YIT kanssa. Opeteltiin käyttämään uusia ICT ohjelmia.

Toteutuminen

Koronan vaikutukset: virastotalon ruokala/kylpylä / liikuntapaikat /kirjasto/ koulut kiinni tai vajaalla käytöllä →siivoojat ja keittiöhenkilökunta siirtyivät töihin muihin työpisteisiin, pitivät lomaa ennakkoon, tekivät perussiivouksia, lomittivat toisiaan sekä lisäsiivosivat varhaiskasvatuksen tiloissa ja kylpylässä.
Kotiopetuksessa oleville oppilaille jaettiin ruokakassit (4-9 lk. perusopetus 2 x ja lukio 1 x).

Kainuun Prikaatin vala lukiolla; ruokailujen järjestäminen varusmiehille (550) ja yleisölle (2000). Elintarvikkeiden hankintasopimus 1.2. alkaen (toimitukset ja tilaukset muuttuivat). Liikuntahallin peruskorjaus valmistui: uusien koneiden/välineiden hankinta ja käytönopastus.

Henkilöstön kouluttautuminen Talenti-hankkeen kautta: työpaikkaohjaajakoulutus 8 henkeä.
Vanhempainyhdistyksen aloite toteutui: Alvarista jääneen tähderuoka annetaan nuorisotalolle

Uusi TVA tehty ja kehityskeskustelut käyty koko henkilökunnan kanssa uusien ohjeiden ja lomakkeiden mukaisesti.

Ateriakuljetusten ja siivouspalveluiden kilpailutus.

Kainuun yhteinen KUJA hanke: Ruokapalveluiden valmiussuunnitelman teko.

Vastuhenkilö:

Ruokapalvelupäällikkö Merja Heikkinen puh. 044 571 0254

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	42	41	38	38	38
Henkilöstömenot, €/asukas	204,90	223,76	220,21	218,89	216,84
Toimintakulut, €/asukas	368,58	398,98	409,38	409,40	405,23
Toimintakate, €/asukas	+18,61	-4,76	+22,82	+4,94	-9,01

Muita mittareita	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Valmistetut ateriat, kpl (kunta)	243 950	214 800	165 800	194 800	280 500
Valmistetut ateriat, kpl (sote)	264 355	265 500	232 400	250 000	160 800
Siivottava pinta-ala, m ²	48 300	51 100	40 000	51 000	51 100

RAKENNUSVALVONTA

RAKENNUSVALVONTA	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	69 646,52	70 000,00	70 000,00	88 636,68	126,62	-18 636,68
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-134 003,32	-134 799,13	-134 799,13	-134 971,95	100,13	172,82
TOIMINTAKATE	-64 356,80	-64 799,13	-64 799,13	-46 335,27	71,51	-18 463,86
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 125,00	-1 125,00	-1 125,00	-1 125,00	100,00	
TUOSLASKELMA	-65 481,80	-65 924,13	-65 924,13	-47 460,27	71,99	-18 463,86

Tehtävä

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Hyvän rakentamistavan edistäminen ja asuinympäristön parantaminen.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntäen.	Sähköinen lupa-asiointi käytössä 100 %:sti	Päätökset/ vuosi	Kaikki luvat käsitellään sähköisesti. Toteutuminen Paperihakemuksia otettiin vastaan 5 kpl. Rakennusluvat 99 kpl. Toimenpideluvat 105 kpl. Ilmoitukset 12 kpl. Poikkeamisluvat 17 kpl.
Henkilöstö on hyvinvointivaava, osaavaa ja motivoitunutta.	Kouluttautuminen hallitsemaan lainsäätelyn muutokset.	Lupakäsittelyn ja neuvonnan hallinta.	Viivytyksetön ja sujuva lupakäsittely. Toteutuminen Lupakäsittelyssä käsiteltiin kaikki lupahakemukset, joissa oli tarvittavat liiteasiakirjat päätöksentekoa varten.

Toiminta

Lupahakemukset ja päätökset sähköisesti lupapisteen ja KuntaNet 7 kautta.

Ennakkoneuvontaa ja ohjausta annetaan toimistotyönä yhtenä päivänä viikossa, maanantaisin.

Toteutuminen

Covid-19 pandemia toi lisähaasteita päivittäiseen työskentelyyn. Sähköiset asiointipalvelut mahdollistivat etätyöskentelyä. Etätyöskentelyä tehtiin 9.4.-3.7.2020 välisenä aikana. Ennakkoneuvontaa ja ohjausta annettiin pääsääntöisesti puhelimitse, sähköpostilla ja lupapisteen kautta. Kokoukset järjestettiin etänä skypen ja teamsin kautta. Kesälomien jälkeen palattiin takaisin toimistotyöhön.

Vastuhenkilö:

Rakennustarkastaja Asko Kinnunen puh. 044 777 3121

Rakennusvalvonta	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Henkilöstömenot, €/asukas	9,33	9,9	11,30	11,83	11,80
Toimintakulut, €/asukas	12,04	14,75	17,34	17,80	17,77
Toimintakate, €/asukas	-3,98	-8,58	-8,33	-8,55	-6,10
Rakennusluvut, kpl	192	155	194	200	204

YMPÄRISTÖNSUOJELU

YMPÄRISTÖNSUOJELU	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	25 804,60	27 000,00	27 000,00	19 663,42	72,83	7 336,58
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-93 322,97	-79 584,83	-79 584,83	-87 933,24	110,49	8 348,41
TOIMINTAKATE	-67 518,37	-52 584,83	-52 584,83	-68 269,82	129,83	15 684,99
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
TUOSLASKELMA	-67 518,37	-52 584,83	-52 584,83	-68 269,82	129,83	15 684,99

Tehtävä

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Luonnon- ja muun ympäristönsuojelun edistäminen siten, että sillä turvataan puhdas ja viihtyisä elinympäristö.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntäen.	Valvontasuunnitelman toteuttaminen ja valvottavien kohteiden päivittäminen	Päätökset ja valvonnan toteutuma / vuosi	Valvonnan saattaminen ympäristönsuojelulain mukaiseen tilaan. Toteutuminen: Koronaohjeistus ympäristönvalvonnassa rajoitti tarkastukset kohteisiin, joiden toiminnot olivat ulkona.
Henkilöstö on hyvinvoinnista, osaavaa ja motivoitunutta.	Kouluttautuminen hallitsemiaan lainsäätelyn muutokset.	Lupakäsittelyn ja neuvonnan hallinta.	Viivytyksetön ja sujuva lupakäsittely. Toteutuminen: Lupien käsittelyssä ja muissa säätelyn asetuksissa velvoitteissa ei viivästyksiä.

Toiminta

Suomussalmen kunnassa olevat luvanvaraiset toiminnot jättävät pienen ekologisen jalanjäljen. Lupamenettely ja rekisteröinti suoritetaan lakisääteisesti ja toimintojen valvonta valvontasuunnitelman mukaisesti. Valvontasuunnitelman käyttöönottolla ja lupakäsittelyn kautta annetuilla määräyksillä ehkäistään ympäristöhaittojen

syntymistä ja edistetään monimuotoisen luonnonympäristön säilymistä. Vesistön kunnostushankkeita jatketaan ja tavoitteena on ihmistoiminnan vaikutuksesta muuttuneiden vesistöjen tilan parantaminen.

Toteutuminen

Ympäristöviranomaisessa käsiteltävien asioiden hoitamisessa ei ollut viivästyksiä. Luvat, ilmoitukset, tarkastuspöytäkirjat ja muut lain asettamat velvoitteet saatiin hoidettua hyvässä aikataulussa. Valvontasuunnitelman toteuttaminen jäi puutteelliseksi. Kunnan ympäristöhoidon väki vaihtui osittain ja viherrakennuskohteita oli hieman normaalia enemmän, joten työresursseja kului kunnan viherrakennus- ja ympäristöhankkeissa.

Vastuhenkilö:

Ympäristötarkastaja Jukka Korhonen puh. 044 384 341

Ympäristövalvonta	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Henkilöstömenot, €/asukas	11,50	9,44	11,12	8,73	10,41
Toimintakulut, €/asukas	13,14	10,71	12,08	10,50	11,58
Toimintakate, €/asukas	-11,28	-6,86	-8,74	-6,94	-8,99
Ympäristöluvat, kpl	3	5	5		2
Maa-ainesluvut, kpl	4	4	7		2
Maisematyöluvat, kpl		16	9		9
Maa-aineslupien vakuuskäsittelyt			10		3
Öljyn jälkitorjuntapäätökset			6		1
Rekisteröinti-ilmoitukset			4		6
YSL:n 118§:n mukaiset päätökset			4		2
Kotitarveottamispäätökset			2		1
Muut ympäristöviranomaispäätökset			1		4

ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS

Kohderahoitteinen

ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	1 105 435,65	1 199 858,00	1 199 858,00	1 162 921,85	96,92	36 936,15
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	29 570,39		-29 570,39
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-457 292,16	-621 768,66	-621 768,66	-685 632,67	110,27	63 864,01
TOIMINTAKATE	648 143,49	578 089,34	578 089,34	506 859,57	87,68	71 229,77
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-439 587,14	-448 476,00	-448 476,00	-444 642,37	99,15	-3 833,63
TUOSLASKELMA	208 556,35	129 613,34	129 613,34	62 217,20	48,00	67 396,14

VESILAITOS	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	309 945,19	371 068,00	371 068,00	357 666,17	96,39	13 401,83
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	15 151,50		-15 151,50
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-173 162,11	-200 161,20	-200 161,20	-227 841,03	113,83	27 679,83
TOIMINTAKATE	136 783,08	170 906,80	170 906,80	144 976,64	84,83	25 930,16
VUOSIKATE	136 783,08	170 906,80	170 906,80	144 976,64	84,83	25 930,16
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-131 331,75	-136 717,00	-136 717,00	-134 311,69	98,24	-2 405,31
TUOSLASKELMA	5 451,33	34 189,80	34 189,80	10 664,95	31,19	23 524,85

VIEMÄRILAITOS	TP 2019	TA 2020	TA muutosten jälkeen 2020	Toteuma 01-12/2020	Toteuma TA:sta %	TA2020 - Toteuma €
TOIMINTATUOTOT	795 490,46	828 790,00	828 790,00	805 255,68	97,16	23 534,32
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	14 418,89		-14 418,89
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-284 130,05	-421 607,45	-421 607,45	-457 791,64	108,58	36 184,19
TOIMINTAKATE	511 360,41	407 182,55	407 182,55	361 882,93	88,87	45 299,62
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-308 255,39	-311 759,00	-311 759,00	-310 330,68	99,54	-1 428,32
TUOSLASKELMA	203 105,02	95 423,55	95 423,55	51 552,25	54,02	43 871,30

Tehtävä

Vesihuoltolaitoksen tehtävä on laadukkaan veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsitteleminen viranomaisten asettamien vaatimusten mukaisesti.

Päämäärä: Suomussalmella arki sujuu turvallisesti ja mutkattomasti			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä.	Yhteydenpitoa asiakkaisiin lisätään internetin välityksellä uudella laskutusohjelmalla. Tekstiviestillä tiedottaminen toiminnan häiriöistä.	Asiakastyytyväisyys. Tiedonvälityksen nopeus	Tiedonsaanti paranee. Toteutuminen Tiedotuksia ja talousveden testausseleste on ollut myös kunnan nettisivuilla ja facebookissa. Tiedonsaannin nopeutuminen. Toteutuminen Tekstiviestejä vesilaitoksen asiakkaille on lähetetty vedenjakelun tiedottamisessa. Tekstiviestien määrä on vaihdellut muutamista kymmenistä useisiin satoihin/ lähetys.
Päämäärä: Toteutamme kestäväää taloudenpitoa tarkoituksenmukaisesti investoiden			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tavoitetaso

Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Ennakoiva huolto Verkostojen saneerausta lisätään.	Kustannukset Vuotovesien määrä	Kustannusten nousu enintään yleisen kustannustason nousun suuruinen. Toteutuminen v. €/m ³ Myyty vesi -17 2,06 303 000 -18 2,05 289 882 -19 1,69 270 581 -20 1,28 278 927 Vähenee 10 % Toteutuminen Vuotovesien määrä laskutetusta vedestä on 28,7 %. Vuotovesien määrä laskutetusta jätevedestä on 59,5 %.
-----------------------------------	---	---------------------------------------	--

Toiminta

Vesihuoltolaitoksen toiminnan tarkoituksena on laadukkaan veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsitteleminen taloudellisesti. Ennakoivat huollot ja verkostosaneeraukset pyritään suunnittelemaan siten, että vesikatkoksia on vähän ja nekin ovat lyhyitä. Vedenjakelun häiriöistä tiedotetaan tekstiviestipalvelun avulla.

Vesihuoltoa kehitetään vuonna 2016 päivitetyn kehittämissuunnitelman mukaan. Vesihuoltolaitoksen toimintaa valvotaan päivitetyn valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Vesi- ja viemäriverkoston saneerauksia tehdään vuosittain Suomussalmen Kirkonkylällä ja Suomussalmella.

Vesihuoltolaitoksen yleiset toimitusehdot ja liittymis- ja käyttösovimusehdot pyritään päivittämään.

Vesihuoltolaitos aloittaa vuoden 2021 aikana vaihtamaa kolmen vuoden investointiohjelmalla vesimittarit etäluettaviin vesimittareihin.

Vesitornin ylävesisäiliön 600 m³ manuaalinen puhdistaminen ja desinfiointi pyritään toteuttamaan vuoden 2021 kesän aikana.

Toteutuminen

Suomussalmen Kirkonkylälle rakennettu alavesisäiliö ja paineenkorotusasema sekä Materon palvelutalolle hankittu alavesisäiliö, jonka rakentaminen toteutetaan kesällä 2021.

Hossan toiminta-alueelle on rakennettu vesi- ja paineviemärijohtoa n. 800 m.

Talonpojankujalle rakennettu vesijohtoa 260 m.

Kupparinkujalle rakennettu vesijohtoa 210 m ja saneerattu betoniviemärin sisään sujuttamalla muoviviemäriä 270 m.

Muurarinkujalle saneerattu betoniviemärin sisään sujuttamalla muoviviemäriä 150 m.

Vesijohtoverkoston korjauksia on tehty 11 kpl, josta pitkäaikaisia vuotoja on 1 kpl. Pitkäaikainen vuoto paikallistettu Saarikylän Myllylahden vesistön Pe Ø75 (1978) runkovesijohdossa.

Saarikylän vedentoimitus alueella aloitettu tammikuussa 2021 vedenjakelun rajoittaminen klo 22.00 – 06.00 väliseksi ajaksi runkovesijohdossa olevan vuodon takia.

Vastuhenkilö:

Vesihuoltopäällikkö Jukka Malinen puh. 044 567 3458

VESIHUOLTOLAITOS	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Henkilöstömäärä	4	4,5	4	4,5	4,5
Henkilöstömenot, €/asukas	24,57	25,80	6,46	26,99	31,65
Toimintakulut, €/asukas	75,86	77,02	59,19	80,54	90,27
Toimintakate, €/asukas	+ 66,12	+ 69,40	+83,89	+76,37	+64,08

	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020
Vesijohtoverkoston pituus, km	185	185	185	186	186
Pohjavedenottoa, kpl	12	12	12	12	12
Pumpattu vesimäärä, m ³	371 800	364 705	403 578	361 000	386 936
Laskutettu vesimäärä, m ³	297 600	289 882	270 581	289 000	278 927
Viemäriverkoston pituus, km	114	114	115	115	116
Jäteveden puhdistamoja, kpl	3	3	3	3	3
Puhdistettu jätevesimäärä, m ³	607 000	487 568	454 615	540 000	656 124

Suomussalmen vesihuoltolaitos on kirjanpidossa eriytetty taseyksikkö.

Tunnuslukuja:	2020	2019
Liikely- tai alijäämä/asukas	6,84	25,39
Liikelyjäämä/poistot, %	11,69	44,63

Vesihuoltolaitoksen ylijäämä 51 973,44 euroa vuodelta 2020 sijoitetaan omaan pääomaan.

Korvaus jäännöspääomasta

Vuosi	2020	2019
Ed.tp:n jäännöspääoma	2 048 752,89	2 476 125,22
Korko (12 kk:n Eb 30.6. + 0,5 %)	0,5	0,5
Jäännöspon korko*	10 243,76	12 380,63

7.2. Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2020

Ulkoiset ja sisäiset

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	4 910 328		4 910 328	5 698 555	788 227	116
Maksutuotot	702 560		702 560	419 755	-282 805	60
Tuet ja avustukset	1 121 409		1 121 409	1 395 884	274 475	124
Muut toimintatuotot	6 497 255		6 497 255	6 486 960	-10 295	100
Valmistus omaan käyttöön				151 699		
Toimintamenot						
Henkilöstökulut	-14 717 167		-14 717 167	-14 849 957	-132 790	101
Palvelujen ostot	-46 411 988	-1 679 000	-48 090 988	-49 724 579	-1 633 591	103
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 834 198		-3 834 198	-3 503 666	330 532	91
Avustukset muille	-1 128 650	-100 000	-1 228 650	-788 844	439 806	64
Avustukset liikelaitoksille						
Muut toimintamenot	-3 690 845		-3 690 845	-3 953 978	-263 133	107
Toimintakate	-56 551 296	-1 779 000	-58 330 296	-58 668 171	-337 875	101
Verotulot	28 257 000	-245 000	28 012 000	28 113 874	101 874	100
Valtionosuudet	32 129 000	1 350 000	33 479 000	34 347 831	868 831	103
Rahoitustulot ja menot			0			
Korkotulot muilta	11 730		11 730	13 486	1 756	115
Korkotulot liikelaitoksilta			0			
Muut rahoitustuotot muilta	244 670		244 670	256 368	11 698	105
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta			0			
Korkomenot	-207 000		-207 000	-188 968	18 032	91
Muut rahoitusmenot	-136 600		-136 600	-12 835	123 765	9
Vuosikate	3 747 504	-674 000	3 073 504	3 861 585	788 081	126
Poistot ja arvonalentumiset			0		0	
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 845 360		-3 845 360	-3 753 295	92 065	98
Arvonalentumiset		-340 000	-340 000	-349 093	-9 093	
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	-97 856	-1 014 000	-1 111 856	-240 803	871 053	22
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys-				-1 563	-1 563	
Rahastojen vähennys +					0	
Tilikauden ali-/ylijäämä	-97 856	-674 000	-771 856	-242 366	529 490	31

7.3. Investointiosan toteutumisvertailu

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. - 31.12.2020					
	Ta-määräraha	Ta-määräraha, Ta-muutos	Kustannukset	%	Poikkeama
Investoinnit					
Menot	8 413 000	10 386 000	8 998 490	86,64	1 387 510
Tulot	54 000	0	175 021		-175 021
NETTO	8 359 000	10 386 000	8 823 469	84,96	1 562 531
Kv 12.10.2020 § 32 inv. Ta-muutos					
Kohde					
Kiinteään omaisuuden hankinta	50 000	0	4 194		
Kiinteistöjen hankinta			0		
Maa- ja vesialueiden ostot			0		
Liittymämaksut			4 194		
TULOT Kiinteään omaisuuden myynti	0	0	46 927		
Kiinteistöjen ja maa- ja vesialueiden myynti					
Kiinteistöjen myynti			0		
Maa-alueiden myynti			41 000		
Tonttien myynti			5 927		
Netto	50 000	0	-42 733		42 733
					0
Kunnanhallitus/Talonrakennus	1 000 000	80 000	131 551	164,44	-51 551
Kaunisniemen kulttuurinäyttämö, kulut			122 715		
Tulikiven varistorakennus			8 836		
Tulot yhteensä	0	0	128 094		
Virtasalmen kalasatama (v. 2019) tulot			6 250		
Kaunisniemen kulttuurinäyttämö, tulot			121 844		
Netto	1 000 000	80 000	3 457	4,32	76 543
Kunnanhallitus/Irtain omaisuus	20 000	10 000	11 837	118,37	-1 837
Tietohallinto, Dynasty 10	10 000	10 000	11 837		
Tiedonohjaussuunnitelma (TOS)	10 000				
Tulot	0	0	0		
Netto	20 000	10 000	11 837	118,37	
Kunnanhallitus/Aineeton käyttöomaisuus					
Arvopaperit	10 000	0	0		0
Tulot	0	0	0		
Netto	10 000	0	0		0
Sivistyslautakunnan irtaimisto	488 000	118 000	126 520	107,22	-8 520
Liikuntahallin kalusteet	120 000	100 000	113 136		
Kirjastoauto	350 000	0			
Lukiokoulutus, sähköistyvä yo-koe	18 000	18 000	13 384		
Tulot	0	0	0		0
Netto	488 000	118 000	126 520	107,22	-8 520
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
(sis. vesihuoltolaitoksen) Menot	6 845 000	10 178 000	8 724 388	85,72	1 453 612
Tulot	54 000	0	0		0
Netto	6 791 000	10 178 000	8 724 388	85,72	1 453 612

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. - 31.12.2020

	Ta-määräraha	Ta-määräraha, Ta-muutos	Kustannukset	%	Poikkeama
Talonrakennus yhteensä, menot	5 845 000	9 334 500	7 804 433	83,61	1 530 067
Tulot	0	0	0		0
Netto	5 845 000	9 334 500	7 804 433	83,61	1 530 067
Kulut					
Talonrakennus	5 785 000	9 279 500	7 760 638	83,63	1 518 862
Terveyskeskus	250 000	0	0		
Liikuntahallin peruskorjaus	420 000	683 500	683 469		
Tulevaisuuden koulu	4 500 000	8 300 000	6 703 099		
Kylpylä, huoltokorjaukset	50 000	40 000	49 151		
Rakennusautomaation päivittäminen	65 000	45 000	34 116		
Karhulanvaaran lämpökeskuksen rak. automaation päivitys			13 500		
Taivalalasan päiväkotit (Taivalkehto), katokset	50 000	40 000	33 528		
Virastotalo, ääneneristyslevyjien vaihto	80 000	45 000	62 044		
Virastotalo, liikuntasauvojen uusiminen	30 000	10 000	12 571		
Kiinteistöjen kattoremontit	120 000	30 000	21 079		
Lukitusten uusiminen	20 000	60 000	68 948		
Pitämän päiväkotit, sisäremontti IV ja lämmönvaihdin	140 000	10 000	14 760		
Haverinen, peruskorjaus	45 000	6 000	5 850		
Nuorisotila, Särkkä I, piha-alueen kunnostaminen	15 000	10 000	9 635		
Kemet, korjaus			48 889		
Tulot	0	0	0		0
Asuntojen kunnostus	60 000	55 000	43 795	79,63	11 205
Tykkiniementie 5		20 000	15 525		
Tykkiniementie 2		35 000	28 270		
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS yhteensä	500 000	433 000	383 187	88,50	49 813
Tulot			0		0
Netto	500 000	433 000	383 187	88,50	49 813
Kaavateiden rakentaminen	415 000	377 000	329 197	236,31	47 803
Silta Emäjoen yli, suunnittelu		2 000	7 346		
Talonpojankujan rakentaminen		140 000	83 687		
Kupparinkujan rakentaminen		140 000	85 538		
Hossantien rakentaminen		95 000	152 626		
Tievalaistuksen rakentaminen	40 000	40 000	37 604	94,01	2 396
-peruskorjaukset ja täydennykset			37 604		
Puistot, torit, leikkikentät, menot	35 000	10 000	4 286	42,86	5 714
Tulot			0		
Netto	35 000	10 000	4 286		
Puistot, torit ja leikkikentät		10 000	2 608		
Hyvöyynvaaran muistomerkki	30 000				
Ukrainalaisen muistomerkin pysäköintialue			1 678		
Vesirakenteet	0	0	0		0
Tulot	0	0	0		
Netto	0	0	0		
Liikuntapaikat	10 000	6 000	12 100		-6 100
Tulot	0	0	0		0
Netto	10 000	6 000	12 100		-6 100
Kulut	10 000	6 000	12 100		
Ulkoilureitti taajamaan		6 000	12 100		
Tulot	0	0	0		
Kiinteistöjen pihat	0	0	0		0
Tulot	0	0	0		0
Netto	0	0	0		0
IRTAIMISTO	30 000	39 000	38 846		154
Keräävä ruohonleikkuri	20 000	24 500	24 500		
Siivouspalvelut, siivouskoneet	10 000	14 500	14 346		
Tuotot	0	0	0		

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 1.1. - 31.12.2020					
	Ta-määräraha	Ta-määräraha, Ta-muutos	Kustannukset	%	Poikkeama
ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS	470 000	371 500	497 922	134,03	-126 422
Vesilaitos	265 000	231 000	389 682	168,69	-158 682
Tonttiliittymät ja pienkohteet	20 000	10 000	19 981		
Verkostojen peruskorjaus	80 000	44 000	115 157		
Hossan verkoston laajennus	55 000	42 000	75 938		
Kirkonkylän alavesiaseman rakentaminen	110 000	135 000	178 606		
Tulot	27 000	0	0		
Hossan verkoston laajennus					
Tulot yhteensä	27 000	0	0		0
Nettomenot vesilaitos	238 000	231 000	389 682	168,69	-158 682
Viemärlaitos	205 000	140 500	108 240	77,04	32 260
Tonttiliittymät ja pienkohteet	30 000	25 000	30 339		
Verkostojen saneeraus	100 000	62 000	58 648		
Hossan verkoston laajennus	55 000	40 000	5 818		
Hossan ja Juntusrannan puhdistamoiden automatiikan laajennus	20 000	13 500	13 435		
Tulot:	27 000	0	0		0
Hossan verkoston laajennus	27 000	0			
Nettomenot	178 000	140 500	108 240		32 260
Investoinnit yhteensä	8 413 000	10 386 000	9 998 490	96,27	387 510
Investointitulot	54 000	0	175 021		-175 021
INVESTOINNIT NETTO	8 359 000	10 386 000	9 823 469	94,58	562 531

7.4. Rahoitusosan toteutumisvertailu

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	3 748	-674	3 074	3 862	788	26
Satunnaiset erät	0		0	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	138	138	#JAKO/0!
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-8 413	-1 887	-10 300	-8 817	1 483	-14
Rahoitusosuudet investointimenoihin	54		54	128	74	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0		0	108	108	#JAKO/0!
Toiminta ja investoinnit, netto	-4 611	-2 561	-7 172	-4 581	2591	-36
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys muille	0		0	0	0	#JAKO/0!
Antolainasaamisten lisäys liikelaitoksille			0			
Antolainasaamisten vähennykset	0		0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys liikelaitoksilta			0			
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000	3 000	10 000	10 000	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 896		-1 896	-2 072	-176	9
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	-133	-133	#JAKO/0!
Oman pääoman muutokset	0		0	-3	-3	0
Vaikutus maksuvalmiuteen				2 756	2 756	

2020	sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot					Netto			Poikkeama %
		Alkuperäinen Talousarvio	TA:n muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio	TA:n muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	
1880 INVESTOINTIOSA	N														ylitys -
Kunnanhallitus	N	1 080 000	-990 000	90 000	147 582	-57 582	0	0	175 021	-175 021	90 000	-27 439	117 439	130,49	
Kiinteä omaisuus	N	50 000	-50 000	0	4 194	-4 194	0	0	46 927	-46 927	0	-42 733	42 733	#JAKO/0!	
Talonrakennus/Tilojen hankkiminen	N	1 000 000	-920 000	80 000	131 551	-51 551	0	0	128 094	-128 094	80 000	3 457	76 543	95,68	
Tietohallinto ja irtaimisto	N	20 000	-10 000	10 000	11 837	-1 837	0	0	0	0	10 000	11 837	-1 837	-18,37	
Osakkeet ja osuudet	N	10 000	-10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#JAKO/0!	
Sivistyslautakunta	N	488 000	-370 000	118 000	126 520	-8 520	0	0	0	0	118 000	126 520	-8 520	-7,22	
Lukion kalusto, sähköistyvä yo-koe	N	18 000		18 000	13 384	4 616	0	0	0	0	18 000	13 384	4 616	-25,64	
Liikuntahallin kalusteet	N	120 000	-20 000	100 000	113 136	-13 136	0	0	0	0	100 000	113 136	-13 136	13,14	
Kirjastoauto	N	350 000	-350 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tekninen lautakunta(sis.vesi- ja viemäri.)	N	6 845 000	3 333 000	10 178 000	8 724 388	1 453 612	54 000	-54 000	0	0	10 124 000	8 724 388	1 399 612	13,82	
Talonrakennus*	N	5 845 000	3 489 500	9 334 500	7 804 433	1 530 067	0	0	0	0	9 334 500	7 804 433	1 530 067	16,39	
Kaavateiden rakentaminen*	N	415 000	-38 000	377 000	329 197	47 803	0	0	0	0	377 000	329 197	47 803	-12,68	
Tievalaistuksen rakentaminen*	N	40 000		40 000	37 604	2 396	0	0	0	0	40 000	37 604	2 396	5,99	
Puistot, torit, leikkikentät*	N	35 000	-25 000	10 000	4 286	5 714	0	0	0	0	10 000	4 286	5 714	57,14	
Vesirakenteet*	N	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#JAKO/0!	
Liikuntapaikat	N	10 000	-4 000	6 000	12 100	-6 100	0	0	0	0	6 000	12 100	-6 100	-101,67	
Kiinteistöjen pihat	N	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Teknisen toimen irtaimisto*	N	30 000	9 000	39 000	38 846	154	0	0	0	0	39 000	38 846	154	0,39	
Vesilaitos*	N	265 000	-34 000	231 000	389 682	-158 682	27 000	-27 000	0	0	204 000	389 682	-185 682	-91,02	
Viemärlaitos*	N	205 000	-64 500	140 500	108 240	32 260	27 000	-27 000	0	0	113 500	108 240	5 260	4,63	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ		8 413 000	1 973 000	10 386 000	8 998 490	1 387 510	54 000	-54 000	0	175 021	-175 021	10 332 000	8 823 469	1 508 531	14,60
*Luettelo rakennuskohteista investointiosan toteutumisvertailussa.															
*Tulot sisältävät valmistus omaan käyttöön.															
											Tulo merkitty -				
											tässä osiossa				
TULOSLASKELMAOSA															
Verotulot	B						28 257 000	-245 000	28 012 000	28 113 874	-101 874	-28 012 000	-28 113 874	101 874	0,36
Valtionosuudet	B						32 129 000	1 350 000	33 479 000	34 347 831	-868 831	-33 479 000	-34 347 831	868 831	2,60
Korkotuotot	B						11 730		11 730	13 486	-1 756	-11 730	-13 486	1 756	14,97
Muut rahoitustuotot	E						244 670		244 670	256 368	-11 698	-244 670	-256 368	11 698	4,78
Korkokulut	B	207 000		207 000	188 968	18 032			0	0	0	207 000	188 968	18 032	8,71
Muut rahoituskulut	E	136 600		136 600	12 276	124 324			0	0	0	136 600	12 276	124 324	91,01
TULOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ		343 600		343 600	201 244	142 356	60 642 400		60 642 400	62 731 559	-2 089 159	-61 403 800	-62 530 315	1 126 515	
RAHOITUSOSA															
Satunnaiset erät	E														
Antolainasaamisten vähennys	B														
Antolainasaamisten lisäys	B	0		0	0	0						0		0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	1 896 000	0	1 896 000	2 071 771	-175 771						1 896 000	2 071 771	-175 771	9,27
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						7 000 000	3 000 000	10 000 000	10 000 000	0	7 000 000	10 000 000	-3 000 000	42,86
Lyh.aikaisten lainojen vähennys	E										0	0	0	0	
Lyh.aikaisten lainojen muutos	E									133 332	-133 332	0	133 332	-133 332	
Oman pääoman muutos	E														
Muut maksuvalmiuden muutokset	E				2 746 269	-2 746 269							2 746 269	-2 746 269	
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	E	1 896 000		1 896 000	4 818 040	-2 922 040	7 000 000		10 000 000	10 133 332	-133 332	8 896 000	14 951 372	-6 055 372	68,07
YHTEENSÄ KAIKKI		80 835 444		84 187 444	86 838 826	-2 651 382	80 927 951		83 873 951	87 192 766	-3 318 815	16 154 493	19 912 724	3 758 231	
Sitovuus N = Netto, B = Brutto, E = Ei sitova															

8. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

8.1. Kunnan tuloslaskelma

Ulkoiset

	2020		2019	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	3 997 957,19		3 276 152,35	
Maksutuotot	403 493,57		748 017,23	
Tuet ja avustukset	1 395 884,48		928 280,10	
Muut toimintatuotot	<u>3 508 325,81</u>	9 305 661,05	<u>3 569 812,40</u>	8 522 262,08
Valmistus omaan käyttöön		151 699,03		
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-11 032 243,87		-11 124 125,10	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 638 346,59		-3 488 232,33	
Muut henkilösivukulut	-179 769,73		-303 311,44	
Palvelujen ostot	-47 900 201,61		-44 576 740,07	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 446 365,93		-3 639 764,51	
Avustukset	-788 844,19		-803 311,19	
Muut toimintakulut	<u>-1 139 758,98</u>	-68 125 530,90	<u>-922 799,85</u>	-64 858 284,49
Toimintakate		-58 668 170,82		-56 336 022,41
Verotulot		28 113 873,87		26 867 410,70
Valtionosuudet		34 347 831,00		30 747 134,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	13 485,50		31 308,32	
Muut rahoitustuotot	256 368,42		511 067,75	
Korkokulut	-188 967,70		-212 108,81	
Muut rahoituskulut	<u>-12 835,43</u>	68 050,79	<u>-31 235,99</u>	299 031,27
Vuosikate		3 861 584,84		1 577 553,56
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 753 294,95		-3 957 568,00	
Arvonalentumiset	<u>-349 092,88</u>	-4 102 387,83	<u>0,00</u>	-3 957 568,00
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Tilikauden tulos		-240 802,99		-2 380 014,44
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Rahastojen lisäys (-)		-1 562,65		-5 046,00
Rahastojen vähennys (+)		<u>0,00</u>		<u>27 480,59</u>
Tilikauden yli-/alijäämä		-242 365,64		-2 357 579,85

8.2. Kunnan rahoituslaskelma

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 861 584,84		1 577 553,56	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	138 054,37	3 999 639,21	-37 967,62	1 539 585,94
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-8 816 659,20		-2 574 300,26	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	128 094,16		7 987,66	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	108 302,00	-8 580 263,04	61 411,99	-2 504 900,61
Toiminnan ja investointien rahavirta		-4 580 623,83		-965 314,67
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00		3 994 822,34	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 071 771,30		-1 689 854,41	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-133 332,00	7 794 896,70	0,00	2 304 967,93
Oman pääoman muutokset		-3 443,32		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 758,00		86 226,56	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos	-145 195,99		267 972,98	
Korottomien velkojen muutos	2 903 606,32	2 755 652,33	-1 677 747,86	-1 323 548,32
Rahoituksen rahavirta		10 547 105,71		981 419,61
Rahavarojen muutos		5 966 481,88		16 104,94
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	17 910 244,23		11 943 762,35	
Rahavarat 1. 1.	-11 943 762,35	5 966 481,88	-11 927 657,41	16 104,94

8.3. Kunnan tase

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	63 123 665,99	58 775 857,49	OMA PÄÄOMA	51 003 334,99	51 247 581,30
Aineettomat hyödykkeet	14 441,85	43 521,50	Peruspääoma	37 223 659,06	37 223 659,06
Aineettomat oikeudet	14 441,85	43 521,50	Muut omat rahastot	4 271 994,19	4 273 874,86
Ennakkomaksut			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	9 750 047,38	12 107 627,23
			Tilikauden yli-/alijäämä	-242 365,64	-2 357 579,85
Aineelliset hyödykkeet	52 805 217,25	48 428 329,10	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Maa- ja vesialueet	6 427 556,52	6 470 289,97	VARAUKSET		
Rakennukset	31 148 640,18	32 374 087,94	Poistoero	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 499 154,18	7 769 296,32	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	373 042,53	381 217,80			
Muut aineelliset hyödykkeet	121 622,65	121 622,65	PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja kesken-	7 235 201,19	1 311 814,42	Eläkevaraukset	0,00	0,00
eräiset hankinnat			Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
Sijoitukset	10 304 006,89	10 304 006,89			
Osakkeet ja osuudet	9 352 099,76	9 352 099,76	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	116 718,04	119 476,04
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lainasaamiset	882 842,28	882 842,28	Lahjoitusrahastojen pääomat	116 718,04	119 476,04
Muut saamiset	69 064,85	69 064,85	Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 083 636,06	13 979 945,85			
Saamiset	2 173 391,83	2 036 183,50	VIERAS PÄÄOMA	32 087 249,02	21 388 746,00
Pitkäaikaiset saamiset	962 238,95	979 069,51	Pitkäaikainen	21 725 786,41	14 310 342,09
Myyntisaamiset	179 964,51	221 327,07	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainasaamiset	707 742,44	757 742,44	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 820 260,89	13 314 835,27
Muut saamiset	74 532,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	66 810,38	166 174,78
Siirtosaamiset	0,00	0,00	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	1 211 152,88	1 057 113,99	Saadut ennakot	0,00	0,00
Myyntisaamiset	364 620,47	463 013,52	Ostovelat	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	20 470,00	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	838 715,14	829 332,04
Muut saamiset	88 449,02	237 902,30	Siirtovelat	0,00	0,00
Siirtosaamiset	758 083,39	335 728,17	Lyhytaikainen	10 361 462,61	7 078 403,91
Rahoitusarvopaperit	10 297 784,66	10 205 727,58	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	371 264,38	1 644 597,38
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	10 297 784,66	10 205 727,58	Lainat julkisyhteisöiltä	1 808 164,20	145 995,72
			Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	7 612 459,57	1 738 034,77	Saadut ennakot	406 313,10	208 297,21
VASTAAVAA YHTEENSÄ	83 207 302,05	72 755 803,34	Ostovelat	2 479 867,96	1 448 624,55
			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	214 942,43	197 849,24
			Siirtovelat	5 080 910,54	3 433 039,81
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	83 207 302,05	72 755 803,34

8.4. Konsernin tuloslaskelma

	2020		2019	
Toimintatuotot		58 133 552,69		53 663 893,71
Toimintakulut		<u>-112 911 465,52</u>		<u>-107 120 078,08</u>
Toimintakate		-54 777 912,83		-53 456 184,37
Verotulot		28 042 143,41		26 802 382,66
Valtionosuudet		34 347 831,00		30 747 134,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	11 677,69		18 830,82	23 399,78
Muut rahoitustuotot	191 649,27		547 497,31	251 077,32
Korkokulut	-319 126,40		-313 234,00	-298 647,95
Muut rahoituskulut	<u>-354 634,45</u>	<u>-470 433,89</u>	<u>-171 786,45</u>	<u>81 307,68</u>
Vuosikate		7 141 627,69		4 174 639,97
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 609 282,33		-6 047 063,56	-5 952 545,33
Arvonalentumiset	<u>0,00</u>	<u>-6 609 282,33</u>	<u>-1 160,50</u>	<u>-6 048 224,06</u>
Satunnaiset erät +/-		0,00		0,00
Tilikauden tulos		532 345,36		-1 873 584,09
Tilinpäätössiirrot		301,83		38 552,95
Tilikauden verot		-9 978,44		0,00
Laskennalliset verot	-	89 762,80 €	-	48 269,03 €
Valmistus omaan käyttöön		0,00		0,00
Vähemmistöosuudet		-16 804,91		-12 977,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		416 101,04		-1 896 277,61

8.5. Konsernin rahoituslaskelma

	2020			2019
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	7 141 627,69			4 174 639,97
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00			0,00
Satunnaiset erät	0,00			0,00
Tilikauden verot	-9 978,44			
Tulorahoituksen korjauserät	<u>5 911,59</u>	7 137 560,84	<u>-140 752,36</u>	4 033 887,61
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-12 615 139,20			-10 098 305,28
Rahoitusosuudet investointimenoihin	130 021,09			7 987,66
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>159 998,72</u>	-12 325 119,39	<u>143 684,92</u>	<u>-9 946 632,70</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		-5 187 558,55		-5 912 745,09
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0,00			0,00
Antolainasaamisten vähennykset	<u>4 942,20</u>	4 942,20	<u>49 684,00</u>	49 684,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 340 012,00			10 667 922,34
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 191 189,26			-2 681 724,34
Lyhytkaikaisten lainojen muutos	<u>-2 359,26</u>	10 146 463,48	<u>-1 647 484,33</u>	6 338 713,67
Oman pääoman muutokset		-3 443,32		-59 259,57
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-87 584,71			134 186,88
Vaihto-omaisuuden muutos	-66 934,86			-63 445,34
Saamisten muutos	-1 320 907,32			1 233 427,25
Korottomien velkojen muutos	<u>3 292 447,47</u>	1 817 020,58	<u>-622 938,80</u>	<u>681 229,99</u>
Rahoituksen rahavirta		11 964 982,94		7 010 368,09
Rahavarojen muutos		6 777 424,39		1 097 623,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		22 419 478,76		15 642 054,39
Rahavarat 1.1.		<u>15 642 054,37</u>		<u>14 544 431,39</u>
		6 777 424,39		1 097 623,00

8.6. Konsernin tase

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	85 622 377,68	80 030 852,79	OMA PÄÄOMA	47 658 128,64	47 245 772,72
Aineettomat hyödykkeet	557 126,97	357 297,43	Peruspääoma	37 223 659,06	37 223 659,06
Aineettomat oikeudet	133 381,06	160 472,13	Osuus kuntayht. oman pääoman		
Muut pitkävaikutteiset menot	423 230,13	196 823,95	Arvonkorotusrahas	84 052,14	84 052,14
Ennakkomaksut	515,78	1,35	Muut omat rahastot	4 777 532,72	4 781 277,86
Aineelliset hyödykkeet	84 370 730,17	78 977 274,60	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 156 783,68	7 053 061,27
Maa- ja vesialueet	6 930 172,54	6 972 506,14	Tilikauden yli-/alijäämä	416 101,04	-1 896 277,61
Rakennukset	53 532 953,01	39 201 838,45	VÄHEMMISTÖOSUUDET	124 262,48	107 457,57
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 261 811,73	13 752 975,10	PAKOLLISET VARAUKSET	818 809,02	933 522,38
Koneet ja kalusto	2 303 056,84	1 075 141,83	Eläkevaraukset		
Muut aineelliset hyödykkeet	135 132,11	121 622,65	Muut pakolliset varaukset	818 809,02	933 522,38
Ennakkomaksut ja kesken-	8 207 603,94	17 853 190,43			
eräiset hankinnat					
Sijoitukset	694 520,54	696 280,76	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	816 689,90	939 427,08
Osakkuusyhteisöosuudet	50 670,36	50 670,36	Valtion toimeksiannot	506 966,17	626 683,29
Muut osakkeet ja osuudet	304 729,77	351 231,78	Lahjoitusrahastojen pääomat	161 398,08	165 500,38
Muut lainasaamiset	49 683,99	0,00	Muut toimeksiantojen pääomat	148 325,65	147 243,41
Muut saamiset	289 436,42	294 378,62			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	510 170,10	545 375,05	VIERAS PÄÄOMA	66 409 627,91	52 887 739,36
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	Pitkäaikainen	46 501 904,81	35 606 236,55
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	16 288,39	16 299,69	Joukkovelkakirjalainat		
Muut toimeksiantojen varat	493 881,71	529 075,36	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	42 823 182,49	32 245 160,53
			Lainat julkisyhteisöiltä	1 577 733,11	2 360 535,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 694 970,17	21 537 691,27	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	367 202,44	300 267,57	Saadut ennakot	0,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	367 202,44	300 267,57	Ostovelat	0,00	0,00
Saamiset	6 908 288,97	5 595 369,31	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 087 797,30	1 000 540,77
Pitkäaikaiset saamiset	349 787,21	318 516,04	Siirtovelat	0,00	0,00
Myyntisaamiset	179 964,51	221 327,07	Laskennalliset verovelat	1 013 191,91	
Lainasaamiset	95 290,70	97 188,97			
Muut saamiset	74 532,00	0,00	Lyhytaikainen	19 907 723,10	17 281 502,81
Siirtosaamiset	0,00	0,00	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	6 558 501,76	5 276 853,27	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 377 177,64	2 688 102,48
Myyntisaamiset	1 768 105,81	1 789 633,64	Lainat julkisyhteisöiltä	1 814 609,86	152 441,38
Lainasaamiset	9 024,35	29 421,46	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Muut saamiset	644 396,71	968 828,47	Saadut ennakot	422 597,26	233 511,11
Siirtosaamiset	4 136 974,89	2 488 969,70	Ostovelat	4 446 301,03	4 503 451,51
Rahoitusarvopaperit	10 297 784,66	10 205 727,58	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 051 174,96	904 632,23
Osakkeet ja osuudet			Siirtovelat	10 795 862,35	7 862 364,61
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	10 297 784,66	10 205 727,58	Laskennallinen verovelka	0,00	936 999,49
Joukkovelkakirjalainasaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	115 827 517,95	102 113 919,11
Muut arvopaperit					
Rahat ja pankkisaamiset	12 121 694,10	5 436 326,81			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	115 827 517,95	102 113 919,11			

8.7. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA	2020	2019
Liikevaihto	1 162 921,85	1 105 435,65
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	29 570,39	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot		
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-237 848,54	-199 525,69
Varastojen lisäys+ vähennys-	0,0	0,0
Palvelujen ostot	-199 911,60	-437 760,14
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-193 411,28	-34 275,36
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-43 519,42	-25 891,39
Muut henk.sivukulut	-3 497,86	10 258,01
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-444 642,37	-439 587,14
Arvonalentumiset	0,0	0,0
Liiketoiminnan muut kulut	-7 443,97	-6 564,09
Liikelyli-/alijäämä	62 217,20	208 556,35
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korkokulut	0,00	0,00
Korvaus jäännöspääomasta*)	-10 243,76	-12 380,63
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	51 973,44	196 175,72
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Yli-/alijäämä ennen varauksia	51 973,44	196 175,72
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Tuloverot	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä /alijäämä)	51 973,44	196 175,72
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,37	9,29
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,37	9,29
Voitto, %	4,47	17,75

Vuosi	2020	2019
Ed.tp:n jäännöspääoma	2 048 752,89	2 476 125,22
Korko (12 kk:n Eb 30.6. + 0,5 %)	0,5	0,5
Jäännöspo:n korko*	10 243,76	12 380,63

*Korvaus jäännöspääomasta=talousarviovuotta edeltävän vuoden 12 kk:n EB 30.6 + 0,5 %.

8.8. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA 2020	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyli-/alijäämä	62 217,20		208 556,35	
Poistot ja arvonalentumiset	444 642,37		439 587,14	
Rahoitustuotot ja -kulut	-10 243,76		-12 380,63	
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät				
Sisäiset tuotot	-156 361,59		-154 055,71	
Sisäiset kulut	18 295,33	358 549,55	16 087,72	497 794,87
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-497 923,00		-140 613,80	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-497 923,00	0,00	-140 613,80
Toiminnan ja investointien rahavirta		-139 373,45		357 181,07
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset		0,00		0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-2 097,13		7 007,74	
Korottomien velkojen muutos muilta	6 856,74		29 487,46	
Liittymismaksujen muutos	9 383,10	14 142,71	26 212,48	62 707,68
Rahoituksen rahavirta		14 142,71		62 707,68
Rahavarojen muutos		-125 230,74		419 888,75
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2020		2019	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, 5 vuodelta, 1000 €	851		1 285	
Investointien tulorahoitus, %	1,00		2,88	
Quick ratio	0,86		0,95	
Curren ratio	0,86		0,95	

8.9. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tase

VESIHUOLTOLAITOS

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 252 878,96	3 024 332,40	OMA PÄÄOMA	2 455 871,85	2 244 928,61
Aineettomat hyödykkeet	0	0,00	Jäännöspääoma	2 403 898,41	2 048 752,89
Aineettomat oikeudet	0	0,00	Arvonkorotusrahasto		
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	Tilikauden yli-/alijäämä	51 973,44	196 175,72
Ennakkomaksut	0,00	0,00	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Aineelliset hyödykkeet	3 252 878,96	3 024 332,40	Poistoero	0,00	0,00
Maa- ja vesialueet	0,00	0,00	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Rakennukset	127 880,53	156 333,97	PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 124 998,43	2 867 998,43	Eläkevaraukset		
Koneet ja kalusto	0,00	0,00	Muut pakolliset varaukset	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA	866 537,29	844 656,66
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00	Pitkäaikainen	785 667,98	776 284,88
Sijoitukset	0,00	0,00	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Muut sijoitukset	0,00	0,00	Saadut ennakot	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	69 530,18	65 252,87	Ostovelat	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	785 667,98	776 284,88
Saamiset	69 530,18	65 252,87	Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset			Lyhytaikainen	80 869,31	68 371,78
Myyntisaamiset			Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainasaamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä			Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muut saamiset			Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Siirtosaamiset			Saadut ennakot	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	69 530,18	65 252,87	Ostovelat	58 785,14	51 928,26
Myyntisaamiset	69 530,18	65 252,87	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
Lainasaamiset			Siirtovelat	22 084,17	16 443,52
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 322 409,14	3 089 585,27
Muut saamiset			LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Siirtosaamiset			Omavaraisuusaste, %	73,92	72,66
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 322 409,14	3 089 585,27	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	74,51	76,41
			Lainakanta 31.12., 1000 €	0,00	0,00

9. LIITETIEDOT

9.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedot on laadittu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston vuonna 2020 antaman kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetietojen yleisohjeen mukaisesti. Tilinpäätöksen liitetietojen numerointi vastaa yleisohjeen liitetietonumerointia.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman perusteet kunnanvaltuusto on hyväksynyt 23.9.1996. Kunnanvaltuusto on täydentänyt poistosuunnitelmaa 9.11.2010 § 43 ja 13.11.2012 § 42. Kunnanhallitus hyväksyi 22.10.2019 § 183 Suomussalmen lukion koulurakennuksen poistosuunnitelman muutoksen. Poistoaikaa lyhennettiin niin, että rakennukset poistetaan taseesta vuosien 2020–2025 aikana. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemman arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksen. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Sopimus on voimassa 17.7.2025 asti.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittämistavat ovat Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaiset eikä niiden esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.
3. Tilinpäätökseen ei ole tehty oikaisuja edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin.
4. Edellistä tilikautta koskevat tiedot ovat pääosin vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa. Vuosien 2018 ja 2019 valtionosuudet eivät ole vertailukelpoisia, sillä vuoden 2019 valtionosuudet sisältävät kunnan peruspalvelujen valtionosuuden syrjäisyyslisien oikaisun vuosilta 2017–2018 yhteensä 51 864,00 euroa.

Vuoden 2020 valtionosuudet eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa, sillä vuoden 2020 valtionosuudet sisältävät valtionosuuden korotuksena maksettavia koronatukia yhteensä 1 940 993 euroa.

Kainuun sote -kuntayhtymä on tehnyt vuosien 2015-2018 kuntien maksuosuuksien tarkastuslaskennan, jonka mukaan Suomussalmen kunnalle olisi tulossa palautusta 0,906 milj. euroa. Koska tilinpäätösvaiheessa palautuksesta ei ole virallista päätöstä, varovaisuusperiaatetta noudattaen palautusta ei ole kirjattu tilinpäätökseen.

Tuli tuhosi Elektroniikkatehdas Kemet Electronics Oy:n teollisuushallin osittain heinäkuussa 2020. Suomussalmen kunnan ja Kemetin välillä on yritystilasopimus kiinteistöstä. Vahingosta on kirjattu vuoden 2020 tilinpäätökseen 0,348 milj. euron korjauskustannukset ja 0,245 euron tulojäämä. Koska tilinpäätöshetkellä ei vielä ole saatu lopullista korvauspäätöstä vakuutusyhtiöltä, varovaisuuden periaatteella tilinpäätökseen ei ole kirjattu tulojäämää mahdollisesta vahinkokorvauksesta.

5. Suomussalmen kunnalla ei ole ulkomaanrahan määräisiä saamisia eikä velkoja.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevana liitetietoina on esitetty:

- konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- selostus konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa ja –menetelmissä tapahtuneista muutoksista sekä muutosten vaikutukset konsernin toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan
- selostus sellaisista muutoksista konsernin rakenteessa, jotka merkittäväällä tavalla vaikuttavat konsernitaseen vertailukelpoisuuteen edelliseltä tilikaudelta laaditun konsernitilinpäätöksen kanssa. Selostus kattaa muutokset tytäryhteisöissä sekä merkittävässä osakkuusyhteisöjen omistuksissa,
- konserniaktiivojen ja –passiivojen olennaiset muutokset edellisestä tilikaudesta ja selvitys niiden käsittelystä

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kunnan tytäryhteisöt:

- Asunto-osakeyhtiö Hirvikangas
- Asunto-osakeyhtiö Kuntopolku (72 %)
- Asunto-osakeyhtiö Marjakangas
- Asunto-osakeyhtiö Suomussalmen Ämmäntaival
- Kiinteistöosakeyhtiö Suomussalmen Vuokratalot
- Suomussalmen Energia Oy

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä:

- Kainuun Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
- Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä Eko-Kymppi
- Kainuun liitto -kuntayhtymä

Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistetty osakkuusyhteisöosakkeita, –osuuksia eikä yhteistyöosakkeita, koska kunnan omistusosuus ko. yhteisöissä on vähäinen (Asunto-osakeyhtiö Mäntyrinte 18,4 %, Suomussalmen Jäähalli Oy 16,1 %, Kiinteistö Oy Ämmänsaaren Toritalo 19,1 %). Yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisten omistusten eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen liitteenä esitetään perusteltu selostus, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

9.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto	8 113 548,89	35 725 732,33	8 902 167,48	821 844,72
Sosiaali- ja terveystuotot	44 570 430,79	7 172 390,90	177 581,37	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	98 243,41		90 034,75	1 423 080,72
Yhdyskuntapalvelut	102 127,94	8 553 410,62	106 349,34	2 728 255,86
Muut palvelut	5 249 201,65	2 212 299,86	20 528,11	3 549 080,73
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>58 133 552,69</i>	<i>53 663 833,71</i>	<i>9 305 661,05</i>	<i>8 522 262,08</i>

Liitetieto 7

Verotulojen erittely		
	2020	2019
Kunnan tulovero	22 092 344,66	21 111 296,98
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 002 956,73	2 674 630,25
Kiinteistövero	3 018 572,48	3 081 483,47
Muut verotulot	0,00	0,00
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>28 113 873,87</i>	<i>26 867 410,70</i>

Liitetieto 8

Valtionosuuksien erittely		
	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	23 837 600,26	24 947 741,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)</i>	<i>6 419 464,89</i>	<i>6 219 585,00</i>
<i>Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>	<i>4 498 225,85</i>	<i>0,00</i>
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-407 460,00	-420 192,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>34 347 831,00</i>	<i>30 747 134,00</i>

Liitetieto 9

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2020	2019
	Asiakaspalvelujen ostot	41 687 063,18
Muiden palvelujen ostot	6 213 138,43	5 751 924,97
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>47 900 201,61</i>	<i>44 576 740,07</i>

Liitetieto 10

Suomussalmen kunta ei ole antanut tukia valtuustoryhmille.

Liitetieto 11

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Poistosuunnitelmaan poistoajat on arvioitu taloudellisen pitoajan mukaan.

Poistot lasketaan hankintamenosta tasapoistoina. Arvioidut poistoajat ja

niitä vastaavat poistomenetelmät ovat:

Poistoperusteet hyväksytyt KV 23.9.1996 § 49 ja täydennetty KV 9.11.2010* ja 13.11.2012**

Aineettomat hyödykkeet

	Poistomenetelmä	
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut pitkävaikuttaiset menot	Tasapoisto	3 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	3 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	5 vuotta
* Vuokrahuoneistojen ja rak. peruskorjaus	Tasapoisto	enintään 20 vuotta
100500 Muut	Tasapoisto	3 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Kom-luokka	Rakennukset ja rakennelmat		
111000	111000 Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
111000	111000 Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
111500	111500 Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
	** v. 2012 ja sen jälkeen valm. 20 v.	Tasapoisto	20 vuotta
112000	112000 Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
112300	112300 Muut rakennukset (varasto- ja huoltorak.)	Tasapoisto	15-20 vuotta
112320	112300 Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
112330	112300 Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

113010	113000 Katujen rakentaminen	Tasapoisto	15 vuotta
113040	113000 Katujen päällystäminen	Tasapoisto	15 vuotta
113050	113000 Puistot ym.virkistysalueet	Tasapoisto	15 vuotta
113080	113000 Urheilualueet, ladut ja pallokentät	Tasapoisto	15 vuotta
113130	113000 Venesatamat	Tasapoisto	10 vuotta
113200	113000 Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta
114001	114000 Ulkovaalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta
114040	114000 Kaukolämpöverkko	Tasapoisto	20 vuotta
	114010 Vesijohtoverkostot	Tasapoisto	30 vuotta
	114020 Viemäriverkostot	Tasapoisto	30 vuotta
	115000 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto	15 vuotta

Koneet ja kalusto

	116000 Kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta
117030	117000 Sairaala-, terveydenh.- yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
117040	117000 Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
117020	117000 Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta
117001	117000 Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta
117050	117000 Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta

Liitetieto 12

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Vahingonkorvausvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista	0,00	0,00	0,00	0,00
Ympäristövastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	701 520,32	784 005,38	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	117 288,70	0,00	0,00	0,00
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>818 809,02</i>	<i>784 005,38</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Liitetieto 13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	7 346,57	42 535,93	7 346,57	42 535,93
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	17 429,42	12 000,00	0,00	12 000,00
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>24 775,99</i>	<i>54 535,93</i>	<i>7 346,57</i>	<i>54 535,93</i>
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	145 400,94	16 568,31	145 400,94	16 568,31
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>145 400,94</i>	<i>16 568,31</i>	<i>145 400,94</i>	<i>16 568,31</i>

Liitetieto 14

Vuonna 2020 ei ole ollut satunnaisia tuottoja/kuluja

Liitetieto 15

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	125 062,15	783,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		332,67
<i>Yhteensä</i>	<i>125 062,15</i>	<i>1 115,67</i>

Liitetieto 16

Poistoeroa ei ole kirjattu.

9.3. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 17

Kuluksi kirjaamattomia menoja ja pääoma-alennuksia ei ole vuonna 2020.

Liitetieto 18

Arvonkorotuksia ei ole vuonna 2020.

Liitetieto 19

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	
Poistamaton hankintameno 1.1.	37 348,45	6 173,05	0,00	43 521,50
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00		0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	22 906,60	6 173,05	0,00	29 079,65
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot				
Poistamaton hankintameno 31.12.	14 441,85	0,00	0,00	14 441,85
Arvonkorotukset				
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä 31.12.	14 441,85	0,00	0,00	14 441,85

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
	Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 373 115,75	32 374 087,94	7 769 296,32	381 217,80	121 622,65	1 311 814,42	48 331 154,88
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00		0,00	0,00	8 725 371,53	8 725 371,53
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	46 927,00	589 522,25		0,00	0,00	-7 987,66	628 461,59
Siirrot erien välillä	0,00	1 892 706,56	738 464,04	178 801,78	0,00	-2 809 972,38	0,00
Tilikauden poisto	0,00	2 528 632,07	1 008 606,18	186 977,05		0,00	3 753 294,95
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot							
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 326 188,75	31 148 640,18	7 499 154,18	373 042,53	121 622,65	7 235 201,23	52 703 849,52
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Olennaiset lisäpoistot							
Erittely olennaisista lisäpoistoista							
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä 31.12.	6 326 188,75	31 148 640,18	7 499 154,18	373 042,53	121 622,65	7 235 201,23	52 703 849,52

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	116 702,59	97 174,22	101 367,77	97 174,22
Muut maa- ja vesialueet	6 813 469,95	6 875 331,92	6 326 188,75	6 373 115,75
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>6 930 172,54</i>	<i>6 972 506,14</i>	<i>6 427 556,52</i>	<i>6 470 289,97</i>

Pysyvien vastaavien sijoitukset									
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-muut laina- ja muut saamiset			
						Jvk-laina- saamiset	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 286 526,45	84 924,92	1 823 903,23	94 525,16	9 289 879,76	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	62 220,00	62 220,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	7 286 526,45	84 924,92	1 823 903,23	156 745,16	9 352 099,76	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 286 526,45	84 924,92	1 823 903,23	156 745,16	9 352 099,76	0,00	0,00	0,00	0,00

Liitetieto 20-22

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €) omasta vieraasta tilikauden pääomasta pääomasta voitosta/ tappiosta		
Tytäryhteisöt						
As. Oy Suomussalmen Hirvikangas	Suomussalmi	100 %	100 %	611	21	-7
As. Oy Suomussalmen Kuntopolku	Suomussalmi	72 %	72 %	586	2	4
As. Oy Suomussalmen Marjakangas	Suomussalmi	100 %	100 %	8	272	0
As. Oy Suomussalmen Ämmäntaival	Suomussalmi	100 %	100 %	402	12	0
Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	Suomussalmi	100 %	100 %	1 004	3 247	-2
Suomussalmen Energia Oy	Suomussalmi	100 %	100 %	2 851	2 816	30
Kuntayhtymät						
Kainuun sosiaali- ja terveyden- huollon -kuntayhtymä	Kajaani	12,84 %	12,84 %	2 062	28 592	119
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	Kajaani	12,40 %	12,40 %	269	673	26
Kainuun liitto -kuntayhtymä	Kajaani	11,90 %	11,90 %	228	74	13
Osakepääoma nimellisarvo						
Kirjanpitoarvo						
Osakkuusyhteisöt						
As. Oy Suomussalmen Mäntyrinne	Suomussalmi	18,40 %	21 662,60			33 851,57
Suomussalmen Jäähalli Oy	Suomussalmi	16,10 %	16 818,79			16 818,79
						50 670,36
Yhteisyhteisöt						
Kiinteistö Oy Ämmänsaaren Toritalo	Suomussalmi	19,10 %	1 665,06	18		34 254,56
Muut osakkeet ja osuudet						
Kuntarahoitus Oyj		0,05 %	13 750,00	32500		43 750,00
Neo Industrial B			8 409,40	1000		8 409,40
Tulikivi Oyj, Tulikivi A			706,39	1000		647,52
Suomussalmen Osuuspankki			1 093,22			100
Pohjois-Suomen Koulutuskeskus			840,94			840,94
Osuuskunta Metsäliitto						10 440,00
Luottokunta						150
Kuntien Tiera Oy						9 332,00
Monetra Oy						720,00
Kainuunmeren Työterveys Oy						61 500,00
						135 889,86
Muut osakkeet ja osuudet						
Kainuun Etu		12,40 %	20 855,30	248		20 855,30

Liitetieto 23

Saamisten erittely				
	2020		2019	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		0,00		23 675,99
Lainasaamiset	882 842,28		882 842,28	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		8 076,66		19 605,28
<i>Yhteensä</i>	<i>882 842,28</i>	<i>8 076,66</i>	<i>882 842,28</i>	<i>43 281,27</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				109 738,07
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset	0,00		0,00	25 468,67
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>135 206,74</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	179 964,51	364 620,47	221 327,07	443 876,12
Lainasaamiset	707 742,44	0,00	757 742,44	20 470,00
Muut saamiset	74 532,00	88 449,02		237 902,30
Siirtosaamiset		750 006,73		203 137,09
<i>Yhteensä</i>	<i>962 238,95</i>	<i>1 203 076,22</i>	<i>979 069,51</i>	<i>905 385,51</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>1 845 081,23</i>	<i>1 211 152,88</i>	<i>1 861 911,79</i>	<i>1 083 873,52</i>

Liitetieto 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot			8 076,66	19 937,95
Kelan korvaus työterveyshuollosta	115 615,80	167 000,60	69 600,00	67 560,00
EU-tuet ja avustukset	486 544,18	125 808,40	163 655,11	87 517,13
Muut tulojäämät	3 659 732,73	2 196 140,70	516 751,62	160 773,09
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>4 261 892,71</i>	<i>2 488 949,70</i>	<i>758 083,39</i>	<i>335 788,17</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>4 261 892,71</i>	<i>2 488 949,70</i>	<i>758 083,39</i>	<i>335 788,17</i>

9.4. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	37 223 659,06	37 223 659,06	37 223 659,06	37 223 659,06
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	37 223 659,06	37 223 659,06	37 223 659,06	37 223 659,06
Arvonkorotusrahasto 1.1.	84 052,14	84 052,14	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	84 052,14	84 052,14	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	358 016,94	378 742,50	358 016,94	378 742,50
Siirrot rahastoon	1 562,66	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	5 307,80	20 725,56	1 869,98	20 725,56
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	354 271,80	358 016,94	356 146,96	358 016,94
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	4 423 260,92	4 437 362,01	3 915 857,92	3 917 566,95
Siirrot rahastoon			3 492,65	5 046,00
Siirrot rahastosta		14 101,09	3 503,34	6 755,03
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	4 423 260,92	4 423 260,92	3 915 847,23	3 915 857,92
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	4 861 584,86	4 865 330,00	4 271 994,19	4 273 874,86
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 156 783,68	7 103 717,70	9 750 047,38	12 107 627,23
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	0,00	-50 656,43	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	416 101,04	-1 896 277,61	-242 365,64	-2 357 579,85
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>47 658 128,64</i>	<i>47 245 772,72</i>	<i>51 003 334,99</i>	<i>51 247 581,30</i>

Liitetieto 26

Kunta ei ole kirjannut poistoeroa.

Liitetieto 27

Pitkäaikaiset velat		
	2020	2019
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	12 229 267,37	8 328 073,75
Lainat julkisyhteisöiltä		0,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Lainat julkisyhteisöiltä		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>12 229 267,37</i>	<i>8 328 073,75</i>

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2026 tai sen jälkeen.

Liitetieto 28

Suomussalmen kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja.

Liitetieto 29

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus				
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Potilasvahinkovastuumaksuvastuu (ky)	701 520,32	784 005,38	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	117 288,70			
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>818 809,02</i>	<i>784 005,38</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Liitetieto 30

Vieras pääoma				
	2020		2019	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot		0,00		0,00
Ostovelat		251 909,03		293 546,95
Muut velat		69 064,85		69 064,85
Siirtovelat		0,00		0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>320 973,88</i>	<i>0,00</i>	<i>362 611,80</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		3 323,75		19 647,82
Muut velat				
Siirtovelat	0,00	3 034 621,64	0,00	1 370 337,41
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>3 037 945,39</i>	<i>0,00</i>	<i>1 389 985,23</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>3 358 919,27</i>	<i>0,00</i>	<i>1 752 597,03</i>

Liitetieto 31

Kunnalla ei ole käytössä sekkilimiittä.

Liitetieto 32

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Liittymismaksut	1 087 797,30	829 332,04	838 715,14	829 332,04
Muut velat	1 051 174,96	904 632,23	214 942,43	197 849,24
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>2 138 972,26</i>	<i>1 733 964,27</i>	<i>1 053 657,57</i>	<i>1 027 181,28</i>

Liitetieto 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot			406 313,10	128 110,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	3 582 263,35	3 597 132,25	1 524 377,88	1 525 851,96
Korkojaksotukset	58 358,22	16 528,41	57 709,30	65 649,13
Muut menojäämät	5 928 200,16	883 591,41	3 498 823,36	1 713 428,72
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>9 568 821,73</i>	<i>4 497 252,06</i>	<i>5 080 910,54</i>	<i>3 304 929,81</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>9 568 821,73</i>	<i>4 497 252,06</i>	<i>5 487 223,64</i>	<i>3 433 039,81</i>

9.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Liitetieto 34**

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	19 255 753,59	19 276 147,00	0,00	0,00
kiinnityksistä vapaana	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>19 255 753,59</i>	<i>19 276 147,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Kunnalla ei ole velkoja, joiden vakuudeksi on annettu osakkeita.

Liitetieto 38

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	933 183,32	659 899,02	0,00	0,00
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	933 183,32	659 899,02	0,00	0,00
-sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingvastuut yhteensä	710 425,86	968 750,55	233 867,19	297 211,61
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	287 359,62	409 257,57	120 713,69	140 447,68
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>1 643 609,19</i>	<i>1 628 649,57</i>	<i>233 867,19</i>	<i>297 211,61</i>

Leasing sopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Liitetieto 39

Vastuositoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	4 242 876,91	5 151 091,71	4 242 876,91	5 151 091,71
Jäljellä oleva pääoma	1 489 302,00	2 193 205,63	1 489 302,00	2 193 205,63
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 725 816,56	1 725 816,56	1 725 816,56	1 725 816,56
Jäljellä oleva pääoma	450 434,47	664 070,33	450 434,47	664 070,33

Muut vastuositoumukset

Suomussalmen kaatopaikan ympäristöluvan vakuus		
	2020	2019
Suomussalmen kaatopaikan ympäristöluvan vakuus 31.12.	44 000,00	400 000,00

Korkotukilaina		
	2020	2019
Kuntarahoitus Oyj		
Täytetakaus	569 415,00	576 063,00

Konsernin muut taloudelliset vastuut		
	2020	2019
	17 000 160,00	732 753,76

Liitetieto 40

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	51 543 871,00	47 331 556,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	32 117,00	31 141,00

Vuosina 2018 ja 2019 vakuudet ovat olleet riittävät, eikä takauskeskuslain 10 §:n mukaisia menoja tai sitoumuksia ole realisoitunut.

Liitetieto 41

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti aiheutuvat veloitteet				
Sitoumukset avustuksiin				
Sitoumukset avustuksiin	40 000,00	82 000,00	40 000,00	82 000,00
Omavastuuosuudet EU- ja muihin projekteihin	192 659,00	237 240,00	192 659,00	237 240,00
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>232 659,00</i>	<i>319 240,00</i>	<i>232 659,00</i>	<i>319 240,00</i>
<i>Johdannaissopimukset</i>				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella vaihtuvat korot on muutettu kiinteiksi.				
Sopimus erääntyy vuonna 2025.				
Sopimuksen nimellisarvo	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-463 928,00	-446 588,00	-463 928,00	-446 588,00
Korkoterminnit				
Käypä arvo	0,00	3 093,68		
Kohde-etuuden arvo				
Arvonlisäveron palautusvastuu *)	102 510,27	165 544,51	102 510,27	165 544,51
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu *)				

*) Palautuksen ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistö myytessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVH 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

Kunnalla ei ole päästöoikeuden piiriin kuuluvaa toimintaa.

9.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Liitetieto 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2020	2019
Kunnanhallitus	1	1
vakinaiset	1	1
määräaikaiset	0	0
Elinvoimapalvelut	22	6
vakinaiset	6	4
määräaikaiset	16	2
Hallintopalvelut	9	22
vakinaiset	7	11
määräaikaiset	2	11
Sivistyspalvelut	177	185
vakinaiset	142	150
määräaikaiset	35	35
Tekniset palvelut	94	95
vakinaiset	82	82
määräaikaiset	12	13
<i>Yhteensä, joista</i>	303	309
kokoaikaisia	217	267
osa-aikaisia	21	42

Henkilöstön määrä vaihtelee vuoden aikana virkavapauksien, sijaisuuksien, tilapäisten työntekijöiden yms. vuoksi.

Luvuissa voi olla kaksi henkilöä laskettuna samalle vakanssille, jos toinen on virkavapaalla ja toinen sijaisena.

Henkilöstöstä teki osa-aikatyötä 14,5 %.

Liitetieto 43

Henkilöstökulut		
	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	11 110 136,92	11 288 154,65
Eläkekulut	3 638 346,59	3 488 232,33
Muut henkilösivukulut	179 769,73	303 311,44
Henkilöstökorvaukset	-78 295,77	-164 029,55
Henkilösivukulut yhteensä	3 739 820,55	3 627 514,22
Henkilöstökulut yhteensä	14 849 957,47	14 915 668,87
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	151 752,77	167 198,26
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	15 001 710,24	15 082 867,13

Liitetieto 44

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2020	2019
Suomen Keskusta	6 863,98	8 130,24
Suomussalmen Vasemmisto	3 574,61	4 198,98
Ylä-Kainuun Perussuomalaiset	34,13	39,00
Kansallinen Kokoomus	687,39	938,30
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>11 160,11</i>	<i>13 306,52</i>

Liitetieto 45

Tilintarkastajan palkkiot		
	2020	2019
BDO Audiator Oy		
Tilitarkastuspalkkiot		3 360,00
KPMG		
Tilitarkastuspalkkiot	10 200,00	4 080,00
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot/Hanketarkastukset		
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>10 200,00</i>	<i>7 440,00</i>

Liitetieto 46

Intressitoimet
Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Suomussalmen Energia Oy:lle 750 000 euron rahalainan, josta 31.12.2020 on avoimena 700 000 euroa.
Kunta myönsi (kv 13.2.2018 § 8) Suomussalmen Energia Oy:n lainalle omavelkaisen takauksen (2,8 milj. euroa). Lainasta ei aluksi ollut turvaavaa vakuutta. Kunnanvaltuusto hyväksyi (12.2.2019 § 10) Suomussalmen Energia Oy:n esittämän vastuuvakuuden kiinnitykset (3,0 milj. euroa). Lainan saldo 31.12.2020 oli 1 568 965,50 euroa.
Kunnanjohtajan kanssa on 6.10.2017 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden suuruudesta erokorvauksesta.
Konsernin lähipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

9.7. Liitetietosite

Arvonlisäveron palautusvastuu

	Arvonlisä- verot*)	Oman käytön veron peruste**)	Oman käytön ALV	ALV- vastuu ***) 2020	ALV- vastuu ***) 2019
V. 2014 valmistuneet					
Raatteen Portti, rakennus	74 378,45	0,00	0,00		
Raatteen Portti, kalusto	19 341,50	0,00	0,00		
V. 2015 valmistuneet					
Kemet, muutostyöt	36 249,75	0,00	0,00		7 249,95
Kiantaman laajennus	43 485,73	0,00	0,00		8 697,15
Raatteen Portti, vesikaton kunnostus ja jätevesikenttä	10 796,36	0,00	0,00		2 159,27
V. 2016 valmistuneet					
Kemet, muutostyöt	14 667,34	0,00	0,00	2 933,47	5 866,94
Kiantaman laajennus	125 839,76	0,00	0,00	25 167,95	50 335,90
Tulikiven ilmastointi	1 786,25	0,00	0,00	357,25	714,50
V. 2017 valmistuneet					
Mehi konepeti	2 304,00	0,00	0,00	921,60	1 382,40
Ruukinkankaan koulu	62 607,51	0,00	0,00	25 043,00	37 564,51
Kiantaman laajennus	406,08	0,00	0,00	162,43	243,65
Tulikiven ilmastointi	74 196,87	0,00	0,00	29 678,75	44 518,12
V. 2018 valmistuneet					
Kemetin lattiamuutos	6 428,11	0,00	0,00	3 856,87	5 142,49
V. 2019 valmistuneet					
Ikihongan teollisuushalli	1 669,64	0,00	0,00	1 335,71	1 669,64
V. 2020 valmistuneet					
Tulikiven korjaus ja suunnittelu	1 320,00	0,00	0,00	1 320,00	1 320,00
Kemet korjaus	11 733,24			11 733,24	
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., kunta	1 848 066,60	0,00	0,00	102 510,27	166 864,51
Arvonlisäveron palautusvastuu konserni					
Kunta x x					
Kuntayhtymä X x x					
Kuntayhtymä Z x x					
A Kiinteistösaakeyhtiö x x					
Arvonlisäveron palautusvastuu, yhteensä konserni				102 510,27	166 864,51
*) Vähennyksenä tai palautuksena käsitellyt ostoihin sisältyvät arvonlisäverot rakentamisen ajalta					
**) Itse suoritettujen rakentamispalvelujen osalta välittömät ja välilliset kustannukset					
***) Sarakkeet Arvonlisäverot ja Oman käytön ALV yhteensä					

10. MUUT LIITETIEDOT

10.1. Yhteenvedo lautakunnittain käyttötaloudesta

Käyttötalouden toteutumisvertailu 31.12.2020 (sisäiset laskutuserät)

MENOT	TA 2020	TP 2020	YLITYS/		TOT-%
			ALITUS		
1810 Keskusvaalilautakunta	0,00	0,00	0,00		
1811 Tarkastuslautakunta	1 000,00	138,06	-861,94		
1812 Kunnanvaltuusto	0,00	0,00	0,00		
1813 Kunnanhallitus	261 180,00	260 329,28	-850,72		99,67
1840 Sivistyslautakunta	3 869 860,00	3 868 831,90	-1 028,10		99,97
1850 Tekninen lautakunta	509 400,00	547 868,39	38 468,39		107,55
1870 Vesihuoltolaitos	13 450,00	18 295,33	4 845,33		136,02
MENOT YHTEENSÄ	4 654 890,00	4 695 462,96	40 572,96		100,87
TULOT					
1810 Keskusvaalilautakunta	0,00	0,00	0,00		
1811 Tarkastuslautakunta	0,00	0,00	0,00		
1812 Kunnanvaltuusto	0,00	0,00	0,00		
1813 Kunnanhallitus	0,00	2 932,90	2 932,90		
1840 Sivistyslautakunta	49 600,00	70 453,08	20 853,08		142,04
1850 Tekninen lautakunta	4 437 880,00	4 465 745,39	27 865,39		100,63
1870 Vesihuoltolaitos	167 410,00	156 361,59	-11 048,41		93,40
TULOT YHTEENSÄ	4 654 890,00	4 695 492,96	40 602,96		100,87

10.2. Käyttötalouden yhteenvedo tuloista ja menoista lajeittain

	MENOT	2020	2019	MUUTOS	Muutos%
1	PALKAT	11 031 841	11 124 125	-202 175	-1,82
2	SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT	179 770	303 311	-211 233	-69,64
3	ELÄKKEET	3 638 347	3 488 232	229 075	6,57
5	ASIAKASPALVELUJEN OSTO	41 687 063	38 824 815	1 769 242	4,56
	MUIDEN PALVELUJEN OSTO	6 213 138	5 751 925	387 545	6,74
5 s	MUIDEN PALVELUJEN OSTO	1 824 377	2 026 825	-43 277	-2,14
6	MUIDEN PALVELUJEN OSTO	0	0	0	
14	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	3 446 366	3 639 765	-330 009	-9,07
14 s	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	57 300	51 750	3 917	7,57
16	POISTOT KÄYTTÖMAISUUDESTA*			0	
18	AVUSTUKSET	788 844		-177 311	
18 s	AVUSTUKSET	0	0	0	
19	VUOKRAT	811 999	748 431	-236 477	-31,60
19 s	VUOKRAT	2 813 816	2 717 927	201 053	7,40
23	SATUNNAISET KULUT	0	0	0	
27	MUUT MENOT	328 163	174 369	-39 000	-22,37
27 s	MUUT MENOT	0	0	-500 084	
29	LASKENNALLISET ERÄT			0	
Menot	sisäiset	4 695 493	4 796 502	-338 391	-7,05
	ulkoiset	68 125 531	64 054 973	1 189 657	1,86
	YHTEENSÄ	72 821 024	68 851 475	851 266	1,24
	* Ei määrärahoissa			0	
	TULOT			0	
52	MYYNTITUOTOT	3 997 957	3 276 152	634 612	19,37
52 s	MYYNTITUOTOT	1 700 597	1 936 977	-48 809	
55	MAKSUT	403 494	748 017	-333 610	-44,60
55 s	MAKSUT	16 261	27 203	-10 543	-38,76
58	TUET JA AVUSTUKSET	1 395 884	928 280	260 102	28,02
58 s	TUET JA AVUSTUKSET			0	
63	VUOKRAT	3 208 311	3 275 399	-181 654	-5,55
63 s	VUOKRAT	2 929 947	2 832 321	162 573	5,74
67	MUUT TUOTOT	300 015	294 414	-13 639	-4,63
67 s	MUUT TUOTOT	48 688	0	-441 612	
	VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	151 699		151 699,03	
Tulot	sisäiset	4 695 493	4 796 502	-338 391	-7,05
	ulkoiset	9 457 360	8 522 262	517 512	6,07
	YHTEENSÄ	14 152 853	13 318 763	179 121	1,34
				0	
Netto	sisäiset	0	0	0	0,00
	ulkoiset	58 668 171	55 532 712	672 145	1,21

10.3. Projektiluettelo

HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT Projektit TP 2020									
Taloussuunnitelma									
Päivävualue: Hallinto- ja elinvoimapalvelut									
Laatija ja päiväys: AK 8.2.2021									
PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Aloittamis- päätös tai sopimus	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö	Kustan- nukset yhteensä	TP 31.12.2020	Määräraha 2020
KUNNANHALLITUKSEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUDET									
Projektien loppuselvitykset							MENOT	0	0
							TULOT	0	0
							NETTO	0	0
Idän Taiga	397 313	Rahoitus	kh § 89	2018	2021	Heikkinen	MENOT	5 000	5 000
Wild Taiga Online -hankkeen avustus			2.5.2018				TULOT	0	0
							NETTO	5 000	5 000
Kuntopolku yrittäjyyteen -hanke	157 000	Rahoitus	kh § 107	2019	2020	Heikkinen	MENOT	500	500
Kainuun Liikunta ry			29.5.2018				TULOT	0	0
							NETTO	500	500
Invest in -palvelut Kainuun harvaan asutuille kunnille	294 047	Rahoitus	kj § 1	2019	2020	Heikkinen	MENOT	2 108	2 108
Kainuun Etu Oy			16.1.2019				TULOT	0	0
							NETTO	2 108	2 108
KAHINA Kainuun ja Koillismaan kunnat hiilineutraaleiksi -hanke	449 550	Rahoitus	kh § 162	2020	2022	Heikkinen	MENOT	5 000	5 000
Kajaanin ympäristökeskus, Suomen Ympäristökeskus, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kuntia			24.9.2019				TULOT		
							NETTO	5 000	5 000
Kohdistamaton varaus							MENOT	0	10 000
							TULOT	0	0
							NETTO	0	10 000
ELINVOIMAPALVELUIDEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUDET									
Kalaleader-ohjelma		Rahoitus	kh § 128	2014	2020	Heikkinen	MENOT	2 149	2 150
Oulujärvi Leader			20.8.2013			Leinonen	TULOT	0	0
Ohjelmakausi 2014 - 2020							NETTO	2 149	2 150
Gateway to Land of National parks -hanke	209 645	Rahoitus	kh § 168	2019	2021	Heikkinen	MENOT	80 752	79 366
Naturpolis Oy			25.9.2018			Maaninka	TULOT	62 877	59 157
							NETTO	17 875	20 209
Gateway to Land of National parks -hanke		Rahoitus	kh § 168	2019	2021	Heikkinen	MENOT	1 547	0
Naturpolis Oy, kunnan rahoitusosuus, ei hankkeen kustannus			25.9.2018			Maaninka	TULOT	0	0
							NETTO	1 547	0
VALTO Vapaa-ajan asumisesta liiketoimintaa -hanke	150 000	Rahoitus	kh § 162	2018	2020	Heikkinen	MENOT	1 000	500
Kajaanin AMK			10.9.2018			Maaninka	TULOT	0	0
							NETTO	1 000	500
Työvoimaa Kainuun metsiin - MetsäRekry -hanke	400 000	Rahoitus	kj § 42	2019	2021	Heikkinen	MENOT	2 400	2 000
Suomen Metsäkeskus			20.11.2018			Maaninka	TULOT	0	0
							NETTO	2 400	2 000
Älyliikenne 2020 -hanke	439 600	Rahoitus	kh § 65	2018	2021	Heikkinen	MENOT	3 500	3 500
lin Micropolis Oy, Pohjois-Pohjanmaan liitto			27.3.2018				TULOT	0	0
(jatkoaika myönnetty vuodelle 2021)							NETTO	3 500	3 500
Ideasta bisnekseksi (I4B) -hanke	1 093 700	Rahoitus	kj § 43	2018	2021	Maaninka	MENOT	19 950	19 950
Kainuun Etu Oy ja Kainuun Liitto			7.10.2019				TULOT	0	0
							NETTO	19 950	19 950
Matkailuyritykset kestäväälle kehityspolulle -hanke	156 245	Rahoitus	kj § 41	2020	2021	Maaninka	MENOT	1 995	1 995
Hossan matkailuyrittäjät ry, Naturpolis, Kuusamo, Taivalkoski			13.9.2019				TULOT	0	0
							NETTO	1 995	1 995
Yritysten Jatkumo -omistajanvaihdoshanke	251 000	Rahoitus	kj § 41	2020	2022	Maaninka	MENOT	1 248	
Kainuun Yrittäjät ry, Kainuun kunnat ja Kainuun Liiton siltasopimusrahoitus			28.5.2020				TULOT	0	
							NETTO	1 248	
Raateen yritysryhmähanke		Hallinnointi	kj § 15	2018	2021	Maaninka	MENOT	1 221	
Raateen matkailuyrittäjät (kunta hallinnoi, ei rahoitusta), jatkoaika myönnetty vuodelle 2021			16.3.2018				TULOT	1 221	
							NETTO	0	

PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Aloittamis- päätös tai sopimus	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö	Kustan- nukset yhteensä	TP 31.12.2020	Määräraha 2020
Ruokapuiston kalankäsittelytilojen kunnostus- ja kehityshanke	36 082	Hallinnointi	kh § 61	2020	2021	Heikkinen	MENOT	24 634	
Kalaleader ja ammatikalastajat (kunta hallinnoi, ei rahoitusta)			24.3.2020				TULOT	19 708	
							NETTO	4 926	
Kohdistamaton varaus							MENOT	0	10 000
esim. Kainuun Etu Oy, projektit							TULOT	0	0
							NETTO	0	10 000
KUNNAN OMAT EU-PROJEKTIT									
Suomussalmen Talentti	460 000	Oma	kh § 36	2018	2021	Maaninka	MENOT	160 635	183 242
(sis. Flat raten), jatkoaika myönnetty vuodelle 2021			26.2.2018				TULOT	115 482	137 420
			kh § 88				NETTO	45 153	45 822
			2.5.2018						
Kyläluotsi	113 100	Oma	kh § 224	2019	2021	Maaninka	MENOT	49 931	68 265
Elävä Kainuu Leader ry 70 %, kunta 20 %, kyläyhdistykset 10 %, jatkoaika myönnetty vuodelle 2021			20.11.2018				TULOT	25 912	68 265
							NETTO	24 019	0
MAASEUTUPALVELUJEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUDET									
Kohdistamaton varaus						Maaninka	MENOT	0	2 000
							TULOT	0	0
							NETTO	0	2 000
Yhteensä							MENOT	363 570	395 576
							TULOT	225 200	264 842
							NETTO	138 370	130 734
AVUSTUS PROJEKTIRAHOITUKSIIN									
Kainuun Etu Oy	1 000 000	Rahoitus	kh § 44	2017	2020	Heikkinen	MENOT	23 822	42 000
Hallintoraha			28.2.2017				TULOT	0	0
			kh § 157				NETTO	23 822	42 000
			15.11.2016						
Elävä Kainuu Leader ry		Rahoitus	kh § 35	2014	2020	Heikkinen	MENOT	40 000	40 000
Kuntaosuus hankkeisiin v. 2014 - 2020 40 000,00 euroa/v			11.3.2014				TULOT	0	0
							NETTO	40 000	40 000

Suomussalmen kunnan projektit							Sivltk 3.3.2021		
Päävastuualue:		SIVISTYSLAUTAKUNTA			TP2020				
Laatija ja päiväys:		Irene Mäkeläinen	25.2.2021						
PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päättyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuuhenkilö kunnassa	Kustannukset yhteensä	Määrärahaesitys TA2020	TP2020	
Projektin nimi									
3101	VARHAISKASVATUKSEN POSITIIVISEN DISKRIMINAATION EDISTÄMINEN (OPH)				Jaana	MENOT		13 248	
	3190 Varhaiskasvatus	avustus	Oma		Heikkinen	TULOT		14 000	
	Omarahoitusosuus 20%	25 000		1.6.2019	31.12.2020	NETTO	0	752	
3102	KERHOTOIMINNAN KEHITTÄMINEN (OPH)				Sirpa	MENOT	28 572	17 398	
	3290 Perusopetus	avustus	Oma		Mikkonen	TULOT	20 000	10 500	
	Omarahoitusosuus 20%	16 000		8.8.2019	30.6.2021	NETTO	-8 572	-6 898	
3107	DIGILOIKKA (OPH)				Sirpa	MENOT	10 517	7 984	
	3290 Perusopetus	avustus	Oma		Mikkonen	TULOT	8 413	6 000	
	Omarahoitusosuus 20%	8 413		24.1.2019	30.12.2020	NETTO	-2 104	-1 984	
3108	ESI- JA PERUSOPETUKSEN TASA-ARVO (OPH)				Sirpa	MENOT	92 500	65 427	
	3290 Perusopetus	avustus	Oma		Mikkonen	TULOT	74 000	51 000	
	Omarahoitusosuus 20 %	74 000		12.4.2019	31.12.2020	NETTO	-18 500	-14 427	
3109	ERASMUS + WINGS				Sirpa	MENOT		5 503	
	3290 Perusopetus	avustus	Oma		Mikkonen	TULOT		5 654	
	Omarahoitusosuus 0 %	32 198		1.9.2018	31.8.2021	NETTO	0	151	
3110	KIELTEN TUTOR-OPETTAJATOIMINNAN KEHITTÄMINEN (OPH)				Sirpa	MENOT	4 000	3 843	
	3290 Perusopetus	avustus	Oma		Mikkonen	TULOT	4 000	3 801	
	Omarahoitusosuus 0 %	4 000		31.5.2019	31.12.2020	NETTO	0	-42	
3114	KIELISEIKKAILU - AKTIIVISEN JA LUOVAN LUKIOLAISEN LÄÄKE KAKSIKIELISYYTEEN	avustus	Yhteistyö	1.8.2018	2021	Julia	MENOT	8 420	48
	20 000					Pohjanoja-	TULOT	8 420	47
	3350 Lukio - Svenska kulturfonden					Kela	NETTO	0	-1
3115	LUKIOUUDISTUKSEN TOIMEENPANO (OPH)				Julia	MENOT	17 000	12 574	
	3350 Lukio	avustus	Oma		Pohjanoja-	TULOT	15 799	12 574	
	Omarahoitus osuus 10%	19 799		12.4.2019	30.6.2021	Kela	NETTO	-1 201	0
3118	TYÖPAJAN KEHITTÄMINEN (AVI)				Eija	MENOT	120 200	130 257	
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	Oma	vuosittain	vuosittain	Järvenpää	TULOT	85 000	88 691
	Kunnan kust.osuus: 29%						NETTO	-35 200	-41 566
3119	ETSIVÄ NUORISOTYÖ 2019 (OKM)				Eija	MENOT	71 600	53 287	
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	Oma	vuosittain	vuosittain	Järvenpää	TULOT	59 000	32 064
	Kunnan kust.osuus 17,6 %						NETTO	-12 600	-21 223
3120	NUORTEN EU-TAPAAMINEN (Erasmus+)				Eija	MENOT		77	
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	Oma	vuosittain	vuosittain	Järvenpää	TULOT		
	Kunnan kust.osuus %						NETTO	0	-77
3123	KAINUUN RASTIVIIKOT				Hannastiina	MENOT		5 372	
	3890 Liikuntapalvelut	avustus	Oma	2020	2021	Piikivi	TULOT		
	Kunnan kust.osuus 100%						NETTO	0	-5 372

Suomussalmen kunnan projektit								Sivltk 3.3.2021	
Päävastuualue:		SIVISTYSLAUTAKUNTA			TP2020				
Laatija ja päiväys:		Irene Mäkeläinen	25.2.2021						
3124	HYPPY TULEVAISUUTEEN (OPH)					Joni	MENOT	313	
	3490 Kianta-Opisto	avustus	Oma	1.1.2019	31.12.2022	Kinnunen	TULOT	313	
		37 953					NETTO	0	
3125	KAINUUN ARVIINTITUTORIT (OPH)					Sirpa	MENOT	90 057	
	3290 Perusopetus	avustus	Oma			Mikkonen	TULOT	90 106	
	Omarahoitusosuus 5 %	121 106		11.12.2019	31.7.2021		NETTO	0 49	
3126	PEDATUTORIT (OPH-Aikopa)					Sirpa	MENOT		
	3290 Perusopetus	avustus	Osallisuus			Mikkonen	TULOT		
	Omarahoitusosuus 20 %	7 004	AIKOPA	12.12.2019	31.7.2021		NETTO	0 0	
3127	ETSIVÄ NUORISOTYÖ 2020 (OKM)					Eija	MENOT	28 544	
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	Oma			Järvenpää	TULOT	64 000	
	Kunnan kust.osuus 17,6 %			vuosittain	vuosittain		NETTO	0 35 456	
3128	SPOT-LI HOSSA (Kainuun Liitto)					Joni	MENOT	0	
	3990 Kulttuuripalvelut	avustus	Oma			Kinnunen	TULOT		
				1.1.2020	31.12.2021		NETTO	0 0	
3129	KIANTA-OPISTON OPINTOSETELI (OPH)		Oma			Tarja	MENOT		
	3490 Kianta-Opisto	avustus		2020	2021	Peitsaho	TULOT	1 252	
		3 000					NETTO	1 252	
3130	ESI- JA PERUSOPETUKSEN TASA-ARVOA 2020-2021 (OKM)					Sirpa	MENOT	48 664	
	3290 Perusopetus	avustus	Oma			Mikkonen	TULOT	96 000	
	Omarahoitusosuus 20%	96 000		17.6.2020	31.12.2021		NETTO	0 47 336	
3131	OIKEUS OPPIA (OKM)					Jaana	MENOT	0	
	3190 Varhaiskasvatus	avustus	Oma			Heikkinen	TULOT	0	
	Omarahoitusosuus 20%	87 000		1.1.2021	31.12.2021		NETTO	0 0	
3132	ESI- JA PERUSOPETUKSEN KORONATUKI 2020-2021 (OKM)					Sirpa	MENOT	30 380	
	3290 Perusopetus	avustus	Oma			Mikkonen	TULOT	40 832	
	Omarahoitusosuus 5%	54 168		1.8.2020	31.12.2021		NETTO	0 10 452	
3133	VARHAISKASVATUKSEN KORONATUKI (OKM)					Jaana	MENOT		
	3190 Varhaiskasvatus	avustus	Oma			Heikkinen	TULOT		
	Omarahoitusosuus 5%	20 000		1.1.2021	31.12.2021		NETTO	0 0	
3134	LUKION KORONATUKI 2020-2021 (OKM)					Julia	MENOT	2 146	
	3350 Lukio	avustus	Oma			Pohjanoja-	TULOT	5 446	
	Omarahoitusosuus 5%	19 000		15.9.2020	31.12.2021	Kela	NETTO	0 3 300	
3135	DDCT DIGITAALISEN OSAAMISEN VAHVISTAMINEN (Erasmus)					Tarja	MENOT	10 000	
	3490 Kianta-Opisto		Osallisuus	1.1.2020	31.12.2022	Peitsaho	TULOT		
							NETTO	-10 000 0	

Suomussalmen kunnan projektit							Sivltk 3.3.2021		
Päävastuualue:		SIVISTYSLAUTAKUNTA			TP2020				
Laatija ja päiväys:		Irene Mäkeläinen	25.2.2021						
3136	OPPIA - Kajaanin kaupunki hallinnoi (OPH)		Osallisuus			Tarja	MENOT		
	3490 Kianta-Opisto			1.1.2019	31.12.2021	Peitsaho	TULOT		
							NETTO	0	0
3137	DIPAKKA Kajaanin kaupunki hallinnoi (OPH)					Joni	MENOT		512
	3490 Kianta-Opisto	avustus	Osallisuus	2020	2021	Kinnunen	TULOT		512
							NETTO	0	0
3138	KERHOTOIMINNAN TUKEMINEN 4 (OPH)					Sirpa	MENOT		
	3290 Perusopetus	avustus	Oma			Mikkonen	TULOT		
	Omarahoitusosuus 20%	8 000		1.1.2021	31.12.2021		NETTO	0	0
3139	KETTERÄ - Oulun kaupunki hallinnoi (OPH)					Tarja	MENOT		1 447
	3490 Kianta-Opisto	avustus	Osallisuus			Peitsaho	TULOT		
		67 150	Oulu	2019	2020		NETTO	0	-1 447
3140	PSMK - Oulun kaupunki hallinnoi (OPH)					Tarja	MENOT		579
	3490 Kianta-Opisto	avustus	Osallisuus			Peitsaho	TULOT		
		98 600	Oulu	1.8.2020	2021		NETTO	0	-579
3141	SUOMUSLAMI-KUHMO KULTTUURIN KEHITTÄMINEN (OKM)					Joni	MENOT		0
	3990 Kulttuuripalvelut	avustus	Oma			Kinnunen	TULOT		
		35 000		1.1.2021	31.12.2021		NETTO	0	0
3142	POIKKEUSOLOJEN AVUSTUS (OPH)					Joni	MENOT		13 134
	3490 Kianta-Opisto	avustus	Rahoitus			Kinnunen	TULOT		14 645
		14 645		1.1.2020	31.12.2020		NETTO	0	1 511
3143	KAINUUN HARRASTAMISEN MALLI (AVI)					Sirpa	MENOT		
	3290 Perusopetus	avustus	Yhteistyö			Mikkonen	TULOT		
				1.1.2021	31.12.2021		NETTO	0	0
3144	SEIKKAILUTAIDETTA KAINUUSSA (OPH-Kajaani hallinnoi)					Jaana	MENOT		
	3190 Varhaiskasvatus	avustus	Yhteistyö			Heikkinen	TULOT		
				1.1.2021	31.12.2021		NETTO	0	0
3145	DIDIKA - Dialogia digitaalisesti Kainuussa (Kajaani-Aikopa)					Sirpa	MENOT		
	3290 Perusopetus	avustus	Osallisuus			Mikkonen	TULOT		
		120 246	AIKOPA	18.9.2020	31.7.2022		NETTO	0	0
	VARAUS UUSIIN HANKKEISIIN					Sirpa	MENOT	30 000	
						Mikkonen	TULOT		
							NETTO	-30 000	0
	SIVISTYSLAUTAKUNTA yhteensä						MENOT	392 809	530 794
							TULOT	274 632	537 437
							NETTO	118 177	-6 643

11. YHTEENVETO, KESKEISET TUNNUSLUVUT JA KUVIOT

Asukasmäärä								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	8187	8051	7862	7727	7594	7435	7300	7165
-muutos asukas	-149	-136	-189	-135	-133	-159	-135	-135
-muutos %	-1,79	-1,66	-2,35	-1,72	-1,72	-3,78	-5,53	-5,65
Tuloveroprosentti %								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	20,50	20,50	20,50	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50
Kainuu	21,12	21,12	21,12	21,22	21,05	21,04		
Koko maa	19,85	19,89	19,84	19,87	19,97	20,02		
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT								
Toimintatuotot/toimintakulut, %								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	14,1	14,4	13,4	13,1	13,7	13,2	13,0	13,1
Kainuu	15,4	16,0	14,7	13,9				
Koko maa	21,1	20,3	20,5	19,2				
Vuosikate %/poistot								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	107,2	95,2	-17,9	39,8	94,1	143,7	123,6	135,1
Kainuu	105	99	2	201				
Koko maa	128	149	94	75				
Vuosikate euroa/asukas								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	459	440	-112	204	508	805	705	785
Kainuu	352	383	8	857				
Koko maa	494	596	376	318				
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT								
Toiminnan ja investointien rahavirta euroa/asukas								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	-172	-48	-307	-125	-603			
Kainuu	-316	-199	-427	2680				
Koko maa	-10	86	-221	-261				
Investointien tulorahoitus %								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	68,1	90	-57,6	61,5	44,4	44,2	101,8	69,7
Kainuu	51	62	5					
Koko maa	81	98	59	45				
Pääomamenojen tulorahoitus %								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	54,6	65	-22,7	36,8	35,9	37,3	65,5	51,1
Kainuu								
Koko maa	51							
Lainanhoitokate								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	2,7	2,2	-0,5	0,8	1,8	2,7	1,8	1,8
Kainuu	1,1	1,2	0,1	2,2				
Koko maa	1,4	1,7	1,1	1,0				
Kassasta maksut/vuosi, 1000 euroa								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	72021	70149	72 286	71 056	80 887	88 489	72 929	76 077
Kassan riittävyys, pv								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	54	72	60	61	81	44	55	41
Kainuu	22	27	30	186				
Koko maa	40	46	42	42				

Omavaraisuusaste %								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	77,3	74,5	72	71	62			
Kainuu	62,1	58,9	54,3	62,2				
Koko maa	59,9	60,8	59,6	57,8				
Rahoitusvarallisuus euroa/asukas								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	-447	-473	-965	-1069	-1686			
Kainuu								
Koko maa	-2626	-2555	-2783	-3030				
Suhteellinen velkaantuneisuus %								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	25,5	30	31	32	44			
Kainuu	43,4	47,9	55,1	57,7				
Koko maa	55,6	50,2	58,6	62,1				
Laskennallinen lainanhoitokate								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi			-0,4	0,8	1,3			
Kainuu				1,9				
Koko maa				0,8				
Lainat, euroa/asukas								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	1559	1951	1610	1976	3038	3877	3969	4045
Kainuu	2774	3118	3253	3602				
koko maa	2933	2933	3039	3352				
Lainakanta 1000 euroa								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	12764	15710	12965	15272	23067	28826	28976	28986
Kertynyt yli-/alijäämä 31.12. €/as								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	2212	2228	1540	1262	1252	1525	1687	1923
Kainuu	1562	1502	1163	3528				
koko maa	1892	2072	2061	2018				

KUNTAKONSERNIN TUNNUSLUVUT								
Konsernin vuosikate €/asukas								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	757	776	138	540	940			
Kainuu	850	980	523	627				
koko maa	968	1077	862	812				
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi			0,33	0,9	1,22			
Kainuu				0,5				
Koko maa				0,9				
Konsernin lainakanta €/asukas								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	2728	3188	3957	4847	6401			
Kainuu	6260	6833	7948	11366				
koko maa	6148	6299	6540	7084				
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %								
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	29,4	34	42	47	55			
Kainuu	64,1	69,7	79	101,3				
koko maa	77,5	78,7	80,7	84,4				

Tunnuslukujen laskentakaavoja:

Vuosikate % = 100 x vuosikate / (toimintatuotot+verotulot+valtionosuudet)

Poisto % = 100 x poistot käyttöomaisuudesta / (toimintatuotot+verotulot+valtionosuudet)

Vuosikate prosenttia poistoista: =100*Vuosikate/ Poistot

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen tottumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilivuonna on positiivinen. Tämä luku ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus % = 100 x vuosikate / (investointimenot-rahoitusosuudet)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omarahoitusmenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Pääomamenojen tulorahoitus % = 100 x vuosikate / (investointimenot-(rahoitusosuudet+antolainojen nettolisäys+lainojen lyhennykset)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investoinneista ja lainanlyhennyksistä on pysytty rahoittamaan tulorahoituksella.

Lainanhoitokate = (vuosikate+korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

tunnusluku kertoo, kuinka hyvin vuosikate riittää vieraan pääoman velvoitteiden hoitamiseen.

Kassan riittävyys (pvm) = 365 pvm x (rahoitusom. arvopaperit+rahat ja pankkisaamiset) /kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

Omavaraisuusaste % = 100 (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selvityä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Alle 50 %:n omavaraisuusaste merkitsee kunta-

taloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Rahoitusvarallisuus euroa/asukas = ((Saamiset+ rahoitusarvopaperit+ rahat ja pankkisamiset)) - vähennettynä (vieras pääoma-saadut ennakot) / asukasluku
Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisin maksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 x (Vieras pääoma - saadut ennakot) / (Toiminatuotot+ +verotulot ja valtionosuudet)

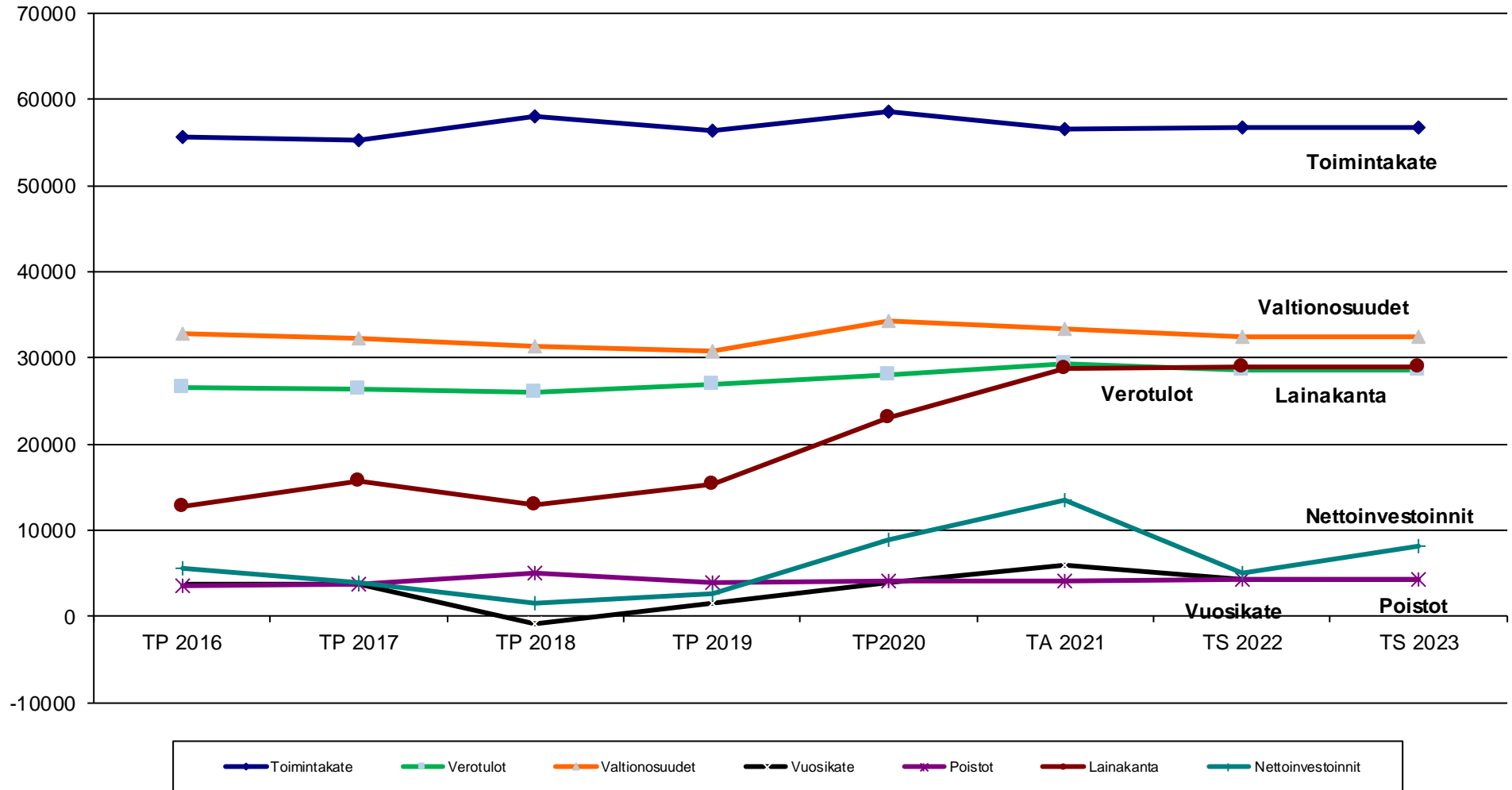
Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Lainakanta = Vieras pääoma- (saadut ennakot+ ostovelat + siirtovelat + muut velat)

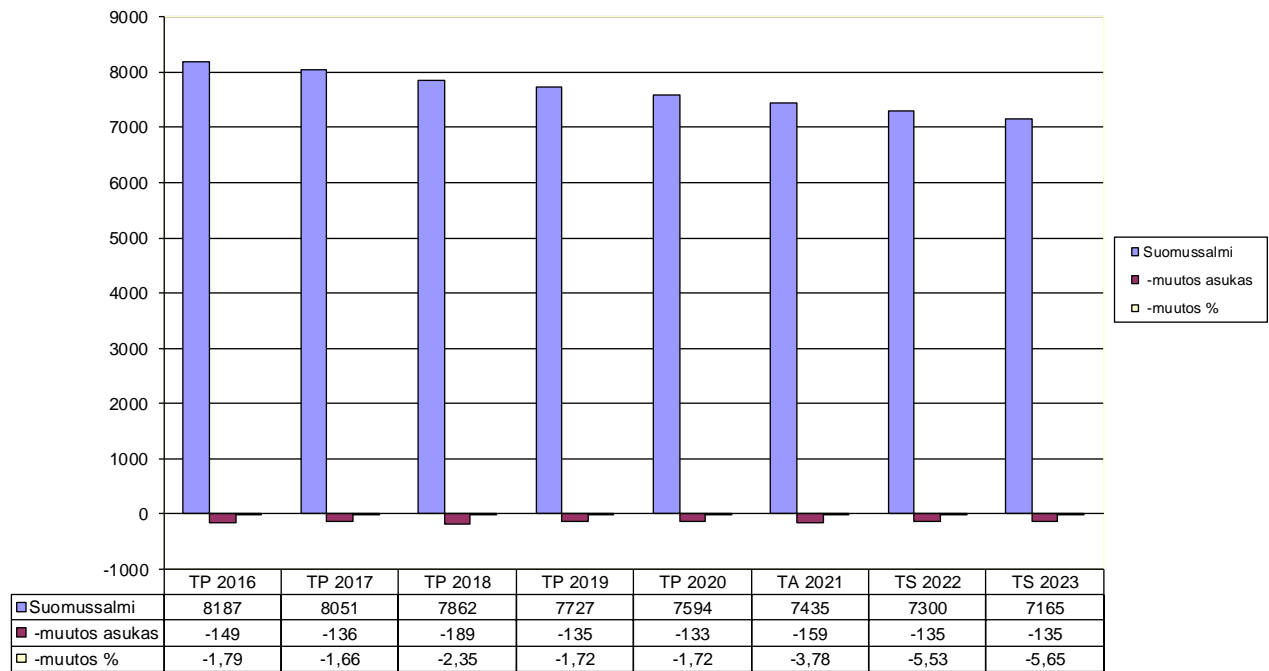
Tunnusluku tarkoittaa korollista vierasta pääomaa.

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintakate	55705	55267	57996	56336	58668	56505	56731	56731
Verotulot	26486	26303	25919	26867	28114	29240	28591	28591
Valtionosuudet	32777	32246	31363	30747	34348	33349	32538	32538
Vuosikate	3758	3640	-884	1578	3861	5983	4270	4270
Poistot	3507	3713	4950	3958	4102	4163	4256	4256
Lainakanta	12764	15710	12965	15272	23067	28826	28976	28986
Nettoinvestoinnit	5481	3929	1532	2543	8823	13418	5053	8068

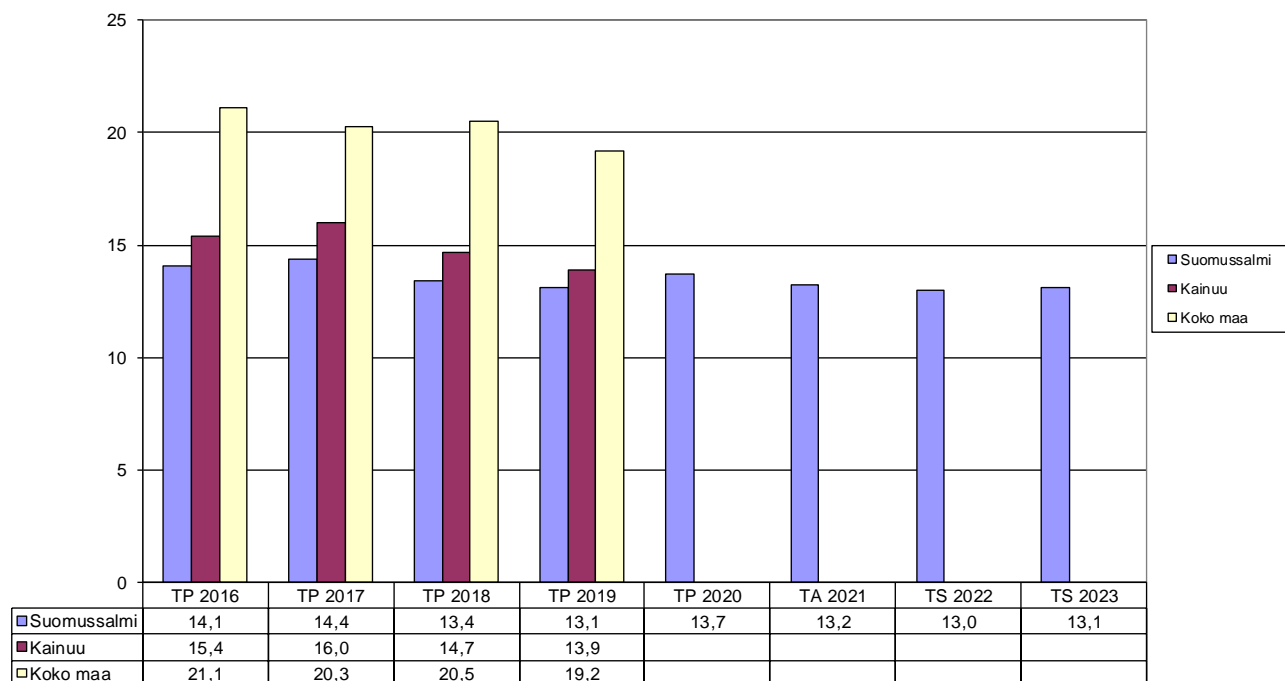
SUOMUSSALMEN TALOUDEN KEHITYS 2016 - 2023

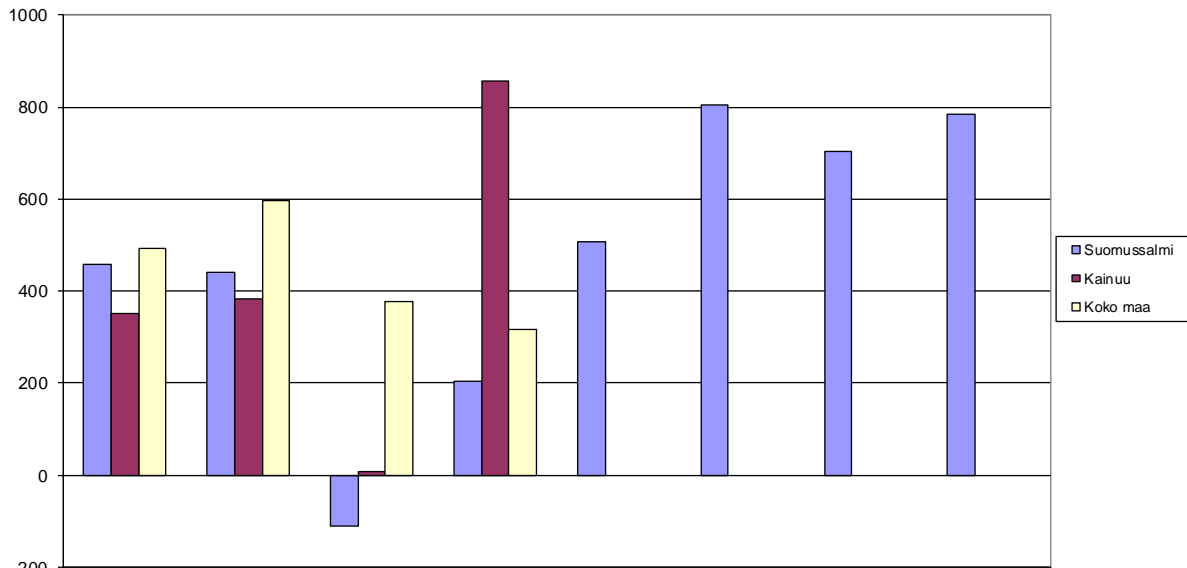
Asukasluvun muutos

Toimintatuotot kuluista %

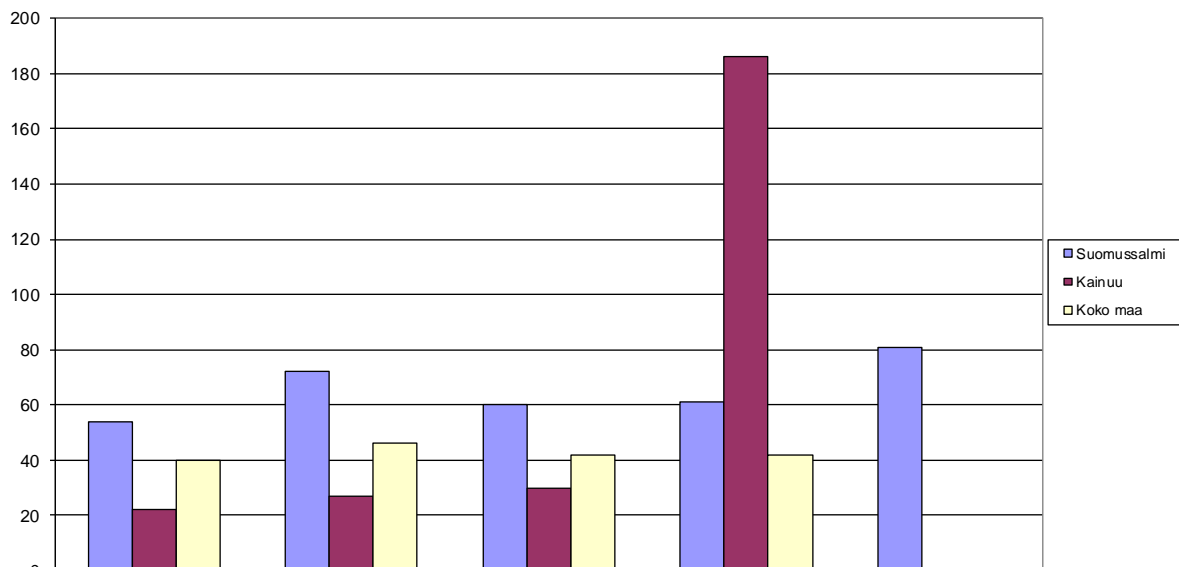

Vuosikate euroa/asukas

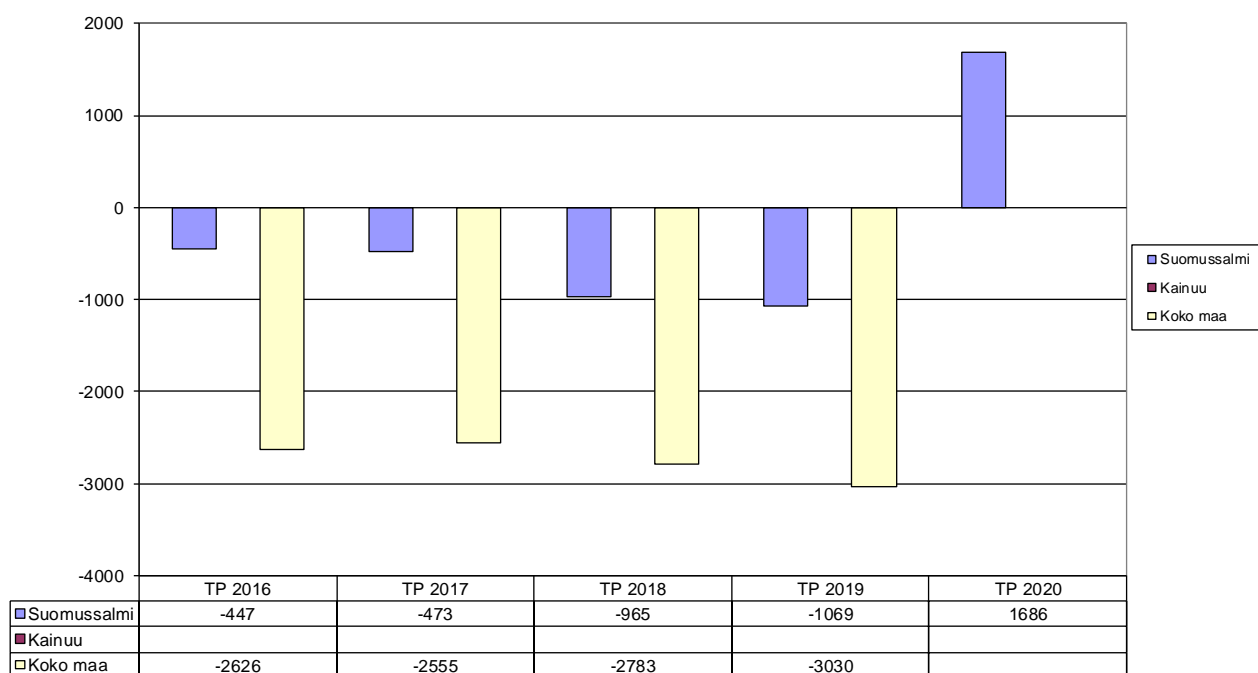
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Suomussalmi	459	440	-112	204	508	805	705	785
Kainuu	352	383	8	857				
Koko maa	494	596	376	318				

Kassan riittävyys

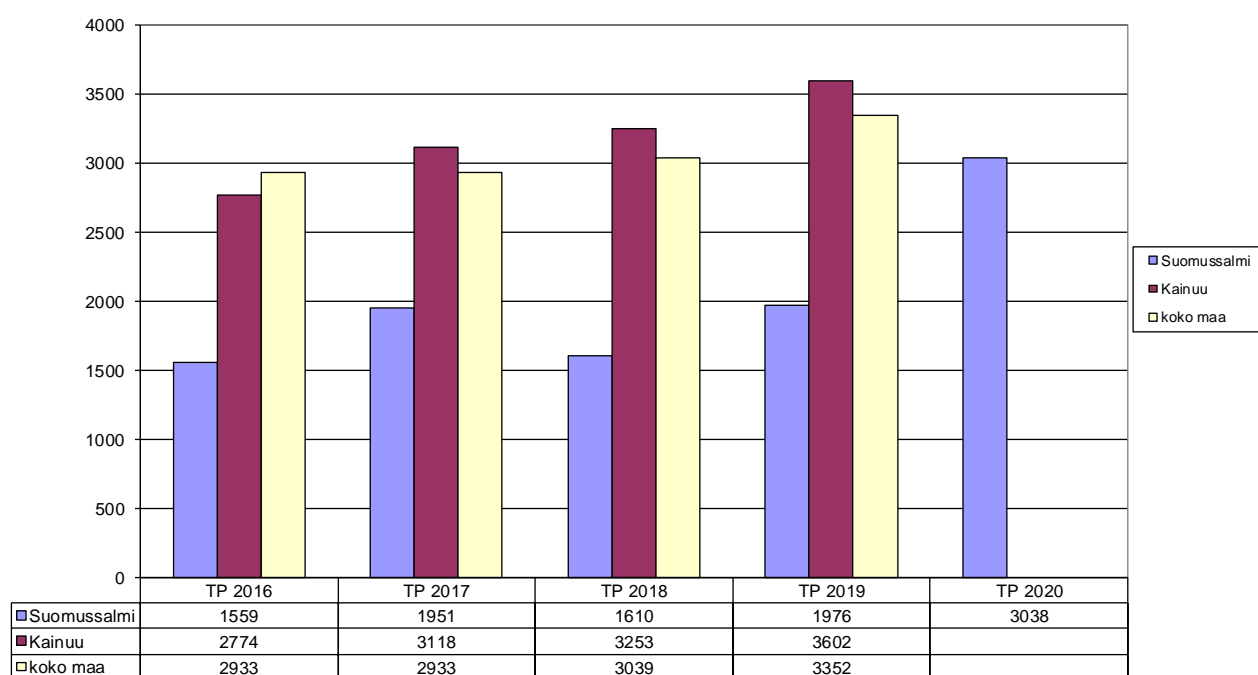

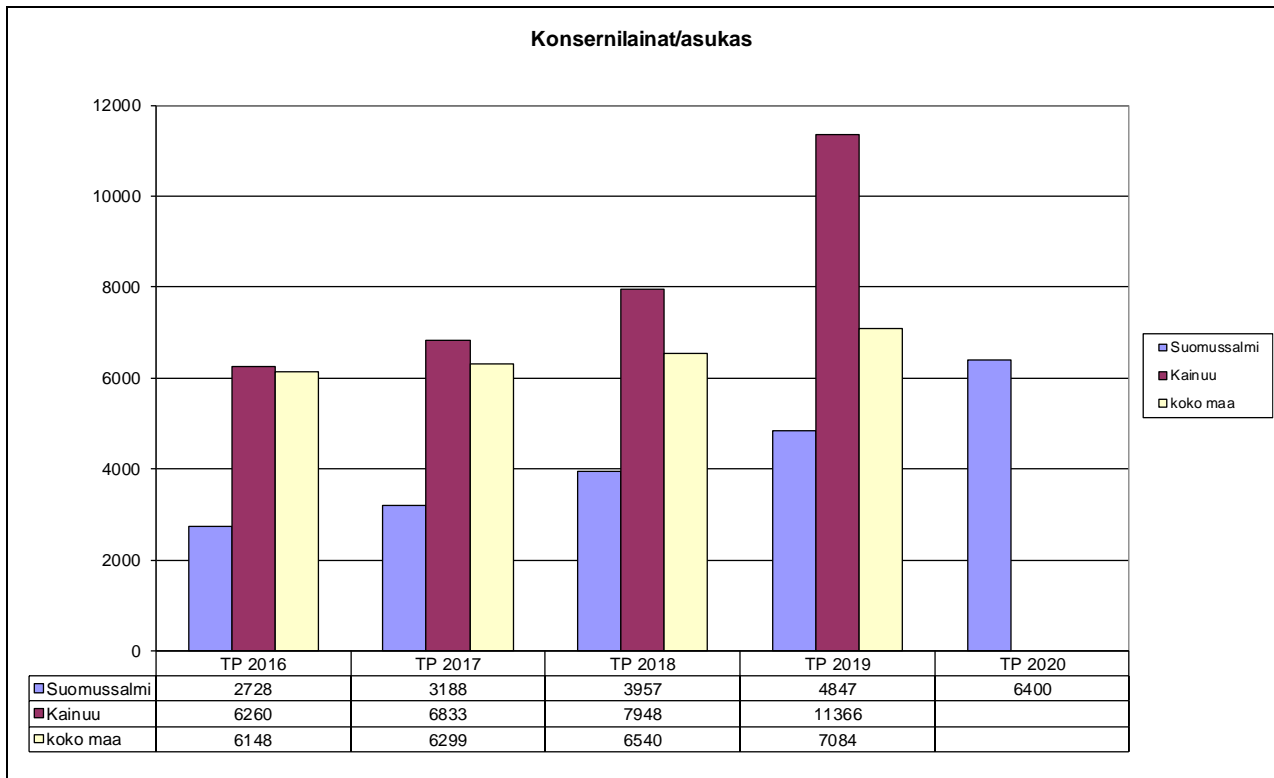
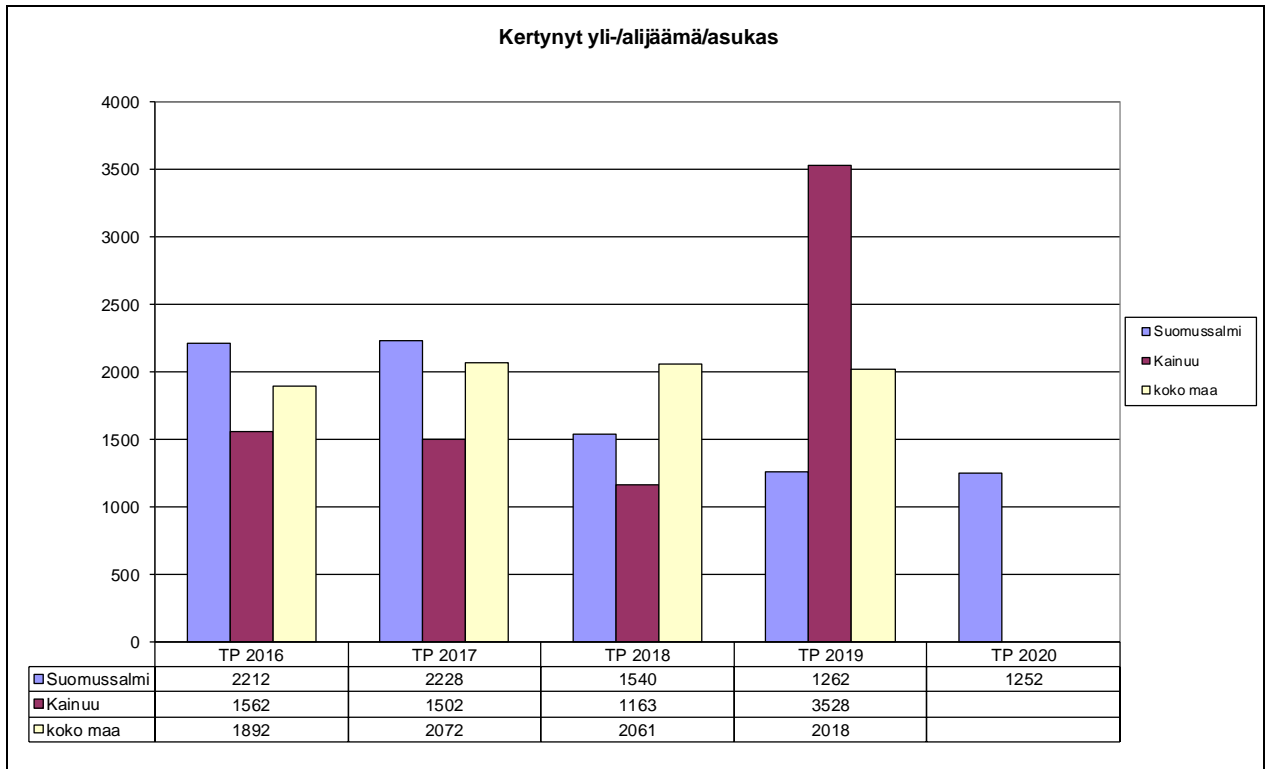
	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Suomussalmi	54	72	60	61	81
Kainuu	22	27	30	186	
Koko maa	40	46	42	42	

Rahoitusvarallisuus/asukas

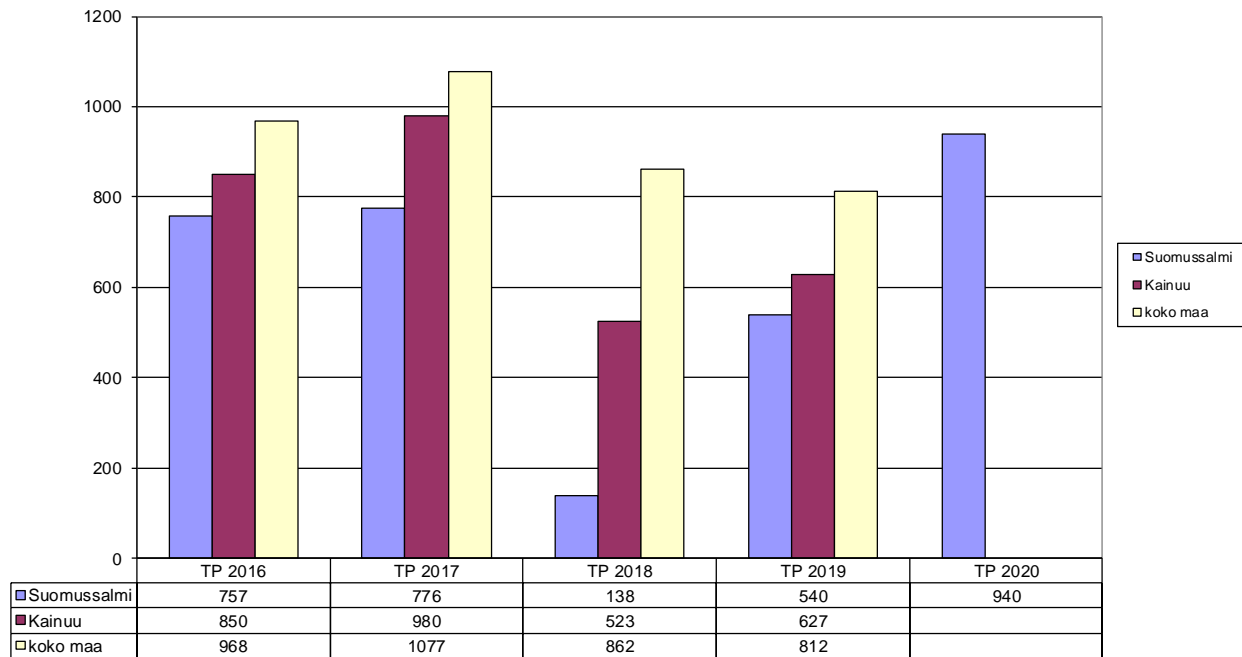

Lainat euro/asukas

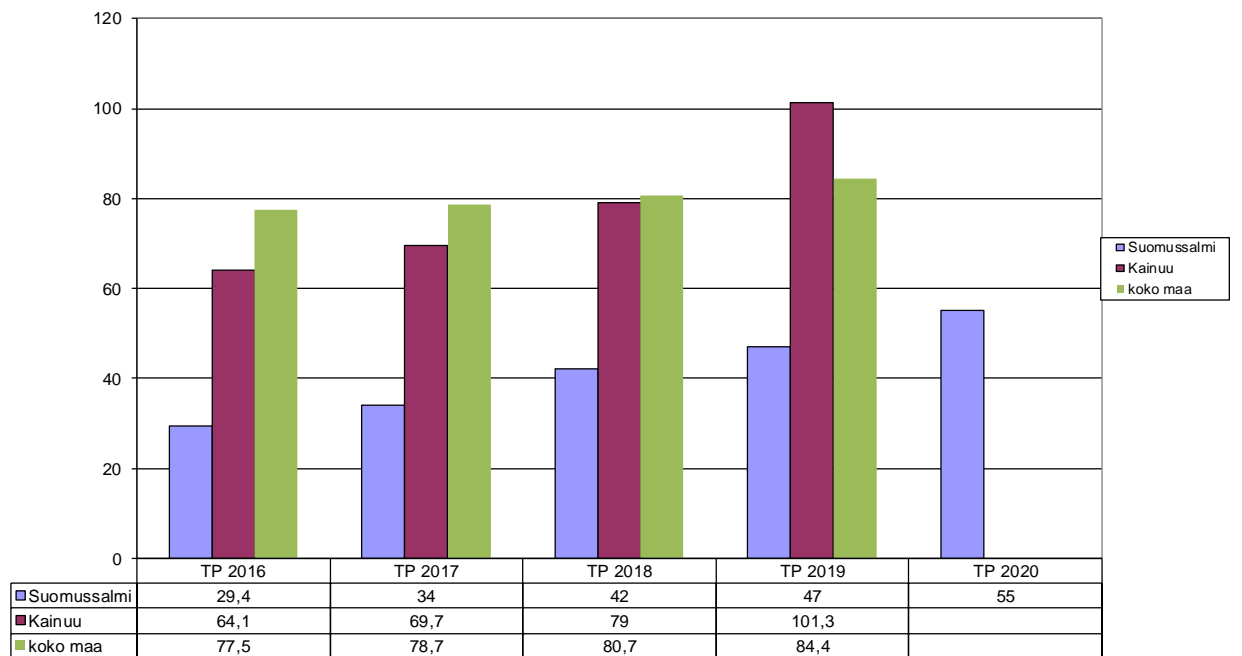

Konsernin vuosikate/asukas

Konsernin suht. velk. %

12. KAINUUN SOTE – JA KAINUUN LIITTO SEKÄ KAINUUN JÄTEHUOLTO - KUNTAYHTYMIEN TILINPÄÄTÖSTIETOJA

Prosenttiosuus laskennallisesta perusteesta											
TALOUSARVIO 2020		290 800 000	ennakkolaskutettu Verot 04.11.2019								
Laskennallinen Sotelle ja loput:					Valtionos. 22.1.2021		Maksuosuus kiinteä, joka jakautuu tulojen suhteessa				
- 50 % asukasluvun perusteella ja											
- 50 % verorahoituksen perusteella (t-2)											
18.2.2021											
Kunta	Asukasluvu 2018	Verotulot 2018 = t-2	Valtionosuudet - STM	Verorahoitus yhteensä	STM Vos sotelle: Prosenttiosuus laskennallisesta perusteesta	%OSUUS VERORAHOI- TUKSESTA	EURO-OSUUS	MAKSUOSUUS SOTELLE	€/as	Muutos 2019-2020	Maksuosuusuhde 2020
Hyrnsalmi	2 287	7 586 111	5 046 469	12 632 580	5 127 614	3 926 876	3 570 554	12 625 043	5 520	732 555	3,98
Kajaani	36 973	137 913 896	40 291 251	178 205 147	40 066 884	55 395 608	57 723 690	153 186 182	4 143	22 632 974	48,24
Kuhmo	8 329	27 929 902	16 732 782	44 662 684	14 855 120	13 883 530	13 003 560	41 742 210	5 012	4 405 423	13,15
Paltamo	3 336	10 572 785	5 894 426	16 467 211	6 401 260	5 118 882	5 208 293	16 728 435	5 015	1 981 433	5,27
Ristijärvi	1 288	4 578 416	2 287 725	6 866 141	3 722 609	2 134 361	2 010 876	7 867 846	6 109	854 778	2,48
Sotkamo	10 389	39 249 047	13 301 827	52 550 874	12 489 901	16 335 598	16 219 712	45 045 211	4 336	6 641 930	14,19
Suomussalmi	7 862	26 288 161	16 228 042	42 516 203	14 840 326	13 216 290	12 274 461	40 331 078	5 130	4 276 911	12,70
	70 464	254 118 318	99 782 522	353 900 840	97 503 714	110 011 145	110 011 145	317 526 005	4 506	41 526 005	100,00
Ehdotettu maksuosuus, €							317 526 005 ta-2020				
Laskennallinen Sotelle							97 503 714				
Loppuosa							220 022 290				
50 % / verorahoituksesta							31,09 %				
50 % / asukasluvu €/as							1561				
							110 011 145		Kunnallisvero 2018, kiinteistövero 2019, yhteisövero 2018		
							110 011 145				

TUKIPALVELUT YHTEENSÄ v. 2020 ARVIOLASKELMA TILINPÄÄTÖSTÄ VARTEN													
5.2.2021													
ARVIO	Nro	Tietohallinto			Taloushallinto			Palkkahallinto			YHTEENSÄ KOKO VUOSI		
Tulosyksikkö		(2016200000)			(2016400000)			(2016322000)					
JAETTAVAT KUSTANNUKSET:		3 504 777			2 056 582			1 405 751			6 967 110		
Soten osuus	2000	1994 893 ENNAKOT			141290 ENNAKOT			1305 791 ENNAKOT			4 441 975		
Muiden osuudet:													
Hyrnsalmi	1300	46 341	44 641	1 700	19 325	26 040	- 6 715	26 034	29 004	- 2 970	91700	99 685	- 7 985
Kajaani	1100	530 186	410 752	119 434	0	0	0	0	0	0	530 186	410 752	119 434
Kuhmo	1200	180 284	173 409	6 875	0	0	0	0	0	0	180 284	173 409	6 875
Paltamo	1400	63 764	61 536	2 228	0	0	0	0	0	0	63 764	61 536	2 228
Puolanka	1500	79 365	75 640	3 725	0	0	0	0	0	0	79 365	75 640	3 725
Ristijärvi	1600	26 629	25 614	1 015	0	0	0	0	0	0	26 629	25 614	1 014
Sotkamo	1700	216 755	210 133	6 622	0	0	0	0	0	0	216 755	210 133	6 621
Suomussalmi	1800	161 114	155 368	5 746	0	0	0	0	0	0	161 114	155 368	5 747
KAMK	6100	0	0	0	26 428	22 668	3 760	54 296	54 840	- 544	80 724	77 508	3 216
Kainuunmeren tt	2200	41308	39 188	2 120	14 278	26 412	- 12 134	9 136	11 964	- 2 828	64 723	77 564	- 12 841
Vilake	4200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kajaanin Vesi	4300	15 397	14 644	753	0	0	0	0	0	0	15 397	14 644	752
Kajaanin Mamselli	4400	96 251	93 205	3 046	0	0	0	0	0	0	96 251	93 205	3 046
Kajaanin Teatteri	4500	22 807	21 977	830	0	0	0	0	0	0	22 807	21 977	830
Kajaanin koulutusliik	4600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kainuun liitto	3000	24 349	23 110	1 239	3 149	5 856	- 2 707	10 494	12 048	- 1 554	37 991	41 014	- 3 023
Laskutettavat		1504 551	1349 217	155 333	63 180	80 976	- 17 796	99 960	107 856	- 7 896	1667 691	1538 049	129 640
Tulotili	31500												

Huomi arvonlisävero 0%, KHO 965 D26/2/07 (23.4.2009) ja Verohallinnon arvonlisäverotusta koskeva ennakkoratkaisu Dno 286/4011/2012 (1.2.2013) KAKM verollinen. Verohallinnon arvonlisäverotusta koskeva ennakkoratkaisu Dno A117/4300/2014 (25.6.2014)

KAINUUN SOTE -KUNTAYHTYMÄ

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, myöhemmin Kainuun sote, on aloittanut toimintansa 1.1.2013. Edeltänyt Kainuun maakunta -kuntayhtymä on purettu ja toiminta on jakaantunut usealle eri organisaatiolle.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT (sote ja liikelaitokset yhteensä)

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	386 158	355 688
Toimintakulut	-368 339	-345 968
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakate	17 819	9 720
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5	9
Muut rahoitustuotot	270	292
Korkokulut	-839	-665
Muut rahoituskulut	-2 472	-924
Vuosikate	14 783	8 432
Poistot ja arvonalentumiset	-13 667	-8 046
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	1 116	386
Laskennalliset verot	-67	-84
Rahastojen lisäys/vähennys	0	0
Vähemmistöosuudet	-120	-151
Tilikauden yli-/alijäämä	929	151

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	104,8	102,8
Vuosikate / Poistot, %	108,2	104,8

**TASE
SOTE JA LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ**

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	178 085	163 672	A OMA PÄÄOMA	16 051	15 123
I Aineettomat hyödykkeet	4 147	2 292	I Peruspääoma	13 178	13 178
1. Aineettomat oikeudet	848	808	IV Muut omat rahastot	1 176	1 176
2. Muut pitkävaikutteiset menot	3 295	1 484	V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	769	618
3. Ennakkomaksut	4	0	VI Tilikauden yli-/alijäämä	928	151
II Aineelliset hyödykkeet	173 313	160 764	VÄHEMMISTÖOSUUDET	733	613
1. Maa- ja vesialueet	848	848	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
2. Rakennukset	147 447	24 732	VARAUKSET	0	0
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 379	2 335	1. Poistoero	0	0
4. Koneet ja kalusto	14 263	4 332	2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
5. Muut aineelliset hyödykkeet	105	0	C PAKOLLISET VARAUKSET	5 461	6 103
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	7 271	128 517	2. Muut pakolliset varaukset	5 461	6 103
III Sijoitukset	625	616	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 207	1 723
1. Osakkeet ja osuudet	253	244	1. Valtion toimeksiannot	704	219
2. Muut lainasaamiset	0	0	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	348	358
3. Muut saamiset	372	372	3. Muut toimeksiantojen pääomat	1155	1146
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 282	1 273	E VIERAS PÄÄOMA	222 576	191 518
1. Valtion toimeksiannot	0	0	I Pitkäaikainen	155 970	130 025
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	127	127	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 970	130 025
3. Muut toimeksiantojen varat	1 155	1 146	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	67 657	50 135	4. Lainat muilta luotonantajilta	154 000	0
I Vaihto-omaisuus	2 858	2 337	II Lyhytaikainen	66 606	61 493
1. Aineet ja tarvikkeet	2 858	2 337	1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
2. Keskeneräiset tuotteet	0	0	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	56	56
II Saamiset	40 838	30 820	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset	117	132	5. Saadut ennakot	5	5
2. Lainasaamiset	117	132	6. Ostovelat	15 895	22 852
Lyhytaikaiset saamiset	40 721	30 688	7. Muut velat	4 471	3 617
1. Myyntisaamiset	7 293	7 151	8. Siirtovelat	46 179	34 963
2. Lainasaamiset	70	70	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	247 028	215 080
3. Muut saamiset	4 253	5 659			
4. Siirtosaamiset	29 105	17 808			
IV Rahat ja pankkisaamiset	23 961	16 978			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	247 024	215 080			

KAINUUN SOTE -KUNTAYHTYMÄ

TULOSLASKELMA (ilman liikelaitoksia)

	2020		2019	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	337 457 055,45		308 339 001,35	
Maksutuotot	25 387 045,60		28 587 919,71	
Tuet ja avustukset	7 683 135,63		4 736 369,66	
Muut toimintatuotot	4 343 057,30	374 870 293,98	4 068 062,81	345 731 353,53
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-191 607 414,42		-176 759 077,25	
Palvelujen ostot	-106 396 988,68		-103 408 204,07	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-30 053 903,10		-25 540 811,18	
Varastojen lisäys(+) tai vähennys(-)	0,00		0,00	
Avustukset	-13 856 006,42		-14 771 012,13	
Muut toimintakulut	-16 445 007,58	-358 359 320,20	-16 040 488,11	-336 519 592,74
Toimintakate		16 510 973,78		9 211 760,79
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 950,29		9 383,79	
Muut rahoitustuotot	267 996,19		289 786,15	
Korkokulut	-837 502,18		-663 927,06	
Muut rahoituskulut	-2 458 272,02	-3 022 827,72	-910 858,57	-1 275 615,69
Vuosikate		13 488 146,06		7 936 145,10
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 488 146,06		-7 936 145,10	
Arvonalentumiset	0,00	-13 488 146,06	0,00	-7 936 145,10
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos		0,00		0,00
Laskennalliset verot		0,00		0,00
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)		0,00		0,00
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)		0,00		0,00
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Tilikauden yli-/alijäämä		0,00		0,00

KAINUUN SOTE -KUNTAYHTYMÄ

TASE ILMAN LIIKELAITOKSIA

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
A PYSYVÄT VASTAAVAT	177 999 856,85	163 462 154,03	A OMA PÄÄOMA	13 891 761,10	13 891 761,10
I Aineettomat hyödykkeet	3 808 996,90	1 868 884,95	I Peruspääoma	12 891 761,10	12 891 761,10
1. Aineettomat oikeudet	3 808 996,90	1 868 884,95	IV Muut omat rahastot	1 000 000,00	1 000 000,00
II Aineelliset hyödykkeet	173 152 555,33	160 564 534,46	V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	0,00	0,00
1. Maa- ja vesialueet	848 405,92	848 405,92	VI Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0,00
2. Rakennukset	147 447 349,65	24 731 697,30	C PAKOLLISET VARAUKSET	5 460 917,00	6 103 014,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 379 475,58	2 335 224,35	2. Muut pakolliset varaukset	5 460 917,00	6 103 014,00
4. Koneet ja kalusto	14 100 846,19	4 131 903,76	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 206 323,56	1 723 216,53
5. Muut aineelliset hyödykkeet	105 163,10	0,00	1. Valtion toimeksiannot	703 889,49	218 742,42
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 271 314,89	128 517 303,13	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	347 807,42	358 272,01
III Sijoitukset	1 038 304,62	1 028 734,62	3. Muut toimeksiantojen pääomat	1 154 626,65	1 146 202,10
1. Osakkeet ja osuudet	666 073,00	656 503,00	E VIERAS PÄÄOMA	220 710 702,41	189 746 786,29
2. Muut lainasaamiset	0,00	0,00	I Pitkäaikainen	155 969 559,60	130 025 133,10
3. Muut saamiset	372 231,62	372 231,62	1. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	1 969 559,60	130 025 133,10
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 281 422,02	1 273 085,47	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
1. Valtion toimeksiannot			4. Lainat muilta luotonantajilta	154 000 000,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	126 795,37	126 883,37	II Lyhytaikainen	64 741 142,81	59 721 653,19
3. Muut toimeksiantojen varat	1 154 626,65	1 146 202,10	1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	62 988 425,20	46 729 538,42	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	55 573,50	55 573,50
I Vaihto-omaisuus	2 858 451,85	2 337 403,95	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
1. Aineet ja tarvikkeet	2 858 451,85	2 337 403,95	4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
II Saamiset	39 610 493,04	30 003 237,75	5. Saadut ennakot	5 000,00	5 000,00
Pitkäaikaiset saamiset	117 435,69	132 212,65	6. Ostovelat	15 267 078,97	22 208 836,57
2. Lainasaamiset	117 435,69	132 212,65	7. Muut velat	4 250 130,98	3 513 170,02
Lyhytaikaiset saamiset	39 493 057,35	29 871 025,10	8. Siirtovelat	45 163 359,36	33 939 073,10
1. Myyntisaamiset	6 229 957,02	6 471 290,27			
2. Lainasaamiset	69 573,70	69 681,75	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	242 269 704,07	211 464 777,92
3. Muut saamiset	4 132 531,58	5 560 802,34			
4. Siirtosaamiset	29 060 995,05	17 769 250,74			
IV Rahat ja pankkisaamiset	20 519 480,31	14 388 896,72			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	242 269 704,07	211 464 777,92			

KAINUUN LIITTO -KUNTAYHTYMÄ

TULOSLASKELMA

	2020		2019	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 461 289,12		2 456 193,96	
Maksutuotot	0,00		0,00	
Tuet ja avustukset	783 151,56		846 650,79	
Muut toimintatuotot	<u>160 177,10</u>	3 404 617,78	<u>176 683,45</u>	3 479 528,20
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 979 756,40		-1 766 794,46	
Palvelujen ostot	-1 139 260,20		-1 260 295,94	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-38 198,49		-36 735,35	
Varastojen lisäys(+) tai vähennys(-)	0,00		0,00	
Avustukset	-47 868,85		-166 367,00	
Muut toimintakulut	<u>-115 907,43</u>	-3 320 991,37	<u>-216 903,05</u>	-3 447 095,80
Toimintakate		83 626,41		32 432,40
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	3 627,05		372,45	
Korkokulut				
Muut rahoituskulut	<u>-966,05</u>	2 661,00	<u>-109,94</u>	262,51
Vuosikate		86 287,41		32 694,91
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00		0,00	
Kertaluonteiset poistot	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Tilikauden tulos		86 287,41		32 694,91
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)		0,00		0,00
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)		0,00		0,00
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys (+)		15 010,67		129 767,00
Tilikauden yli-/alijäämä		101 298,08		162 461,91

KAINUUN LIITTO -KUNTAYHTYMÄ

TASE

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
A PYSYVÄT VASTAAVAT	859 170,89	843 450,89	A OMA PÄÄOMA	1 836 862,74	1 750 575,33
III Sijoitukset	859 170,89	843 450,89	I Peruspääoma	467 268,63	467 268,63
1. Osakkeet ja osuudet	859 170,89	843 450,89	IV Muut omat rahastot	88 204,95	103 215,62
3. Muut lainasaamiset	0,00	0,00	V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 180 091,08	1 017 629,17
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 782 030,97	3 074 083,82	VI Tilikauden yli-/alijäämä	101 298,08	162 461,91
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	C PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	0,00	2. Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
3. Muut toimeksiantojen varat	2 782 030,97	3 074 083,82	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 353 539,32	4 819 122,49
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 147 100,54	3 148 028,26	1. Valtion toimeksiannot	3 353 539,32	4 819 122,49
I Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	0,00
1. Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00	3. Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
II Saamiset	291 907,67	128 642,64	E VIERAS PÄÄOMA	597 900,34	495 865,15
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	I Pitkäaikainen	0,00	0,00
2. Lainasaamiset	0,00	0,00	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	291 907,67	128 642,64	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
1. Myyntisaamiset	26 475,27	65 249,44	II Lyhytaikainen	597 900,34	495 865,15
3. Muut saamiset	62 752,91	24 294,80	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
4. Siirtosaamiset	202 679,49	39 098,40	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 855 192,87	3 019 385,62	4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 788 302,40	7 065 562,97	5. Saadut ennakot	0,00	66 388,00
			6. Ostovelat	175 620,57	69 855,80
			7. Muut velat	47 769,04	42 810,27
			8. Siirtovelat	374 510,73	316 811,08
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 788 302,40	7 065 562,97

KAINUUN JÄTEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

KAINUUN JÄTEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ
Viestitie 2
87700 Kajaani

TULOSLASKELMA

Sivu 1

Y-tunnus 1744356-1

	1.1.2020 - 31.12.2020	1.1.2019 - 31.12.2019
Rahayksikkö EURO		
Toimintatuotot		
Myyntituotot	6 113 614,45	6 183 994,57
Tuet ja avustukset	32 746,83	29 970,07
Muut toimintatuotot	870,59	15 491,07
Toimintatuotot yhteensä	6 147 231,87	6 229 455,71
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-623 901,43	-633 512,74
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-102 451,16	-104 908,53
Muut henkilösivukulut	-14 449,19	-13 235,15
Palvelujen ostot	-4 301 033,30	-3 999 756,08
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-234 939,43	-215 368,34
Muut toimintakulut	-127 673,39	-396 139,57
Toimintakate	742 783,97	866 535,30
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	30 289,59	23 460,03
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut	-52 899,54	-56 800,26
Muut rahoituskulut	-40 071,73	-12 022,00
Vuosikate	680 102,29	821 173,07
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-485 524,83	-485 335,89
Tilikauden tulos	194 577,46	335 837,18
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	12 984,81	13 949,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	207 562,27	349 786,18

Rahayksikkö EURO	31.12.2020	31.12.2019
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	60 555,43	88 136,95
	60 555,43	88 136,95
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen vuokraoikeudet	123 712,76	120 486,95
Rakennukset	236 750,67	253 446,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 502 206,74	5 875 206,93
Koneet ja kalusto	75 510,16	100 707,61
Ennakkomaksut ja keskener hankinnat	309 104,92	256 433,49
	6 247 285,25	6 606 281,57
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	194 862,00	194 862,00
Muut saamiset	5 020,00	5 020,00
	199 882,00	199 882,00
	6 507 722,68	6 894 300,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	584 585,00	584 585,00
	584 585,00	584 585,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 132 331,93	1 550 345,90
Lainasaamiset	700,00	0,00
Muut saamiset	7 666,70	1 028,45
Siirtosaamiset	23 946,03	27 340,20
	1 164 644,66	1 578 714,55
Rahat ja pankkisaamiset	438 318,94	153 626,29
	2 187 548,60	2 317 125,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 695 271,28	9 211 426,36

Rahayksikkö EURO	31.12.2020	31.12.2019
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma		
Pääomapanokset	896 557,00	896 557,00
Edellisten tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 069 320,09	719 533,91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	207 562,27	349 786,18
	2 173 439,36	1 965 877,09
POISTOERO JA VAPAAEHTOISSET VARAUKSET		
Poistoero	142 243,04	155 227,85
	142 243,04	155 227,85
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	946 220,00	1 206 220,00
	946 220,00	1 206 220,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	3 284 333,06	3 586 666,42
Lainat julkisyhteisöiltä	572 000,00	624 000,00
	3 856 333,06	4 190 666,42
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	778 525,67	797 558,89
Lainat julkisyhteisöiltä	52 000,00	52 000,00
Ostovelat	416 152,41	509 731,61
Muut velat	180 581,51	174 062,34
Siirtovelat	149 776,23	160 082,16
	1 577 035,82	1 693 435,00
	5 433 368,88	5 884 101,42
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 695 271,28	9 211 426,36

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	680 102		821 173	
Satunnaiset erät	0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	-260 000	420 102	40 000	861 173
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-98 947		-427 910	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		0	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	-98 947	0	-427 910
Toiminnan ja investointien rahavirta		321 155		433 263
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-334 333		-380 995	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-19 033	-353 367	-538 415	-919 411
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos	414 070		-97 430	
Korottomien velkojen muutos	-97 366	316 704	-20 206	-117 637
Rahoituksen rahavirta		-36 663		-1 037 048
Rahavarojen muutos		284 493		-603 784
Rahavarojen muutos				
Rahavarat tilikauden lopussa	438 319		153 826	
Rahavarat tilikauden alussa	153 826	284 493	757 610	-603 784

13. LUETTELOT JA SELVITYKSET

13.1. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tilinpäätöksen säilytys

Käytetyt kirjanpitokirjat v. 2020

Päiväkirja
Pääkirja
Myyntireskontra
Ostoreskontra
Palkkakirjanpito
Käyttöomaisuuskirjanpito
Tasekirja
Tase-erittelyt

Tase-erittelyiden sisältö

Saldoselvitykset

Tilinpäätöksen säilyttäminen

Pysyvästi säilytettävät

Tasekirja
Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus

Vähintään 10 vuotta säilytettävät

Kirjanpitokirjat
Tililuettelo järjestettynä siten, että tietojenkäsittelyn suorittamista voidaan vaikeuksitta toteuttaa.

Vähintään 6 vuotta

Tilikauden tositteet (huomioitava pidemmän ajan vaatimat tositteet).
Liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto (sisältyy tositteisiin).
Koneellisen kirjanpidon täsmäytys selvitykset sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto (mm. tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt).

13.2. Tositelajit ja tositenumerosarjat

Tlaji	Nimi	Tositteet		
30	Pankkitositteet	1	-	701
32	Ostolaskut P2P	1	-	10529
34	Hyvitysten kohdistus OSRE	1	-	6
35	Ostolaskujen maksut	1	-	253
36	Ostolaskut käsin tallennetut	1	-	10
40	Myren viitesuoritukset	1	-	240
41	Myre käsintallennetut suoritukset	1	-	90
42	Intime yleislaskutus	20000000	-	200001587
44	Intime Web-laskutus hetilasku	10000000	-	100000053
46	Viitesuoritukset/Perintätsto	1	-	53
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistus	1	-	192
5F	Ateriapalvelu	1	-	70000050
5I	Päivähoito	30000000	-	30001428
5L	Kansalaisopisto	50000000	-	50001422
5S	Tonttivuokrat	40000000	-	40000876
5T	Vuokralaskutus	90000000	-	90001097
5U	Rakennusvalvonta	60000000	-	60000194
5X	Vesilaskut	19315637	-	20321828
65	InWorks vesilaskut sisäiset	1	-	3
75	Sisäiset laskut JAMIX	1	-	12
77	SIS Web-muistiotositteet	2	-	126
80	Web-muistiotosite	12	-	303
82	Matkalaskut M2	1	-	50
84	Palkkatositteet	1	-	51
85	Luottotappiot	1	-	2
86	Hyvitysten kohdistus MYRE	1	-	41
87	Sumu-poistot	1	-	23
88	Käyttöomaisuuden luovutukset	1	-	45
90	Vyörytykset	1200040000	-	12004980
91	Kirjanpidon laskennalliset	1004040	-	12004190
93	Sisäisenlaskennan laskennalliset	1004040	-	12004961
96	Kirjanpidon tulos	1	-	20
97	Kirjanpidon tulos laskennallinen	1	-	20
98	Sisäisenlaskennan tulos	1	-	20
99	Sisäisen laskennan tulos laskennallinen	1	-	20

14. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Suomussalmen kunnanhallitus 30 päivänä maaliskuuta vuonna 2021.

Pentti Moilanen

Veijo Holappa

Janne Laatikainen

Marja-Liisa Holappa

Jukka Pekka Alanko

Tuula Heikkinen

Pirjo Heikkinen

Juha Heikkinen

Jonna Seppänen

Minna Saastamoinen

Matti Mulari

Erno Heikkinen

15. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen

Suomussalmella 15/4 2021

ANTTI KÄÄRIÄINEN

Antti Kääriäinen
Partner, KHT, JHT
KPMG Oy Ab

